

de brabantse leeuw

MEDEDELINGENBLAD VAN DE SECTIE GESLACHT-, NAAM- EN
WAPENKUNDE VAN HET PROVINCIAAL GENOOTSCHAP VAN
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN IN NOORD-BRABANT

V I E R D E
J A A R G A N G

1 9 5 5

N.V. DRUKKERIJ VAN GEHR. JUTEN BERGEN OP ZOOM

Deze genealogie dient ter aanvulling van de gegevens in Taxandria deel 45 (1938) blz. 164. De oudste generaties wonen waarschijnlijk in Udenhout, ofschoon ze ook bezittingen elders hebben. De oudste van Iersel, die ik gevonden heb, is:

I. *Jan van Eersel*, ook genaamd *Jan Styne*¹⁾ leeft in de 14e eeuw, tr. N.N.

In 't cijnsboek van Oosterwijk e.o. staat omstreeks 1340 en 1380 een Jan van Eersel vermeld²⁾. Hij had een zoon Jan, die volgt II.

II. *Jan Janss. van Eersel*¹⁾ tr. Heylwich dr. v. Jan (Rode) Zegersz. en van Yda Aert Smoelneersdochter³⁾. Jan en Heylwich overleden beide voor 1426⁴⁾. Jan Janss. van Eersel beurde een pacht uit land aan de Hoeghe Brake in die Laersche ackeren in Westilborch¹⁾ en kocht beemden aldaar⁵⁾. Zijn kinderen hebben o.a. land aen die Heydside in Tilborch naast 't land der kinderen van Jan Rode Zeghers soen⁶⁾.

Kinderen: 1. Aert volgt III A; 2. Wouter die volgt III B; 3. Zeger; krijgt van zijn broers drie rogpachten uit landerijen in Tilburg³⁾. Als hij dezelfde persoon is als becker Zeger van Eersel, is hij overleden voor 1483 en heeft hij een zoon a. Aernt⁷⁾ en wellicht b. Henrick (tiendpachter te Berkel)^{7a)}.

III A. *Aert Jansz. van Eersel*, overl. omstreeks 1508, tr. Elisabeth overl. voor 1515⁸⁾, dr. v. Jan Aerts van Gorcum en van Aleyt, wede in 1443⁹⁾. Aert en Elisabeth maken hun testament op 14 Mei 1475¹⁰⁾. Aert wordt vermeld onder de geburen van Udenhout¹¹⁾; heeft een huis aan de Groenstraat aldaar¹⁰⁾, koopt hei in Enschoot aan die Rubraken¹²⁾, beurt een rogpacht uit een huis in den Kudel in Udenhout¹³⁾, krijgt van zijn broers landerijen in den Kudel aldaar³⁾, beurt een pacht uit een huis in Haren¹⁴⁾, is tiendpachter in Berkel¹⁵⁾, koopt een huis in Berkel¹⁶⁾, huurt met drie anderen één van de twee Achterste Hoeven in de Strijthoeve te Udenhout voor 12 jaar tegen 35 Peters jaarlijks¹⁷⁾.

Kinderen⁸⁾: 1. Jan, die volgt IV A; 2. Kathelijne tr. voor 1515 met Henrick Aerts vander Hoeven, waaruit: a. Elisabeth Verhoeven tr. met Jan Brocken, waaruit aa. Cornelia Brocken; en bb. Heylwig Brocken tr. voor 1549 met Arnt die Meyer de Jonge^{8a)};

3. Aleyt tr. voor 1515 met Jan Jan Langerbeen;

4. Adriaen overl. voor 1515 tr. Kathelijne Wouter Loer, die hertrouwt met Pauwels Adriaen Beecken^{17a)}; de kinde-

ren van Adr. en Kath. zijn : a. Wouter ; b. Ariaen ; c. Henrick ; d. Jan ; e. Peter ; f. Heylwich en g. Anna ⁸⁾).

IV A. *Jan Aerts van Eerssel* overl. voor 1520 ¹⁸⁾ tr. na 1471 Adriaen dr. v. Jan Melis Jan Walraven en v. Geertruyt Laureins Vannijs ¹⁹⁾).

Jan en zijn vrouw Adriaen maken hun testament op 13 Maart 1508 n.st. ²⁰⁾. Hij draagt op aan Ghijsbrecht en Gheertruyt, kinderen van wijlen Jan Ghijb Zeghers en van Heilwich Jan Melis Walraven, een hoeve, die vroeger Laureins Jan Melys Walraven onder zijn ploeg had ²¹⁾. Geertruyt Jan Zegers doet afstand van een „stede” in Udenhout t.b.v. Willem Zegers en Jan van Eerssel ²²⁾. Jan erft van zijn ouders 2/3 in twee huizen te Berkel en landerijen in Udenhout ⁸⁾, beurt rogpachten in Berkel, Tilburg en Udenhout ²³⁾, is tiendpachter in Berkel ²⁴⁾ en verkoopt samen met zijn schoonzuster en schoonbroers „opgaende eyckenhout” ²⁵⁾.

Kinderen ²⁶⁾ : 1. Joost, volgt V A ;

2. Jan tr. Margriet Gijsberts van Buerden beide overl. voor 1599 ²⁷⁾ ; waaruit ^{26a)} a. Marie de oudste tr. Peeter Aerts Verhoeven, beide overl. voor 1619 ^{27a)} ;

b. Marie de jongste tr. Jacop Ariens van Rijswijk ;

c. Jenneke tr. 1° Joost Adriaen Brekelmans overl. voor 1597 ; tr. 2° Jan Gerrits van Goirl ^{27 b)} ;

d. Jan.

3. Heylwich overl. voor 1561 tr. Ghijsbert Henrick Zeghers ²⁸⁾, waaruit ²⁸⁾ : a. Adriaen ; b. Willem ; c. Margriet ; d. Jan en e. Geertruyt.

4. Zeger overl. voor 1558 tr. 1° Kathelijne dr. v. Jan Hessels en v. Joostken Claes vanden Pasch ^{28a)} ; tr. 2° Peterken dr. v. Jan de Molder ^{28b)}. Uit het 2e huwelijk :

a. Jan overl. voor 1558 ²⁹⁾ ; b. Joostken tr. 1° Adriaen Henrics ²⁹⁾ ; tr. 2° Elyaes Ariaen Peeter Ariaenss ^{29a)} ; tr. 3° Willem Adriaen Brekelmans ³⁰⁾.

Uit Joostkens 2e huwelijk ^{29b)}, aa. Adriana Elyaes tr. Adriaen Jan Jan Brocken ; bb. Cathelijne Elyaes tr. Aert Mathijs Aerts ; cc. Marie Elyaes tr. Jan Franck Brocken ; dd. Jenneken Elyaes.

5. Ariaen overl. voor 1540 ³¹⁾ tr. Margriet dr. v. Antonis Meussen ³¹⁾ (later hertrouwd met Gijsbert Goossen Laureyssen ^{31b)}).

Kinderen van Adriaen en Margriet ^{31c)} :

a. Ariaen ; b. Jan ; c. Margriet heeft van Willem Gerit Vendix twee nat. kinderen ^{31d)} : Peeterken en Heylken. Margriet tr. Henrick Dierck Broeren ^{31e)} ; d. Adam tr.

N.N. (wellicht Cristina dr. v. Claes Jan Vuystenberch³²), waaruit aa. Peter Adam Ariens van Ierssel tr. Marie overl. voor 1597 dr. v. Jan Jans. vanden Pasch en v. Catharina Claes Gerit Elyas^{32a}), waaruit (onmondig in 1597^{32a}), aaa. Jan Peter Adams van Yerssel^{32b}) erft land in Udenhout in 1617^{32b}) tr. voor 1617 Peterken dr. v. Jan Jansse de Ridder en v. Marie Willem Jan Witlocx^{32b});
 en bbb. Anna^{32b});
 bb. Margriet Adams van Yerssel tr. Goossen Henricx Vercuylen^{32c}), waaruit aaa. Joost en bbb. Adam^{32c}).

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

F. W. Smulders.

Noten: Ik vermeld nummer-folio-jaar. De nummers zonder nadere aanduiding, zijn van 't Rechterlijk Archief van Oosterwijk.

- 1) 148-16v-1423 ; 156-15-1446.
- 2) Brussel, Rekenkamer 45038 fol. 114 en 45072 fol. 63. 3) 156-15-1446.
- 4) 145-22-1426. In 't Cijnsboek van Tilburg van 1380 staat vermeld: Heylwigis, relicta Segeri filii Gerardi Beyen dicti Rufus (Rekenkamer 45072 fol. 86). Eveneens wordt daarin genoemd: Arnoldus filius Arnoldi multoris de Westilborch de bonis de Coydenberch quondam Beys Coelborne (ibid fol. 76). Aert die Moelneer was de pachter van de helft van 't Goed te Coudenberg; zie 155-2v en 14-1445 en 177-13v-1471. 5) 143-3-1418.
- 6) 154-27v-1444. 7) 189-32v-1483. 7a) 206-36v-1502.
- 8) 219-12v-1515. 8a) 253-9-1549.
- 9) 156-13v-1446 ; 153-18-1443. De andere kinderen van Jan van Gorum en Aleyt waren: 1. Lambrecht overl. voor 1482 tr. N.N., waaruit: a. Aert, b. Jan, c. Laureyns, d. Ghijsbrecht, e. Henrick, f. Adriaen, g. Gherijt en h. Thomaes; 2. Aert overl. voor 1462 tr. Margriet Peters vanden Loo, die hertrouwt voor 1462 met Willem Goyaert Neckers; 3. Thomaes overl. voor 1462 tr. Geertruyt, waaruit a. Jan en b. Maes; 4. Gerit. Dit was een Udenhoutse familie, zie 161-9v-1453; 169-24-1462; 173-16v-1466; 188-9v-1482.
- 10) 181-16v-1475. 11) 198-16-1493. 12) 181-4v-1475.
- 13) 154-33-1444. 14) 172-12v-1465.
- 15) 174-19v-1467; 175-18-1469; 176-19v-1470 enz. 16) 176-13-1470.
- 17) 164-34-1456. 17a) 231-16v-1537.
- 18) 225-13-1521; 238 achterin 13 Feb. 1520.
- 19) 189-5v-1483; 193-5v-1487; 20) 212-16-1508.
- 21) 193-14-1487. 22) 206-34-1502.
- 23) 183-26-1477; 184-6v en 7-1478; 188-42v-1482; 209-8-1515.
- 24) 198-17-1493; 199-16v-1494 enz. 25) 219-20v en 22-1515.
- 26) 222 los papier voorin 10 Mei 1518.
- 26a) 294-16 en 31-1599; 293-35-1598; 258-2v-1554. 27) 294-31-1599.
- 27a) 313-46-1619. 27b) 292-22v-1597.
- 28) 265-51-1561; 249-7-1545; 252-40-1548.
- 28a) 235 a 9 Feb. 1530; 233-9 April 1529. 28b) 287-21v-1592.
- 29) 262-20v-1558. 29a) 263-39v-1559.
- 29b) 286-63-1586; 295-37-1600. 30) 279-10-1574. 31) 248-5v-1544.
- 31b) 260-41v-1556; 244-58-1540. 31c) 267-33v-1563; 276-21v-1572.
- 31d) 276-21v-1572. 31e) 282-90v-1581; 262-22-1558 (in margine).
- 32) Moergestel R. 45 fol. 51 anno 1588. 32a) 292-40v-1597; 293-34v-1598.
- 32b) 299-36-1605; 302-25v-1608; 311-64-1617. 32c) 311-43-1617.

VERHEYEN (Best-Oirschot)

In het schepenarchief van Oirschot bevinden zich de navolgende acten welke op bovengenoemd geslacht betrekking hebben.

1. Acte van 5 Juli 1628 Rijksarchief 's-Hertogenbosch Reg. 153 deel II, blz. 126 :

Margryete dochter wijlen Eymbert Henricksz, wed. wijlen Dirck Lambrechtsz geassisteerd met Adriaen Eymbertsz haren broeder ende Goyart Hendricksz hare en harer kinderen ende kijnder kinderen momboiren houdt erfhuis te Best.

2. Acte van 4 November 1639 Rijksarchief 's-Hertogenbosch Reg. 164 blz. 384 :

Jan Goort Hendrickx als momboir ende tuteur over Dircken onbejaert soone wijlen Jan Dircken Lambertsz constituit Adriaen Eymbertsz synen mede momboir geven denselve wij volcome macht enz.

3. Acte van 7 Februari 1640 Rijksarchief 's-Hertogenbosch Reg. 165 blz. 121 :

Alsoo Adriaen Eymberts als momboir van Dirck soone Jan Dirckx Verheyen ten behoeve van desen Dirck op jaerrente had uitgezet bij Jan Meuwese tot Boxtell fl. 100 kapitaal, soo belooft Adriaen Eymberts dese rente te garanderen enz.

4. Acte van 4 Januari 1644 Rijksarchief 's-Hertogenbosch Reg. 169 blz. 56 :

Meester Dirck van der Heyden soone Jans van der Heyden koopt een camp landts binnen de vrijheid van Oirschot.

5. Acte van 10 November 1645 Rijksarchief 's-Hertogenbosch Reg. 170 blz. 429 :

Meester Dirck van der Heyden licenciaet in de medecynen heeft mits desen wittelick ende erfelycken vercocht Pauwen Gysbers van Croonenborch synen schoonvader eenen jaerl. erfelycken cyns van twelff gulden thyen st. in goeden gancq-baren gelde te betalen.

In het schepenarchief van Boxtel komt voor de navolgende acte van 11 April 1635 Rijksarchief 's-Hertogenbosch Reg. 94 blz. 213 :

Adriaen Eymberts ten behoeve van het onmundich kyndt genoemd Dirck Jan Dirckx van der Heyden Jan Bartholomeus Janssen legitime vendidit eene jaerlyxe erfelycke rente van ses carolus guldens Adriaenen Vos te betaalen alle jaere den 15 dach April ende voor den eersten termyn van betaeling

15 April 1636 enz.

Door voormelde acten is het mogelijk de stamreeks van het geslacht *Verheyen* zoals deze voorkomt in Nederland's Adelsboek 1953 met drie generaties op te voeren.

Tevens is het mogelijk geweest door deze acten te achterhalen waar en wanneer *dr Theodorus* of *Dirk van der Heyden* of *Verheyen* is gedoopt.

Uit het doopboek van Best blijkt, dat aldaar op 10 October 1620 is gedoopt Theodorus zoon van Joannes Theodori Lamberti en Ida. Als doopgetuigen fungeren Henricus Petri Verhoeven en Anna Adriani Emberti. Hoewel de geslachtsnaam in het doopboek ontbreekt is hier zeker sprake van *Theodorus van der Heyden* wiens vader Jan en wiens grootvader Dirk Lamberts was genaamd.

Nog doet zich de volgende moeilijkheid voor. Volgens vroegere gegevens zou *dr Theodorus Verheyen* tweemaal zijn gehuwd en wel eerst met N.N. van Cronenborch, dochter van Paulus Gysbertz en Ida N.N. Waarschijnlijk berust het veronderstelde bestaan van dit huwelijk op de acte van 10 November 1645 waarin wordt vermeld, dat meester Dirck van der Heyden een cijns heeft verkocht aan Pauwen Gysbers van Cronenborgh zijn schoonvader.

Ik meen dat de toevoeging „zijn schoonvader” welke boven de naam van Cronenborgh is geschreven op een vergissing berust en dit eerste huwelijk nimmer heeft bestaan.

In de huwelijksacte van schepenen van Oirschot d.d. 15 Mei 1655 van Theodorus Verheyden, doctor in de medicijnen en Elisabeth van Cronenborgh wordt hij vermeld als jongman terwijl ook noch uit de kerkelijke ondertrouwacte van de pastoor van Oirschot d.d. 15 April 1655 noch uit de trouwacte d.d. 2 Mei d.a.v., welke acten in het bisschoppelijk archief te 's-Hertogenbosch berusten, van een vroeger huwelijk iets blijkt.

De stamreeks kan thans luiden :

1. *Lambrecht*.
2. *Dirk Lambrechtsz* trouwt *Margryete*, dr. van *Eymbert Henricksz*. Zij houdt blijkens schepenacte van Oirschot van 5 Juli 1628 erfhuis te Best.
3. *Jan Dircx van der Heyden* of *Verheyen* trouwt *Ida*.
4. *Dr Theodorus Jansz van der Heyden* of *Verheyen*, med. doctor te Eindhoven, gedoopt Best 10 October 1620, † voor 1675, trouwt Oirschot 2 Mei (voor schepenen 15 Mei) 1655 *Elisabeth van Cronenborch*, gedoopt Oirschot 24 Juli 1638, begraven aldaar 7 April 1716, dochter van Petrus Cornelis Franken en Catharina van Herssel.

Dr Theodorus van der Heyden en zijn vrouw maken een mutueel testament voor not. A. de Louwe te Eindhoven 8 November 1658.

's-Hertogenbosch.

B. de Roy van Zuidewijn.

Bovenstaande bijdrage geeft mij aanleiding het volgende op te merken.

Inderdaad is *Dr Theodorus Verheyen* slechts eenmaal gehuwd geweest. Het woord „schoonvader” in de aangehaalde acte van 10 November 1645 heeft kennelijk de betekenis van „stiefvader”. Zijn moeder *Ida Godefridi Henrici* is namelijk op 17 Juni 1631 te Best hertrouwd met *Paulus Gisberti van Cronenborch*, wiens eerste vrouw 16 September 1626 is overleden. De betreffende acte in het parochieel register van St. Odulphus, waaraan ook bovenvermelde huwelijksacte is ontleend, luidt als volgt:

Katharina uxor Pauli Gysberti Cronenburch ex 2do partu obyt vna circiter hora post mortum foetum editum curauit fieri tres missas, et fabricae legauit cum dicto marito asses semel 15. obyt inquam 16.7bris 1626 (S. Best 1).

Het overlijden van Dr Theodorus Verheyen's vader *Joannes Theodori Lamberti* wordt in dit register niet vermeld.

Nog vond ik in het schepensprotocol van Oirschot (R. 156, p. 243) de erfdeling der kinderen van wijlen *Goyaert Henrick Janssen*, verwekt bij wijlen *Barbara*, dr wijlen *Goyaert Willems*, d.d. 2 Juni 1631. Als kinderen worden genoemd: *Jan Anneken* (gehuwd met Willem Lenaert Andriessen van der Sande) en *Ida (Ycken)*. De ligging van de nagelaten onroerende goederen in de parochie van St. Odulphus in den hertganck van Aerle en het feit dat o.a. ook een zekere Pauwels Gysbers als belendend eigenaar wordt genoemd, duiden er m.i. op, dat het hier inderdaad de moeder en grootouders van moederszijde van Dr Theodorus Verheyen betreft.

Vlijmen.

J. P. H. Goossens.

BLADVULLING

Aanvulling B.L. III 72 „Warnycop”. — Jhr. Martyn Mathijs van Wernickhoff x Anna van Boshuysen transporteren 20 April 1648 huis de Brouwmeer te 's-Hertogenbosch, hun dochter Anna Maria was gehuwd met David Niekens (Tax. 1911: 38, 41 en 1914: 27).

Te Vechel overleed 14 Sept. 1653 Domicella Sybilla Wannecop. (Tax. 1914: 190). Zie over Wanecop of Warnickhoff tevens Gen. en Herald. Genkw. in N. Br. I 146.

HET BOSSCHE STADSWAPEN ALS SUPERLIBRIS

De Nederlandse steden maakten vroeger van haar wapen een even veelvuldig als waardig gebruik. Zij plaatsten het in de gevel van haar stad- of rechthuis en zegelden er mede en hare waardevolle bezittingen werden er door gekenmerkt. Zodoende zijn sommige registers van haar archief of boeken van hare bibliotheek nog heden van het stadswapen als superlibris voorzien en vormen zodoende een vrijwel onbekende, maar daarom niet minder aantrekkelijke bezienswaardigheid.

Men had voor het aangeven van de eigendom met het stempelen van de naam, zoals daarvoor algemeen gebruikelijk was, kunnen volstaan, maar hield er van om gewaardeerde en kostbare exemplaren met het wapen luister bij te zetten.

Dit gebruik schijnt te 's-Hertogenbosch niet vóór de 17de eeuw bekend te zijn, want de oudste blijken er van zijn thans een paar tot het archief te rekenen registers. Zo valt dus de aandacht op een handschrift met stukken over het recht van ingebod der stad in de landen van Ravenstein en Herpen, dat in 1603 met het wapen op voor- en achterplat gebonden werd ¹⁾. Fig. 1.

In tijdorde volgt hierop uit de bibliotheek der schepenen de band van de Atlas sive cosmographiae meditationes de fabricamundi et fabricata figura van Mercator, waarvan de 5de, in 1625 verschenen druk niet alleen met PRO DOMINIS SCABINIS BUSCODUCENSIS (sic) 1628 getekend, maar bovendien van het stadswapen voorzien is ²⁾. Fig. 2. Het is ditmaal in een

1) Ingeboddt in den Landen van Ravestein, Erpe.... Stadsarchief A 590. Zie ook de band van A 205, van 1604, waaraan de afbeelding ontleend is. De afbeelding is op schaal en laat wegens de vlakheid van de stempel te wensen over. De stempel is vermaakt en heeft oorspronkelijk alleen de boom en de leeuwen bevat. Ik acht hem gelijktijdig met die, welke in 1536 en 1538 door de Bossche drukker Geraert van den Hatart als vignet voor zijne uitgaven gebruikt werden, een toepassing van het stadswapen, die niet als teken van eigendom, maar vermoedelijk als dat van octrooi bedoeld is. Zie de beide drukken, nam. Claudianus, De raptu Prosepsinae, van 1536, en Macropedius, Andrisca, van 1538. De vignetten zijn afgebeeld in W. Nijhoff, L'Art typographique dans les Pays-Bas dl. I. Schaal 66/100.

2) Gerardi Mercatoris Atlas etc. sumpt. et typis aeneis Henrici Hondii. 5de druk Amsterdam 1625. Gr. folio perk. band met gouddruk. Schepenbibliotheek. Schaal 38/100. Licht en donker zijn terwille van het effect verwisseld. De belangstelling der Brabantse steden voor atlassen is opmerkelijk. Te Breda berust de atlas van Wagenaar in de magistraatbibliotheek, zodat men het baanbrekend werk van Mercator zich niet zal aangeschaft hebben, omdat hij in Den Bosch op school gelegen heeft.

ovalen lauwerkrans, die louter van decoratieve aard is, gevat en vormt een evenwichtige en strakke compositie, die m.i. door de volgende superlibris in toepasselijkheid niet verbeterd werd³⁾.

Driemaal is deze stempel met de ovale lauwerkrans in de loop der jaren nagevolgd, het eerste ten dienste van de banden der Placcaten van Brabant, die in 1648 te Antwerpen waren uitgegeven, zodat ik de datum van aanmaak van deze stempel omstreeks het midden der eeuw stel⁴⁾. Fig. 3.

Andermaal werd het motief tot een stempel verwerkt, die langer in gebruik gebleven is. Ik vind dit superlibris voor het eerst op de band van het eerste deel van het Groot Placcaatboek, dat in 1658 werd uitgegeven en waarvan de volgende tot 1746, van het zelfde voorzien zijn⁵⁾. Fig. 4.

In de loop der jaren werd het niet alleen voor meerdere banden der schepenbibliotheek gebruikt, maar gaf men er ook een nieuw doel aan, namelijk de versiering van prijzen, die voor betoonde ijver en vorderingen aan leerlingen der Latijnse School uitgereikt werden. Men kocht dus toenmalige uitgaven van klassieke schrijvers, voor de band waarvan dezelfde stempel geschikt geacht⁶⁾ en nog in 1692 gebruikt werd⁷⁾, en ook bedrukte men met soortgelijke bedoeling de stedelijke ordonnantien en reglementen er mede.

3) Het heeft de schijn, of deze stempel aan een draagteken ontleend is, evenals met de nog te bespreken der School het geval is.

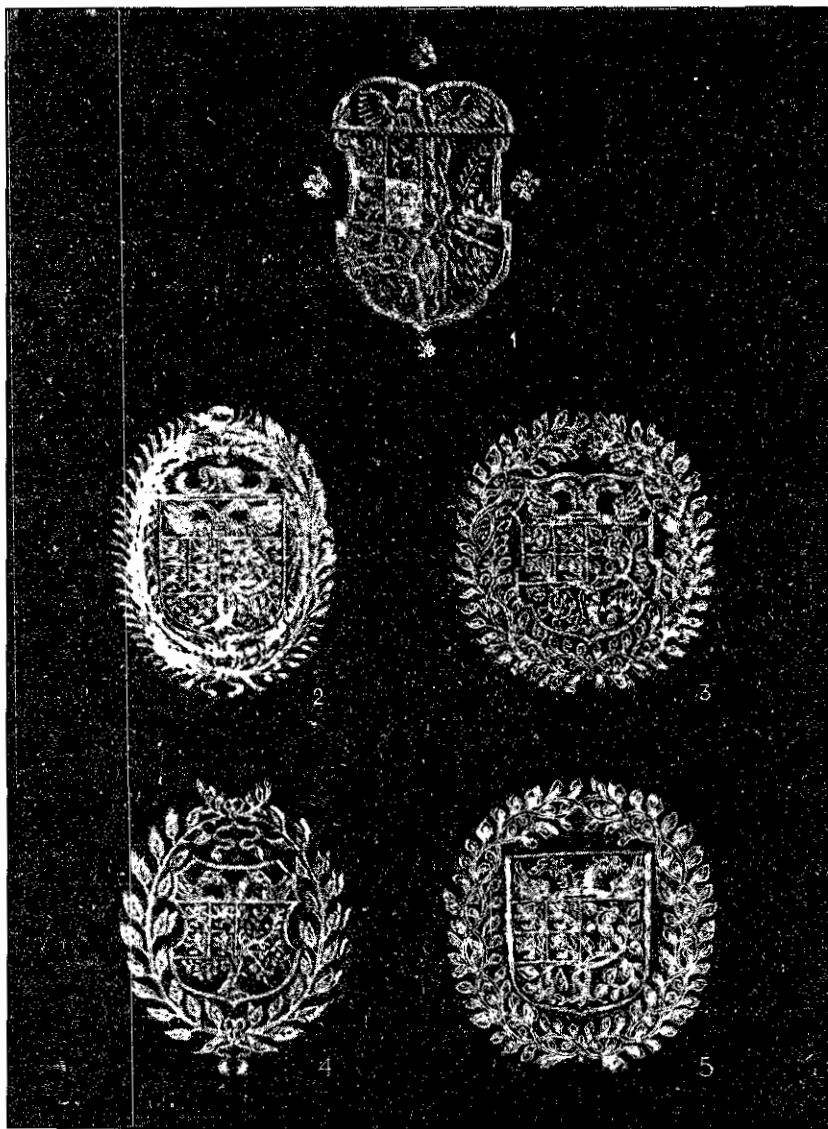
4) Placcaten van Brabant. 't Antwerpen by Henderick Aertssens 1648. Fol. bruin lederen band met gouddruk. Schepenbibliotheek. Schaal 42/100.

5) Groot-Placcaet-Boeck etc. In 's Gravenhage by de weduwe ende erfgenamen van wylen Hillebrandt Jacobsz. van Wouw. 1658—1746. Met nog enige anders gebonden vervolgen. Gr. folio. Bruin lederen band met gouddruk. Schepenbibliotheek. Schaal 42/100. De stempel schijnt verloren gegaan te zijn, waarom met enige, zo geringe afwijkingen vernieuwd, dat afbeelding mij overbodig voorkwam. De voornaamste is het andersomleggen van de knoop.

Er is nog een band met het werk van Bor, gedrukt in 1621, die van de zelfde stempel voorzien is, maar die ik het voorzichtiger acht hier niet in het geding te brengen, omdat tussen het drukken van een dergelijk werk en het binden er van jaren tijdverschil kunnen liggen.

6) Esychiou lexicon acc. Schrevello. Lugd. Bat. Roterod. Hackiana. 1668. Bruin leder met gouddruk. Prijsband, in 1677 aan de leerling Borchardus Noortbergh geschonken. Eigendom van dr. Opde Coul, rector van het stedelijk gymnasium. Insgelijks Caesaris quae exstant opere Jungermanni. Francofurti 1669. 4o. Bruin leder met gouddruk. Prijslijst verwijderd. Bibliotheek v.h. Stedelijk gymnasium.

7) Blijkens het stel schrijfforbeelden van de schrijfineester Werner, dat in 1692 aan de scholier Josephus Dominicus Huygermans geschonken werd. Perkament langw. De band is verminkt. Bibliotheek Mr. J. P. W. A. Smit.

De derde navolging van het superlibris met de ovale lauwerkrans komt van 1675 tot 1728 voor. Fig. 5. Men kent hiervan de gebruiker en vermoedelijke eigenaar, de stadsdrukker Steven du Mont, te oordelen naar een ordonnantie op de dienstboden, van 1675, en diens opvolger Johan du Mont naar een dergelijk drukwerk, namelijk voor de schippers van Deuteren, van 1728. Een bijzonder werkstuk van de laatste is de uitgave der *Oratio de linguae Ebrehaeae usu*, de rede, die Johannes Leyendeckerus, professor der Illustre School, de Bossche Academie, in 1731 bij de aanvang van de cursus uitgesproken had. Het exemplaar, dat deze aan de magistraat opdroeg, werd voor zijn rekening fraai gebonden en van deze stempel als teken van stads-eigendom voorzien ⁸⁾.

Reeds vermeldde ik het stampelen van stads superlibris op de prijsbanden der Bossche School. Dit was een algemeen en voor de Nederlanden eigenaardig gebruik, dat in het Zuiden in het begin der 17de eeuw ontstaan was en een halve eeuw later de Hollandse steden en in het algemeen die van de Republiek, waaronder Den Bosch voortaan gerekend werd, bereikt had. Twee eeuwen later, toen het superlibris verouderde, is ook de prijsband uitgestorven.

Aan dit gebruik ligt een andere redenering ten grondslag. Een stad of een school, want beide mogelijkheden komen in de Nederlanden voor, gaven iets, dat zij blijkens haar superlibris op prijs stelden en ook op prijs gesteld wensten te zien, ten geschenke. Zo doende waren de prijsbanden der Delftse School aanvankelijk van haar eigen teken, de letter Ypsilon voorzien en werd daaraan het stadswapen later toegevoegd. Dus waag ik de onderstelling, dat de reden van de bijzondere vorm van de derde stempel met het Bossche wapen, want daarin is de ovale lauwerkrans door een ruitvormige vervangen, in een dergelijke samenvoeging van tekens te zoeken is. Immers komt dit ruitvormig motief op schoolprijzen alleen te 's-Hertogenbosch en te Amsterdam voor en was hier ter stede uitsluitend ten dienste dier prijzen. Het met een ruitvormig net van lijnen versieren van boekbanden schijnt wel bijzonder aan handschriften en leerboeken van devote of litteraire inhoud eigen geweest te zijn.

In deze stempel is dus de reeds bekende lauwerkrans zo

8) Schepenbibliotheek. Bruin leder 8o met gouddruk. Schaal 45/100.

9) Joh. Leyendeckeri *Oratio de linguae Ebrehaeae usu*, debita Silvaeducis VII Kal. Nov. Greg. a vulg. MDCCXIII. Silvaeducis apud Johannem du Mont, Civ. et Ill. Scholae typographum A MDCCXIV. Bruin leder 4o met gouddruk. Biblioth. der schepenen.

goed en kwaad als mogelijk binnen de denkbeeldige omtrek der ruit geschikt en daarbinnen het renaissanceschild geplaatst. De grootte is tegelijk aan het octavo en zelfs duodecimo formaat der prijzen aangepast ¹⁰⁾.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

J. P. W. A. Smit.

10) Bij vergelijking der prijzen der Hollandse Scholen valt het bescheiden en ouderwetsch uiterlijk der Bossche prijsbanden op.

WOUWSE FAMILIES (XXVII)

Potters (16de en 17de eeuw)

Tot het begin van de 17de eeuw vindt men overwegend de vorm de Pottere. In de 16de eeuw komen de leden van deze familie blijkens hun bezittingen voornamelijk voor in de Spellestraat en omgeving. Niet alle personen konden in genealogisch verband geplaatst worden. In 1367 worden bij de uitgifte van moergronden aan poorters van Steenberghe o.a. genoemd :

Gheraert de Potter, Alsten de Potter, Godevaert de Potter, en Dorf Potters ¹⁾. Onder Wouw vinden we in 1508 Steven Steven de Pottere, bezitter van een „ste aent fet”, misschien in de cijnsboeken van de 16de en begin 17de eeuw komen voor Steven de Pottere, bezitter van een „ste aent feit”, misschien dezelfde als Steven Jacobs Potter ³⁾, Cornelis Stevens de Potter, die bezittingen heeft bij het dorp en in de Lokense Acker ⁴⁾, Yman de Potter en Lysbet Ymans de Potter, gehuwd met Cornelis Thonis Utewilge Jonghe ⁵⁾, Herman de Potter, die bezittingen heeft in het dorp en „aent felt” ⁶⁾, Gabriel de Pottere, eigenaar van land bij Altena ⁷⁾, en Adriaen Heynen Pottere, sch. in 1575, die samen met Joos Jans van Acker land „aen de Westmoelen” bezit ⁸⁾ ; tenslotte Antonis Jansz. Potter's erfgenamen, 1623 ^{8a)}.

1) Mr. W. Bezemer, Oude rechten v. Steenberghe, 's Gravenhage 1897, pag. 52. 2) R 94, 50r, 82v, 87v, 103r. 3) Cie v. Breda 1049, 22v, 178r.

4) id. 12v, 17r. 5) id. 47r, 67r. 6) id. 7r, 163r.

7) Cie v. Breda, 295, 88r 8) id. 7v, 8v, 10v, 20r, 48r ; R 118, 25v.

8a) R 116, 20.

De regelmatige genealogie begint met :

- I. *Pieter (Jansz.?) de Pottere*⁹⁾. De volgende in de cijsboeken van de tweede helft van de 16de eeuw voorkomende personen zijn wel zijn kinderen :
 1. *Jan*, volgt onder IIa.
 2. *Goort*, volgt onder IIb.
 3. *Lenaert*, volgt onder IIc.
 4. *May Pier de Potter*¹⁰⁾.
 5. *Adriaen Piers de Potter*¹¹⁾.
 6. *Cornelis Piers de Pottere*¹²⁾.
- IIa. *Jan Piers Pottere*, had bezittingen in de Spellestraat, o.a. een „ste aent felt”, en onder Kruisland¹³⁾. Hij wordt in 1571 vermeld als gehuwd met *Maria Jansdr. Bollaert* (dr. v. Jan Cornelisz. B. en Janneke Bollaert¹⁴⁾). Kinderen van hem zijn :
 1. *Adriaen Jansz. Potter de Oude*, volgt onder III.
 2. *Cornelis Jansz. Potter*, had bezittingen onder Kruisland en onder Wouw in de Spellestraat en op Oostelaar¹⁵⁾. Kinderen (in 1608¹⁶⁾ als wezen vermeld):
 - a. *Jan P.*, tr. *Maria Pauwels*. Kinderen (deels te Vroenhout geb.):
 - A. *Cornelius*, 24 Feb. 1638, overl. (Vroenhout) ongehuwd 25 Juni 1668.
 - B. *Elisabeth*, 29 Sep. 1639.
 - C. *Elisabeth*, 9 Dec. 1640.
 - D. *Maria*, 5 Mrt 1643.
 - E. *Adrianus*, 23 Juli 1645. Waarschijnlijk is hij de *Adr. Jansz. P.* uit wiens huwelijk met *Maria Pieters van Innevelt* te Vroenhout vanaf 1687 kinderen zijn geboren.
 - b. *Maeyke*, tr. *Cornelis Jansz. Doggen*, sch., bg.
 3. *Adriaen Jansz. de Potter de Jonghe*, bezat een halve „stede” van zijn vader in de Spellestraat, de verdeling van zijn nalatenschap had plaats op 10 Aug. 1632¹⁷⁾. Tr. tweemaal :
 - A. met *Janneke Cornsdr. Carre*, uit dit huwelijk een zoon :
 - a. *Pieter*, bezat een hoefje op de Noort onder Kruis-

9) Cie v. Breda 1049, 177r. 10) id. 177r.

11) id. 150v, 177r. 12) id. 67r, 154. 13) id. 166v; Cie v. Breda 295, 124r. 14) R 115, 18v. 15) Cie v. Breda 295, 124r, 151v, 153; R 95 II, 46r; R 117, 72. 16) R 95 II, 18v, 38r. 17) Cie v. Breda 295, 124r; R 95 II, 40v, 58v; R 141, 83v.

- land en overleed voor 8 Mrt 1626¹⁸⁾.
- B. met *Tanneke Antonisdr. Geltelubber*, overl. 6 Nov. 1621 (1622 ?), dr. v. Ant. Aerts G., sch. bg., 1552-1623, en Geertruyd Diericx. Kinderen :
- b. (?) *Mayke*, vermeld in 1630, tr. *Jan Jacobs*¹⁹⁾.
 - c. *Tanneke*, tr. *Pieter Cornsz. van de Meer*, van Kruisland.
 - d. *Catharina*, in 1643 wed. v. *Corn. Dielissen*, in 1639 vermeld als landbouwer in de Spellestraat²⁰⁾.
 - e. *Janneke*, in 1655 wed. v. *Marijnus Joossen* en gehuwd met *Paesschen Cornelisz.*, landbouwer te Kruisland²¹⁾.
 - f. *Geertruid*, geb. 6 Mrt 1617.
 - g. *Cornelia*, geb. 3 Mrt 1619.
 - h. *Jan*, geb. 7 Mrt 1621, overl. (Kruisland) 25 Mei 1651.
- III. *Adriaen Jansz. Potter de Oude*, geb. 1557²²⁾, overl. (?) 15 Feb. 1625, sch., bg., had uit de bezittingen van zijn vader „doude stede op de doncke”²³⁾, zijn nalatensch. (twee hoeven op Westelaar, Heulberg) werd verdeeld op 29 Dec. 1626²⁴⁾. Tr. *Tanneke Heynen*. Kinderen :
1. *Hendrick*, volgt onder IV.
 2. *Maeyke*, tr. *Govert Lenaerts Ruyte*, 1589—1659, sch., landb. op Westelaar, die hertr. met *Mayke Coenen*²⁵⁾.
 3. *Janneke*, overl. voor 6 Mei 1619, tr. *Adriaen Jansz. Doggen*, overl. 28 Juni 1634, die hertr. met *Engeltje Jansdr. Hogemoet*.
 4. *Tanneke*, overl. voor 19 Juli 1628²⁶⁾, tr. tweemaal :
 - a. met *Michiel Adriaens Wan*, overl. voor 20 Jan 1623²⁷⁾.
 - b. met *Marijnus Imans Domissen*, 1595—1645, wedr. v. *Adriana Jansdr.*, hertr. *Tanneke Adriaens Cuysser*, wed. v. *Corn. Cornz. Goorts*.
- IV. *Hendrick Adriaensz. Potter*, tr. *Catharina Willems Smout*, geb. 1589, overl. (Beulckelaer) 30 April 1658, begr. in de kerk. Kinderen :
1. *Lijsken*, 6 Jan. 1621.
 2. *Jenneken*, 26 Dec. 1621.
 3. *Neelken*, 13 Feb. 1624, tr. *Jan Corstiaensz.*

18) R 117, 49r, 71r, 102v. 19) R 141, 79v; 119r.

20) R 118, 184r, 187r, 208r. 21) R 120, 63r. 22) R 115, 171v, 172v, 280r

23) Cle v. Breda 295, 59r, 143r; R 95 I, 38v. 24) R 117, 40r, 100v.

25) R 115, 268v. 26) R 117, 185r; R 96, 124v. 27) R 116, 97r.

4. *Adrianus*, 2 Nov. 1625, volgt onder V.
5. *Willem*, 3 Juni 1627.
6. *Joannes*, 14 Aug. 1628, overl. ongehuwd (Oostelaar) 9 Juni 1670.
7. *Anna*, 15 Jan. 1631. Tr. tweemaal :
 - a. *Matthijs Adriaensz. Baten*, overl. (Westelaar) 9 Juni 1673.
 - b. *Adriaen Jansz. Engelen*, sch., bg., geb. 15 Juli 1635.
8. *Willemken*, 9 Apr. 1633.
9. *Willemken*, 17 Mei 1635, overl. (Vroenhout) 23 Dec. 1667 Tr. *Adriaen Pieters Block*.
- V. *Adriaen Hendriks Potters*, geb. 1625, tr. *Maria Joossen de Bruyn*. Kinderen (te Vroenhout geb.):
 1. *Cornelia*, 22 Sep. 1650.
 2. *Maria*, 20 Sep. 1654.
 3. *Guilelmina*, 24 Oct. 1655.
 4. *Henricus*, 1 Mrt 1658, tr. *Maria Cornsdr. de Wijs*.
 5. *Catharina*, 16 Juli 1660.
 6. *Judocus*, 13 Nov. 1661, tr. *Maria Goverts van Santvliet*.
 7. *Catharina*, 11 Dec. 1664.
 8. *Joannes*, 19 Apr. 1667.
 9. *Maria*, 5 Feb. 1672.
- IIb. *Goort Piers Potters of de Potter*, bezat land op de Donck en in de Spellestraat²⁸⁾. Zijn zoon :
- III. *Pieter Goorts Potter*, op 4 Mei 1622 nog als H. Geestmeester vermeld, is overl. voor 27 Jan. 1623²⁹⁾. Zijn nalatenschap (twee „steden” afkomstig van Herman Spronck) werd verdeeld op 9 Mei 1623³⁰⁾. Tr. tweemaal :
 - a. met *Neelken Bleis*, wel van Zeeuwse herkomst³¹⁾. Kinderen :
 - A. *Govert*, geb. 1598, overl. 4 Mei 1653, twee kinderen nalatend, landb. op het Noordeinde van Heerle in 1644³²⁾. Tr. *Catharina Pieters*, wed. v. Hendrick Cornz. van Gilse³³⁾. Kinderen :
 1. *Cornelis*, landb. in het Westland onder Steenberg³⁴⁾, tr. tweemaal :
 - a. met *Petronella Goorts*.
 - b. voor sch. 6 Aug. 1670 met *Maria Rochusdr. v. Santvliet*, wed. v. *Matthijs Adriaens Smout* (dr.

28) Cie v. Breda 295, 13r, 137v ; Cie v. Breda 1049, 160r.

29) R 116, 71v, 103r. 30) R 116, 132r, 133v 31) R 116, 149r ; R 117, 39v.

32) R 118, 173v ; R 119, 98v. 33) R 117, 159v, 160r ; R 120, 98v ; R 118, 173v.

34) R 121, 50r ; R 144, 123r ; R 120, 192v.

- v. R. Adr. v. S. sch., bg. en Digna Goorts).
2. *Pieter*, overl. (Heerle) 11 Oct. 1682, tr. voor sch. 19 Apr. 1655 met *Maeyke Goorts* (v. d. Beeck ?).
- B. *Blasijn*, geb. 1598, overl. (Spellestraat) Feb. 1662. Tr. *Pieter Jacob Piers*, landb. in de Spellestraat.
- b. met *Willemken Hermans Spronck* (dr. v. H. Jansz. S.) ³⁵). Kinderen :
- C. *Adriaen*, overl. 1668, landb. op den Triest in de Spellestraat ³⁶). Tr. *Maeyke Cornelisdr.* Kinderen :
1. *Cornelia*, tr. voor sch. 1 Sep. 1677 *Wouter Adr. Donckers*, wedr v. Maria Jansdr. v. d. Zande.
 2. *Tanneke*, geb. 28 Oct. 1643, overl. (Kruisland) 27 Sep. 1670, tr. *Adrianus Damen*, landb. onder Steenberg ³⁷).
 3. *Wilhelmus*, geb. 29 Dec. 1647, overl. (Spellestr.) 22 Feb. 1685.
- D. *Elisabeth*, tr. *Cornelius Laureysz. Reyns* ³⁸).
- IIc. *Lenaert Piers Pottere*, had bezittingen in de Spellestraat en op *Reyniers Gors* ³⁹). Zijn zoon :
- III. *Pieter Lenaerts Potter*, is overl. voor 2 Apr. 1630 ⁴⁰). Mischien is de ondergenoemde *Lenaert* uit een eerste huwelijk, de anderen, waarvan in 1630 *Adrianus*, *Janneke* en *Mayke* nog leven, zijn uit zijn huwelijk met *Mayke Lievens*, die hertr. met *Lenaert Hermans Tolenaer*. Kinderen :
1. *Lenaert*, volgt onder IV.
 2. *Anneke*, geb. 27 Juni 1621.
 3. *Jenneke*, geb. 24 Juni 1622, tr. *Cornelius Hendricks Lannen*, geb. 1615
 4. *Adrianus*, geb. 13 Feb. 1625, overl. (Spellestr.) 24 Dec. 1681.
 5. *Maria*, geb. 21 Nov. 1627.
- IV. *Lenaert Piers Potter*, overl. (Spellestr.) 6 Oct. 1683, landb. in de Spellestraat, waar hij in 1638 een hoeve met 24 gemeten land bezat ⁴¹), tr. *Aechtken Pauwels Wellen* (dr. v. P. Cornz. W. en *Janneke Jansdr.* ⁴²)). Kinderen (in de Spellestraat geb.) :

35) R 116, 149r, 260r ; R 117, 12r, 99v.

36) R 118, 172v ; R 120, 4v, 204rv ; R 121, 32v, 53r, 90r, 132v.

37) R 144, 111v-115. 38) R 141, 184r.

39) Cie v. Breda 295, 149r, 150r ; Cie v. Breda 1049, 174r.

40) R 141, 76r. 41) R 118, 41r, 65v, 150r ; R 117, 135r.

42) R 116, 24r ; R 117, 98r.

1. *Libeken*, 10 Nov. 1633.
2. *Paulus*, 2 Dec. 1635.
3. *Petronella*, 29 Mrt 1638, overl. (Spellestr.) 11 Mrt 1669.
4. *Joanna*, 3 Nov. 1641.
5. *Maria*, 7 Jan. 1645, overl. (Spellestr.) 29 Aug. 1686.
6. *Elisabeth*, 28 Sep. 1648, overl. (Spellestr.) 14 Juli 1672.
7. *Joanna*, 16 Sep. 1654. Tr. voor sch. 23 Mei 1681 *Andr. Pet. v. Gaens*.

Baghdad.

J. B. v. Loon.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te zenden aan de Redactie, p.a. de heer J. van Heeswijk, Maasbandijk A 41, Kerkdriel. Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Antwoorden.

Peskens, B.L. II 192. — Geertruidenberg S 1, doop R.K.; 11 Januari (1653) Margriet Peeterssen van Duren dochter van Peeter van Duren soldaet ende lijsebet Paes. Peter: Willem Pesken ende Petien: Margriet Pesken.

Poos, B.L. I 135. — Maria Willems, geb. Kent, lees Keent, gehucht onder Overasselt (Gld.) dus niet Lent.
Utrecht, J. M. J. F. A. SLUIJTERS.

Nieuwe vragen.

Govarts. — Wat was de familierelatie tussen de Bossche Apostolische Vicaris-generaal Petrus Govarts, die in 1644 te Turnhout geboren is, en Joannes Govarts, de vader van Theresia Elisabeth (* Turnhout 1739) die in 1774 huwde met J. C. J. van Zinnicq.
Bottel, V. M. J. TILMAN pr.

Weijburch. — Gevraagd nadere gegevens en voorouders van Carel Lenarts Weijburch, die als j.m. van Bergen op Zoom te Rotterdam huwt (Geref.) 18 Aug. 1652 met Barentje Jans Keijser, j.d. van Rotterdam.
Utrecht, Laan van Engelswier 8, W. A. WIJBURG Jr.

Gegevens gevraagd omtrent voorouders van Godefridus van Eijl, gehuwd te Chaam 12 Mei 1726 met Maria Verbooven. Hij is waarschijnlijk dezelfde die gedoopt is te Chaam op 1 Dec. 1697, als zoon van Adrianus Mathei Christiaanssen en van Paulina Christiani Cornelissen; deze gedoopt te Chaam 7 Februari 1658. In doopregister Chaam (R.K.) is Mathei Christiaanssen niet te vinden: vanwaar komt hij?

Op 24 Nov. 1727 komt Christianus van Eijl voor als peter. Weet iemand iets omtrent deze Christianus van Eijl? Hij is geen broer van Godefridus.
Eindhoven, Edenstraat 49, J. C. VAN EIJL.

V A. Joost Jan Aerts van Eerssel overl. voor 1557 ³³⁾ tr. Marie overl. voor 1554 ^{33a)} dr. v. Wijtman Gerit Willems en v. Engel Henrick Goossens ^{33b)}.

Joost krijgt t.b.v. zijn moeder en zijn oom Henrick Aerts Verhoeven 1/4 in een stede in Berkel, die vroeger was van Jan van Eerssel en nog eerder van Aert van Eerssel ^{17a)}; beurt pachten en renten in Enschoot, Berkel, Udenhout en Tilburg ³⁴⁾; krijgt samen met Gijsbert Zegers (zijn neef) 83 1/2 keysergulden uit de nalatenschap van zijn oom Jan Langerbeen ³⁵⁾ en erft van de familie van zijn moeder land in Berkel ^{35a)}.

De deling zijner goederen geschiedt in 1557 ³³⁾.

Kinderen ³³⁾: 1. Wijtman, volgt VI A ;

2. Jan de Oude, volgt VI B ;

3. Jan de Jonge, overl. voor 1584 ³⁶⁾ tr. Henricxken overl. voor 1582 ^{36a)} dr. v. Peter Arien Sterts alias Sleppers ³⁷⁾. Heeft goederen in Udenhout, Berkel, Enschoot en Tilburg ^{36 a)}.

Kinderen van Jan de Jonge en Henricxken :

a. Joost, overl. voor 1626 tr. Marie overl. voor 1626 ³⁸⁾ dr. v. Gerit Aerts van Broeckhoven en v. Jenneken Gerit Francke ³⁹⁾, waaruit ³⁸⁾: aa. Cornelis ; bb. Claes tr. Marie Peter Gijsberts ; cc. Jan ; dd. Henricxken tr. Adriaen Adriaen Goossen ³⁸⁾; ee. Geritken tr. Wilbort Cornelisse overl. voor 1626 ³⁸⁾; ff. Aert overl. voor 1626 ³⁸⁾; gg. Elisabeth overl. voor 1626 tr. Jan Symons ³⁸⁾.

b. Jan tr. Lijsken Jan de Cort ;

c. Marie overl. voor 1624 ⁴²⁾ tr. 1° Niclaes Jan Joost Daniels van Diessen ⁴²⁾; tr. 2° Willem Jan Wauter Adriens ⁴²⁾. Uit haar 1° huwelijk :

aa. Jan ; bb. Aert ; cc. Henrick ; dd. Peter ; ee. Joost ; ff. Jenneke ; en gg. Agnes tr. Gerit Gerits van Broeckhoven ⁴²⁾.

4. Henrick ;

33) 261-22v-1557. 33a) 258-86v-1554. 33b) 239-2 Nov. 1535.

34) 245-93-1541 ; 249-6-1545 ; 251-31-1547 ; 252-18 en 53-1548 ; 253-9-1549. 35) 252-19-1548. 35a) 233-26 Maart 1529. 36) 283-66-1584.

36a) 283-24-1582. 37) 259-21-1555 ; 283-66-1584. 38) 320-15-1626.

39) 303-40v-1619. 40) 318-37v-1624. 41) 288-32v-1593.

42) 318-23v- en 24-1624.

5. Elisabeth tr. Jan overl. voor 1567⁴³⁾ zoon van Gijsbert van Buerden⁴⁴⁾ alias Vels⁴⁵⁾, waaruit a. Gijsbert ; b. Marie tr. Cornelis Jan Vendix overl. voor 1591⁴⁵⁾; c. Jenneken tr. Adriaen Jans van Boextel⁴⁵⁾.

6. Aleyt tr. 1^c Lambert van Heeze⁴⁶⁾ overl. voor 1557⁴⁷⁾, tr. 2^c voor 1561 Adriaen Gerit Huben⁴⁸⁾. Uit haar 1^c huwelijk⁴⁹⁾: a. Henrick ; b. Ariaen ; c. Merijken (alle drie onmondig in 1562⁴⁹⁾).

VI A. *Wijtman Joosten van Ierssel* overl. voor 1599⁵⁰⁾ tr. Marie overl. voor 1555 (heet Marie doutste) dr. v. Peter Arien Sterts⁵⁰ en ⁵¹⁾. Wijtman erft van zijn ouders landerijen in Udenhout, een heyvelt aan de Ruybraken onder Tilburg en de beemd „Rijscamp” onder Kromvoort^{51a)}. Kinderen⁵⁰⁾:

1. Peeter overl. voor 1625⁵²⁾ tr. Barbara dr. v. Henrick Gijsberts⁵³⁾ overl. voor 1631.

Peeter erft van zijn ouders een huis aan de Creytemolen te Udenhout en landerijen aldaar in de Riedonck, in de Sesshoeven, op de Kleyn Hesseldonck en in den Cuyl, een heiveld in den Biesmortel en een hooibeemd „den Rijschcamp” onder Kromvoort⁵⁰⁾. Zijn kinderen zijn⁵⁴⁾ a. Wijtman ; b. Henrick ; c. Marie tr. Adriaen Mathijs Cocx⁵³⁾.

2. Aert tr. Marie dr. v. Peter Willem Gosen Emmen en v. Elisabeth Wauter Adriaen Goyarts⁵⁵⁾;

3. Marie overl. voor 1599 tr. Adriaen Peter Bauwens⁵⁶⁾, waaruit a. Marie tr. Henrick Claes Hickspoers⁵⁶⁾.

VI B. *Jan Joosten van Ierssel de Oude* overl. voor 1590⁵⁷⁾ tr. Mayke dr. v. Embrecht Goossens vander Borch en v. Heesken Jan Kempelants⁵⁸⁾. (De grootvader van Mayke, *Goossen*, is wel een zoon van Embrecht Gosens vander Borch en van Yeve Jan Buckinckx⁵⁹⁾).

Jan koopt met zijn schoonbroer Jan Embrecht Goossens een hoeve met een schaapskooi aan 't Winkel in Udenhout van de kinderen van heer Willem van Os, ridder, voor 849 gulden^{59a)}. Hij erft samen met Jan Embrecht Goossens een huis aan 't Winkel in Udenhout en landerijen aldaar^{59b)}. Jan en Mayke

43) 271-5v-1567 ; 286-10-1591.

44) 258-86v-1554 ; 261-71v-1557. 45) 286-10-1591. 46) 255-10-1551.

47) 261-59-1557. 48) 265-25-1561. 49) 261-22v-1557 ; 266-36-1562.

50) 294-25v-1599. 51) 259-21-1555. 51a) 261-22v-1557.

52) 315-12v-1621 (in margine 1625). 53) 325-58 en 90-1631.

54) 320-85-1626 (in margine). 55) 319-28v-1625. 56) 299-29-1605.

57) 285-40-1598. 58) 271-19v-1567. 59) 184-5v-1478 ; 185-15v-1479.

59a) Den Bosch R. 1375 fol. 235 anno 1558. 59b) 264-2v-1560.

60) 266-10-1562. 61) 269-10v-1565. 62) 319-44v-1625.

maken hun testament op 9 Maart 1562 ⁶⁰⁾. Hij erft van zijn schoonouders een huis met een schaapskooi in de Biesmortel te Udenhout ⁶¹⁾.

Kinderen van Jan en Mayke :

1. Adriaen de Oude overl. voor 1625 ⁶²⁾ tr. 1° Hendricxken Adriaen Aertsse ⁶³⁾ overl. voor 1612 ; tr. 2° (voor de pas-toor van Oosterwijk op 7 Juni 1612) Cornelia Marten Adriaen Geritse, weduwe van Peter Jan Ghijb Berthens ⁶³⁾. Adriaen en Cornelia testeren op 8 Jan. 1622 ³³⁾. Zijn beide huwelijken bleven kinderloos.
2. Adriaen de Jonge volgt VII A ;
3. Embert overl. voor 1626 ⁶⁴⁾ tr. N.N., waaruit a. enige zoon Henrick ⁶⁴⁾ ;
4. Marie tr. voor 1588 Corstiaen Ghijsbert Michiels ⁶⁵⁾ waaruit a. Ghijsbert ⁶⁴⁾ ; b. Marie tr. Lenaert Willem Henricx ⁶⁴⁾ ;
5. Aleydt tr. voor 1588 Goyart Jan Goyarts ⁶⁵⁾ waaruit ⁶⁴⁾ a. Jan ; b. Marie tr. Jan Jan Jan Lamberts ; c. Peterken ;
6. Aert onm. in 1589, overl. voor 1626 ⁶⁶⁾ tr. Anna dr. v. Jan Adriaen Brekelmans en v. Goyaertken Jan Goyaerts ⁶⁷⁾, waaruit ⁶⁴⁾ a. Jan ; b. Marie ; c. Elisabeth tr. Cornelis Willems vanden Heuvel ⁶⁸⁾ ;
7. Peeter onm. in 1589 ⁶⁶⁾.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

F. W. Smulders.

63) 316-72-1622. 64) 320-40 en 124-1626. 65) 285-63-1588.
66) 285-33-1589 ; 320-40-1626. 67) 304-28v-1610 68) 321-50-1627.

HET BOSSCHE STADSWAPEN ALS SUPERLIBRIS

(Vervolg van pag. 11)

De oudste toepassing van het ruitvormig superlibris is mij van in of na 1683 bekend ¹¹⁾. Het best bewaarde exemplaar, in zover, dat in de prijs ook de meestal verdwenen prijslijst, in dit geval ten name van Frans de Wilde, van 1737, aanwezig is, be-

11) Het boek is althans in 1683 gedrukt. Het zijn de Res Romanorum van Annaeus Florus. Amstelodami ex officina Stephani Swart 1683. Bruin leder met gouddruk. Het werk bevindt zich volgens vriendelijke mededeling van Dom R. Allard O.S.B. in de bibliotheek Allard.

vindt zich in de antiquarische boekhandel ¹²⁾. De afbeelding is echter ontleend aan de band van Petrus Josephus Cantelius, *De Romana republica sive de re militari et civili Romanorum*, van 1726 ¹³⁾. Fig. 6. Voor zover mij bekend werd de stempel op deze wijze in 1742 het laatst toegepast.

Van dit type van het ruitvormig superlibris vindt men nog twee andere stempels, die vermoedelijk in het bezit van andere binders en drukkers geweest zijn. Stempel no. 2 komt bij mijn weten op banden van tussen 1720 en 1762 gedrukte klassieke werken voor ¹⁴⁾, van welke dat van 1720 en 1788 aan Guilielmus Leemans geschonken werd. Fig. 7. Met stempel no. 3 van dit type zijn, bij mijn weten, geen andere prijzen, dan tussen 1726 en 1751 gedrukt, voorzien. Uiteraard moet hierbij slechts het jaar van binden in aanmerking komen, maar hieromtrent kan ik, omdat de prijslijsten doorgaans verwijderd zijn, slechts op de uitgave van Suetonius wijzen, die, in 1751 bij Luchtmans te Leiden uitgegeven, in 1755 aan de bekende patriot Joannes Dircaeus van der Capellen, die hier op school gelegen heeft, Fig. 8, werd uitgereikt ¹⁵⁾.

Het vierde type van het Bossche superlibris schijnt mij toe voor stedelijk administratief gebruik en slechts bijkomstig en sinds het voorgaande ouderwets geoordeeld werd, voor de prijzen gebruikt te zijn.

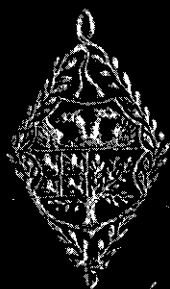
Het nieuwe superlibris, dat niet alleen het child, maar ook de kroon en de wildemannen, m.a.w. ook de bijstukken bevatte, waarop het stedelijk bestuur zo gesteld was, dat het in 1670 een proces er voor geriskeerd heeft, is als type elders sedert het midden der 17de eeuw bekend en twee honderd jaar lang, ja zelfs tot heden het gebruikelijke gebleven. Van het Bossche bestaan er niet minder dan vijf, die zich als varianten hoofdzakelijk door de vorm der console of zelfs van een onderdeel er

12) De prijs bestaat uit een verzameling schrijffoorbeelden van de schrijfmeester Van de Werk der School. De band is, gelijk gebruikelijk van perkament met gouddruk.

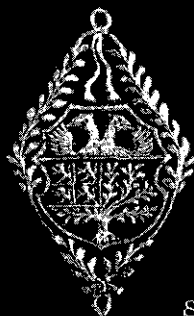
13) P. J. Cantelii, *De Romana repub. etc.* Lugd. Bat. apud Sam. Luchtmans 1726. 8o. Bruin leder met gouddruk en groene linten. Bibliotheek van mr. J. P. W. A. Smit. Schaal 55/100.

14) Julius Obsequens, *De prodigiis*, Lugd. Bat. apud S. Luchtmans. 1720. 8o. Bruin leder met gouddruk. Groene linten. Prijslijst voor Guilielmus Leemans dd. 1788. De uitgave van dit boek door Franciscus Oudendorpius, schijnt niet voorspoedig geweest te zijn. Bibliotheek van mr. J.P.W.A. Smit. Schaal 53/100.

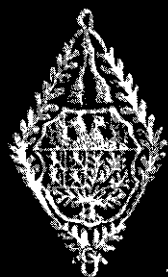
15) Suetonius Tranquillus, Lugd. Bat. apud S. Luchtmans. 1751. 8o. Bruin leder met gouddruk en groene linten. Bibliotheek Mr. J.P.W.A. Smit. Schaal 60/100.

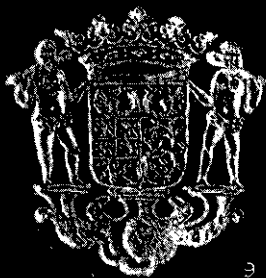
6

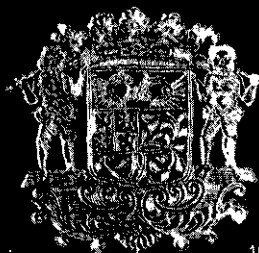
8

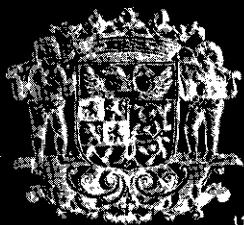
7

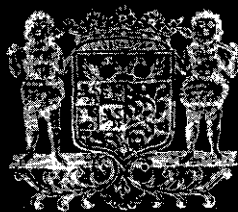
9

10

11

12

van, waarop het wapen geplaatst is, onderscheiden.

De voor zover mij bekend oudste stempel er van wordt van 1681 tot 1739 als vignet boven de ten behoeve der stad door hare drukkers Steven en Johan du Mont gemaakte ordonnances en reglementen aangetroffen ¹⁶⁾. Op banden komt hij eerst sedert 1691 en bovendien zelden voor ¹⁷⁾. Het doet ongewoon aan om dit superlibris nog in 1816 op een de stad aangeboden exemplaar van het door H. Palier gedrukte Reglement voor de Regering der Stad 's-Hertogenbosch te vinden ¹⁸⁾. Fig. 9.

De 2de tempel van dit type met het losse volle wapen heeft vermoedelijk aan de stadsdrukker Antoni van Beusekom toebehoord, die hem als vignet voor de in 1752 herdrukte Costuymen ende Usantiën van de Hoofstad 's-Hertogenbosch ¹⁹⁾ en voor nog meerdere stedelijke reglementen, van 1753 tot 1767, gebruikte ²⁰⁾. Voornamelijk komt deze stempel echter op banden der schepenbibliotheek en daaronder op de 's-Hertogenbosche Comptoir en Schrijfalmanak van 1767 tot 1775, die eveneens door Van Beusekom verzorgd werd, voor ²¹⁾. Fig. 10.

Door de zelfde zullen dus ook ten behoeve der stad het in 1773 aangevangen „Trouboek der Stadt Bosch” en enige prijsbanden der School, die ik heb kunnen achterhalen, met deze stempel gebonden zijn. Ik vermeld daarvan Henrici Valesii... Emendationes... edente Petro Burmanni, welk werk in 1740 gedrukt en in 1770 uitgereikt werd ²²⁾.

De 3de stempel van dit type met het losse stadswapen is mij uitsluitend van prijsbanden van klassieke auteurs bekend, die van 1714 af zijn uitgegeven, hoewel de mij bekende prijslijsten eerst van 1758 en 1762 dateren. Fig. 11. De afbeelding is ontleend aan de eerstgenoemde, namelijk Basilius Faber, wiens Thesaurus eruditionis scholasticae, in 1757 te Leipzig gedrukt,

16) Tot een band verenigde stedelijke instructies, ordonnances, reglementen etc. Schepenbibliotheek.

17) Flavii Josephus. Coloniae sumpt. Mauriti Georgii Weidmanni. 1691. Fol. Bruin leder met gouddruk. Biblioth. van het Stedelijk gymnasium.

18) Kl. 8o. Bruin leder met gouddruk. Stadsbibliotheek. Schaaf 63/100.

19) Bruin leder met gouddruk. 4o. Schepenbibliotheek.

20) Volledigheidshalve vermeld ik, dat met dit superlibris ook de in 1766 aan de magistraat aangeboden feestrede van Herman Gideon Clemens, een Bossche predikant, gebonden is. Zij is getiteld: Gods weldadigheid aan Israel... by gelegentheid van de plegtige inwyding van Zijne doorlugtige hoogheid Willem de Vijfde en gedrukt te 's Hertogenbosch by Antoni van Beusekom, ordinarius stadsdrukker, MDCCLXVI. 4o. Bruin leder met gouddruk. Schepenbibliotheek.

21) Groen perkamenten banden in portefeuillevorm. Schepenbibl. Schaaf 60/100.

het volgend jaar aan de reeds genoemde Van der Capellen bij gelegenheid van zijn eindexamen werd gegeven²³⁾.

Van deze derde stempel bestaat een duplicaat met onbeduidende afwijkingen, die bovendien slecht gegraveerd is en voor een reeks stedelijke ordonnantiën en reglementen van 1774 tot 1806 bij de zelfde drukker en bij zijn opvolger C. A. Vieweg dienst gedaan heeft. Verder komt hij op het voorplat van de reeds genoemde almanak van 1774, van 1776 en volgende jaren tot 1807 voor, maar de Latijnse School was in te diep verval, dan dat er geld en geestdrift voor prijzen over geschoten zouden zijn²⁴⁾.

De 4de en laatste stempel is behalve als vignet van een paar stedelijke verordeningen als boven, die van 1804 tot 1806 dateren, mij slechts op de almanak voor het jaar 1809 voorgekomen. Fig. 12. Vaardigheid en artistieke bezieling zijn weder gedaald²⁵⁾.

Het zou met stadswapen nog erger worden, maar dit behoort niet meer tot het onderwerp van dit artikel²⁶⁾.

's-Hertogenbosch.

J. P. W. A. Smit.

22) 4o. Bruin leder met gouddruk. Van de prijslijst is de naam van de scholier weggesneden. Bibliotheek van het stedelijk gymnasium.

23) Fol. Bruin leder met gouddruk en groene linten. De afmeting van het superlibris is ongeëvenredigd aan het folioformaat van de band. Bibliotheek mr. J. P. W. A. Smit. Schaal 56/100.

24) Schepen- thans stadsbibliotheek. De stempel is niet afgebeeld, omdat de afwijkingen te gering zijn. De wijziging is te vinden in de versiering van de band der kroon, de omlijsting van het vrijkwartier, de armen van de wildemannen en in het algemeen de grovere detaillering.

25) Schepen- thans stadsbibliotheek. De almanakken zijn in groen perkament gebonden. Schaal 64/100.

26) Het superlibris verdween uit de stadsbibliotheek en dat der schoolprijzen werd naar het hoofd der prijslijst overgebracht.

HEUVELMANS

In de kwartierstaat van Mgr. Dr. P. C. de Brouwer (B. L. 1954, 153) komt *Antonius Heuvelmans* voor (no. 25). Toevallig vind ik in de collectie betreffende de Leuvense studiebeurzen¹⁾ de navolgende gegevens.

1) A. G. R. Brussel. Assistance Publique. nos. 4260, 4271, 4273 tot 4301. Idem. Université de Louvain. no. 1411. (Brabantse Studiebeurzen). Zie ook het werk: Fondations des Bourses d'Etudes, II, Brabant, 365. Fondations Venneus, de Pulsere (Pulsers) et van Asseldonck.

- I. *Peter Gysbert Leoniszn Coeverincx*, woonde in 1540 te St. Oedenrode „op de Coeveringh”, tr. *Geneveva*, dr. *mr. Jan Lamberts van Breugel*, waaruit :
 1. *mr. Gysbert Coeverincx*, licentiaet in de godgeleerdheid, deken van de St. Jan, bisschop van Deventer, testeert 9-9-1613 (hij noemt poenitentiarius Kievits zijn „neef”);
 2. *Petronella Coeverincx*, verm. 1613;
 3. *Marie Coeverincx*, tr. *Dirck Thys Janszn. Versantvoirt* 2), waaruit takken van de familie's : der Kinderen, Cluytmans, van der Velden, Vogels, van Gerwen, van van der Loo en Haubracken;
 4. *Anna Coeverincx*, tr. *Henric Jan Jacobszn. van Ponsendael te Erp*; (zie voor deze alliantie het Bossche register no. 1841 folio 298).
 5. *Jenneke Coeverincx*, † St. Oedenrode 28-7-1609, tr. *Jan Jan Gerardszn. van Heessel*, secretaris van Peelland en St. Oedenrode, † 2-6-1584 3), waaruit takken van de familie's : van Reyt, van der Aa, van Beers, Donck, vanden Broeck, Groenendonck (Diest), Verbeeck (Schijndel), van der Sande, Spierincx, van Tartwyck, van Kilsdonck, van der Laeck, Cluytmans, Wellens, van der Hagen, van Erp, Leyten, Bosschaert, Kemps, Beynen, Knops en van der Velden.
- II. *Henric Jan Jacobszn. van Ponsendael*, president der schepenbank te Erp, hiervóór vermeld, had de navolgende kinderen :
 1. *Elisabeth van Ponsendael (de oude)*, tr. *Jan Aert Leyten* uit Erp, zn. *Aert Janszn. Leyten* en een dr. van *Peter Rutten*, waaruit takken van de familie's : Eyken, de Lauwere, van Eupen en ab Angelis;
 2. *Elisabeth van Ponsendael (de jonge)*, tr. *Cornelis van Asseldonck*, waaruit :
 - a. *Gysbert van Asseldonck*;
 - b. *Anna van Aseldonck*, geb. 1600, test. 6-7-1638 en 7-10-1630, waarbij zij met haar broeder *Gysbert* beurzen sticht;

2) Mr. A. R. M. Mommers, St. Oedenrode van Oude Tijden tot Heden. Blz. 44. *Dierck Mathys* van den Santvoirt wordt hier als secretaris van St. Oedenrode vermeld (1593—1597).

3) Ibidem. Idem. *Joannes Gevaerts van Heessel* wordt hier als secretaris vermeld van 1533 tot 1584. *Jan Gevaerts van Heessel* was secretaris van St. Oedenrode in 1533. Het was zijn zoon, *Jan Jan Gerards van Heessel*, die hem in die positie opvolgde en in 1584 overleed.

c. heer Jan van Asseldonck, kanunnik van de Ste. Guldene te Brussel ;

3. Catharina van Ponsendaël, tr. joncker Godevaert Hoirnkens, die in 1605 te Erp wordt vermeld (de scheiding en deling zijner goederen vond plaats in 1646⁴⁾), zn. Layreys Hoirnkens, secretaris van Erp en Anna Alart Walgeris ;

4. Joanna van Ponsendaël (volgens een staatje uit een tweede huwelijk), tr. Gerard Thielmans te Erp (zoon van Jan Peter Jan Lucas Thielmans).

III. Gerard Thielmans, voornoemd⁵⁾, had de navolgende kinderen :

1. Cornelis Thielmans, tr. Wilhelma Servaesdr. Hoirnkens, uit Gemert, waaruit een tak van de familie van Hout ;

2. Henric Thielmans, tr. Lysbeth N. ;

3. Marie Thielmans, tr. Jan van (den) Abeele, waaruit takken van de familie's Pulsers (Zeeland), van der Meir (Uden), van Aldenhuysen (Uden), van Driel (Uden), Bressers (Uden) en van Batenburg.

4. Petronella Thielmans, tr. Wouter Servaeszn. Hoirnkens te Gemert⁶⁾.

4) De kinderen van joncker Godevaert Hoirnkens waren : heer Henric Hoirnkens, pastoor en kanunnik van de St. Jacob te Leuven ; Merycke Hoirnkens, tr. Daniel van Zeeland, burgemeester van Erp (1650), zn. Peeter van Zeeland, uit Helmond en Levina Leyten ; Anna Hoirnkens, tr. Jan Hubert van Quens alias Baecermans ; Lyske Hoirnkens, tr. Christiaan Lauerszn. van Loon.

5) R. A. 's-Hertogenbosch. Rt. A. Erp. Reg. no. 36 folio 60 ; reg. no. 37, folio 28. De familie Thielmans was in Erp zeer in aanzien. Hier volgt een fragment van dit geslacht. Peter Thielmans en Lynke Dictus hadden de navolgende kinderen : a. Jan Thielmans, die volgt ; b. Benedictus Thielmans, schepen van Erp ; c. Antoon Thielmans, † Veghel 8-5-1630 ; d. Jenneke Thielmans, tr. heer Jan Janszn. Baecermans en hertr. Peter Janszn. van Schijndel. Jan Thielmans, voornoemd, huwde Aelke Merckel Aerts (de scheiding en deling hunner goederen bevindt zich in reg. Erp, no. 36, folio 54verso, 23-1-1638), waaruit : 1. Peterke Thielmans, tr. Marten Ariens Martens ; 2. Marie Thielmans, tr. Hans (van) de Ryck, te Rotselaar (België) Reg. no. 32 Erp, folio 132verso. (Aert Thielmans (Thielens), pastoor van Rotselaar (1570), was geboortig van Erp (1496) als zoon van Henric Thielmans en Elisabeth Thomasdr. van Uden) ; 3. Gerard Thielmans, vermeld in dit artikel ; 4. heer en meester Marckel Thielmans, pastoor van Erp (1635) ; 5. Willem Thielmans, tr. Ida N. ; 6. Goortken Thielmans, tr. Jan Jan Lambrechts ; 6. Cathelyn Thielmans, tr. Goort Peter Rutten, president der schepensbank van Veghel (1650). Zijne afstammelingen heetten Govaerts ofwel Govaerts van Middegaël en zijn „bursier” geweest. Hij is de rechtstreekse stamvader van de heren Mr. Max Govaerts en Mr. Kees Govaerts te Wassenaar. (Zie Tax. 1943, 212).

6) Zijne afstammelingen leefden nog in 1783 te Gemert. Sommigen worden als „bursier” vermeld.

- IV. *Henric Thielmans* voornoemd had de navolgende kinderen:
1. *Marie Thielmans* ;
 2. *Henric Thielmans*, tr. *Willemyn N.*, waaruit takken van de familie's *Middegaels*, *Jonckers* en van den *Heuvel* (*Erp*) ;
 4. *Antoon Thielmans*.
- V. *Bartholomeus Thielmans*, molenaar op den *Woldersen molen* te *Riethoven*, voornoemd, had blijkens de handschriftelijke fragmenten, slechts een dochter:
Marie Thielmans, die huwde met *joncker Frans Proveur* en hertrouwde met *Andries Heuvelmans*.
- VI. *Andries Heuvelmans*, voornoemd, molenaar op den *Keersoppermolen* te *Riethoven*, had de navolgende kinderen :
1. *Anna Heuvelmans*, tr. *Cornelis van Laer*, hertr. *Jacob Heuvelmans* ;
 2. *Frans Heuvelmans*, geb. 1695, tr. *Cornelia van Esch*, hertr. *Josina Mierlemans* ; uit eerste huwelijk sproot een tak der familie *Botbergen* ;
 3. *Cathelyn Heuvelmans*, geb. 1696 te *Riethoven*, tr. *Martin Botbergen* te *Riethoven* ;
 4. *Jan Heuvelmans*, geb. 10-5-1706 te *Riethoven*, molenaar inde *Drie Beerse* te *Riethoven*, tr. *Agnes Bogaerts*, waaruit :
 1. *Marie Heuvelmans* ;
 2. *Jan Heuvelmans* ;
 3. *Andries Heuvelmans*, ged. *Oostelbeers* 25-1-1736 ;
 4. *Frans Heuvelmans* ;
 5. *Antoon Heuvelmans* (*vermoedelijk identiek met no. 25*) ;
 6. *Maria Catharina Heuvelmans* ;
 7. *Martin Heuvelmans* ;
 8. *Bartholomeus Heuvelmans* ;
 9. *Anna-Elisabeth Heuvelmans* ;
 10. *Dirck Heuvelmans*, ged. *Oostelbeers* 21-3-1745, die van de beurs heeft genoten ;
 1. *Martine Heuvelmans*, ged. *Oostelbeers* 24-9-1747, tr. *Gielis de Croon te Oirschot*, die een dochter heeft, *Maria-Barbara de Croon*, ged. *Oirschot* 15-8-1772, die voor een meisjesbeurs solliciteert in 1784.

Brussel.

B. W. van Schijndel.

INLEIDING TOT DE GENEALOGIE VAN HET WEST-BRABANTS GESLACHT BURGERS

Voorwoord.

Het zal de lezer van Mr Dr Maris Honderd Families, van de kwartierstaat-Van Dis (Nederlandsche Leeuw 1951) en van van de genealogie-Dane (Gens Nostra 1949) en de kenner van menige andere genealogie of kwartierstaat uit de Westhoek van Noord-Brabant opvallen, hoe vaak men daarin stuit op dragers van de naam Burgers. Zo talrijk zijn deze naamdragers, dat stellers dezes verscheidene uit de tweede helft van de 18de eeuw niet weten thuis te brengen. Tot in het begin van die eeuw echter is het mogelijk de talrijke vertakkingen van het onderhavige geslacht te volgen. Daarnaast valt dan van enkele gelijknamige families de herkomst van elders aan te wijzen, met name van over het Hollands Diep.

Gezien de grote belangstelling, welke het geslacht Burgers geniet, leek de tijd gekomen althans een begin te maken met de publicatie van deze genealogie. Het hier volgend overzicht omvat de gehele 17de eeuw en behandelt de eerste vijf generaties, waarvan men kan aannemen, dat zij nagenoeg volledig zijn. Daarmede wordt het mogelijk alle in de verschenen literatuur genoemde leden van het geslacht met weinig moeite in de genealogie onder te brengen of hun relatie daarmede aan te geven. De eerste ondergetekende (wiens overgrootvader een achterkleinzoon van de sub IVter-k genoemde Pieter Pietersz. Burgers was) hoopt ook de latere generaties nog eens te publiceren en zal mededeling van alle gegevens omtrent naamdragere dan ook op hoge prijs stellen¹⁾.

Terwille van de overzichtelijkheid hebben wij de genealogie verdeeld in twee takken: de Willemstadse met als stamvader Cornelis Meeusz. (II) en de Fijnaartse tak met Jan Meeusz (IIbis) aan het hoofd. De indeling berust op genealogische gronden: Cornelis en Jan waren n.l. halfbroeders; de benaming is gekozen in verband met de plaats, waar de eerste generaties het merendeel hunner kinderen lieten dopen en in welke naaste omgeving zij aanvankelijk gevestigd waren. Tenslotte behandelen wij in een bijlage II A het nageslacht van

1) Adres : Buxtelseweg 26, Vught.

Adriaantje Meeusdr, dat voor deze genealogie nog van bijzondere betekenis is.

Bij het hierna volgende worden de volgende afkortingen gebruikt om de vindplaats van een gegeven aan te duiden. De letters RW en RF met een cijfer verwijzen naar een deel van het Rechterlijk Archief van resp. Willemstad of Fijnaart. Ww verwijst naar de Weeskamerregisters van Willemstad; N naar het Notarieel Archief. Mocht een datum blijken uit een acte van andere datum, dan wordt dat achter de letters aangegeven. „Overleden vóór 11 Jan. 1638 (RW 14, 5 Maart 1640)” geeft dus aan dat het overlijden vóór 11 Jan. 1638 is te vinden in een acte van 5 Maart 1640 in deel 14 van het Rechterlijk archief van Willemstad. Ontbreekt de tweede datum, dan zoeken men in het aangegeven archiefstuk op de enige aangegeven datum.

Naamsafleiding

Het wapen der familie : in zilver drie zwarte burgen (2,1), dat uit de tweede helft van de 18de eeuw bekend is, is naar de klank van de naam een sprekend wapen, maar met de naamsafleiding niet in overeenstemming. De familienaam blijkt n.l. een patronymicum — en wel, hetgeen meer voorkomt, van vrouwszijde — afgeleid van de mansvoornaam Burger (Burcharde). Ter toelichting hiervan en tegelijk als een inleiding tot de eigenlijke genealogie Burgers diene het volgende.

Nauwelijks drie jaren na de inpoldering van de Ruigenhil treffen wij daar een Burger (ook Burgert, Borger, Borgher, Borgherd) Simonsz. aan (RW5 blz. 32, 11 Sept. 1568), die wij daar nog vinden 5 April 1585 (RW8 blz. 155). Hij was landbouwer op de hoeve van jonker Bruyninc van Wijngaerden, zijnde de 16de kavel in de Ruigenhil, begrensd door de Zeedijk in het Westen, de Westkruisweg (tegenwoordig Steenweg) in het Oosten, de 17de kavel in het Zuiden en de tegenwoordige Landpoortstraat-Hofstraat in het Noorden. Het kerkhof van het dorp Ruigenhil met de Kerkring vormden een inham in die kavel; na de omwalling van het dorp tot Willemstad viel ook een deel van de kavel binnen de wallen, waarvoor de eigenaar elders vergoeding kreeg.

Er is een vermoeden, dat Burger Simonsz. in 1572 bij de Watergeuzen verbleef: hij heet dan „absent”. In die dagen treft men meermalen de aanduiding „fugityf” of „uitlandig” aan.

Burgers vrouw heette Geertruyt; naar haar man gaf men haar, hetgeen (voor genealogen onaangename) gewoonte is, de

toenaam Burgers (zij komt voor RW6 blz. 132, 22 April 1572; blz. 193v, 22 Sept. 1572, en blz. 134, 15 Sept. 1573). Uit dit echtpaar werd slechts één kind gevonden: Marieken Burgers, overleden tussen Ww 13 Januari 1596 en Ww 8 Juli 1596. Zij huwde tweemaal. Eerstens omstreeks 1576 met Hendrik Marcxsz. of Marcusz.; hij bouwt in 1580 (RW7 blz. 238) met zijn niet bij name genoemde schoonvader de vorengenoemde hoeve (evenals Burger Simonsz. (RW7 15 Mrt 1579 met zijn niet bij name genoemde schoonzoon die hoeve bouwt) en wordt gestorven genoemd April/Mei 1584 (RW8 blz. 36).

Kinderen uit dit eerste huwelijk werden uitgekocht Ww 3 October 1589 en waren:

- a. Gherretken, is dan 12 jaar, huwt als Geertruid Hendrik-Marcusdr van Willemstad Dordrecht 7 Mei 1600 met Rochus Aertsz., cuyper van Dordrecht; op 29 Oct. 1604 (RW 174 folio 111) is zij reeds weduwe.
- b. Marcus Hendriksz., is bij de uitkoop 8 jaar, later koekebakker te Dordrecht, gestorven vóór 21 Maart 1645 (zie hierna II A onder 4).
- c. N., gestorven ná de vader, doch vóór de uitkoop.

Kort na het overlijden van haar eerste man hertrouwde Marieken Burgers met Meeus Arentsz. (ook Ariensz. en Adriaensz. genoemd) die volgt als generatie I van de genealogie Burgers. Hij wordt 5 April 1585 (RW8 blz. 155) geëxecuteerd als borg voor zijn schoonvader Burger Simonsz., „blijkens zekere schepenrecognitie dd. 5 Mei 1584”.

Het nageslacht van Meeus Arentsz. ontving nu van diens vrouw Marieken Burgers zijn geslachtsnaam. Met opzet spreken wij hier van het nageslacht van Meeus en niet van de kinderen uit dit huwelijk, want het is opmerkelijk, dat de naam Burgers zowel door de Willemstadse als door de Fijnaartse tak wordt gevoerd, ja meer nog, dat zij schijnbaar door de stamvader van de Fijnaartse tak (Jan Meeusz. sub IIbis), die niet van de naamgeefster, maar van een harer opvolgsters in het echtbed stamde, het eerst werd gedragen. Zijn oudere halfbroeder, Cornelis Meeusz. (sub II) wél een zoon van de naamgeefster, voerde de naam Burgers voorzover bekend niet, maar had naar zijn woonplaats de bijnaam „In de Boomkens”. Dat dit niet enkel een aanduiding van 's mans woonplaats, doch een vast alias was, blijkt duidelijk uit de schrijfwijze: „Cornelis Meeuszoon in de Boomkens wonende in de Ruigenhil” (RW 178, 31 Juli 1635). Cornelis zoon Ary (sub IIbis) daarentegen tekent (test. 20 Febr. 1658) „Arey Cornelyssen Burghers”. Het wil ons voorkomen, dat deze merkwaardigheid is

te verklaren door aan te nemen, dat de kinderen van genoemde Cornelis de naam Burgers wel het eerst zijn gaan dragen, maar dat hun oom Jan, die niet veel met hen in leeftijd verschilde, op hun voorbeeld — als in de mansstam lid van hetzelfde geslacht — dezelfde naam is gaan voeren, zodat, daar hij een generatie eerder staat en iets ouder zijnde eerder tot de honores opklom en in de oorkonden verschijnt, het lijkt of hij de initiatiefnemer was.

Genealogie.

- I. *Meeus Arentsz.*, overleden tussen Ww 12 Febr. 1611 en 17 Mei 1611 (RW 15), volgens de inventaris Ww 25 November 1611 op de hoeve van Jaspar van Kinschot, denkelijk aan het Westeinde van de Noordlangeweg; hij liet blijkens die inventaris de helft van 3 gemeten land onder Oudgastel na. Hij huwde driemaal :
 1. Omstreeks 1584 *Marieken Burgers*, overleden tussen Ww 13 Januari 1596 en Ww 8 Juli 1596, dochter van Burger *Simonsz.* en *Geertruid N.*;
 2. *Tanneke Coomans*, geboren vóór 1587, dochter van Jan *Adriaan Hendriksz.* *Coomans* en *Adriaantje Pietersd.* *Mouthaan*;
 Ww 3 Februari 1606 : *Meeus Arents* moet voogden voorstellen;
 Ww 12 Februari 1611 : *Meeus Arents* wert geordonneert alhier (dat is : ter weeskamer) over te brengen de uitkoop die hij seght met de bloedvrienden van zyn kynderen geproceert bij *Tanneke Jansd.* syne wettige huysvrouw was gemaect te hebben....;
 Ww 4 Augustus 1611 : als oom en voogd der drie wezen van *Tanneke Jansd.* treedt op *Adriaan Jansz.*, die tekent: *Ary Jansz. Comans*;
 3. *Adriaantje Jansd.*;
 Ww 4 Augustus 1611 : zij was een zuster van de huisvrouw van Jan *Cornelisz. Mijs* (die volgens *Maris*, 100 *Families*, *Neeltje Jans Mertens* heette);
 Ww 10 December 1611 : *J. C. Mijs* voogd over de twee leste nagelaten kinderen....;
 Ww 12 Februari 1611 (vervolg van sub 2): daarenboven is denselven (*Meeus Arentsz.*) alnoch geordonneert jegens de naeste vergaderinge schriftelijk aen te noemen vier personen om daer vuyt twee gecoren te worden tot vooght ende toesiender over syn kynderen

geprocreeert bij Adriaentken Jans zal;
kinderen: uit het eerste huwelijk:
(uitkoop Ww 8 Juli 1596, ze leven Ww 4 Augustus 1611
nog alle vier)

- a. Cornelis, is bij de uitkoop 11 jaar volgt II;
- b. Hilleken, is dan 7 jaar;
- c. Pieter, is dan 5 jaar; de aandacht wordt er op gevestigd, dat in de 17de eeuw in Strijen een familie Burgers woont, waarin de naam Pieter voorkomt;
- d. Adriaantken, is dan 4 jaar; wegens de belangrijkheid welke zij heeft voor de verdere genealogie Burgers en de omvang van de gegevens over haar wijden wij aan haar een apart hoofd II A;

uit het tweede huwelijk: drie kinderen;

uit het derde huwelijk: twee kinderen;

namen van deze kinderen worden niet opgegeven, behoudens dat bij de uitkoop der kinderen van Adriaantje Jansd. Ww 4 Augustus 1611 is aangetekend, dat de dochter Adriaantje 12 September 1638 quitteerde; hieruit zou men afleiden, dat het andere weeskind van Adriaantje Jansd. tussentijds overleed en dus de volgende drie kinderen van Tanneke Coomans zouden geweest zijn:

e. Jan, volgt IIbis;

f. Neeltje, is 1 Januari 1627 doopgetuige bij Jan Overstraat (zie II A); Ww 18 Juni 1647: beloften van voogdoom Jan Meeusz. en toezien der Adriaan Cornelisz. over Tanneke, 3 ¹/₂ jarige dochter van Neeltje Meeusd. en Cornelis Cornelisz. Sanders (29 Januari 1640 was er te Willemstad uit dit echtpaar ook al een Tanneke gedoopt); hij was de zoon van Cornelis Sanders en Tanneke Jacobs (Ww 15 April 1611) en kleinzoon van Sander Jans en Elysabeth Cornelisd. (Ww 7 Juni 1611);

uitkoop Ww 23 Juni 1647, gequitteerd Ww 20 October 1667 door Tanneke en haar man Hendrik Ariens (Jon-geneeff) in de Fijnaart;

Cornelis Cornelisz. Sanders hertrouwt Neeltke Jans Gijzen, over de nawezen wordt Ww 31 Juli 1663 en 2 Augustus 1663 verplicht de voogdij te aanvaarden Willem Willemsz. Bergen — het oudste nakind is dan 11 jaar;

g. Mayke, huwt Joost Claesz.;

hij is doopgetuige Willemstad 17 November 1624 bij

Tryntje Cornelisd. Burgers (II) en Willemstad 1 Januari 1627 bij Jan Overstraat (II A);
uit dit huwelijk: Meeus, gedoopt Willemstad 16 Februari 1625, doopgetuige Jan Fransz. (II A);
h. Adriaantken jr, leeft 12 September 1638 (zie boven);
i. N.

(Wordt vervolgd)

Vught.
Zwolle.

Dr R. A. Burgers.
Mr J. L. Rijndorp.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen.

I. Op 4 September 1786 werden te Oirschot geboren: Henricus en Petrus Spaapen tweelingszonen van Ludovicus Spaapen en Johanna van Cuyk.

Gaarne gegevens betr. voorouders van deze echtelieden.

II. Tevens gaarne gegevens betr. de Antwerpse Patriciërsfamilie Spaapen, waarvan het wapen staat afgebeeld in l'Armorial Général van Rietstap „Van sinopel met een dwarspaal in het midden, in drie rijen geschaakt van zilver en keel". Bestaat er verband tussen bovengenoemde fam. Spaapen en de fam. Spaapen? Van de hierboven genoemde Oirschotse familie is vroeger een stamboom geweest, deze is helaas 25 jaar geleden al spoorloos verdwenen. Deze stamboom liep volgens zeggen door tot ongeveer 1600 in Turnhout, de naam werd toen Spape geschreven.

III. Gegevens betr. afstamming van de familie van (de) Middegaal, speciaal betr. afstamming Francisca Helena van de Middegaal, geboren te Grave 20-3-1826, als dochter van Hermanus van de Middegaal en Petronella Jacoba Bolsius.

Deze familie komt volgens gegevens voor als van de en als van Middegaal.

Is er misschien verband tussen deze familie en de oud adellijke familie Vanmiddegaal van Erp waarover in verschillende genealogische werken wordt geschreven?

IV. Op 17 Maart 1792 werd te Breda of Amsterdam geboren: Wilhelmina Catharina Brix von Wahlberg. Is er iets bekend omtrent het verblijf van deze familie Brix von Wahlberg te Breda? Dit betreft een Oostenrijkse adellijke familie welke volgens zeggen gevlucht zou zijn voor de Fransen.

Amsterdam, Lutmastraat 156.

FR. SPAAPEN Jr.

Gevraagd gegevens omtrent de geslachtsnaam Lodder. Alle gegevens zijn welkom. Alsmede een nadere verklaring van het ontstaan van de naam Lodderdijk, de weg gelegen tussen Gemert en de bedevaartsplaats Handel.

Amsterdam-C., Westerdokstraat 22 bel.

H. C. LODDER.

(Vervolg van pag. 19)

VII A. *Adriaen Jan Joosten van Iersel* de Jonge overl. voor 1633 ⁶⁹) tr. 1° *Adriana Anthonis Ghijsberts* ⁷⁰) ; tr. 2° *Marie* (overl. 6 Maart 1632 op 't Hooghout te Udenhout) dr. v. *Adriaen Cornelis Henricx van Gorchum* en v. *Elisabeth Peter Huyben* ⁷¹).

Kinderen uit het 1e huwelijk ⁷⁰) :

1. Jan, overl. voor 1634 tr. N.N., waaruit a. *Anneken* onm. in 1634 ;
2. *Elisabeth* tr. voor 1634 *Anthonis Jan Goyaert Pulskens* ⁷⁰).
Uit het 2e huwelijk ⁷¹) :
3. *Adriaen*, tr. 14-2-1621 te Helvoort *Lijnken Hermans*, wed. v. *Laurens Willems*.
4. *Cornelis* douwste tr. 1° *Maijke Jan Goyarts* ⁷²) (overl. voor 1648) ; tr. 2° *Maria Peter Henrick Emmen* ^{72a}).
3. *Gijsbert*, gedoopt te Oosterwijk 22-6-1610.
4. Jan, gedoopt te Oosterwijk 1-7-1607 (?)
5. *Cornelis de Jongste*, ged. Oosterwijk 8-5-1613.
6. *Lijsken*, gedoopt Oosterwijk 15-6-1603.
7. *Marie*, gedoopt Oosterwijk 6-4-1598 tr. *Jan Henricx*.
8. *Mayken*, gedoopt Oosterwijk 28-8-1605 tr. *Cornelis Adriaen Claes Scheyven* ⁶⁹) ;
9. *Heylken* tr. *Peter Henricx* ⁶⁹) ;
10. *Adriana* overl. voor 1633 tr. *Henrick Claes Scheyven*, waaruit a. *Heylken* en b. *Jenneken* beide onm. in 1633 ⁶⁹).

III B. *Wouter Jansz. van Eersel* overl. voor 1481 ⁷³) tr. *Heylwich* dr. v. *Aert vanden Brekelen* overl. voor 1465 ⁷⁴) en v. *Elysabeth Jansdr. vanden Wiele* (leeft 1465) ⁷⁴). *Wouter* krijgt van *Jan Jan Zeghers* een rogpacht uit land in *Tilburg* ⁷⁵) ; krijgt van zijn broers goederen in *Tilburg* in *Jan Rode Zeghers* hoeve ⁷⁶) ; erft van zijn schoonouders land in *Udenhout* ⁷⁴). Het nageslacht van *Wouter* vestigt zich in *Oosterwijk*.

(De andere kinderen van *Aert vanden Brekelen* zijn ⁷⁷) : *Jacop* ; *Aert* ; *Mechtelt* tr. voor 1446 *Aert Claes Sterts* ; *Elyzabeth* tr. voor 1446 *Peter Jan Nouwen* ; en *Engelbeeren*).

Kinderen van *Wouter* en *Heylwich* ⁷⁸) :

69) 327-102-1633 ; 70) 328-71v-1634 ; 71) 327-90 en 102-1633 ;
 72) 342-114-1648 ; 354-52-1660 ; 72a) 332-115-1638 ;
 73) 187-6v-1481 ; 74) 172-5v-1465 ; 75) 156-25v-1446 ;
 76) 156-15-1446 ; 77) 156-14-1446 ; 78) 184-14v los papier 1478 ;

1. Wouter gheheyten Back ⁷⁹⁾;
2. Jan; 3. Aert volgt IV B.;
4. Gorys tr. 1° Jenneke overl. voor 1516 ⁸⁰⁾ dr. v. Wouter Claes overl. voor 1498 en van Engel N. ⁸¹⁾; tr. 2° Engel dr. v. Lenaert Coremans en v. Lijsken Gerits van Dun ⁸²⁾.

Uit 1e huwelijk ⁸⁰⁾: a. Wouter; b. (onzeker uit welk huwelijk) Engel tr. Adriaen Embert sgreven ⁸³⁾.

Gorys heeft bezittingen in Oosterwijk ⁸⁴⁾ en is lakenwever ⁸⁵⁾.

IV B. Aert Wouters van Eersel overl. voor 1533 ⁸⁷⁾ tr. Heylwich dr. v. Wouter Claus overl. voor 1498 en v. Engel N. ⁸¹⁾. Aert heeft een huis in Oosterwijk ⁸⁶⁾.

Kinderen ⁸⁷⁾: 1. Joost volgt V B.;

2. Marie tr. voor 1533 Peter Goyart die Leuwe;
3. Mychiel overl. voor 1543 ⁸⁸⁾, koopt een huis te Oosterwijk, tr. Barbara dr. v. Jan de Brouwer ⁸⁹⁾, waaruit ⁸⁹⁾ a. Jan. (Deze is wellicht dezelfde als Jan Michiels van Eerssel die uit zijn huwelijk met Adriana Jan Mertens een zoon Machiel heeft onm. in 1569 ⁹⁰⁾); b. Cornelis; c. Heylken; d. Joostken tr. voor 1559 Jan Anthonis Lipprechts ⁸⁹⁾.

V B. Joost Aerts van Eerssel overl. voor 1558 ⁸³⁾ schepen in Oosterwijk in 1538, 41, 43, 58, koopt een huis te Oosterwijk ⁹¹⁾ en een huis in de Kerkstraat aldaar ⁹²⁾; tr. 1° Elisabeth dr. v. Peter Scilders ⁹³⁾; tr. 2° Anna dr. v. Jacop Buckincx, weduwe van Willem Herman Dirck Bax ⁹⁵⁾. Anna overleed voor 1550 ⁹⁴⁾. Kinderen uit het 1e huwelijk ⁹⁶⁾:

1. Wouter volgt VIC.
2. Arnt tr. Margriet overl. in 1598 ⁹⁹⁾ dr. v. Jan Hermans de Molder ⁹⁷⁾ en v. Jenneken Goyart Sterts weduwe in 1569 ⁹⁸⁾; waaruit enige zoon a. Herman ⁹⁹⁾.

Arnt is schepen in Oosterwijk in 1558, 59, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72 en H. Geestmeester aldaar ¹⁰⁰⁾.

3. Jacop overl. voor 1565 ¹⁰²⁾, heeft een huis op de Hoogstraat

79) 178-2v-1472; 80) 220-37v-1516; 234-10 Juli 1529;

81) 203-22-1498; 205 3 en 45v-1501;

82) 249-74v-1546; 250-20-1546; 242 deel I fol. 8-1538;

83) 262-54-1558; 84) 213-41v-1509; 224-2v-1520;

85) 250-20-1546; 86) 206-20v-1502; 87) 237 10 Nov. 1533;

88) 247-31v-1543; 88a) 230-29 Mei 1526; 89) 263-44v-1559;

90) Moergestel R. 45 fol. lxxx anno 1569; 91) 253-70v-1549;

92) 228-50v-1524; 93) 229-23v-1525; 94) 254-79v-1550;

95) 237-3 Feb. 1533; 96) 245-10-1541; 264-37v-1560;

97) 263-46-1559; 98) 273-11v-1569; 281-21-1578;

99) Den Bosch R. 1437 fol. 43v anno 1598; 100) 274-4-1570;

101) 254-5v-1550; 265-26-1561; 102) 269-46-1565;

te Oosterwijk ¹⁰¹), tr. Aleyt N. ¹⁰²) die hertrouwt voor 1570 met Cornelis van Dijk ¹⁰³).

4. Heylken overl. voor 1578 tr. voor 1560 met Gerit Dircks vanden Wiel, waaruit ¹⁰⁴) a. Dierck v. d. Wiel onm. in 1577; b. Elisabeth tr. met Willem Jan Thiel Huysmans overl. voor 1578; c. Anthonia tr. met Henrick Lenaert Groys (met onm. kinderen in 1578).

5. Jan.

6. Anneken tr. voor 1560 1° Wijtman Jan Verheyen ¹⁰⁵) tr. 2° Cornelis Wouters van Heusden, overl. voor 1575 ¹⁰⁶), weduwnaar van Elysabeth Matheeus Nulants ¹⁰⁷).

(Huw. voorw. v. Anneke en Corn. in 1563 ¹⁰⁷)); tr. 3° voor 1577 Jan Jansse vanden Heuvel ¹⁰⁸).

Uit 't 2e huwelijk : a. Wijtman van Heusden ¹⁰⁹).

VI C. Wouter Joosten van Yerssel overl. voor 1576 ¹¹⁰) tr. 1° (huw. voorw. in 1542 ¹¹¹)) Marie overl. voor 1564 ^{110a}) dr. v. Hendrick Lambert Neysen en v. Geertruyt Jan Buckinx ¹¹²).

Wouter is provisor van 't armengasthuis in Oosterwijk ¹¹³) en deken van St. Kathelijnbroederschap aldaar ¹¹⁴), koopt van de familie Buckinx een huis te Oosterwijk ruerens bij St. Joris, waar vroeger Joost Aerts van Eersel te wonen placht ¹¹⁵); koopt van Willem Dierick Otten een huis aldaar after de huysinge genoemt Sint Joris ¹¹⁶), tr. 2° Elysabeth overl. voor 1570 ¹¹⁸) dr. v. Peter Joost de Beir (testam. 1568) ¹¹⁷); tr. 3° Anna dr. v. Gheraert Wernaers ¹¹⁹), die hertrouwt met Jacop Willems de Smit ¹¹⁹).

Kinderen (uit 1e huwelijk) ¹²⁰):

1. Henrick tr. voor 1576 Anna dr. v. Jan Laureys sgreven en v. Cathelijn Cornelis Heyndrickx ¹²¹), waaruit a. Jacob; b. Jan; c. Wouter ¹²⁴).

Henrick erft van zijn schoonouders land in Oosterwijk en enige rogpachten ¹²²) en koopt een huis te Oosterwijk ¹²³).

2. Aert; 3. Joost.

(Wordt vervolgd)

's-Hertogenbosch.

F. W. Smulders.

-
- 103) 274-49-1570; 104) 281-2-4v en 29-1577-1578;
105) 262-54-1558; 106) 279-7v-1575; 107) 267-43v-1563;
108) 281-28v-1577; 109) 282-58-1579; 110) 280-3-1576;
110a) 268-19-1564; 111) 246-47-1542; 251-62-1547;
112) 261-79-1557; 264-62v-1560; 113) 267-43v-1563;
114) 261-81-1557; 115) 254-28-1550; 116) 276-6v-1572;
117) 272-47-1568; 118) 274-7-1570; 119) 281-2 en 23v-1577;
120) 270-34-1566; 273-7v-1569; 276-20-1571; 280-3-1576;
121) 280-33 en 60-1576; 122) 280-60-1576; 123) 280-33v-1576.
124) 315-49-1621.

AANTEKENINGEN BETREFFENDE DE FAMILIE DE RUYTER

Op blz. 174 van de tweede jaargang van dit tijdschrift wordt de familie de Ruyter uit Wouw behandeld. Alvorens de oudere generatie's uit Wouw te bespreken, diene opgemerkt, dat de formatie der familienamen in Brabant in het algemeen en in Noordbrabant in het bijzonder, veel vroeger plaats vond, dan die der familie's van „over de Moerdijk”. Wel gebruikten de pastoors in hunne doop- en trouwboeken de desbetreffende „patronymica”, maar dan geven meestal de schepenregisters de familienaam, die, als het enigszins gegoede familie's betreft, dan minstens tot de XVe eeuw terugloopt. Ook de Belgische archieven geven dikwijls een oplossing voor de oudere generatie's. Indien men een engszins volledige genealogie betreffende de geslachten als: van Vladeracken, van Berckel, van Brecht, van Vlierden, van Gerwen, van Amelroy, van Liedekercke (Breda en Roosendaal) en honderden anderen wil samenstellen, is men aangewezen op archieven van b.v. Antwerpen, Leuven en Brussel. Wederkerig komen in de 's-Hertogenbossche schepenregisters van vóór 1648 veel namen voor betreffende heden-daagse Belgische familie's, zoals: van Erp, van Brouhoven (de Brouhoven de Bergeyck), Montens, Schellekens (uit Breda), van Gorop (van Gorp), van Asten, van Trier, van Kessel, van Rijswijck, de Borchgrave, van den Leemputte, etc. etc.

Zo zijn de oude Antwerpse schepenregisters doorspekt van honderden akten betreffende Bergen op Zoom en Wouw en hunne inwoners.

Daaruit tekende ik aan:

I. *Dirck de Ruyter*, geboren op het laatst der XVe eeuw ($\pm$ 1480—1485), bezat een belangrijke hoeve te Bergen op Zoom (120 gemeten, waarvan de goederen (landerijen) zich uitstrekten over Wouw, Roosendaal, Steenberghe, „Cruyslande ende daeromtrent”¹⁾), tr. N.N., waaruit bekend zijn:

1. *Marie de Ruyter*, verm. Bergen op Zoom 1577, waar zij een rente bezit van 40 carolus gulden op voormelde hoeve¹⁾;

2. *Jan de Ruyter*, † vóór 1593, tr. N.N.²⁾, waaruit o.a.:

a. *Peter de Ruyter*, verm. 1593, „Peeter de Ruytere Jansone wylen ende Cathelyn Cornelissen syne huysvrouwe, krijgt van Christina de Herde mr. Dominicusdochter, uit Antwerpen, een rente van 48 carolus gulden op 2/3 deel

1) Stadsarchief Antwerpen. Schepenregister II-M.N. 1577, 90, 15-12-1577.

van „sekere hoeve groit int geheile 120 gemeten, gelegen onder Bergen opten Some in alder manieren als *Dierck de Ruyter*, der voirscreven comparant groetvader de selve hoeve gebruyck ende beseten heeft gehadt en op erfgoederen verstorven van Marie Diercx, synre moye, gelegen onder *Wouwe*, *Roosendaale*, *Steenbergen*, *Cruyslande* ende daeromtrent”, tr. *Cathelyn Cornelissen* 2);

3. *Adriaen de Ruyter*, wonende te *Bergen op Zoom*, geeft in 1577, aan zijn zuster, Marie de Ruyter, een rente van 40 carolus gulden, „*Adriaen Diriczn. de Ruyter*, wonende tot *Bergen op den Soom*”, draagt op „aen syn sustere *Marye*”, „een rente van 40 carolus gulden jaelyckx op 1/6 part van een hoeve gelegen tot *Bergen op den Soome buyten de Woutsche poorte*, tusschen joncker *Jans van Stralen* erve noortwaerts ende voorts rontomme neven des heeren den *Markies van Berghen* dreve aldaer ende den gemeynen voetwech” 3).

Nu doet zich de vraag voor of de hiervoor genoemden van *Wouw* afkomstig zouden kunnen zijn. Hierop geven weer de *Antwerpse registers* antwoord.

- I. *Willem de Ruyter* alias van *Rosendaal*, geb. omstr. 1360 (zijne kinderen bezaten in 1429 een rente op een huis te *Roosendaal*), tr. N.N. 4), waaruit:
 1. *Jan de Ruyter*, wonende te *Roosendaal* in 1429 5);
 2. *Jacob de Ruyter*, wonende te *Wouw* in 1429 6);

2) *Ibidem. Idem. Reg. II-M.N. 1593, 34, 30-7-1593.*

3) *Ibidem. Reg. II-1577, 15-12-1577.* Deze *Adriaen de Ruyter* is hoogstwaarschijnlijk de vader van *Michiel de Ruyter*, geboren omstreeks 1540—1545, die volgens *Brandt* eerst in krijgsdienst was en daarna op de hoeve „*De Goot*” te *Bergen op Zoom* woonde, waar hij het landbouwbedrijf met twee paarden uitoefende. Deze was de grootvader van *Michiel Adriaenszn. de Ruyter*, van wiens geslacht in het eerste Zeeuwse nummer van „*Sibbe*” (1942 no. 4) een beschrijving voorkomt, maar waar echter geen nieuwe gezichtspunten betreffende zijn voorgelacht voorkomen. De vader van *Michiel Adriaenszn. de Ruyter*, *Adriaen de Ruyter*, geboren omstreeks 1570—1575, wordt op 22-2-1602 te *Vlissingen* als poorter ingeschreven, komende van *BERGEN OP ZOOM*. Hij was bierdrager van beroep en te *Vlissingen* op 13-1-1598 gehuwd met *Aegtie Jans*, † 1599, en aldaar op 30-3-1601 hertrouwd met *Aelken Jans*, † 1649. Het tweede kind uit het tweede huwelijk, *Michiel Adriaenszn. de Ruyter*, werd de latere admiraal. Hij was op 24-3-1607 te *Vlissingen* geboren. Het ware wenselijk vóór 1957 over de *Bergen op Zoomse* de *Ruyter*'s nadere gegevens te verzamelen, om de maatschappelijke positie van dit geslacht nader te kunnen bepalen.

4) *Ibidem. Reg. no. 15 (1429), 25, 33.*

5) *Ibidem. Idem.* 6) *Ibidem. Idem.* 7) *Ibidem. Idem.*

8) *Ibidem. Reg. no. 47 (1453), 110verso. Reg. no. 56 (1458), 109.*

3. *Willem de Ruyter*, wonende te *Wouw* in 1429, tr. N.N. 7),
 waaruit :
 a. *Jacob de Ruyter*, vermeld te *Wouw* van 1453 tot 1458⁸).
Brussel. *B. W. van Schijndel.*

I. *Dirck de Ruyter*, geb. omstr. 1480/1485
 bezit een hoeve te *Bergen op Zoom* van 120 gemeten

x
 N.N.
 I.

Jan de Ruyter
 † voor 1593

Marie de Ruyter
 verm.
Bergen op Zoom 1577

II. *Adriaen de Ruyter*
 geb. omstr. 1510/1525
 verm.
Bergen op Zoom 1577

x
 N.N.
 I

x
 N.N.
 I ?

Peeter de Ruyter
 verm. 1593
Bergen op Zoom
 x
Cathelyn Cornelissen

III. *Michiel de Ruyter*
 geb. omstr. 1540/1545
 bewoonde de hoeve
 „De Goot”
 te *Bergen op Zoom*

x
 N.N.
 I

IV. *Adriaen de Ruyter*
 geb. omstr. 1570/1575
 te *Bergen op Zoom*,
 poorter *Vlissingen*
 (1602)
 x *Vlissingen* 1598
Aegtie Jans
 xx *Vlissingen* 1601
Aelken Jans

I

V. *Michiel Adri-
 aenszn. de Ruyter*
 geb. *Vlissingen* 1607
 admiraal

INLEIDING TOT DE GENEALOGIE VAN HET
WEST-BRABANTSE GESLACHT BURGERS

(Vervolg van pagina 32)

Willemstadse tak.

- II. *Cornelis Meeusz. in de Boomkens*, geboren omstreeks 1585, overleden tussen 19 Augustus 1635 en Ww 28 October 1636, huwt

Crijntje Danckertsd. [Biert], dochter van Danckert Commersz. [Biert] en (Trijntje N. ? — drie kinderen van Danckert hadden een kind Trijntje);

zij testeren Willemstad voor schepenen 18 Februari 1633 (R 204), testament geëxhibeerd door de weduwe Ww 28 October 1636 ;

„In de Boomkens” is een naam, die men ook aantreft in die tijd bij een pachter van de fam. Van Kinschot ; wij veronderstellen, daar deze familie in de Ruigenhil o.a. twee kavels bezat, die aan weerszijden van het Westeind van de Noordlangeweg lagen, dat Cornelis Meeusz. één van deze kavels pachtte — zijn vader stierf immers ook al op een hoeve van Van Kinschot —, dat „de Boomkens” de naam was van die hoek van de polder en dat beide pachters hun toenaam aan die hoek ontleenden ;

de naam „Biert” welke het eerst gevonden wordt bij Crijntjes broer Cornelis, is kennelijk ontleend aan het plaatsje Biert ten Zuidoosten van Geervliet ; de stamvader van deze familie kwam n.l. naar de Ruigenhil als bedrijfsleider op de hoeve van baljuw Drenckwaert van Geervliet.

Kinderen :

- a. Meeus, heet op 28 Augustus 1661 (acte N 8781) oud omtrent 44 jaren, volgt III ;
- b. Arien, heet op die datum oud omtrent 40 jaren, volgt IIbis ;
- c. Tryntje, gedoopt Willemstad 17 November 1624, gestorven vóór het testament der ouders ;
- d. Danckert, gedoopt Willemstad 10 October 1627, j.gest. ;
- e. Jan, gedoopt Willemstad 9 Mei 1630, gestorven vóór het testament der ouders ;
- f. Danckert, gedoopt Willemstad 9 November 1631 ;
- g. N., gedoopt Willemstad 19 Augustus 1635 ;

Bij het testament der ouders leeft f. nog ; hij kan voor 19 Augustus 1635 gestorven zijn en dan is g. de later voorkomende Danckert, die volgt IIIter.

III. *Meeus Cornelisz. Burgers*, geboren omstreeks 1617, overleden tussen 20 October 1672 en 4 April 1673, schepen in de Heiningen (RF 371 1653 en 1655), bouwman in de Ruigenhil, waar hij een hoeve bezit in de 24e cavel (RW 162 24 Oct. 1682), huwt :

1. Fijnaart 6 September 1643 *Adriaantje Claasdr.* (Camme-raet ?) eerder gehuwd omstreeks 1626 met *Jan Willemsz. Goers*, in het kraambd overleden (Maart) 1650 ;

2. ondertrouwd Fijnaart 18 Augustus 1650, afgekondigd Willemstad zelfde dag, eerste gebod 21 Augustus 1650, attestatie op Fijnaart, *Lydewy* (of *Lidia*) *Pietersdr.*, geboren 3 September 1630 (Ww 20 Nov. 1646), gedoopt Willemstad 15 September 1630, overleden tussen 25 Mei en 25 Juni 1682, dochter van *Pieter Hendrick-Pietersz.sz.* en *Mayke Adriaansdr.*;

zij testeren voor schepenen Willemstad 20 October 1672 (RW 204) noemen dan 8 kinderen, geëxhibeerd Ww 4 April 1673 ; zij als weduwe testeert Willemstad 14 December 1676 (RW 385) en noemt dan 7 kinderen ; maakt acte van seclusie voor not. *Johan Thielen* Willemstad 25 Mei 1682, geëxhibeerd Ww 25 Juni 1682 ;

in het testament van de zoon *Hendrik* 5 Januari 1689 (RF 80) worden alleen nog genoemd de broer *Ary* en de zuster *Mayke* ;

kinderen uit het eerste huwelijk (blijkbaar allen vroeg gestorven) :

a. *Cornelis*, gedoopt Fijnaart 27 Augustus 1644 ;

b. *Maayke*, gedoopt Fijnaart 10 Maart 1647 ;

c. *Cornelis*, gedoopt Fijnaart 14 Maart 1649 ;

d. *Adriaan*, gedoopt Fijnaart 9 Maart 1650 (de moeder dood) ;

uit het tweede huwelijk :

e. *Cornelis*, gedoopt Fijnaart 8 October 1651, leeft 14 Dec. 1676, gestorven vóór 5 Januari 1689 ;

f. *Pieter*, gedoopt Fijnaart 17 Januari 1655, leeft 14 Dec. 1676, gestorven vóór 5 Januari 1689 ;

g. *Arie*, gedoopt Willemstad 23 September 1657, volgt IV ;

h. *Hendrik*, doop niet gevonden, doch heet in testament van zijn moeder 14 Dec. 1676 omstreeks 16 jaar oud en in zijn eigen testament 5 Januari 1689 geboortig uit de Ruigenhil, volgt IVbis ;

- i. Danckert, gedoopt Willemstad 11 Maart 1663, leeft 14 Dec. 1676, gestorven vóór 5 Januari 1689 ;
- j. Crijntien, gedoopt Willemstad 1 November 1665, leeft 14 Dec. 1676, gestorven vóór 5 Januari 1689 ;
- k. Jan, gedoopt Willemstad 9 Januari 1669, leeft nog 20 Oct. 1672, gestorven vóór 14 December 1676 ;
- l. Maycke, gedoopt Willemstad 3 April 1672, leeft nog 15 April 1731, wanneer zij doopgetuige is te Fijnaart bij de doop van een kind van haar zoon, huwt :
 - 1. N.N.
 - 2. Pieter Dingemansz. van der Hoeve, bouwman in de Grote Polder onder Niervaart ; zij testeren tezamen voor not. Crillaart Klundert 9 April 1706, geëxhibeerd Klundert Weesboek no 2 4 November 1719 ; zij testeert als weduwe 12 September 1724 (N 8800) ; zoon : Dingeman Pietersz. van der Hoeve, wordt in testament van 8 April 1706 genoemd oud dardalf jaren en in testament zijner moeder 12 September 1724 oud 21 jaren ; hij huwde Huibertje Bax, uit welk huwelijk kinderen gedoopt werden te Fijnaart.

IIIbis. *Arien Cornelisz. Burgers*, geboren omstreeks 1621, overleden tussen 19 Februari en 26 Maart 1675, bouwman in de Ruigenhil, ouderlingh in de gemeente Christij te Willemstad (1661), capiteijn van de huysluyden (1675), huwt

- 1. Willemstad 9 Juni 1647 Adriaantje Pietersdr, geboren 4 Juni 1626 (Ww 20 Nov. 1646) gedoopt Willemstad 7 Juni 1626, overleden ná testament van 31 Juli 1654 (waarbij zij ziek was), dochter van Pieter Hendrik-Pietersz.sz. en Mayke Adriaans ;
- 2. attestatie uit Oud Beijerland 29 April 1657 Lijntje Bastiaens geboren De Hitsert ;
 zij testeren Willemstad 20 Febr. 1658 (zij noemt haar zusters Maria en Josijna en haar halfbroeders Dirk, Bastiaen en Willem Ariens) ; opnieuw Willemstad 19 Febr. 1675, geëxhibeerd Ww 26 Maart 1675, waarbij drie kinderen worden genoemd benevens zijn voorzoon Pieter (sub b) ;
 zij hertrouwde 1) ondertrouw Willemstad 5 Dec. 1675 Cornelis van den Hil, gedoopt aldaar 26 Dec. 1645, zoon van Gijsbregt Fransz. van den Hil en Trijntje Cornelisdr Biert ; 2) ondertrouwd Willemstad 3 Maart 1690 Jan Cornelisz. de Hoon, wedr Neeltje Claasdr Prince (die weer weduwe Jacob Jansz. Bom) ; 3) Fijnaart 17 Augustus 1704 op attestatie van Willemstad Floris Cornelis-

Florensz. Baert, geboren onder Klundert, die hertrouwde Willemstad 27 Mei 1714 Heiltje de Hoon, gedoopt Willemstad 27 Februari 1684, dochter van Jacob Cornelisz. de Hoon en Suzanna Ariensdr van Wouw ;

Kinderen allen gedoopt te Willemstad:

uit het eerste huwelijk :

a. Cornelis, gedoopt 21 Juni 1648 ;

b. Pieter, gedoopt November 1649, volgt IVter ;

c. Maijke, gedoopt 26 December 1651 ;

d. Cornelis, gedoopt 19 Juli 1654 ;

uit het tweede huwelijk :

e. Bastiaan, gedoopt 24 Maart 1658 ;

f. Bastiaan, gedoopt 19 Juni 1661 ;

g. Bastiaan, gedoopt 23 Juli 1662 ;

h. Bastiaan, gedoopt 29 Juli 1663, volgt IVquater ;

i. Crijntje, gedoopt 24 Januari 1666 ;

j. Crijntje, gedoopt 26 Juni 1667, huwt Willemstad 6 Februari 1689 Jan Corstiaansz. van de Linden, j.m. van Heusden, uit welk huwelijk twee kinderen te Willemstad gedoopt.

k. Ariaantje, gedoopt 19 Juli 1671 ;

l. N. gedoopt 18 Februari 1674.

IIIter. *Danckert Cornelisz. Burgers*, overleden tussen 3 Maart (testament) en 11 Maart 1663 (wanneer zijn weduwe doopgetuige is bij Danckert sub III-i), landman in de Ruigenhil, huwt

Willemstad 9 April 1660 Maijke Melisdr, geboren omstreeks 1639 (Ww 21 Maart 1645), overleden tussen 21 Juli en 19 October 1666, dochter van Melis Paessen en Leenken Michielsdr (dochter van Michiel Jans van Etten en Neeltje Cornelisdr Mijs) ;

zij testeren (N 8780 not. v. Hartel) Willemstad 3 Maart 1663, geëxhibeerd Ww 24 April 1663 ;

zij hertrouwt : ondertrouw Willemstad 28 Juni, attestatie op Fijnaart 18 Juli 1665 Frans Moermans, gedoopt Fijnaart 24 Juni 1646 (geboren in de Heiningen) zoon van Jan Jansz. Moermans en Aaltje Fransdr van den Hil ; zij testeren not. v. Hartel Willemstad 21 Juli 1626 (wonende in de Boomkens !), geëxhibeerd Ww 19 October 1666 ; Frans Moermans hertrouwt dan Willemstad 16 Maart 1667 Adriaantje Boertje, geboren onder de Hoeven, overleden Willemstad 9 Mei 1717, dochter van Pieter Jansz. Boertje en Francijn-tje Cornelisdr ; zij op haar beurt hertrouwde 1) ondertrouw Willemstad 23 Nov. 1685 Abraham Jiskoot ; 2) ondertrouw

Willemstad 12 October 1707 Jan Jacobsz. Bom wedr Willemijntje Bloos ;
kind :

Cornelis, gedoopt Willemstad 6 Februari 1661, leeft Ww 21 Juli 1666, is overleden Ww 24 Februari 1671, wanneer zijn ooms Meeus en Arien Cornelisz. Burgers als zijn erfgenamen optreden.

IV. *Ary Meeusz. Burgers*, gedoopt Willemstad 23 September 1657, bouwman, huwt

Willemstad 3 November 1686 Mayke Cornelisdr van Gelder, die 23 Maart 1698 te Fijnaart als zijn weduwe doopgetuige is bij Ary sub IVbis-c ;

zij was eerder gehuwd met Dirk Cornelisz. in 't Greyn (met wie zij testeert 16 Juli 1671 voor not. Govert de Witte te Dordrecht, geëxhibeerd Ww 16 Juli 1686) ; zij hertrouwt Willemstad 15 Maart 1699 met Jan Adriaansz. Nelemans, j.m. uit de Heiningen (met wie zij testeert Willemstad 8 Febr. 1705).

IVbis. *Hendrik Meeusz. Burgers*, geboren omstreeks 1660, testeert (RF 80) als j.m. geboortig uit de Ruigenhil, bouwknacht bij Pieter Goers, Fijnaart 5 Januari 1689 ;

huwt Fijnaart (ondertrouw 30 Juni) 1691 Soetje Leemans, geboren uit Heiningen, gedoopt Willemstad 9 Februari 1659, dochter van Andries Jansz. Leemans en Pieterella Jacobsdr op den Amer ; zij was eerder gehuwd 1) ondertr. Fijnaart 8 April 1684 Dirk Verheul, gedoopt Standdaarbuiten 18 November 1657, zoon van Cornelis Jansz. Verheul en Mayke Jan-Jochemsdr Leyten, wedr Neeltje Rooke, 2) ondertr. Fijnaart 14 Augustus 1688 Arien Jacobs Maas wedr Martijntje Ariens, inventaris na zijn dood Fijnaart 4 October 1689 ;

zij hertrouwt Fijnaart 9 April 1713 Gerrit Verkuyl wedr Janna de Clonia ;

kinderen :

a. Meeus, gedoopt Fijnaart 7 Februari 1693, testeert met zijn vrouw, wonende in Ruigenhil, voor not. v. Hartel Willemstad 10 Augustus 1726 (N 8800), huwt (huwelijksvoorwaarden schepenen Heiningen 17 October) 1722 Neeltje Bom, dochter van Jan Jacobsz. Bom en Willemijntje Bloos ;

zij was eerder gehuwd Willemstad 28 October 1714 Frans Cammeraeet, gedoopt Fijnaart 3 Nov. 1680, wedr N.N. en zoon van Claes Ariens Cammeraeet en Lena Jansdr. Barendrecht ;

uit huwelijk Burgers-Bom werden kinderen gedoopt te Willemstad.

b. Liduwe, gedoopt Fijnaart 23 October 1695 ;

c. Ary, gedoopt Fijnaart 23 Maart 1698 ;

d. Liduwe, gedoopt Fijnaart 27 April 1701 ;

e. Pieter, genoemd in het testament van zijn broeder Meeus 10 Augustus 1726 (N 8800).

IVter. *Pieter Ariensz Burgers*, gedoopt Willemstad November 1649, overleden 16 Mei 1723 op zijn hoeve in de 27e cavel in de Ruigenhil (inventaris 27 Juni 1723 N 8799), bouwman en capiteyn der landluyden, huwt omstreeks 1671 (waarschijnlijk te Klundert) *Adriaantje Hoogerwerff*, overleden 16 Februari 1722 (N 8800 18 Juli 1725) dochter van *Frans Jansz. Hoogerwerff* en *Mayke Wijnants* (zie bijlage IIA-d) zij testeren tezamen not. v. Hartel Willemstad 3 Januari 1722 (N 8799), waarbij zij hun 4 nog levende kinderen noemen, geëxhibeerd Ww 11 September 1722 ; hij als weduwnaar testeert voor dezelfde notaris 12 Januari 1723 (N 8799), geëxhibeerd Ww 19 September 1724 ; kinderen :

a. *Cornelis*, gedoopt Willemstad 25 September 1672, overleden vóór 15 Juni 1721 (R Klundert 105), bouwman te Klundert, huwt Klundert op attestatie van Willemstad d.d. 4 Augustus 1710 *Cornelia Woutersdr Craan*, j.d. van Bloemendaal onder Klundert ; zij testeren te Klundert not. Crillaart 17 September 1710, geëxhibeerd Klundert (weesboek no 2) 9 Februari 1722; zij hertrouwde Klundert 1722 *Bastiaan Rouwt* ;

zoon :

Wouter, leeft nog 12 Januari 1723 (test. grootvader) ;

b. *Jan*, gedoopt Willemstad 11 November 1674, jong gestorven ;

c. *Ariaantje*, ged. Willemstad 17 November 1675, jong gestorven ;

d. *Maria* (of *Mayke*), gedoopt Willemstad 6 Maart 1678, overleden tussen 3 November 1725 (N 8800) en 25 Juni 1727 (N 8801 28 Juni 1727), ongehuwd, testeert 6 Dec. 1723 (N 8799) ;

e. *Ary*, gedoopt Willemstad 5 November 1679, overleden vóór het testament der ouders 3 Januari 1722, huwt *Prinsland* 25 Juni 1702 *Lysbeth Adriaan de Zeeusdr van Prinsland* ; van zijn twee dochters huwt *Tanneke Ariens Burgers* met *Cornelis van Bostelen*, bouwman in *Prins-*

- land (testament N 8800 not. v. Hartel Willemstad 15 April 1726) ;
- f. Anna Maria, gedoopt Willemstad 27 April 1681, jong gestorven ;
 - g) Adriaantje, gedoopt Willemstad 2 Aug. 1682, jong gestorven ;
 - h. Francoise, gedoopt Willemstad 3 Maart 1686, jong gestorven ;
 - i. Adriaantje, gedoopt Willemstad 2 October 1689, ongehuwd overleden 24 Januari 1751 (N 8810 not. v. d. Enden 27 Januari 1751) ; testeerde 21 Mei 1749 (N 8810) ;
 - j. Johannis (ook Jan), gedoopt Willemstad 4 Maart 1693, overleden vóór 1 Juni 1730 (inventaris not. v. d. Ende Willemstad) bouwman in het Slobbegors, schepen van Heiningen, huwt Fijnaart (attestatie van Willemstad dd. 8 December) 1719 Adriaantje Coomans, gedoopt Fijnaart 26 November 1673, dochter van Huibert Adriaansz. Coomans en Tanneke Jansdr Goers ;
zij huwde eerder 1) Gijsbert Rolaff, zoon van Arien Pietersz. Rolaff en Mayken Fransdr van den Hil (Adriaantje Coomans is dus de schoonmoeder van haar zwager zie sub k) 2) Fijnaart 24 Februari 1715 Dankert Soetens, gedoopt Zevenbergen 9 Januari 1684, zoon van Joost Aertsz. Soetens en Geertruy Danckertsdr Biert ;
uit dit huwelijk geen kinderen.
 - k. Pieter, gedoopt Willemstad 14 Augustus 1695, overleden na de doop van zijn zoon Ary 22 November 1744 en vóór het testament zijner weduwe dd. 19 November 1746, bouwman in de Ruigenhil op de 27e cavel en eigenaar van een hofstede in de Heiningen, huwt
Willemstad 10 Juni 1725 Mayke Rolaff, gedoopt 2 Januari 1707, begraven Willemstad 27 November 1781, dochter van Gijsbert Rolaff en Adriaantje Coomans (zie onder j) ;
zij testeerde als weduwe voor not. v. d. Ende Willemstad 19 November 1746 en hertrouwde 13 Februari 1749 Cornelis Jansz. Maris ;
uit het huwelijk Burgers-Rolaff waren bij het testament der moeder 19 November 1746 nog negen kinderen in leven.
- IVquater. *Bastiaan Ariensz. Burgers*, gedoopt Willemstad 29 Juli 1663, woont aanvankelijk aan de Fijnaartse molen, later in de Ruigenhil (1727), huwt
Willemstad 31 Mei 1699 Petronella Willemsdr Swaneveld,

weduwe van Cornelis Coppedijk, wonend in Groot-Cromstreyen (Numansdorp);
hij testeert voor nots van Hartel Willemstad 15 Mei 1727 (gezond) en benoemt tot universeel erfgenaam zijn neef Pieter Pietersz. Burgers, geëxhibeerd Ww 13 Mei 1738.

(Wordt vervolgd)

Vught.
Zwolle.

Dr R. A. Burgers.
Mr J. L. Rijndorp.

BEWONERS VAN DE VOORMALIGE ABDIJ VAN BERN IN 1730.

Op 18 Juni 1730 werd voor schepenen van Oudheusden, Elshout en Hulten een acte gepasseerd, waarbij *Jacob Buijs* ende *Isack Buijs* woonende op de Abdije van Bern als mede ook tot Herpt verklaarden borg te blijven voor hun broeder *Thomas Buijs* woonende mede op de voors. Abdije van Bern.

Deze borgtocht houdt verband met aan de ontvanger der door de Staten van Holland geconfisqueerde abdij-goederen verschuldigde pachtsommen.

(Rijksarchief 's-Hertogenbosch, R. Oudheusden 14).

Vlijmen.

J. P. H. Goossens.

BOEKBESPREKING

GENEALOGIE DER GRAVEN VAN HOLLAND

door Dr A. W. E. Dek, 2e druk, Uitgeverij Excelsior, 's-Gravenhage 1954.

Als wij ook in dit maandblad de aandacht vragen voor deze interessante dissertatie, die reeds binnen het halfjaar haar tweede druk beleefde, geschiedt dat om de volgende redenen.

1e. Een uitgestrekt gebied van de huidige provincie Noord-Brabant, omvattende niet minder dan 47 schepenbanken of gerechten, heeft eeuwenlang deel van Holland uit gemaakt *).

2e. Tussen het hertogdom Brabant en het graafschap Holland hebben vanouds vele en velerlei betrekkingen bestaan. Een zuiver inzicht in de onderlinge familie-relaties der verschillende dynasten zal onze historische kennis in belangrijke mate ten goede kunnen komen.

3e. Wat deze studie ook voor Brabant (en daaronder moet dan het gehele gebied van het voormalige hertogdom worden verstaan) zo bijzonder

aantrekkelijk maakt is de uitvoerige genealogie der Bourgondiërs en Habsburgers, die in dit boekwerk is opgenomen. Zoals bekend, zijn de banden waardoor Brabant met deze beide vorstenhuizen was verbonden van oudere datum en ook aanzienlijk hechter geweest dan die van Holland, dat er zich reeds in 1581 van ontleed. Daarentegen hebben de zuidelijke Nederlanden, waaronder het in 1648 afgescheiden gedeelte van Brabant, nog tot het einde van de 18e eeuw onder de heerschappij van de Oostenrijkse Habsburgers gestaan.

Dr Dek behandelt de 5 verschillende huizen, die achtereenvolgens het graafschap Holland hebben bestuurd: HOLLAND, AVESNES (Henegouwen), WITTELSBACH (Beieren), BOURGONDIË en HABSBURG. Naast de wettige nakomelingen heeft de schrijver ook de bastaarden bij zijn onderzoek betrokken en beider positie wordt in een slotbeschouwing nader belicht.

Dit uitvoerig gedocumenteerde boekwerk, dat in een lang gevoelde behoefte voorziet, is met wapenafbeeldingen en portretten verlicht, telt 160 bladzijden, en is van een omvangrijke literatuurlijst en alfabetische index voorzien.

Het is voor de prijs van f 10,25 verkrijgbaar bij de schrijver Dr A. W. E. Dek, Julianastraat 24 te Rijswijk (Z.H.), postrekening nr. 543595.

J. P. H. G.

*) Daar zulks ook voor de beoefening der genealogie van betekenis is, volgt hier een nadere aanduiding van het betrokken gebied:

STAD EN LAND VAN HEUSDEN (Heusden; Engelen; Vlijmen; Onsenoort; Baardwijk; Heesbeen; Oudheusden; Elshout en Hulst; Herpt en Bern; Hedikhuizen; Eethen; Meeuwen; Veen; Wijk, Aalburg, Doeveeren, Drongelen, Babiloniënbroek, Genderen). LAND VAN ALTENA (Woudrichem, Almkerk, Sleenwijk, De Werken, Emmikhoven en Waardhuizen, Uitwijk, Hill, Andel, Giessen, Rijswijk). BALJUWSCHAP VAN ZUID-HOLLAND (Raamsdonk, Groot-Waspik, Klein-Waspik, 's-Grevelduin-Capelle, Zuidewijn-Capelle, Nederveen-Capelle, Vrijhoeve-Capelle, Besoijen, Sprang, 's-Gravenmoer, Hendrik Luyten Ambacht, Drimmelen, Werkendam, Dussen-Munsterkerk, Dussen-Mulkerk). DE VIER HOOGHE HEERLIJKEHEDEN (Geertruidenberg, Hooge en Lage Zwaluwe, Zevenbergen, Klundert (Niervaart)).

Inv. Rechterl. Arch. IVe; Rijksarchief 's-Hertogenbosch.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen

Vriendt(s) x Bies(t)heuvel. 25-1-1784 werd te Dinteloord (Ned. Herv.) gedoopt Wilhelmina, dr. van Herbert Vriendt en Elisabeth Biesheuvel. Nadere genealogische gegevens over dit paar en beider voorgelacht worden gaarne ingewacht.

Parklaan 2 B, Zeist.

A. R. KLEYN.

Hermans. Bij gelegenheid van het 25-jarig huwelijksfeest van Antonius Petrus Hermans en Johanna Maria Smits te Eindhoven op 21 October 1875 gevierd, werd door hun dochter en schoonzoon Anna M. E. Hermans en H. C. H. van Kol een gesteendrukte Stamboom van de familie Hermans aangeboden, waarbij jammer genoeg de plaatsnaam van geboorte, huwelijk en overlijden niet zijn opgegeven.

Bij de samenstelling van een genealogie Hermans hebben wij hiervan een veelvuldig gebruik kunnen maken. Gaarne roepen wij echter de hulp in van de lezers van de B. L. om onderstaande gegevens uit die stamboom aan te vullen.

Rudolphus Hermans, geb. 10 Febr. 1786 te Grave, overl. 7 April 1819, huwde (vóór 1811) met Johanna Hendrica Lucassen (dr. van Reynerus en van Anna Gozina Lemm., geb. 10 Juli 1784 te Bimmen (bij Kleef), overl. 13 Jan. 1851 te Nijmegen als weduwe van Bernardus Geritsen.

Uit het huwelijk Hermans-Lucassen werd geboren: Jeanne Rosine Hermans, 7 Juli 1811, gehuwd met Henricus Jacobus Ehren; hertrouwd met Martinus Kempen.

Hermine Christina Hermans (dr. v. Herman Gijsb. H. en van Isabella van de Goor) geb. 24 Dec. 1811 te Oss overl. 11 Juni 1850, huwde met Joannes Tromp geb. 9 Juni 1800. Hieruit: Theodorus Herman Tromp, geb. 26 Oct. 1847.

Willebrordes Petrus Hermans, geb. 8 Nov. 1817 te Oss, huwde met Gertrudis van Eck, geb. 1801, overl. 17 Dec. 1871; hertrouwde met Elisabeth Klaassen, geb. 22 Jan. 1841.

Uit dit tweede huwelijk:

Hermanus Gijsbertus Hermans, geb. 3 Maart 1874.

Johannes Reinerus Hermans (zn. v. R. Hermans-Lucassen) geb. 25 Mei 1815, overl. 17 Dec. 1849 huwde Maria Theodora Filet, geb. 5 Nov. 1818.

Uit dit huwelijk:

1. Philomena Wilhelmina H. geb. 27 Febr. 1842.

2. Rudolphus Hermanus Petrus H. geb. 4 Mei 1843, overl. 22 Juni d.a.v.

3. Josina Johanna H., geb. 2 Mei 1845, geh. met Johannes van den Bogaard.

4. Bernardus Franciscus H., geb. 8 Jan. 1847, overl. 10 Nov. d.a.v.

5. Theodora Antonia Francisca H., geb. 24 April 1849.

Henricus Lambertus Hermans (zn. v. Rud. H.-Lucassen), geb. 28 Oct. 1818, huwde met Theodora Gertrudis Linsen, geb. 30 Dec. 1816, overl. 6 Nov. 1851; hertrouwde met Hubertina Wilhelmina Crets, geb. 26 Dec. 1827.

Uit het eerste huwelijk:

Hendrina Cornelia Hermans, geb. 24 Mei 1844 te Nijmegen(?), overl. 4-12-1906 te Grave, gehuwd met Johannes Willem Luijckx, geb. 9 Juni 1829 te Groot Zundert overl. te Nijmegen en begraven te Grave.

Voor iedere aanvulling, waardoor dit vastgelopen onderzoek kan vlot komen, zijn wij dankbaar.

Helmond.

JAC. J. M. HEEREN.

Schrauwen. — Ouders en herkomst worden gezocht van Adriana Jan Schrauwen die met Nicolaas Cornelis Dam huwde en te Zegge in de eerste helft der 18de eeuw verbleef. Bestaan er gepubliceerde genealogieën of genealogische fragmenten over het geslacht Schrauwen?

Ukkel, 270 Brugmannlaan.

Dr. J. M. ROMAIN.

(Vervolg van pag. 35.)

Deze tak heb ik totnogtoe niet in verband kunnen brengen met de grote van Eersel-familie in en om Udenhout.

I. *Gerit van Eersel* overl. voor 1388¹⁾ tr. N.N., waaruit 2) :

1. Wouter overl. voor 1402⁴⁾. Dit zal wel dezelfde persoon zijn als Wauter van Eersel, die in 1395 al zijn vee en zijn veldvruchten op de hoeve in Udenhout van wijlen Berthaut Papen opdraagt aan Jan Sceyvel³⁾. Zoon a. Gerit⁴⁾.

2. Gerit volgt II.

3. Yda tr. voor 1391 met Godevart Berkelman;

4. Henrick van Mierde overl. voor 1391 tr. Eefsa (die hertrouwt voor 1391 met Willem Janss. die Wert van Venloen²⁾). Henrick van Mierde zoon van wijlen Gerit van Eersel, had de helft van een hoeve in Udenhout gepacht van Wauter Peterss. vanden Laer²⁾. Wauter, Gerit en hun schoonbroer Godevart Berkelman dragen die helft in 1391 op aan Claus van Baerle²⁾. In 1391 geschiedt ook een deling der goederen van Henrick van Mierde²⁾ tussen zijn weduwe Eefsa en Claus van Baerle. Henrick leeft nog in 1388, als hij met zijn vrouw goederen in Udenhout en Enschoot te pacht geeft aan Jan Janss. Honnyman¹⁾.

II. *Gerit Gerits van Eersel* overl. voor 1429⁵⁾ tr. N.N. waaruit Daneel⁵⁾ die volgt III.

III. *Daneel Gerits van Eersel* overl. voor 1470⁶⁾ tr. Elisabeth dr. v. Wouter Diderics Blocman⁷⁾. Daneel verhuurt in 1440 moer in Venloen⁷⁾ en heeft land in Berkel⁷⁾.

Kinderen⁶⁾: 1. Embrecht; 2. Gherit volgt IV; 3. Juet.

Lijsbet, wed. v. Daneel van Eersel, doet met haar kinderen afstand van land in Berkel t.b.v. Wouter Dircks Blocman⁶⁾.

IV. *Gherit Daneels van Eersel* tr. voor 1444 met een dochter van Heylwich Aert Wijnen⁸⁾. Deze Heylwich draagt samen met haar nat. zoon Aert Sappeels al haar goederen op aan

1) Den Bosch R. 1178 f. 37 anno 1388.

2) Den Bosch R. 1179 f. 207 anno 1391.

3) Den Bosch R. 1180 f. 327 anno 1395.

4) Den Bosch R. 1183 f. 96v anno 1402.

5) Oosterwijk R. 147-39v-1429. 6) Oosterwijk R. 176-12-1470.

7) Oosterwijk R. 148-20-1433; 152-16-1440.

8) Oosterw. R. 154-35v-1444.

haar schoonzoon Gerit Daneels van Eersel, die belooft haar in zijn huis te houden en te voeden⁸⁾. Gerit heeft goederen in Berkel⁹⁾ en verkoopt een rogpacht uit een huis in de Zeshoven te Udenhout¹⁰⁾.

Verder vinden we een *Jan die Cuper van Eersel* overl. voor 1443¹¹⁾ gehuwd met Jenneken dr. v. Godevaert die Bye en v. Heylwich Willems vander Wilt¹²⁾, waaruit o.a. een zoon Jan die Jegher¹²⁾. En ten slotte een *Jan van Eersel* overl. voor 1423¹³⁾, wiens kinderen genaamd zijn Aert Gruens en Aleyt Gruens¹³⁾.

Deze twee laatste families zijn verder van geen belang. Ik vermeld ze alleen voor de volledigheid.

's-Hertogenbosch.

F. W. Smulders.

9) Oosterw. R. 253-20-1549 ; 189-32-1483.

10) Den Bosch R. 1223 f. 119 anno 1453.

11) Oosterw. R. 153-11v-1443.

12) Oosterw. R. 153-2-1443 ; 168-3-1461.

13) Oosterw. R. 144-110-1423.

EEN OUD R.K. DOOP- EN TROUWBOEK UIT HET LAND VAN HEUSDEN ENZ.¹⁾

Nadat Nicolaes Havens van Oisterwijk (ook wel Nicolaus Christiani genoemd) in 1607 als pastoor de zielzorg te Vlijmen had aanvaard, was een van zijn eerste daden het aanleggen van een doop- en trouwboek. Dit „Liber baptismalis simulque matrimonialis pro Ecclesia in Vlijmen in honorem S. Joannis baptistae aedificata” voorzag hij van de volgende inleiding :

Laus Deo Virginiq. Mariae.

Anno millesimo sexcentesimo septimo octavo die Augusti ego f. Nicolaus Hauens canonicus candidissimi ordinis Praemonstratensis professus Abbatiae Bernensis Pastor Ecclesiae in Vlijmen nullum inveniens baptisatorum vel coniugatorum catalogum propter exustiones per mala haec tempora et execranda factas hunc librum composui in illum finem ut baptisa-

1) Bewaard in het archief van de parochie van de H. Joannes Geboorte te Vlijmen.

torum et conjugatorum dictae Ecclesiae de Vlijmen nomina scriberentur paucorum tamen collegi nomina ex diuersis et varijs libris quos venerandus Dominus et confrater Stephanus Guens²⁾ scripserat existens Pastor eusden Ecclesiae quae primo loco ponenda existimaui.

Omnia haec sunt in gratiam eorum qui aliquando aetatem prolium vel suam quaerunt et quod primum est an sese contingant aliquo cognationis gradu spiritualis qui matrimonio coniungendi sunt. Actum....

De aantekeningen van pastoor Guens betreffen één doop uit het jaar 1604 en in totaal twee huwelijken uit de jaren 1606 en 1607, terwijl de andere inschrijvingen die op Vlijmen betrekking hebben lopen over de volgende tijdvakken: dopen 7 Sept. 1607—11 Mei 1610, benevens een inschrijving d.d. 11 Dec. 1613; huwelijken 26 Oct. 1607—7 Juni 1609 en 16 Febr. 1611—18 Sept. 1611.

Omstreeks 1610 had de reformatie ook te Vlijmen haar intrede gedaan. De bekende protestantse godgeleerde Gijsbertus Voetius was er in 1611 als eerste vaste predikant bevestigd en korte tijd later moest pastoor Havens de wijk nemen, vermoedelijk naar Den Bosch, waar zijn confraters, sinds de verwoesting van de abdij van Berne in 1579, onderdak hadden gevonden. Tot het jaar 1674 zijn de Vlijmense katholieken van een eigen herder verstoken geweest. Later vinden we Havens terug als pastoor van Lithoyen, immers in een brief van Lithoyen uit die tijd lezen wij: „Mijnheer de Bisschop van 's Hertogenbosch heeft ons gezonden eenen eerbaren persoon, heer Nicolaes Havens, religieus in de Abdij van Berne, eertijds geweest sijnde in Vlijmen ende aldair verjaecht doer die Geussen, die pervers sijn van de heylighe Roomsche Catholycke Kercke”³⁾.

Bij zijn vlucht uit Vlijmen had pastoor Havens het door hem aangelegde doop- en trouwboek meegenomen. Het werd later gebruikt door zijn confraters van de abdij, die in de jaren 1638—1649 als missionarissen te Berne en omgeving werkzaam zijn geweest. We vinden er dopen en huwelijken van de volgende plaatsen in opgetekend: Herpt, Berne, Heusden, Hedikhuisen, Oudheusden, Waspik, Cranenburch, Wijk, Veen, Eethen, Genderen, Luttelherpt, Hemert, Aalburg, Doeveren en Bokhoven.

2) Stephanus Guens van Beelen is van plm. 1588 tot 1607 pastoor van Vlijmen geweest.

3) H. S(Errarens) „Geschiedkundige Bijzonderheden over Vlijmen”, blz. 32. Nicolaes Havens stierf als pastoor van Lithoyen 2 Juni 1637.

Dank zij de bereidwillige medewerking van pastoor S. J. Heesakkers O.Praem. ben ik thans in de gelegenheid de in dit doop- en trouwboek voorkomende akten in dit maandblad te publiceren.

Huwelijken (1638—1649) ⁴⁾

- 13-9-1638. *Nicolaus Nicolai* schultetus de Genderen x *Agnes Wilhelmi*, apud quam antea, in matrimonio haeretico, excitauit octo proles⁵⁾. Coram fatre Folcoldo et testibus Domino Temporalis de Huelten, de Huter⁶⁾ et Joanne Laurentij ex Druenen. Actum in Out Huesden in aedibus Domini de Huelten praeuijs necessarys confessione scilicet et communione etc.
- 28-11-1638. *Wilhelmus Sebastiani* x *Dympna Joannis* ex Hedichuysen, ex qua antea in matrimonio clandestino suscitauerat quinque proles quarum ad huc duae superstites erant. Coram fratre Leonardo⁷⁾ et testibus Arnolfo van Horenbeec et Joanne Wilhelmi villico Bernensi. Actum Bernae... praeuia prima sua confessione.
- 21-4-1639. *Wilhelmus Nicolai* x *Joanna Adriani* apud quam antea septem proles habuerat quarum adhuc superstites erant. Coram f. Waltero Meijndaeerts⁸⁾ et testibus nobilibus Jodoco de Jonge de Bardwijck et Adriano Camonts. Actum in Wijck.
- 26-12-1639. *Hubertus Theodori* x *Maria Antonij* ex Hedichuysen qui antea per duos annos simul vixerant vt coniuges

4) Daar hiervoor ongetwijfeld de meeste belangstelling bestaat, begin ik met het tijdvak 1638—1649. De oudere gegevens, die uitsluitend op Vlijmen betrekking hebben, komen daarna aan de beurt.

5) Claes Claess van der Stegen, schout te Genderen, en Agneessen Willemsdr Poorter hadden o.a. de volgende kinderen: Willem, Claes (in 1656 schout te Genderen), Adriaen, Hendericxken (gehuwd met Jacob Gerits den Goeden) en Gerardt (in 1656 nog minderjarig). R. Heusden 489, 11-4-1656 en 10-6-1656. Behalve de van der Stegen's komen in dit register nog verscheidene andere crypto-katholieke families voor.

6) Petrus de Heuter (de Huyter), gehuwd met Maria Anna van Oudheusden. Tot dit principieel-katholieke geslacht behoorde ook de bekende geschiedschrijver en genealoog Pontus Heuterus, geb. Delft, † St. Truyen 9-8-1602.

7) Leonardus Bosch (van 's-Hertogenbosch) S.T.L., geb. omstr. 1590, † Vilvoorde 20-1-1668, begr. Antwerpen in de abdij St. Michiel. 1641—1668 abt van Berne.

8) Walterus Meijnarts (van Groningen) 1640 kapelaan te Bokhoven, † Bedaf 27-11-1652.

- coniuncti coram Scholteto. Coram fratre Leonardo et testibus Theodoro Bruystens et Maria Broegel. Actum Bernae.
- 15-2-1640. *Lambertus Antony x Dympna Antony* ex Herpt, antea coniuncti coram Scolteto praeuijs proclamationibus. Coram fratre Leonardo et testibus Alberto Gisberti et Catharina Broegels. Bernae.
- 7-2-1640. *Henricus Zegeren x Adriana Henrici*. Antea vt coniuges vixerant per medium annum coniuncti coram Praetore. Coram fratre Leonardo Bosch. Testes: soror sponsae itidem Adriana et Domicella Maria Brugel. Actum Bernae.
- 9-4-1640. *Simon Bruysten x Elizabeth Antony* antea coniuncti coram Praetore in Herpt praeuijs proclamationibus. Coram fratre Leonardo Bosch et testibus Arnoldo Horenbeke et Theodoro Bruysten. Actum Bernae.
- 1-4-1640. *Antonius La Fere x Maria van Elshout*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Joanne Fockestaer et Domicella Agnete Fockestaer.
- 3-6-1640. *Wilhelmus Henrici x Cornelia Joannis*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Arnoldo Horenbeeck et Ewaldo van Wijck.
- ultima Februarij 1641 (sponsalia) *Albertus Gisberti et Maria Petri*. Coram fratre Leonardo Bosch et testibus Joanne van Berlicom et Gisberto Gisberti. Bernae. Deze acte is doorgehaald.
- 30-3-1641. *Aegricus Petri x Joanna Anthonij*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Arnoldo Horenbeeck et Adriano Anthonij.
- 20-5-1641. *Joannes Matthaei Schutt x Anna Adriani van Bochouen*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Joanne Wilhelmi et Joanne Joannis van Ballicum antea a ministro et praeuijs proclamationibus.
- 24-5-1641. *Adrianus Verharen x Beatrix van Dael*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Ewaldo van Wijck et Francisco Buijs.
- 13-2-1642. *Quirinus Joannis x Melthildis Petri*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Joanne Joannis et Joanne Quirini.
- 3-3-1642. *Gisbertus Petri x Antonia Joannis*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Henrico Petri et Catharina van Bruegell.
- 15-4-1643. *Gisbertus Stelts x Maria Godefridi*. Coram f. Walte-

- ro Meijndaertz et testibus Sebastiano Ipelaer et Hildegunda Ipelaer. Heusdae.
- 3-12-1643. *Cornelius Joannis van Dongen x Adriana Adriani van Outheusden*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Segero Loeff et Catharina van Bruegell ex Outheusden.
- 17-7-1644. *Gisebertus Gisberti van Cauwenberch x Adriana Henrici van der Dellen*. Coram fratre Waltero Meijndaerts et testibus Antonio Theodori et Domicella Catharina van Horenbeeck.
- 3-2-1644. *Simon Joannis van Groningen x Margreta Theodori*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Henrico Henrici van Spraengen et Jacoba Joannis. Heusdae.
- 22-8-1644. *Joannes van den Hoeuel x Agnes Kessell*. Coram f. Waltero Meijndaerts et testibus Vincentio Kessell et Adriana Buyssen. Heusdae.
- 15-2-1645. *Jacobus Gerardi de Goede x Henrica Nicolai van der Stegen*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Antonio Theodori et Anna Joannis. Genderen (deze plaatsnaam is doorgehaald).
- 8-4-1645. *Quirinus Joannis d'Wild x Anna Foeckens*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Adriano et Huberto Bruijsten. Antea etc.
- 29-6-1645. *Wilhelmus Joannis x Maria Adriani*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Joanne Wilhelmi et Adriana Joannis. Antea coram scabinis.
- 9-10-1645. *Segerus Loeff x Jodoca Cornelij de Witt*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Antonio Theodori et Nicolaa Loeff. Prius coram predicantio et dispensatione in quarto gradu consanguinitatis.
- 28-2-1646. *Arnoldus Gommarij x Maria Wilhelmi*. Coram f. Waltero Meijndaertz et testibus Antonio Theodori et Martino Henrici van Scendel.
- 22-4-1646. *Lambertus Loeff x Anna Jodoci*. Coram f. Gualtero Meijndaertz et testibus Antonio Theodori et Nicolaa Loeff.
- 30-7-1646. *Adrianus Nicolai x Getrudis Wilhelmi*. Coram f. Gualtero Meijndaertz et testibus Anna Joannis et Adriana Clement.
- 13-11-1646. *Heijmo Bartholdi x Catharina Walteri*. Coram f. Gualtero Meijndaertz et testibus Antonio Theodori et Joanne Antonij praeuijs factis proclamationibus.
- 26-2-1647. *Walterus Adriani van Heluoort x Barbara Nicolai van Elshout*. Coram f. Gualtero Meijndaertz et testi-

- bus Joanne Wilhelmi et Antonio Theodori praeuijs
proclamationibus Outheusdae factis.
- 19-5-1647. *Bartholomaeus Stephani x Anna Erasmi van
Greuenbroeck*. Coram f. Gualtero Meijndaertz et tes-
tibus Erasmo van Greuenbroeck et Antonio Theo-
dori van Berlicom. Prius a pretore herpense.
- 16-5-1647. *Joannes Andraeae van Hulsten x Joanna Wilhelmi*.
Coram f. Gualtero Meijndaertz et testibus Margreta
et Wilhelma Theodori.
- 6-10-1647. *Hubertus Bruijsten x Elizabetha Rocchen(?)*. Coram
f. Gualtero Meijndaertz et testibus Adriano Bruijsten
et Catharina Horenbeeck.
- 26-1-1648. *Cornelius Joannis van Berlicom x Maria Joannis*.
Coram f. Gualtero Meijndaertz et testibus Nicolao
Smeijers et Anna Petri van Ditmeer. Bochouiae.
- 16-2-1648. *Joannes Joannis van Herpt x Cornelia Francisci van
Loon*. Coram f. Gualtero Meijndaertz et testibus Ni-
colao Smeijers et Anna Petri van Ditmeer.
Bochouiae.
- 19-7-1648. *Joannes Wilhelmi x Joanna Walraui*. Coram f. Gual-
tero Meijndaertz et testibus Domicello Arnaldo Ho-
renbeeck et Wilhelmo Joannis. Bernae.
- 3-5-1649. *Joannes Antonij Kersten x Ida Erasmi van Greuen-
broeck*. Coram f. Gualtero Meijndaertz et testibus
Erasmo Theodori van Greuenbroeck et Joanne The-
odori. Bochouiae.
- 13-6-1649. *Antonius Adriani Luijbens x Margreta Petri*. Coram
f. Gualtero Meijndaertz et testibus Alberto van Box-
tell et Anna Petri. Bochouiae.

Vlijmen.

J. P. H. Goossens.

VOOROUDEURS VAN PROF. H. J. P. H. ALLARD S.J.,
DIE 125 JAAR GELEDEN TE GEERTRUIDENBERG
WERD GEBOREN.

De godgeleerde en letterkundige *Hermanus Josephus Pe-
trus Hugo Allard*, die op 5 October 1915 te Maastricht overleed,
werd op 1 April 1830 te Geertruidenberg geboren als zoon van
de wethouder *Johannes Baptista Allard* en *Maria Anna Adri-
ana Brouwers*.

Johannes Baptista Allard, op 15 October 1777 in de R.K.
kerk te Geertruidenberg gedoopt als zoon van Johannes Philip-

pus Norbertus Allard en Catharina Crilaerts, huwde op 14 Juli 1818 te Geertruidenberg met Maria Anna Adriana Brouwers, die op 10 Januari 1801 in genoemde kerk gedoopt werd als dochter van Johannes Brouwers en Maria Anna Josepha Eeltiens.

Johannes Philippus Norbertus Allard, op 15 Januari 1741 in genoemde kerk gedoopt als zoon van Josephus Allard en Henderina Theresia Verlegh en op 29 November 1796 te Geertruidenberg overleden, was gehuwd met Catharina Crilaerts, die op 6 Maart 1831 aldaar overleed en volgens haar overlijdensacte in 1738 of 1739 te Waalwijk werd geboren als dochter van Joannes Crilaerts en Maria Zwaens.

Johannes Brouwers, op 23 Mei 1753 in de R.K. kerk te

Geertruidenberg gedoopt als zoon van Wilhelmus Brouwers en Catharina Weterings, huwde op 17 October 1780 in genoemde kerk met Adriana Kums en hertrouwde op 30 Juli 1798 als weduwnaar voor schepenen te Breda met Maria Anna Josepha Eeltiens, die op 10 Januari 1766 in de R.K. kerk aan de Nieuwstraat aldaar gedoopt was als dochter van Joannes Eeltiens en Joanna van Miert.

Josephus Allard werd volgens het doopboek van de Sint-Jansparochie te 's-Hertogenbosch op 24 Januari 1686 aldaar gedoopt als zoon van Johannes Allard en Grada Konings.

Wilhelmus Brouwers, op 12 April 1723 in de R.K. kerk te Geertruidenberg gedoopt als zoon van Johannes Brouwers en Isabella Verkerck, huwde op 5 November 1752 in genoemde kerk met Catharina, die op 18 Maart 1726 in deze kerk gedoopt was als dochter van Godefridus of Govert Weyterincks en Antonia Stadthouders.

Joannes Eeltiens, die op 24 Mei 1762 in de Grote kerk te Breda trouwde met Johanna van Miert uit Baarle en op 16 Juni 1774 te Breda overleed, is, gezien de doopgetuigen van zijn dochter, vermoedelijk dezelfde als Joannes, die op 19 October 1727 in de R.K. kerk aan de Waterstraat aldaar gedoopt werd als zoon van Petrus Eeltiens en Aldegondis Beckers, en niet dezelfde als Joannes, die op 4 Juli 1737 in deze kerk werd gedoopt als zoon van Matthias Eeltiens en Adriana Maria Liefmans. Zijn vrouw Johanna van Miert die op 31 Mei 1792 overleed en op 4 Juni 1792 te Meel werd begraven, kan zowel identiek zijn met Joanna, die op 12 Mei 1727 in de R.K. kerk te Baarle werd gedoopt als dochter van Hubert van Miert en Adriana Beken, als met Joanna, die op 5 October 1736 in deze kerk was gedoopt als dochter van Joannes van Miert en Ida de Bont.

Hubert van Miert, die op 28 Augustus 1693 in deze kerk was gedoopt als zoon van Jan Peters van Miert en Margareta Hubertsdochter Cable en op 17 September 1719 aldaar is getrouwd met Adriana Beken, was de oom van eerstgenoemde Joannes van Miert, die op 3 November 1712 in deze kerk gedoopt is als zoon van Petrus van Miert en Maria Bruijninx. Petrus van Miert, die op 15 Februari 1711 in meergenoemde kerk huwde met Maria, die daar op 29 Maart 1689 was gedoopt als dochter van Adriaan Jaspers Bruijninx en Joanna Dielis van Hoek, werd namelijk op 21 Februari 1685 in deze kerk gedoopt als zoon van Jan Peters van Miert en Margareta Hubertsdochter Cable, die daar op 16 April 1684 zijn getrouwd.

J. A. ten Cate.

INLEIDING TOT DE GENEALOGIE VAN HET WEST-BRABANTSE GESLACHT BURGERS

(Vervolg van pagina 46)

Fijnaartse tak

- IIbis. Jan Meeusz. Burgers¹⁾, geboren in Willemstadse land, schepen van Fijnaart (RF 371), wonend in de Suyckerhoeck onder Fijnaart (RF 77 18 Mei 1646), huwt Janneke Claesdr, geboren te IJsselmonde, met wie hij testeert RF 80 16 Juli 1682 ;
RF 80 13 December 1667 : zij stellen tot voogd over na te laten kinderen sijnen neve Adriaen Cornelisz. Burgers (IIIbis) ;
kinderen :
a. Meeus, gedoopt Fijnaart 25 October 1643 (getuigen Meeus Cornelisz. en Adriaantje Meeusdr, wellicht I-h), volgt IIIquater ;
b. Adriaantje, gedoopt Fijnaart 5 November 1645, gestorven vóór testament der ouders (16 Juli 1682).
c. Claas of Nicolaas Jansz. Borgers, geboren te Fijnaart en genoemd in testament der ouders van 16 Juli 1682, huwt Fijnaart 13 Juli 1681 Dingena Cornelisdr Brouwers (opmerkelijk is, dat dit huwelijk eerst 15 Juli 1681 te Zevenbergen werd afgekondigd, waarvan naar Fijnaart bescheid werd gegeven) ;
zij huwde voordien als weduwe van Cornelis van der

1) Jan Meeusz. is 27 Jan. 1636 te Fijnaart getuige bij de doop van een kind van Jan Fransz. van de Hil en Adriaantje Jansd. Mijs. Waar de laatste als dochter van Neeltje Jans Mertens een tantezegster van de laatste vrouw van Meeus Arentsz., Adriaantje Jans Mertens, was, zou dit doopgetuigenschap een aanwijzing kunnen zijn, dat Jan Meeusz. één van de twee kinderen uit het derde huwelijk van Meeus Arentsz. was. Dit zou zijn late huwelijk en overlijden verklaren. De Adriaantje Meeusd., die Fijnaart 25 October 1643 getuige is bij de doop van Jan Meeusz.'s dochter Adriaantje, zal dan zijn volle zuster I-h geweest zijn.

In het Weeskamerregister van Willemstad wordt Jan Meeusz. ergens behoudtoom van de wezen van Neeltje Meeusd. genoemd. Wij achten dat een verschrijving en tekenden de plaats niet aan. Was Jan inderdaad een halfbroer van Neeltje, dan heeft „behuwd” hier echter de betekenis van „verwant via een huwelijk”, als hoedanig het ook gebruikt wordt om de verhouding tussen voorkind en tweede vader of tussen schoonvader en schoonzoon aan te geven.

Weyde — ingeschreven Zevenbergen 17 December — 1680 met Jacob Leendertsz. Bom te Willemstad, weduwnaar van Mayken Dirks.

IIIquater Meeus (ook Bartholomeus) Jansz. Burgers, gedoopt Fijnaart 25 October 1643, overleden tussen 27 Juni en 31 Juli 1701 in de Suyckerhoeck in de Oude Fijnaart, bouwman, huwt

1. Fijnaart 19 Augustus 1668 Jacomijntje Jansdr 2).

2. . . . Geertruyt Versluys, gedoopt Fijnaart 26 Februari 1673, leeft nog als weduwe bij de doop van kind Nelemans-Versluys Fijnaart 17 Juli 1737, dochter van Cornelis Jansz. Versluys en Willemke Cornelisdr. Grootenboer ; zij testeren RF 81 17 Juni 1701 te hunnen huize onder Fijnaart, inventaris en accoord RF 81 9 September 1701 ; zij hertrouwt 1) Ary Snijder, zoon van Gerrit Jansz. Snijder en Aeghtje Jacobs (zie RF 29 Maart 1700), met wie zij testeert RF 81 4 April 1702 (hij is dan ziek) ; 2) Leendert de Been, geboren in de Heiningen, gedoopt Willemstad 13 Sept. 1671, zoon van Cornelis Leendertsz. de Been en Mayke Pieter-Hendrikszdr. ; zij testeren RF 82 1 December 1735 ;

kinderen :

uit het eerste huwelijk :

- a. Pleuntje, gedoopt Prinsland 25 December 1668 (getuige zijn Janneke Claesdr. en Nicolaas Corn. Bloos), huwde Adriaan de Bruyn (RF 81 9 Sept. 1701) uit welk huwelijk kinderen werden gedoopt te Fijnaart (1706-1713) ;
- b. Johannes, volgt IVquinquies ;
- c. Cornelis I, volgt IVsixties ;
- d. Helena, gedoopt Prinsland 26 Mei 1675, huwt Willemstad 27 Januari 1697 Cornelis Adriaansz. Weckers, uit

2) De naamgeving van de dochter Pleuntje en het feit, dat bij de doop van deze dochter getuige was Nicolaas Cornelisz. Bloos, deed ons aanvankelijk veronderstellen, dat Jacomyntje, wier naam bij de doop van Pleuntje in het geheel niet wordt genoemd, terwijl bij de doop van Helena alléén haar voornaam wordt opgegeven, identiek was met de gelijknamige, op 1 Februari 1640 te Fijnaart gedoopte dochter van Cornelis Hendriksz. Bloos en Ploentje Gijsbrechtsd. op de Amer ; verschillende broers en zusters van deze Jacomyntje Bloos woonden eveneens in Prinsland en de naamgeving van Cornelis Meeusz. Burgers zou ook met deze identificatie kloppen. Evenwel wordt op de enige plaats, waar wij Jacomyntjes patronym vinden, in het trouwboek van Fijnaart, zij Jansd. genoemd ; door ons werden in dat trouwboek meerdere foutieve benamingen geconstateerd, zodat wij niet willen nalaten de mogelijkheid van identiteit met Jacomyntje Cornelisz. Bloos te vermelden.

- welk huwelijk kinderen werden gedoopt te Willemstad;
ties ;
zij testeren 3 Januari 1710 te Fijnaart (RF 81).
uit het tweede huwelijk :
e. Willemijntje, gedoopt Fijnaart 29 Januari 1696 ;
f. Cornelis II, gedoopt Fijnaart 24 Mei 1699, volgt IVsep-
g. Mesina, gedoopt Fijnaart 31 Juli 1701 (de vader over-
leden, getuigen Cornelis en Johannes Meeusz. Burgers).
IVquinquies *Johannes Meeusz. Burgers* 1), huwt driemaal :
1. Fijnaart 15 Juni 1693 Grietje Pietersdr, j.d. van Roosen-
daal (hij heet dan j.m. geboren te Prinsland RF 388a) zij
testeren, wonende aan de Boerendijk, Fijnaart 26 Maart
1700.
2. Willemstad 19 Januari 1701 Adriaantje Adriaansdr van
Dongen, geboren te Steenberg, eerder gehuwd Willem-
stad 9 October 1695 Josua Crijnen van der Gijp, die weer
eerder huwde Willemstad 17 October 1683 Martijntje
Snijder, geboren in de Nieuwe Fijnaart, dochter van Ger-
rit Jansz. Snijder en Aagje Jacobsdr;
testament v. d. Gijp-van Dongen voor not. J. van Hartel
6 Juni 1700 geëxhibeerd Ww 28 December 1700;
testament Burgers-v. Dongen voor not. J. van Hartel
7 April 1701, geëxhibeerd Ww 13 Maart 1703 ;
3. Willemstad 28 Januari 1703 Ariaantje van der Gijp, ge-
boren omstreeks 1684, dochter van Josua van der Gijp en
Martijntje Snijder (Johannes Meeusz. hertrouwde dus de
stiefdochter van zijn tweede vrouw);
zij testeren (hij bouwman in de Ruigenhil) 5 September
1722; zij hertrouwt Willemstad 2 Juli 1735 Hendrik Duy-
velaar Cornelisz., weduwnaar Elisabeth Cornelisdr Bom;
kinderen
uit het derde huwelijk :
a. Josua, gedoopt Willemstad 2 Mei 1706;
b. Josua, gedoopt Willemstad 8 Januari 1708 ;
c. Martijntje, gedoopt Willemstad 29 Maart 1709, huwt
1) Willemstad 17 Februari 1726 Pieter Arysz. Slikboer,
gedoopt Willemstad 19 Augustus 1703, zoon van Ary
Pietersz. Slikboer en Lijntje Pietersdr Blaak ;
2) Willemstad 25 December 1766 Jan Jansz. van der

1) Mr J. B. W. M. van Roosmalen — kwartieren Van Dis, Nederl.
Leeuw Maart 1951 — verwacht deze Johannes Meeusz. Burgers met Jan
Meeusz. Burgers sub III-k, die echter blijkens het testament van zijn moe-
der van 14 December 1676 toen al overleden was.

Linden (zie Ned. Leeuw Maart 1951); hij wordt 20 Febr. 1787 genoemd als weduwnaar van Martijntje Burgers (RW 389);

d. Jacomijntje, gedoopt Willemstad 1 December 1715.

IVsixties *Cornelis Meeusz. Burgers I*, wonende in de Heiningen (1722) huwt omstreeks 1701 Adriaantje Moermans, gedoopt Willemstad 11 Juni 1673, dochter van Frans Jansz. Moermans en Adriaantje Pietersdr Boertje (zie onder IIIter); zij testeren tezamen (N 8799 not. M. v. Hartel) 11 Februari 1722; zij testeert als weduwe (N 8805 not. A. v. d. Enden) 5 Maart 1729 en noemt haar drie kinderen Francois, Meeus en Adriaantje (14 Maart 1729 is zij overleden); kinderen:

a. Frans (ook Francois), gedoopt zowel te Fijnaart als te Willemstad 5 Juni 1702.

b. Meeus, gedoopt Fijnaart 14 September 1704.

c. Pieter, gedoopt Fijnaart 2 Juli 1706.

d. Pieter, gedoopt Fijnaart 25 April 1708, overl. vóór 5 Maart 1729.

e. Adriaantje, gedoopt Fijnaart 5 October 1710.

f. Adriaantje, gedoopt Fijnaart 22 Januari 1713.

IVsepties *Cornelis Meeusz. Burgers II*, gedoopt Fijnaart 24 Mei 1699, testeert (RF 81) 27 Mei 1719 j.m. out omtrent 20 jaren ten huize van zijn stiefvader Leendert de Been en legateert dan 1 silvere ducaton aan zijn halve broeders en susters geprocreeerd bij zijn vader Meeus Janse Burgers en zijn stiefmoeder Jacomijntje;

RF 82 1 Dec. 1735: testament Leendert de Been en Geertje Versluys, zij stelt tot voogd over haar minderjarige kinderen Cornelis Burgers, wonende in Princelant; huwt (ondertrouw R Prinsland 278 voor schepenen 23 Februari, 3de gebod 9 Maart) 1732 Maria Schouwhamer, geboren te Prinsland;

zoon:

Meeus, gedoopt Dinteloord 30 October 1735, huwt aldaar 23 Mei 1762 Pieterella Segboer, gedoopt aldaar 25 Januari 1739, dochter van Hermannus Segboer en Maria Huysers.

Bijlage

IIA. *Adriaantken Meeusdr*, geboren omstreeks 1592, overleden vóór 1 Februari 1633 (hetgeen haar onderscheidt van Adriaantken I-h)
zij huwt viermaal: .

1) omstreeks 1616 met Jacob Arentse, die stierf vóór Ww 29 Juli 1618 (voogdeneed over zijn weeskind, dat 4 Aug. 1618 (RW 376) out omtrent 5 vierendeel jaars genoemd wordt); Jacob Arentse was eerder gehuwd vóór 16 Maart 1611 met Theunken Ariens, weduwe van Jacob Jaspers (deze Jacob Jaspers heet Ww 17 Sept. 1602 weduwnaar van Neeltken Cornelisdr en overleed vóór Ww 29 Juli 1609); voogdeneed over de wezen Jacob Jaspers x Theuntken Ariens Ww 27 April 1616, uitkoop dier wezen door Jacob Arentse Ww 10 Mei 1616.

2) omstreeks 1618 met Willem Cornelisz. Bergen, geboren 15 Mei 1599 (Ww 24 Dec. 1610), zoon van Cornelis Cornelisz. jonge Bergen en Mayke Hessels; zij testeren tezamen 11 Januari 1622 (RW 176); zij is weduwe Ww 15 Februari 1622, voogdeneed over de wezen Ww 1 Maart 1622 (het oudste kind is dan omtrent 3 jaar oud).

3) omstreeks 1623 met Jan Fransz. (Hoogerwerff), die 16 Februari nog doopgetuige is van een kind van Mayke Meeusdr (I-g) en gestorven is Ww 27 Mei 1625, wanneer over zijn kind voogden beëdigd worden.

4) omstreeks 1625/1626 met Jan Claesz. Overstraat; Ww 1 Februari 1633 voogdeneed van Cornelis Meeusz. (II) als oom van het weeskind; Ww 7 Februari 1633: uitkoop tussen Jan Claesz. weduwnaar van Adriaantken Meeusdr met één weeskind enerzijds en de voogden over het weeskind van Jacob Arentsz., het weeskind van Willem Cornelisz. Bergen en het weeskind van Jan Fransz. anderzijds; Ww 21 Maart 1645: Adriaantje Meeusdr liet na 4 kinderen, die tezamen voor 1/4 erfgenamen zijn van Marcus Hendricx, koeckebacker te Dordrecht; kinderen

uit het eerste huwelijk:

a. Cathalina Jacobsdr, geboren omstreeks Mei/Juni 1617 huwt 1) Arien Clement, geboren onder Willemstad, zoon van Jacob Ariens Clement en Mayke Jan-Claessen uyt Strijensdr.; 5 Februari 1646 is Jan Meeusz. Burgers (II-bis) tot voogd aangesteld over het nagelaten weeskind van Arien Jacob Clemens, daer moeder aff is Catalijna Jacobsdr (RF 77 18 Mei 1646);

2) Cornelisz. Adriaansz. uit het land van Ter Tholen; kinderen: ex 1: Jacob, gedoopt Fijnaart 18 Januari 1645 (getuige is o.a. Wilm Wilmsen sub c), hij quiteert 25 Januari 1675 (RF 77 18 Mei 1646, marge)

ex 2: Ariaan, gedoopt Fijnaart 11 Augustus 1647 (doopge-

- tuige o.a. Frans Janse sub d)
 uit het tweede huwelijk :
- b. Mayke Willemsdr Bergen, geboren omstreeks begin 1619, gestorven vóór 23 Febr. 1631 (testament der grootmoeder Mayke Hessels RW 204)
- c. Cornelis Willemsz. Bergen, heet Ww 1 Maart 1622 : 1 Mei toecomende twee jaar oud, wordt later — denkelijk na de vroege dood van zijn vader naar deze omgenoemd — steeds Willem Willemsz. genoemd, huwt Willemstad 26 Juni 1651 Lysbeth Pietersdr, geboren in Willemstadsland uit het derde huwelijk :
- d. Frans Jansz. (Hoogerwerff), gedoopt Willemsstad 1 December 1624 heet Ww 27 Mei 1625 bij de beëdiging van zijn voogden oud zes maanden; overleden te Klundert in zijn huis aan de Oostervoorstraat April/Mei 1706 (N 4491 nots Crillaart, Klundert 27 Mei 1706), schepen, burge-meester, thesorier en weesmeester van Klundert, bouwman in de grote polder van Niervaert ;
 Weesboek Klundert no 2, 18 Januari 1684 : geëxhibeerd testament van Jan Jansz. Overstraat (zie hierna sub e)
 dd. 23 Maart 1683: Jans halfbroer is Frans Jansz. Hoogerwerff;
 Weesboek Klundert no 2, 22 November 1689 : geëxhibeerd een testament van dezelfde dd. 15 April 1689 waarin tot voogd wordt gesteld Frans Jansz. Hoogerwerff, des testateurs halve broeder ;
 R Klundert 137, 28 April 1696 : Frans Jansz. Hoogerwerff out 70 jaren, borger en inwoonder van Klundert ; dito, 25 Juli 1697 : Frans Jansz. Hoogerwerff, jegenswoordigh borgermeester van Niervaart out 73 jaren ;
 hij huwde Mayke Wijnants, weduwe van Isaak (Jan Symonssen ?) ; zij testeerde 31 Mei 1680 (N 8966 not. Adr. Voorhoff te Zevenbergen) en noemt dan 2 dochters uit haar eerste huwelijk : Anna Ysacx (overleden, gehuwd met Maurits Dombre) en Jacobmina Ysacx (die onterfd wordt wegens haar huwelijk) ; uit het huwelijk met F. J. Hoogerwerff eveneens 2 dochters : Adriaentien Fransdr, huwt Pieter Ariensz. Burgers (IVter) en Hilleken (of Hillegonda) Fransdr huwt 1) Cornelis van Bruel en 2) Jacobus Swartenberg ;
 Weesboek Klundert no 2 ongedateerd, tussen 24 Febr. 1681 en 14 Maart 1681 geëxhibeerd : testament van Mayke Wijnants, huisvrouw van Frans Jansz. Hoogerwerff dd. 31 Mei 1680.

uit het vierde huwelijk :

e. Jan Jansz. Overstraat, gedoopt Willemstad 1 Januari 1627, heet Ww 1 Febr. 1633 : Kerstmis voorleden oud zes jaar, overleden tussen 15 April 1689 en 22 November 1689, huwt 1) Mayken Wouters, met wie hij testeert voor not. Crillaart te Klundert 23 Maart 1683, geëxhibeert 18 Jan. 1684; 2) Sijken Cornelisdr, met wie hij testeert voor dezelfde notaris 15 April 1689, geëxhibeerd 22 Nov. 1689 (zie sub d).

f) Lysbeth Jansdr Overstraat, gedoopt Willemstad 1 Juni 1628, overleden vóór Ww 1 Februari 1633 ;

g) Mayke Jansdr Overstraat, gedoopt Willemstad 19 Augustus 1629, overleden vóór Ww 1 Februari 1633.

Vught.

Dr R. A. Burgers.

Zwolle.

Mr J. L. Rijndorp.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen

Hessels. — Gevraagd nadere gegevens en voorouders van Cornelis Hessels j.m. uit de Meijerij van Den Bosch, die op 2 Januari 1724 te Haarlem trouwt met Anna Groenaart j.d. van Cleeff.

Bij de R.K. doop van hun kinderen zijn getuige, Anna-Bartholomeus-Maria Anna-Joef en Marijtje Hessels.

Verpronckweg 21, Haarlem.

D. HESSELS.

Snoek. — Gevraagd of er een familiewapen bekend is van de familie Snoek uit het land van Altena. Bestaat er verband tussen deze familie en de Gorcumse familie Snoek ?

Nieuwendijk.

Mr. Dr A. DEN DEKKER.

Dam. — Inlichtingen worden gevraagd over de herkomst van het bierbrouwersgeslacht Dam uit Zegge, Roosendaal en Oudenbosch. Op het einde van de 17de eeuw, zijn er aldaar ten minste 3 stamvaders Dam — hoogstwaarschijnlijk broeders — bekend :

1) Christoffel Cornelis Dam, gehuwd met Maria Cornelis Bertelen van Calsdonck die 4 kinderen te Oudenbosch liet dopen.

2) Marinus Cornelis Dam, gehuwd met Dymphna Cornelis Bertelen — 3 kinderen van dit echtpaar werden te Oudenbosch en 2 te Roosendaal gedoopt.

3) Cornelis Cornelis Dam trouwde eerst met Paulina Claesse Vinck die hem 5 kinderen schonk. Van zijne 2de echtgenote Adriana Pieterse Smout bekwaam hij nog 8 kinderen. Allen werden te Roosendaal gedoopt.

Zijn oudste zoon, Nicolaas Dam (ged. 13-4-1682) huwde met Adriana Jan Schrauwen en werd de vader van Jan Dam, die zich te Huybergen vestigde en van Jacobus Dam die later met Anna Lazerums trouwde en in Brab. Leeuw jaarg. 1 blz. 118 werd vermeld.

Ukkel, 270 Brugmannlaan.

Dr. J. M. ROMAIN.

Het is niet de eerste keer, dat er over de 16e en 17e eeuwse Tilburgse familie De Roy wordt geschreven¹⁾. Van de stamreeks echter, zoals die werd gepubliceerd in *Taxandria* (jrg. 47 blz. 201), bleek bij nader inzien niet zo heel veel te kloppen. Herziening van deze genealogie was dus wenselijk, terwijl de belangrijke plaats, die deze familie in Tilburg en verschillende andere dorpen in de Kempen innam, een uitvoeriger behandeling der oudste generaties rechtvaardigde. Ik heb mij daarbij beperkt tot de periode, waarin De Roy's een rol speelden in de magistraat van Tilburg. Die rol is uitgespeeld, wanneer ook hier in 1651 het plakkaat der Staten Generaal, om overal officieren van de Gereformeerde religie aan te stellen, van kracht wordt en er in de dorpsbesturen geen Katholieken meer zitting mogen hebben. Met de strenge toepassing van dit plakkaat, in 1660 nog gevolgd door het bekende reglement op de politieke reformatie in de Meierij van 's-Hertogenbosch, nam het aanzien en de belangrijkheid van het geslacht De Roy, dat gebloeid had bij de gratie van de heren van Tilburg en Goirle — achtereenvolgens Van Malsen en Van Grobbendonck — snel af.

Voor hetgeen hierna volgt, maakte ik uitsluitend gebruik van de in het gemeente-archief van Tilburg aanwezige doop-, trouw- en begraafregisters alsmede de notariële en schepen-protocollen.

Het Tilburgse geslacht De Roy stamt naar alle waarschijnlijkheid uit Capelle in de Langstraat. De naam De Roy ontbreekt bij de eerste Tilburgse generatie. Jan Huybrechts van Capelle, ook Jan Huybrecht Adriaens genoemd, huwde omstreeks 1528 met Dorothea, de dochter van de Keulse ex-kapitein Heyliger Peter Cruyssaerts. Deze Heyliger had in de jaren 1511—1514 de stad 's-Hertogenbosch met een vendel gediend en hij bewoonde daar de herberg „Het Hert” aan de Markt²⁾. Omstreeks 1516 vestigde hij zich te Goirle in de herberg „Sint Ja-

1) *Taxandria*, jrg IV 30; XXXXVII 201; XXXXVIII 49; IL 193, 231; B. van Schijndel, *Hoogstraten's oude huizen en families*, DI IV blz. 47, 68 en 74.

2) Jhr Mr A. F. O. van Sasse van Ysselt, *De voorname huizen en gebouwen van 's-Hertogenbosch*, DI III blz. 332; Dr P. C. Boeren, *Het Boek*, DI XXXI blz. 104.

cob", die hij inmiddels geërfd had van zijn schoonouders, de Sculenborchs.

Jan Huybrechts schijnt kort na zijn huwelijk in Goirle te zijn komen wonen. In 1530 pacht hij daar van zijn schoonvader een aantal landerijen. Drie jaar later echter worden die pacht-overeenkomsten nietig verklaard en verkoopt Heyliger Cruysaerts vrijwel al zijn rijke bezittingen — de herberg Sint Jacob inclus — aan zijn schoonzoon ³⁾. Ongetwijfeld was hierbij het erfdeel van Dorothea inbegrepen.

Lang heeft Jan Huybrechts daarvan geen profijt kunnen trekken. Hij stierf in 1541, terwijl zijn vijf kinderen allen nog minderjarig waren. Dorothea, de weduwe, geraakte nog in datzelfde jaar 1541 over de niet onaanzienlijke nalatenschap in hevig conflict met de van overheidswege aangestelde voogden der kinderen.

Bij het accoord, dat werd aangegaan, waren Huybrecht Adriaens en Reynaert Gijsbrechts als momboirs en Peter Heyliger Cruysaerts als toezieners der onmondige kinderen partij ter eenre en Dorothea ter andere zijde. Adriaen Diercks van Cloetwijck, schout van Capelle, en Henrick Peyman bemiddelden als *vrienden en minlijcke peysmaekers* vanwege de kinderen als *van huns vaders weghe daertoe gemoeyt ende gebeden sijnde*. Mr Pauwels Brouwers, pastoor van Goirle, en Jan Yewaens van den Hoevel, schout van Tilburg en Goirle, compareerden als vrienden van Dorothea.

Bij de aanwezigheid van zoveel belangrijke personen is het vermoeden gewettigd, dat de erfeniskwestie niet zonder meer eenvoudiger viel op te lossen. Dat het merendeel der bezittingen, afkomstig van Dorothea's ouders, volgens landrecht en usantiën in handen van haar kinderen zou geraken zonder dat zij meer dan de tocht ervan zou mogen genieten, hield waarschijnlijk een te grote onbillijkheid in voor de op een nieuw huwelijk beluste weduwe. Het accoord wees de erfgoederen toe aan de kinderen. De weduwe kreeg de eigendom der hofelijke. Dorothea kreeg bovendien de profijten der erfgoederen, zolang zij de opvoeding van de nog minderjarige kinderen behartigde ⁴⁾. Zij hertrouwde in 1543 met Lambrecht Jansen Haderdinck, die nu de herberg Sint Jacob ging exploiteren.

De dood van Dorothea in 1547 gaf aanleiding tot een nieuw

3) Gemeente-Archief Tilburg, Oud-rechterlijk archief R 277 fol. 54 ; R 281 fol. 44.

4) Idem, R 288 fol. 25v. Het accoord zou ook in Capelle worden bekend gemaakt.

conflict. Ook uit haar huwelijk met Haderdinck waren kinderen geboren, voor wier vermeende rechten op de erfenis de vader opkwam.

Opnieuw bleek de aanwezigheid van *minlijke arbiters en peysmaekers* noodzakelijk. De voorkinderen werden bijgestaan door twee juristen uit Den Bosch en de nakinderen door pastoor Mr Pauwels Brouwers en schout Jan van den Hoevel. Het accord, dat bereikt werd, gebaseerd op de oude costuymen, stelde de rechten der voorkinderen opnieuw veilig. Haderdinck moest afstand doen van alle erfgoederen en het sterfhuis van Jan Huybrechts en Dorothea binnen acht dagen verlaten. Als compensatie mocht hij de hafelijke goederen behouden en was ook de opbrengst van de oogst dat jaar voor hem ⁵⁾.

Het op deze wijze tot stand gekomen en gewaarborgde eerste familiebezit der De Roy's was de basis en min of meer een verklaring voor de hoge maatschappelijke vlucht, die deze familie genomen heeft.

De bemoeiingen, die de schout van Tilburg en Goirle ambtshalve met deze erfeniskwestie heeft gehad, hebben zich klaarblijkelijk niet alleen tot het zakelijke beperkt. Misschien heeft hij na Dorothea's dood wel zorg gedragen voor de verdere opvoeding der kinderen. Dit zou de hechte familiebanden verklaren, die er tussen de kinderen van Jan Huybrechts — nu steeds De Roy genoemd — en de van den Hoevels ontstonden. Er kwamen tussen beide families niet minder dan drie huwelijken tot stand. Herman de Roy volgde bovendien zijn schoonvader op als schout (1558—1567) ⁶⁾. Hij verhuisde naar Tilburg en vestigde zich in Van den Hoevel's huis, de herberg „In den Hert” aan de Heuvel, van oudsher de woning der schouten ⁷⁾.

In hoeverre Herman de Roy zich verdienstelijk heeft gemaakt voor de Tilburgse gemeenschap, valt bij benadering af te leiden uit hetgeen de secretaris van hem bij zijn vroege dood getuigde: „Hermannus de Roy Johannis filius excellenti vir peditus industria et ingenio, qui postquam pretoris officio ad novem annos non sine summa laude deserviisset apud Tilburchios est tandem hinc ad superos 22 Decembris 1567 suis praemature ablatu” ⁸⁾. Zijn vijf kinderen waren toen allen nog

5) Idem, R 294 fol. 11v.

6) Schout, secretaris, schepenen, burgemeesters en de verschillende lagere dorpsfunctionarissen werden benoemd door de heren van Tilburg en Goirle. Om misverstand te voorkomen zij hier nog vermeld, dat de burgemeesters belast waren met het beheer der dorpsfinanciën, in moeilijke tijden als deze een zeer ondankbaar werk. Zij werden meestal voor de tijd van één jaar aangesteld.

7) Gem. Archief Tilburg, R 306 fol. 5 en 6.

8) Idem, R 313 fol. 18.

minderjarig en ook hier dreigde kwestie over het intussen weer groter geworden familiebezit. Hermans weduwe sloot nog een tweede en derde huwelijk. Toen de verhoudingen tussen de inmiddels meerderjarig geworden kinderen en de tweede stiefvader zich toespitsten, bleek een gerechtelijk accoord over de nalatenschap noodzakelijk. De erfgoederen bleven daarbij aan de kinderen⁹⁾.

De oudste zoon, Jan de Roy, drukte de voetsporen van zijn vader en werd in 1581 secretaris van Tilburg en Goirle. Wat er in die uiterst moeilijke tijd in deze De Roy omging, laat zich het best begrijpen uit de zeer toepasselijke Latijnse spreuken, die hij neerschreef op de omslagen der schepenprotocollen. Behalve enkele aanhalingen uit Ovidius keert daarop geregeld terug zijn lijfspreuk „vincit qui patitur”, soms vergezeld van „tandem bona causa triumphat” en „interim patitur justus”. Uit de eerste en de tweede blijkt zijn rotsvast vertrouwen in de uiteindelijke overwinning van het goede, de laatste echter gaf de werkelijkheid weer. De troebelen van de Tachtigjarige Oorlog, die zich in Tilburg in alle hevigheid deed voelen, noodzaakten hem om nu eens in Brussel, dan weer in Den Haag de belangen der dorpelingen te gaan bepleiten. Dat het dorp geen enkele maal werd platgebrand en de plunderingen beperkt bleven tot levensmiddelen, brandhout en kleding, is voor een groot deel ongetwijfeld aan hem te danken. In de dorpsrekeningen vindt men daarvan bewijzen te over.

In 1602 werd Jan de Roy benoemd tot schout van Tilburg en Goirle. Als secretaris werd hij opgevolgd door zijn oudste zoon Herman, die toen nog aan de Universiteit te Douay studeerde en er het baccalaureaat in de rechten verwierf. Jan de Roy tekende bij die gelegenheid in het schepenprotocol aan: „Godt almachtig vergunne, dat ik tot sijne opperste Majesteys eere, mijnder siele salicheyt ende tot welvaren der gemeynthe succedere. Amen”¹⁰⁾. Bij zijn dood in 1621 kon hij op een welbesteed leven terugzien. Zijn zoons hadden vrijwel allen aanzienlijke ambten verworven, terwijl hij zijn dochters uitgehuwelijkt wist aan niet minder voorname personages. Ondanks de oorlog was zijn bezit aan huizen, landerijen, tienden enz. eerder toegenomen dan verminderd.

Herman de Roy volgde zijn vader op als schout, eerst provisioneel (Van Grobbendonck, de heer, vertoefde niet te Til-

9) Idem, R 330 fol. 17a.

10) Idem, R 346 fol. 30 van 1602. Naar Jan de Roy werd in Tilburg een straat genoemd: de Schout de Roystraat.

burg), maar reeds in 1622 voor goed. Zijn opvolger als secretaris werd de in Brussel woonachtige Mr Peter Nobels, die dit ambt echter door Herman de Roy liet waarnemen. Behalve schout en secretaris was deze bovendien van 1616—1638 notaris.

Na de dood van Nobels in 1625 gelukte het Herman om zijn oudste zoon Jan, zeventien jaar oud en nog te 's-Hertogenbosch studerend, tot secretaris benoemd te krijgen. Zolang deze zijn studies niet beëindigd had, zou Herman het secretariaat waarnemen. Jan de Roy, de jeugdige secretaris dus, liet zich na zijn opleiding aan de Latijnse school in Den Bosch, inschrijven aan de Universiteit te Leuven, waar hij de faculteit der Kunsten met succes doorliep. Daarna vertrok hij naar de Universiteit te Douay. Reeds had hij daar het baccalaureaat in de beide rechten behaald en was hij om zich voor het licentiaat practisch te bekwamen werkzaam bij de procureur Ketsers van het Hof van Brabant te Brussel, toen hij er in 1629 op een en twintigjarige leeftijd plotseling stierf. Hij werd in de kloosterkerk der Predikheren te Brussel begraven. De mededeling van zijn overlijden vonden wij op meerdere plaatsen door zijn vader aangekend ¹¹⁾.

Van Herman's andere zonen, was Hendrik reeds sinds 1629 substituut-secretaris en van 1635—1644 secretaris van beide dorpen, Charles notaris sinds 1651, terwijl Christiaan, licentiaat in de beide rechten en gewezen secretaris van Breda, zijn vader in 1650 als schout opvolgde. Zijn bewind was echter niet van lange duur. Bij de Vrede van Munster in 1648, die een einde maakte aan de Tachtigjarige Oorlog, was het noordelijk deel van Brabant toegewezen aan de Calvinistische Republiek der Verenigde Nederlanden. Het bestuur der nieuwe heersers kenmerkte zich direct door grote onverdraagzaamheid op het stuk der religie; weldra moest al wat Katholiek was, uit de magistratuur verdwijnen. Christiaan de Roy moest reeds in 1651 als schout plaats maken voor de Lutheraan en Katholiekenvervolger Abraham van Weesp ¹²⁾.

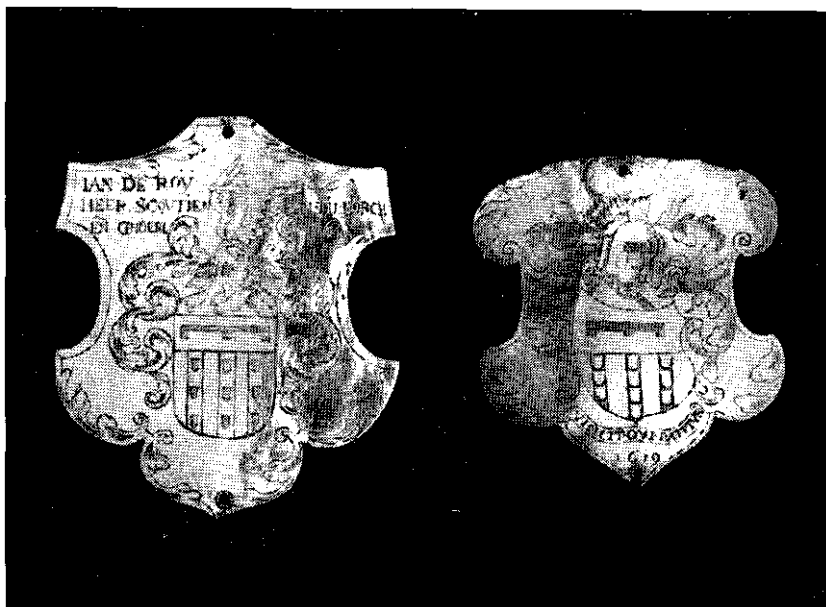
De belangrijke rol, die het geslacht De Roy in de afgelopen honderd jaren in Tilburg en omgeving had gespeeld, was daarmee feitelijk ten einde, ook al bleef Charles nog tot 1688 als notaris fungeren en zagen Henry Huybert de Roy en Mr Adrian de Roy zich in resp. 1676 en 1681 met een moeilijk burge-

11) Idem, R 353 fol. 216 en 242; R 618 fol. 34v.

12) Idem, R 363 titelblad. Ook naar deze drossaard Van Weesp werd in Tilburg een straat genoemd! Een ambtelijke vergissing? Vast staat, dat men bij die naamgeving in 1933 geen moeite gedaan heeft om 's mans antecedenten te onderzoeken.

meesterschap belast, en in dat ambt dat de nieuwe bewindhebbers te zwaar en te ondanig was.

Enkele De Roy's later waren in de Katholiek gebleven Belgische Kempen terecht gekomen en hadden daar eveneens belangrijke posities verworven. Het was op verzoek van dezen — om welke reden is niet bekend ¹³⁾ — dat drossaard en schepenen van Tilburg en Goirle in 1664 een verklaring aflegden over de maatschappelijke positie der Tilburgse De Roy's in het verleden. De Tilburgse regenten verklaarden bij die gelegenheid, dat verschillende voorvaderen der verzoekers schouten en secretarissen van die dorpen waren geweest en „dat de vader van den lesten Herman de Roy (d.w.z. Jan de Roy, † 1621) in de kercke hier heeft liggen sekeren sercksteen met open helm

Zilveren schildjes met het wapen De Roy, toebehorend aan de schuttersgilden Sint Joris te Goirle (1611) en te Tilburg (1619). Op de achterzijde van het laatste staat gegraveerd: Mer Herman de Roy / baccalaureus inne den rechten ende secretaris van Tilborch ende Ghoirl / den 26 Mei 1619.

13) Misschien heeft deze verklaring, waarvan een afschrift ook in het Algemeen Rijksarchief te Brussel wordt aangetroffen, gediend bij een poging om adelsbrieven te krijgen.

ende waepen daerop ende dat dieselve Herman niet alleen met waepen ende blaesoën is begraven, maer 'tselfe jaer ende dach voor sijnen huysse publicquelyck heeft gehangen". De maatschappelijke stand der familie was blijkbaar hoger dan die van een patriciërsge­slacht. Drossaard en schepenen verklaarden in diezelfde attestatie immers nog, dat de verzoekers „en derselver voorsaten het altijd wel ende loffelijck hebben gecomporteert ende gedragen als adelijcke personen, het rappier aen de sijde ende anderssins naer eysch hender staete ende conditie" 14).

Het wapen, dat zij voerden, komt o.m. voor op een drielat­silveren schildjes resp. uit 1611, 1613 en 1619, waarvan het eerste en het laatste hierbij zijn gereproduceerd. Dat van 1611 behoort toe aan het schuttersgilde Sint Joris te Goirle, de beide anderen aan het gelijknamige gilde te Tilburg. Een cachetaf­druk met hetzelfde wapen komt voor in een der protocollen van notaris Charles de Roy in 1676 15). De blazoënering luidt volgens het handschrift van J. M. de Lange: drie palen van vair in rood, gouden schildhoofd met rode barensteel 16). Het bekende Châtillonwapen dus, dat hier slechts in het helmteken en in de kleur van de barensteel afwijkt van het oorspronke­lijke. Is hiermee opnieuw een geslacht toe te voegen aan de vele, die vermeenden af te stammen van de Franse hoog-adelij­ke Châtillon de Blois? Of moet op grond van deze wapenover­eenkomst bij het hoger opvoeren van de stamboom De Roy in­derdaad gezocht worden naar aansluiting bij het Gelderse ge­slacht De Cock met zijn vele filiaties? Aan anderen de eer dit vast te stellen.

In Tilburg leefde terzelfder tijd nòg een familie De Roy (waartoe de huidige wolfabrikanten De Rooy behoren), die waarschijnlijk — via I, 2 — eveneens van Jan Huybrechts stamt. Dit geslacht echter voert een geheel ander wapen. De beschrijving daarvan luidt nl.: een doorsneden schild, waarbij in I drie gebladerde en gestengelde bloemen naast elkaar uit

14) Gem. Arch. Tilburg, R 6 bundel V.

15) Idem, Notariëel Archief 17 fol. 38. Hetzelfde wapen, maar nu in ruitvorm en met de letters D.R., komt voor op een zilveren schildje van het Tilburgse Sint Jorisgilde, in 1779 door Bartholomeus Mombers als hoofdman geschonken. Deze Bartholomeus was de kleinzoon van Bartholomeus Mombers en Catharina de Roy. Catharina was een dochter van Henricus Hubertus de Roy (zie in de hierna volgende stamreeks V sub 5).

16) J. Th. de Raadt, Verzamelingen van grafschriften en wapens in verschillende Noordbrabantsche kerken, in: Noord-Brabantsche Almanak voor het jaar 1891, blz. 559 volg.

de snijlijn komende en in II drie sterren (geplaatst 2-1). In het helmteken de drie bloemen aan één steel¹⁷⁾.

In de hierna volgende stamreeks is de vermelding van de talrijke testamenten, delingen, eigendomstransacties etc. met opzet achterwege gelaten. Al deze gegevens staan echter vermeld op de betreffende persoonskaarten van het uitgebreide genealogische kaartsysteem van het Gemeente-Archief te Tilburg, dat voor iedereen ter inzage is.

Stamreeks

- I. Jan Huybrecht Adriaens van Capelle, zoon van Huybrecht Adriaens geboren omstreeks 1500, overleden te Goirle 1541, trouwt aldaar omstreeks 1528 Dorothea Cruyssaerts, dochter van Heyliger Peters Cruyssaerts en Dymphna Claes Aelwijns Sculenborchs, geboren te Goirle omstreeks 1505, overleden aldaar in 1547. Zij hertrouwde omstreeks 1543 Lambrecht Jansen Haderdinck.
Uit dit huwelijk :
 1. Herman de Roy, volgt II.
 2. Gerard de Roy ? ? vestigt zich te Capelle ? ?
 3. N.N.
 4. Jan de Roy, geboren in 1532, overleden tussen 1577-1589, trouwt in 1560 te Tilburg met Anna van den Hoevel, dochter van Jan Yewaens van den Hoevel en Marijke Jansdr van de Wouwer. Uit dit huwelijk een talrijk geslacht.
 5. Elisabeth de Roy, geboren omstreeks 1535, trouwt vóór 1558 met Yewaen van den Hoevel, zoon van Jan Yewaens van den Hoevel en Marijke Jansdr van de Wouwer, geboren omstreeks 1530, overleden tussen 1554—1558. Zij hertrouwt vóór 1560 met Frederic Frederics van de Ghoir.
- II. Herman de Roy, geboren omstreeks 1529, schout van Tilburg en Goirle 1558—1567, overleden te Tilburg 22 December 1567. Hij trouwt omstreeks 1555 Elisabeth van den Hoevel, dochter van Jan Yewaens van den Hoevel en Marijke Jansdr van de Wouwer, geboren omstreeks 1530, overleden October 1608. Zij hertrouwde eerst met Willem Loyen Janssen van Breugel en vervolgens (nog vóór 1578) met Peter Cornelis Cornelissen.

17) Afgebeeld op een zilveren schildje, door Francis Gerard de Rooy in 1749 als hoofdman aan het Tilburgse Sint Sebastiaangilde geschonken.

Uit dit huwelijk :

1. Jan de Roy, volgt III.

2. Dorothea de Roy, geboren omstreeks 1557, overleden na 1635, trouwt 1e vóór 1580 Remys Jan Remyssen, trouwt 2e omstreeks 1605/1606 Jan Jan Hermans van Beurden alias Crijnsman, geboren in 1548, trouwt 3e Willem Jan Hermans van Heyst met wie zij zich omstreeks 1635 in Breda vestigde.

3. Marie de Roy, geboren omstreeks 1559, overleden na 1607, trouwt vóór 1583 Martijn de Backer, overleden vóór 1607.

4. Yewaen de Roy, volgt IIIa.

5. Huybert de Roy, geboren omstreeks 1564, overleden vóór 1594, ongehuwd.

III. Jan de Roy, geboren omstreeks 1556, secretaris van Tilburg en Goirle 1581—1602, schout van Tilburg en Goirle 1602—1621, rentmeester van de heren van Tilburg en Goirle, de Van Grobbendoncks, overleden 25 Maart 1621. Hij trouwt 1e in 1582 Angela Spijckers, dochter van Jan Laureys Spijckers en Barbara Gerard Jan Brock, geboren omstreeks 1560, overleden 17 April 1609. Hij trouwt 2e op 23 Augustus 1611 met Elisabeth Eeltjens, dochter van Gerit Jan Laureys Eeltjens en Aleyd Cornelis Spapen. Zij was weduwe van de schoolmeester Hendrick Gerit Borchmans, geboren omstreeks 1560, overleden 8 Sept. 1620.

Uit het 1e huwelijk 10 kinderen, uit het 2e geen.

1. Deliana de Roy, geboren omstreeks 1583, overleden te Boxtel 1 Februari 1658, trouwt op 17 Juli 1604 met Mr Rochus Lemnius, zoon van Mr Hendrick Lemnius en Catharina Rochus van Dun, geboren omstreeks 1580, licentiaat in de beide rechten, schout en kastelein van Boxtel, overleden te Boxtel 21 December 1641.

2. Herman de Roy, volgt IV.

3. Johanna de Roy, geboren 14 Juni 1588, overleden te Oisterwijk 3 Febr. 1670, trouwt te Tilburg op 29 November 1608 Mr Adriaen Comans, zoon van Goyaerd Comans en Cornelia Mr Dierck van den Hoevel, geboren te Oisterwijk Januari 1579, licentiaat in de beide rechten, schout en kwartierschout van Oisterwijk, overleden te Oisterwijk 31 Januari 1651.

4. Mr Huybert de Roy, geboren 1589, licentiaat in de beide rechten, secretaris van Etten en Leur, overleden te Etten Juli 1622, trouwt 1e te 's-Hertogenbosch December 1610 Catharina van Meynsfort, dochter van Willem van Meynsfort, geboren omstreeks 1590, overleden 31 Decem-

- ber 1611. Hij trouwt 2e te Baarle Januari 1614 met Cornelia Verelst, dochter van Adriaan en Willemke Huyberts van Andel. Zij hadden vier kinderen.
5. Agnes de Roy, geboren omstreeks 1590, overleden na 1661, trouwt op 7 Februari 1612 Adriaan van Asten, zoon van Laureys van Asten, geboren omstreeks 1590, stadhouder van Baarle, overleden vóór 1661.
 6. Dirk de Roy, geboren omstreeks 1591, schout van Westmalle en Soersele, overleden te Westmalle 8 November 1657. Ongehuwd.
 7. Elisabeth de Roy, geboren 1593, begijntje, geprofest te Turnhout 22 Juli 1612, meesteres op de Begijnhof te Turnhout, aldaar overleden 18 November 1664.
 8. Jan de Roy, geboren omstreeks 1594, overleden vóór 1637, trouwt Brussel 13 Januari 1621 Lijsbeth de Backer, dochter van David de Backer, geboren te Brussel omstreeks 1595, begraven Tilburg 29 Februari 1672. Uit dit huwelijk werden drie kinderen geboren.
 9. Charles de Roy, geboren omstreeks 1595, stadhouder van Alphen c.a., overleden en begraven Alphen 14 Januari 1671, trouwt Alphen 10 Juni 1621 Dingen Ruelens, dochter van Adriaan Ruelens, geboren omstreeks 1595, overleden te Alphen 17 December 1673. Uit dit huwelijk meerdere kinderen.
 10. Marie de Roy, geboren omstreeks 1596, begraven te Weert 28 Mei 1665, trouwt Tilburg 19 April 1622 Johannes Gerardi, drossaard van Heeze en Leende, rentmeester en stadhouder van lenen, begraven te Weert 19 Mei 1664.
- IV. Herman de Roy, geboren omstreeks 1585, baccalaureus in de rechten (Douay), secretaris van Tilburg en Goirle 1602—1620, schout van diezelfde dorpen 1620—1650, notaris te Tilburg 1616—1638, overleden tussen 1651 en 1654, trouwt 29 Juni 1607 Maria van Heyst, dochter van Jan Cornelis van Heyst, geboren omstreeks 1585, overleden 17 April 1682. Uit dit huwelijk werden 13 kinderen geboren :
1. Jan de Roy, gedoopt 29 Juni 1608, „promotus Artium Lovanensis et nec non baccalaureus utriusque juris Duacensis”, secretaris van Tilburg en Goirle 1625—1629, begraven te Brussel 21 September 1629.
 2. Mr Christiaan de Roy, volgt V.
 3. Hendrik de Roy, gedoopt 16 Januari 1611, substituut-secretaris van Tilburg en Goirle 1629—1635, secretaris idem 1635—1644, overleden 1644, trouwt te Alphen 5 November 1642 Elisabeth Verschueren, dochter van Joachim

Verschuieren en Cornelia Joris Adriaan Martens, geboren omstreeks 1590, weduwe van Cornelis Henricx de Crom, overleden 21 Mei 1665. Kinderloos.

4. Angela de Roy, gedoopt 14 Juli 1613, begraven 24 Maart 1673, trouwt 1e te Waalwijk Januari 1635 Nicolaas van Andel, zoon van Antonis, trouwt 2e te 's-Hertogenbosch omstreeks 1660 Peter van den Braecke, trouwt 3e te Tilburg 15 Mei 1663 Adriaen Soffaers, zoon van Jan, weduwnaar van Magdalena Alewijns, geboren omstreeks 1600, koopman in lakens, burgemeester van Tilburg 1639/40, schepen aldaar 1649—1650, 1654, 1656—1658, begraven 2 Juli 1671.
5. Elisabeth de Roy, gedoopt 26 April 1615, begraven te Turnhout 7 Januari 1684, trouwt te Tilburg 12 November 1656 Mr Jan Mallants, zoon van Dierck Mallants en Sara van Brecht, gedoopt te Turnhout 6 December 1605, licentiaat in de beide rechten, advocaat te Turnhout, weduwnaar van Elisabeth Cleymans, begraven te Turnhout 29 Juni 1684.
6. Anna de Roy, gedoopt 12 Maart 1617, jong gestorven.
7. Joanna de Roy, gedoopt 1 November 1620, jong gestorven.
8. Mr Hubert de Roy, gedoopt 10 Augustus 1622, ingeschreven aan de Universiteit te Leuven („t Varcken") 9 Februari 1640, licentiaat in de beide rechten, drossaard van Heeze en Leende, overleden tussen 1682 en 1687, trouwt (niet te Tilburg) Maria Anna van Bockholt, overleden na 1688. Kinderloos.
9. Charles de Roy, volgt Va.
10. Cornelia de Roy, gedoopt 27 Januari 1627, begijntje te Turnhout, begraven aldaar 11 Maart 1694.
11. Mr Adriaan de Roy, gedoopt 10 April 1629, licentiaat in de beide rechten, burgemeester van Tilburg 1681, begraven 17 Maart 1683, trouwt 19 September 1662 Anna Soffaers, dochter van Adriaan Jan Soffaers (zie IV, 4) en Magdalena Antonis Alewijns, geboren 23 November 1641, begraven 13 November 1662. Kinderloos.
12. Mr Dionysius de Roy, gedoopt 10 April 1629, ingeschreven aan de Universiteit te Leuven 27 Februari 1649, licentiaat in de beide rechten, begraven Tilburg 13 Maart 1670. Ongehuwd.
13. Jan de Roy, gedoopt 8 Augustus 1632, baccalaureus in de rechten, secretaris van Poppel, overleden tussen 1668 en 1682, trouwt omstreeks 1654 Catharina Lemnius, overleden na 1684. Hieruit meerdere kinderen.

V. Mr Christiaan de Roy, gedoopt 26 Februari 1610, ingeschreven aan de Universiteit te Leuven 3 December 1629, licentiaat in de beide rechten, secretaris van Breda 1635—1637, vestigt zich 9 October 1637 met zijn gezin te Tilburg, schout van Tilburg en Goirle 1650—1651, waarnemend drossaard van beide dorpen in 1660, advocaat en procureur. Overleden omstreeks 1669 (niet te Tilburg), trouwt Baarle 10 November 1633 Catharina van de Kieboom, dochter van Jan Willem, geboren omstreeks 1610, overleden vóór 1661. Uit dit werden 6 kinderen geboren :

1. Henricus de Roy, gedoopt te Breda 30 September 1636, overleden na 1700, woont dan te Chaam, trouwt 4 Januari 1671 Aletta Couwenberghs.
2. Cornelia de Roy, gedoopt te Breda 9 September 1637, overleden na 1700, trouwt vóór 1687 Cornelis van Heyst, zoon van Cornelis, stadhouder te Baarle, overleden tussen 1688 en 1699.
3. Anthonis de Roy, geboren omstreeks 1639, pastoor te Olsene in Vlaanderen, overleden aldaar in 1699.
4. Jan de Roy, gedoopt te Tilburg 16 October 1640, jong gestorven.
5. Henricus Hubertus de Roy, gedoopt 4 December 1644, burgemeester van Tilburg 1676, schepen aldaar 1681, begraven 11 Juni 1710, trouwt 17 Februari 1670 Adriana van Baerdwijck, dochter van Adriaen Corstiaens van Baerdwijck en Anthonetta Verhiel, gedoopt 12 Juni 1644, begraven 17 November 1712. Laten kinderen na.
6. Anna de Roy, gedoopt 22 Juni 1648, jong gestorven.

IIIa. Yewaen de Roy, geboren 1562, schoenmaker, procureur in de vierschaar te Tilburg, overleden aldaar 6 Januari 1625, trouwt omstreeks 1585 Adriana van Osch, dochter van Adriaen Adriaens van Osch en Maria Nicolaes Willems, geboren omstreeks 1565, overleden 18 Januari 1621. Hieruit 6 kinderen :

1. Catharina de Roy, geboren omstreeks 1587, begraven te Antwerpen 26 October 1678, trouwt (niet te Tilburg) Coenraad van den Elsen, koopman in wijnen te Antwerpen, begraven aldaar 20 Augustus 1670.
2. Huybert de Roy, geboren omstreeks 1588, brievenbode op Dordrecht, Luik, Keulen, Aken enz. sedert 1609, overleden tussen 1640 en 1652, trouwt te Hoogstraten 19 December 1612 Elisabeth Severijns, zijn nicht, dochter van Floris Adriaen Severijns en Elisabeth Remijs Jan Remijsen (zie II, 2), geboren omstreeks 1588, begraven 17 Sep-

- tember 1670. Hieruit meerdere kinderen.
3. Dorothea de Roy, geboren omstreeks 1590, trouwt vóór 1652 Nicolaas van Bolgerstein, notaris te 's-Gravenhage.
 4. Jan de Roy, geboren omstreeks 1591, overleden na 1652.
 5. Marie de Roy, geboren omstreeks 1592, overleden vóór 1652, trouwt N.N.
 6. Lijsbeth de Roy, geboren omstreeks 1593, overleden vóór 1652, trouwt N.N.
- Va. Mr Charles de Roy, gedoopt 13 September 1625, ingeschreven aan de Universiteit te Leuven („de Borcht”) 25 Januari 1645, licentiaat in de beide rechten, procureur en notaris te Tilburg 1651—1688, schepen aldaar 1672, begraven 28 Juni 1696, trouwt 2 Februari 1655 Dorothea de Roy, zijn achternicht, dochter van Huybert Yewaens de Roy en Elisabeth Floris Adriaen Severijns (zie IIIa, 2), gedoopt te Tilburg 14 December 1631, begraven 8 April 1670. Hieruit 5 kinderen :
1. Elisabeth de Roy, gedoopt 5 Mei 1657, overleden na 1700, trouwt 16 Augustus 1683 Johan Schuermans, weduwnaar van Helena van de Leur, geboren te Breda, aldaar overleden vóór 1686.
 2. Anna de Roy, gedoopt 28 Januari 1659, overleden na 1684, trouwt Leendert van Malsen te Breda.
 3. Maria de Roy, gedoopt 19 Februari 1661, begraven 22 September 1663.
 4. Jenno de Roy, gedoopt 19 November 1662, overleden na 1700, trouwt 25 Februari 1684 Hendrik van Uythoven, geboren te Waalwijk omstreeks 1661, overleden na 1700, woont dan te Gansoyen.
 5. Hermanus Hubertus de Roy, gedoopt 3 Juni 1667, overleden na 1700.

Tilburg.

J. H. van Mosselveld.

DE GRAFZERK VAN MR ARNOLDUS FEY.

Waar ons Burgerlijk Wetboek spreekt over onroerende zaken door *bestemming* behoren daaronder ook grafzerken te worden verstaan, al was het alleen maar uit piëteit jegens de overledenen, die onder deze gedenkstenen hun laatste rustplaats vonden. Jammer genoeg schijnt men zich daarvan niet

voldoende rekenschap te hebben gegeven toen men, kort na de bevrijding, de grafsteen van de befaamde 17e eeuwse wonderdokter en operator Arnoldus Fey uit de zwaar gehavende Stiftskerk te Kranenburg in Duitsland naar Oirschot vervoerde, waar hij een plaats kreeg in de kooromloop achter het hoogaltaar van de gerestaureerde St. Pieterskerk 1).

Voor de lezers van dit maandblad voor wie Mr Arnoldus (ook wel Aert) Fey een onbekende mocht zijn, moge hier volgen hetgeen een zijner tijdgenoten in 1663 over hem schreef :

„Tot Oirschot by s'Hertoghen-Bossch was dese dagen onder 't gebiedt van haer Ho: Mog: groote toeloop van menschen uyt alle plaetsen, alwaer een Chirurgijn woonde, die het geluck hadde veele menschen van hare Qualen te genesen, sommige oock wel niet. De Roomsche verbreyden als of hy dit wel door kracht van de Olye mochte doen, die sy geloofden dat uyt het lichaem van Joffr. Marguarita van Valckenesse vloeyde, die in haren tijdt Religieuse in 't Carmeliten Convent t'Oirschot was geweest. Dit doode Lichaem van Joffr. Valckenesse nu door ordre van haer Ho. Mog. getransfereert zijnde naer s'Hertogen-Bosch, ende aldaer eerlijck begraven zijnde, is 't nochtans, dat Oirschot even seer floreert door den toeloop van ontallijcke patienten, bynae van alle gewesten van geheel Europa derwaerts toevloeyende, om van haere accidenten genesen te worden, door de cure vanden seer experten ende wijt-beroemden Mr. Arnoldus Fey, wiens kunste soodanigh geprobeert is, dat oock de aller-grootste Koninghen ende Princen van Christenrijk den selven op 't aller-heerlijckste tot haer ontbieden; gelijk hem voor weenighe jaeren de Koningh van Vranckrijck Louwijs den 14. naer Parijs tot genesinghe zijnder Moeder heeft doen haelen" 2).

Uit dankbaarheid voor haar genezing werd de kundige chirurgijn door de Koning benoemd tot ridder in de orde van St. Michiel. Mr. Arnoldus Fey bewoonde te Oirschot het bekende Hof van Solms (thans St. Franciscus-hof) aan de Koestraat, een geschenk van Amalia van Solms, de gemalin van Frederik Hendrik 3). Bij de inval der Fransen in 1672 heeft hij Oirschot verlaten en zich in de omgeving van Antwerpen (Hoboken) gevestigd. Alle pogingen hem te bewegen naar Oirschot terug te keren bleven zonder resultaat.

1) De zerk blijkt door tussenkomst van de Bissch. Insp. van Bouwzaken voor het Bisd. Den Bosch voor Oirschot te zijn aangekocht.

2) Pieter Casteleyn in zijn *Hollandtsche Mercurius*, Juli 1663, 102.

3) Volgens sommigen zou niet Amalia van Solms, doch haar moeder Fey's patiënte zijn geweest.

In 1675 werd Mr Fey door Friedrich Wilhelm, keurvorst van Brandenburg, eveneens een dankbare patiënt, tot heer van Kranenburg (in het land van Kleef) benoemd, waar hij zich metterwoon vestigde en in 1679 is overleden. Zijn lijk werd in de aloude Stiftskerk te Kranenburg begraven.

Over deze episode schreef de Nederrijnse historicus Dr Friedrich Gorissen als volgt :

„Im Jahre 1486 wird das Drostamt Kranenburg mit dem 1473 klevisch gewordenen Amt Düffel zusammengelegt. Damit findet die Geschichte des Landes Kranenburg ihr Ende. Wenn der kurfürstliche Leibarzt *Arnold Fey* anstatt eines fürstlichen Honorars Stadt und Amt Kranenburg als Herrlichkeit erhält, die Kraniche in sein Wappen aufnimmt und dieses Wappen am Stadthaus anbringen lässt, so steht dieses von 1675 bis 1678 (sic) währende komische Intermezzo in keiner Beziehung zu der alten Geschichte dieses Landes" 4).

Intussen blijkt uit het doopboek van de parochie van St. Jan te 's-Hertogenbosch dat ook Fey's schoonzoon Johan van Wamel, die zijn schoonvader later te Oirschot als geneesheer is opgevolgd, zich „heer van Kranenburg" heeft genoemd 5). De betreffende inschrijving, gedateerd 18 October 1679, luidt als volgt : *Arnoldus. Par.: Mijn Heer Joannes van Waemel, Heer in Craenenborgh et domina Maria Feij coniuges. Susc. reverendus admodum dominus arnoldus de raedt decanus nimmegensis et scholasticus in Craenenborgh et domicella Maria van Waemel per anthonium de Hee in absentia predicti Domini de raet* 6).

Sinds enige tijd is ook de kerk van Kranenburg in haar oude luister hersteld, doch het graf van Mr Fey is helaas (voor-goed ?) van zijn monumentale zerk beroofd.

4) Kranenburg, ein altes Heiligtum des Niederrheins (Herausgeber : Kirchenbauverein Kranenburg 1950), S. 14. Uitvoerige gegevens betreffende Mr Arnoldus Fey kan men vinden in „Taxandria" 1899, 150 en Molhuysen-Blok „Nieuw Nederl. Biogr. Woordenboek" I, 861, waar nog diverse andere bronnen worden vermeld.

5) Diens grafsteen zou tijdens de restauratie-werkzaamheden in de St. Pieterskerk te Oirschot in zeer beschadigde toestand van onder de preekstoel te voorschijn zijn gekomen en nu totaal zijn vernield.

Doch ook Dr C. F. Xav. Smits „De Grafzerken in de kathedrale Sint Janskerk van 's-Hertogenbosch" maakt op blz. 208 melding van de zerk van een Johan van Wamel, Heer van Cranenborge. Deze zerk heeft een afmeting van 1.39 x 2.53 meter en is voorzien van een alliantie-wapen. Mannelijk schild : een vijfblad, in het schildhoofd vergezeld van drie geknotte vogeltjes. Vrouwelijk schild : negen hermelijnstaartjes, 5 en 4. Helmtéken : een vijfblad.

6) S. 's-Hertogenbosch 14.

De afmetingen van deze steen zijn 220 x 110 x 21 c.m. Het daarin uitgehouwen wapen kan als volgt worden beschreven: doorsneden: I negen hermelijnstaartjes, 5 en 4; II effen. Behalve aan de bovenzijde is het schild van een uitgeschulpt omboordsel voorzien 7). Boven het schild een niet nader te definiëren kroon; daarboven een gekroonde helm met een arendskop als helmteken. Schildhouders: twee kraanvogels. Onder het schild hangt een bol of kogel.

Het (in de gegeven omstandigheden misleidende) graf-schrift luidt als volgt:

HIC IACET ILLVSTRIS AC FAMO / SISSIMVS AR-
NOLDVS FEY EQVES / ORDINIS SANCTI MICHAELIS /
APVD REGEM CHRISTIANISSI / MVM ET CRANEN-
BVRGENTIVM / DOMINVS OBYT ANNO / MDCLXXVIII
DIE XVI APRILIS

Op deze plaats past een woord van dank aan de heren A. H. Schreurs van de heemkundige vereniging te Oirschot en van Bebbber van de Verein für Heimatschutz te Kranenburg voor de gewaardeerde inlichtingen die ik van hen mocht ontvangen.

Vlijmen.

J. P. H. Goossens.

7) Rietstap „Armorial Général” I, 667: Fey - Gueldre. De sin.: au chef d'arg., ch. de neuf mouch. d'herm. de sa., 5 et 4. Volgens Mr J. P. W. A. Smit zouden hermelijnstaartjes geen zelfstandige wapenfiguren zijn, zodat hun aantal niets terzake doet. Men zou dan ook evengoed of zelfs beter kunnen zeggen: van hermelijn.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te zenden aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk A 41, Kerkdriel.

Antwoorden

Vriendt(s) (B. L. IV, 47). Daar 9 October 1728 te Dinteloord ondertrouwden Pieter Vrients, j.m. van Cruysland, en Pieterella Herberts, j.d. van Prinsland (getrouwd 31 Oct.) en de retro-acta van Dinteloord en Prinsland van die tijd bewaard zijn gebleven, veronderstel ik, dat de vraag (die ook gesteld werd B.L. II, 112 en Gens Nostra, Febr. 1955, 38) in elk geval wat betreft Herbert Vriendts op eenvoudige wijze beantwoord zal kunnen worden.

Hattem.

Mr. J. L. RIJNDORP Jr.

In het artikel van de heer J. H. van Mosselveld over het geslacht de Roy te Tilburg voorkomende in de Mei-afl levering van dit blad wordt melding gemaakt van de schout Herman de Roy, die gehuwd was met Elisabeth van den Heuvel en van diens oudste zoon Jan, secretaris van Tilburg en Goirle.

Behalve Jan had Herman ook nog een zoon Yewaen, die gehuwd was met Adriana van Osch uit welk huwelijk een zoon werd geboren Huybert de Roy, de 19e December 1612 te Hoogstraten gehuwd met zijn nicht Elisabeth Severyns, dochter van Floris Adriaen Severyns en Elisabeth Remys Jan Remyssen.

Uit dit huwelijk wordt 9 September 1618 te Tilburg een zoon Herman geboren.

De heer van Mosselveld was zo vriendelijk mij mede te delen, dat hij in het gemeente-archief van Tilburg een tweetal attestaties van schout en schepenen van Tilburg en Goirle had gevonden, welke licht geven over de jeugd van deze Herman. In de eerste attestatie certificeren schout en schepenen op 31 Maart 1636, dat Herman, de zoon van Huybert de Roy, oud omtrent 18 jaar van eerlijke geboorte is en dat zijn ouders altijd te Tilburg woonachtig zijn geweest. Herman heeft 2 jaren in Antwerpen gewoond om het kuipers-ambacht te leren, daarna heeft hij een tijd lang uit naam van zijn vader de brieven uit het land van Luik naar Dordrecht gebracht. Vervolgens heeft zijn vader hem „alnoch de tijt van twee jaeren lanch omme 't voirseigde cuypers-ambacht te volleren besteet binnen Dordrecht, alwaer hij sedert Bamisse lestleden heeft gewoont". (Gem. Ach. Tilburg R. 619 fol. 32).

In de tweede attestatie certificeren genoemde schout en schepenen op 27 Juli 1641, dat Huybert Yewaens de Roy voor zich zelf, zijn kinderen en gehele familie betaalt in alle ordinariis en extra-ordinariis lasten. Dat Huybert's zoon Herman, oud omtrent 24 jaar, door zijn vader enige tijd „bestelt" is geweest te Dordrecht om aldaar het ambacht van kuiper en „kennisse van wijnen te leeren, zonder nochtans daarin enige koopmanschap, neringe of teringe te doen, oversulcx hij alsnoch onder de plicht van syn ouders is". Herman is nu voornemens naar enige andere plaatsen te gaan om hetzelfde ambacht en kennisse van wijnen nog verder te leren en te exerceeren. Voor het geval iemand naar dit alles zou kunnen vragen, liet hij deze verklaring geven. (Gem. Arch. Tilburg R. 620, ongefol.).

Herman blijkt ten slotte in 's-Gravenhage terecht te zijn gekomen. Hij huwt aldaar op 9 Augustus 1643 Jacomina Mandy, weduwe van Hendrik Willemsz van Gennip ook genaamd Lesier.

17 October van dit jaar legt hij in handen van de burgemeesters van den Haag de eed af als wijnkoper na op 15 October d.a.v. beëdigd te zijn als burger en schutter. In 1645 wordt hij candidaat gesteld voor hoofdman van het wijnkopersgilde, doch wordt niet als zodanig gekozen.

In 1650 woont Herman de Roy te Voorburg bij den Haag aan de Westzijde van de Molelaan, in latere jaren woonde hij in 's-Gravenhage aan de Markt. De 14e Februari 1655 maken Herman en zijn vrouw hun testament. Het jaar daarop volgend blijkt Herman te zijn overleden, want bij acte van 21 Maart 1656 verleden voor notaris G. S. van Oldersom te 's-Gravenhage wordt Charles de Roy, licentiaat in de rechten te Tilburg, door zijn schoonzuster Juffrou Jacomyna Jacobs (Mandy), weduwe van Sr. Herman de Roy wijnkoper in den Haag gemachtigd haar goederen onder Tilburg en Hoogstraten te beheren en speciaal om op te treden in een appelproces te Antwerpen tegen Coenraet van Elsen, man van Juffrouwe Catharyna de Roy, aenbehout moey van voornoemde Jacomyna Jacobs.

Jacomina Mandy heeft haar tweede echtgenoot ongeveer 23 jaar overleefd. In het doodboek van de Grote of St. Jacobskerk te 's-Gravenhage komt de navolgende inschrijving voor: den 3e July 1679 een graff geopend voor juffr. Jacomina de Rooy op de marct.

Uit haar eerste huwelijk heeft Jacomina een zoon en uit haar tweede huwelijk een dochter, hetgeen blijkt uit een transport van 1 November 1679, waarbij Willem Lesier, auditeur van de Reeckeninge van Z.H. den Prins van Oranje en Hendrina de Roy, tesamen kinderen en erfgenamen van Jacomina Jacobs, laatst weduwe van Herman de Roy, overdragen aan Wijnand Tabelkijn een huis en erf, genaamd „Het Vosken” op de Marckt te 's-Gravenhage.

Hendrina de Roy sterft 21 April 1720. Bij haar testament benoemde zij haar half broer Willem Lesier tot universeel erfgenaam en bij diens overlijden de vier kinderen van mr. Herman de Roy, advocaat te Tilburg.

Coenraet van Elsen hiervoor genoemd was gehuwd met Catharina de Roy, een dochter van Ivo de Roy uit diens huwelijk met Adriana van Oss en een tante van Herman de Roy.

Blijkens het werk „Grafchriften te Antwerpen”, deel I

pag. 322 bevond zich in het klooster der O.L. Vrouwebroeders een zerk met het navolgende opschrift :

D. O. M.
Sepulture van den eersamen Coenraet van Elsen
coopman van wijnen
sterf den 20 Augustus Ao 1670
ende eerbare Catharina de Roy
sijne huysvrouw sterf den 26 Oct. 1678
ende Gisbertus Sermertens
haeren sone sterf den
ende Coenraet van Elsen
haerlieden sone sterf den 6 September Ao 1677
Bidt voor de sielen.

's-Hertogenbosch.

B. de Roy van Zuidewijn.

HAP = HERBRECHT

Hap, Hepken en de patroniemen Hebben en Happen hangen samen met Herbrecht of Herbert. De vormen met een a zijn ontstaan uit de nevenvorm Harbrecht.

Laureyns Herbrechts wordt geregeld vermeld in Esch en in Tongeren onder Bokstel, maar in 1501 heet hij Laurencius Hebben. (Den Bosch R. 1296 fol. 259v). In Den Bosch wordt in 1501 genoemd : Yda filia Herberts dicti Happen vanden Vehuys (Den Bosch R. 1269 fol. 75). Eveneens in 1501 vond ik iemand geheten Herbert zoon van Goyart Goyarts Happen. (ilid fol. 311).

In 1559 zien we een Herbert zoen Gielis Habben in Den Bosch (Den Bosch R. 1845 fol. 522).

In Geldrop vinden we : hereditas Hebbekini filii Happonis vanden Eynde (Den Bosch R. 1175 fol. 246 anno 1371).

Maria relicta quondam Herberti f. q. Godefridi Herbertss., (met zoon Egidius) (Den Bosch R. 1292 fol. 235v anno 1519) heet elders : Maria relicta Herberti f.q. Godefridi Habben (met zoon Egidius) (Den Bosch R. 1290 fol. 130v anno 1517).

Boven hebben we reeds gezien, dat Egidius of Gielis Hapen ook weer een zoon Herbert had. Ik geloof, dat deze voorbeelden kunnen volstaan.

F. Sm.

PROEVE VAN EEN STUDIE OVER HET UIT MECHELEN
STAMMENDE GESLACHT WAELPOT

De familie *Waelpot*, die wij in ons artikel over de van *Hove's*¹⁾ meermalen noemden, zij het terloops, verwarre men niet met de gelijknamige familie, die uit de huidige Belgische provincie Limburg stamde.

Een *Jan Waelpot van Briede* (wsch. Brede of Bree bij Maeseijck) werd op 12-6-1488 in het Maastrichtse burgerboek onder de „cremeren” ingeschreven²⁾. Bij hem begint een genealogie *Walpot*, die ononderbroken doorloopt tot op de huidige dag, maar reeds op 6-1-1382 verhiel een Johannes *Waelpot* in Diepenbeek (op de weg van Hasselt naar Maastricht, tussen Hasselt en Bilzen) 15 roeden akkerland „sitas.... juxta locum dictum Rabertingen wijer”³⁾. In Hasselt wordt meermalen een *Waelpots* genoemd, o.a. in het register der Bouwmeesters anno 1484/1485: „Item aen Peter *Waelpots* betailt een vaet gersten III st.”⁴⁾. Op 12-6-1492 compareerden voor schepenen van Hasselt de nabestaanden van Mr. Aert van Elsrack, onder wie: zijn dochter Oede van Elsrack, weduwe Jan *Walpots*⁵⁾. Aldaar bevond zich zelfs een *Waelpots stege*, maar de herkomst van deze naam is ons helaas nog niet bekend⁶⁾. In de „Limburgse Leeuw” zijn wij begonnen aan een serie artikelen, aan deze familie gewijd⁷⁾.

Het hier te behandelen geslacht stamde echter uit Mechelen, waar zijn spoor tot in de 14e eeuw terug te volgen is. Als oudste vermelding, tot nu toe aangetroffen, kunnen wij noe-

1) Brab. Leeuw III, blz. 135 t.m. 139 en 145 t.m. 149 en 162.

2) Stadsarchief Maastricht, Burgerboek II, fol. 27.

3) Staatsarchief Hasselt, Leenzaal van het Graafschap Loon, Reg. II, fol. 41v. Mededeling van R. Baron v. Hövell tot Westerflier, d.d. 5-3-1949.

4) „L'Ancien Pais de Looz”, 14e année (1910), nr. 4, pag. 19.

5) Hasselt, Oeuvres de Loi, reg. nr. 225, fol. 93v. Mededeling van Pater C. v. Basten Batenburg O.F.M. d.d. 15-1-1954.

6) Deze straatnaam is tot nu toe herhaaldelijk aangetroffen in de periode 1476—1667 (resp. 27-3-1476, reg. 224, fol. 66v. en 15-11-1667, reg. 253, fol. 75v.). In reg. 229, fol. 25, 21-11-1533, staat duidelijker: „in de Vlemincstraet naest de *Waelpotstege*”. In het Antwerpse certificatieboek nr. 7 (1552), fol. 266v., 26-11-1552, wordt gesproken van 3 huisjes die verkocht worden te Hasselt gelegen „in de Strate genaemt de *Waelpotstege*”. (Mededeling van Prof. Dr. Fr. Blockmans, Stadsarchivaris van Antwerpen, d.d. 1-7-1950).

7) 3e jaargang, nr. 1, Sept.—Oct. 1954, blz. 16/24; idem nr. 3 Jan.—Febr. 1955, blz. 59/68; wordt vervolgd.

men : 28-3-1373 Bernardus de Berne, kanunnik van de kerk van het H. Kruis te Luik, ontslaat, als afgezant van de Apostolische Stoel, uit de kerkban en schenkt vergiffenis aan Arnoldus Walepoijt, Joannes de Triest, Wilhelmus de Berlaer en Jacobus Franse, provisoren van de St. Niklaaskapel buiten de Koeipoort te Mechelen. Zij waren in deze ban geslagen omdat zij de tienden van de vruchten en het inkomen van de kapel, door de Paus gevraagd, niet hadden betaald ⁸⁾).

Dat de volgende geestelijken van de Abdij van St. Bavo te Gent : Nicholaus Waelpoit, presbyter 29-10-1405 en Jean Waelput, monnik 1485, tot het Mechelse geslacht behoorden is niet bewezen maar wel waarschijnlijk ⁹⁾).

De Mechelse schepenregisters ¹⁰⁾ van de 15e eeuw vermelden telkens een Waelpoyt, maar een aaneensluitende stamreeks, laat staan een stamboom, kunnen wij uit deze vermeldingen nog niet opbouwen. Wél komen wij in deze tijd reeds meermaalen de namen Jacobus en Peter tegen, die in de stamboom van de 16e eeuw en later een belangrijke rol spelen. Zo kocht een Jacobus Waelpoijt op 12-9-1416 een huis in de Lange Penninkstraat en op 22-6-1419 een huis op de Zoutwerf. Hij overleed vóór 9-1-1422 en was gehuwd met Kathlijne de Bijnnen. Als kinderen had hij toen in ieder geval : Jacobus, Barbare en Margareta ¹¹⁾. Op 22-11-1460 treffen wij een echtpaar Petrus Waelpoijt/Barbara Roelands aan en op 12 en 13-6-1461 een echtpaar Petrus Waelpoijt/Kathlijne Sbos ¹²⁾. Een van beiden zal wel de beeldhouwer Peter Waelput zijn die in 1454/55 verscheidene stenen leeuwen voor de voorgevel van het Stadhuis en in 1463/64 een beeld van de H. Catharina voor de Catharinapoort te Mechelen vervaardigde ^{12a)}. Het heeft echter weinig zin,

8) Chronologische Aenwijser, 1373, blad 61 (Archief Mechelen CC, I, 14). Hiernaar verwijst Inv. Arch. Mechelen VI, 216. Origineel verdwenen volgens de Heer R. De Roo, Stadsarchivaris van Mechelen, brief 15-1-1953.

9) A. v. Lokeren, „Hist. de l'Abbaye de S.-Bavon”, Gend 1855, resp. blz. 231 en 238. Aanwezig in Gem. Arch. Maastricht, geschenk v. d. Heer M. v. Heijst te Maastricht.

10) De schepenregisters beginnen 1345. Hierop gebrekkige, tegelijk met de registers opgestelde tafels van 1416—1461 en vanaf 1500. Ons onderzoek, voor zover het Mechelen betreft, is in dit stadium vooral gebaseerd op deze tafels en dus nog onvolledig. Bovendien slaan zij alleen op de kopers, soms verkopers.

11) Resp. Schepenregisters nr. 22, fol. 47v., n.f. 48v.; nr. 27, fol. 14, n. f. 17; nr. 27, fol. 79, n.f. 80.

12) Idem nr. 84, fol. 32v. en nr. 84, fol. 114v en 116.

12a) Thieme-Becker, „Allgem. Lexikon der bildenden Künstler...”, Band 35, Leipzig, E. A. Seemann, 1942, blz. 20; Neeffs, „Hist. de la peinture... à Malines”, 1876, I, 111 en II, 66.

hier verder reeksen van namen af te drukken, welker samenhang nog niet duidelijk is. Vanaf 1433 tot in 1454 worden in deze schepenregisters akten gepasseerd voor een *schepen Johannes Waelpoijt*¹³⁾. Hij was gehuwd met Elisabeth Srenden (Rende) en had (o.a.?) 2 dochters: Elisabeth en Katherina, en een zoon Johannes¹⁴⁾. Van deze schepen is het *wapen bekend*¹⁵⁾.

Op 14-7-1461 was Johannes Waelpoijt (vader of zoon?) eigenaar van het huis „De Helle” over de Grootbrug¹⁶⁾. De vermelding van dit huis is belangrijk, omdat het op 30-7-1555 in het bezit blijkt te zijn¹⁷⁾ van die familie Waelpoijt, waarvan wij een aaneensluitende genealogie konden samenstellen, zodat het aannemelijk is, dat ook de Johannes Waelpoijt van 1461 (de schepen of diens zoon) daartoe behoorde. Misschien was hij de vader van Mathijs Waelpoijt, die hieronder volgt en die een zoon Jan had.

De bewijsbaar samenhangende stamboom begint met *Mathijs Waelpoijt*, die op 17-5-1501 zes vierdelen rogge heeft op een stuk grond, tot Heffen gelegen¹⁸⁾, en op 28-8-1504 een huis

13) Mededeling d.d. 5-8-1950 van de heer R. De Roo, Stadsarchivaris van Mechelen, aan wiens brieven wij ook overigens veel te danken hebben.

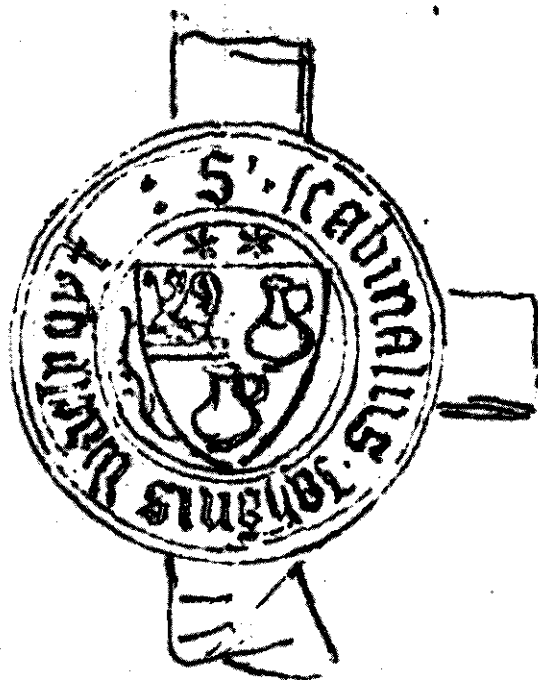
14) Schepenreg. nr. 53, fol. 53v., n.f. 42v., 10-6-1438; nr. 76, fol. 33, n.f. 34, 13-4-1455.

15) J. Th. de Raadt, „Sceaux Armoriés des Païjs-Bas...”, Brussel 1901, IV, 178: „Waelpoijt (Jean), échevin de Malines, 1442: trois bouteilles arrondies (waelpuijtfleschen), munies d'une anse à senestre; au franc-quartier senestre brochant chargé d'une fasce abaissée, sommée d'un lion issant. S. senestre: un aigle”. Zijn bron: Stadsarchief Mechelen. Bij het woord „waelpuijtfleschen” zet hij een noot: „ce mot flamand, que je trouve dans un inventaire de 1489, signifie une bouteille d'une pinte (waelpot, waelpodium)”. In een Antwerpse inventaris van 1377 komt o.a. een fles voor met de inhoudsmaat van een „waelpot”, waard 5 groten Vlaams. Een waelpot was één pint of een halve pot of een kwart gelte („De Navorscher” XXIII, 1873, blz. 27). De „ghelte” was „een antwerpsche dubbele pot” (idem XXI, 1871, 192 en XXII, 1872, 199).

A. J. A. Van den Eijnde geeft in „Sceaux des Echevins de Malines” van c. 1860 (Archief Mechelen CC, XI, 2) op pag. 87 een tekening van het zegel van Johannes dictus Waelpoijt uit 1431 en op pag. 163 van een zegel van 1449. Beide zegels zijn thans nog aanwezig in het Stadsarch. v. Mechelen, dat van 1449 in beschadigde toestand. Volgens beide tekeningen zou er echter geen sprake zijn van 3 flessen (geplaatst 2-1), maar zou men in de (herald.) rechter bovenhoek i.p.v. een fles een verder niet te ontcijferen figuur moeten zien. In de Index op de wapenzegels, aanwezig op het Alg. Staatsarch. te Brussel, wordt vermeld: Jan Waelpoijt, Schepen van Mechelen 1442, nr. 8692; misschien is dit wapen duidelijker.

16) Schepenregister nr. 84, fol. 129.

17) Idem nr. 177, fol. 67. Zie blz. 90. 18) Idem nr. 118, fol. 101.

Tekening van het zegel van Johannes Waelpoyt, schepen van Mechelen, 1449, in: A. J. A. Van den Eljnde, „Sceaux des Echevins de Malines”, Stadsarchief Mechelen, CC, XI, 2, pag. 163.

Foto Belfoto, IJzerenleen, Mechelen.

koopt, gelegen op Oudegem¹⁹⁾. Wanneer wij alleen konden beschikken over de gebrekkige tafels op de schepenregisters van Mechelen, zou zijn spoor onmiddellijk weer doodgelopen zijn, maar via Mr. R. Fruin's regestenlijst „De leenregisters van Bewesten Schelde 1470-1535”²⁰⁾ vonden wij, dat op 21-9-

19) Idem nr. 122, fol. 106v.

20) Den Haag, M. Nijhoff, 1911. Regesten nrs. 1576, 1577 en 1597, pag. 287 en 290.

Het cursief gedrukte is wel zéér
waarschijnlijk, maar nog niet volko-
men zeker.

WAELOIJ

(Stambo

I Johannes, geb. c. 1395
schepen 1431—1454

II Johannes, gen. o.a. 1438
1461 eigenaar huis
„De Helle” (of zijn vader).

III Mathijs, geb. c. 1455
gen. 1501, 1504.

IV

Jan I, gen. 1537
† vóór Nov. 1557
† vóór 31-5-1543
x
Goedele vander Vekene
(2e vrouw?)
† vóór 31-5-1543.

Vranck (Frans) Mathijsz. Waelpot
gen. 1529 etc.
† tussen Mei 1543 en Juni 1555
x
1) Elisabeth van de(r) Sande.
2) Joncvr. Belije, dochter van de
dijkgraaf Pieter Gerritsz. v. Rhijn
(of v. der Vesten) te Wemeldinge.
Zij huwde (vóór) 1529.

V

Hubrecht
Waelpot
poorter en vis-
koper Mechelen
gen. 1523, 1557
(natuurl. zoon)

Anne
† vóór
Maart 1523
(begr. 1-8-1521)
x
Marck v. der
Moerten, alias
Steven Blanck

Anneken Beijken
in 1543
wezen van
Jan Waelpots
x
Goedele
v. d. Vekene

uit 1): Peter
gen. 1557
(zoon v. Vranck)
oude
Beli
in
erke
se
te
In
van
h
Hel
† vóór 16-4-1567
Zijn zoon Peter
week uit naar het
Noorden.
(Zie vervolg)

Mechelen

n 1).

Elisabeth Srenden (Rende)
genoemd 1438, 1455.

Elisabeth
gen. 1438, 1455.

Katherine
gen. 1455.

Paulyne

† vóór 1-6-1537
had kinderen

2):

Rombout
ste zoon van
en Vranck)
1552 en 1557
d als posses-
r v.h. Huis
die Veste"
Wemeldinge.
1555 bezitter
(deel van ?)
t huis „De
“, Mechelen.
16-10-1603
ie vervolg)

Jan II
gen. 1555 Juli
x
Kathelijne
van Merlaer
(vóór 6-8-1555)
Hij werd begraven
Mechelen (woont
op de Vischmert)
22-8-1555.

Jacop
gen. 1555 etc.
erft 1560
haringrokerij
† 1567/1580
Zoon Mathijs
week uit naar
het Noorden en
erfde later
„die Veste"
(Zie vervolg)

Katelijne
x
Rombout
v. den Stocke,
Antwerpen
(vóór Juli 1561)

Johanne
begijn
1555.

1531 Joncvrouwe Geertruijde Pieter Geertszoonsdr., geh. met Jan Adriaensz. Duvelaer en Joncvrouwe Belije Pieter Geertszoonsdr., geh. met Vranck (ook Frans) Mathijsz. Waelpot, beleend werden met 61 gemeten, 287 1/2 roeden ambachts te Wemeldinge (Zuid-Beveland), aan de grafelijkheid (i.c. dus Keizer Karel V) vervallen door de dood van haar beider zuster Joncivr. Adriaene, geh. met Jan, de bastaard van Cruiningen²¹⁾.

Het Hof van Holland wees²²⁾ op 31-7-1557 in een proces tussen erfgenamen van Pieter Gerijtss., die op het huis „Die Veste” te Wemeldinge had gewoond en vóór 1529 overleden was²³⁾, aan Rombout Franssen Waelpot te Mechelen, de oudste zoon van Frans Waelpot en Belie Pieter Gerijtszoonsdr., welk paar in dit proces in 1529 als gehuwd voorkomt, het recht toe op „huijs ende hoff. . . . met alle die boomgaerden daer binnen leggende, geñ. *die Veste*”, mét andere landerijen te Wemeldinge, alles gekomen van Pieter Gerijtss. Ditzelfde hadden blijkens dit proces schepenen van Wemeldinge reeds gedaan op 26-7-1552²⁴⁾.

Wij wenden ons weer tot de schepenregisters van Mechelen en uit de overvloed van vermeldingen van de naam Waelpoijt kiezen wij thans :

1-6-1537: Jan en Vranck Waelpoijt en de kinderen van

21) In een afschrift uit het register zelf v. d. rentmeester Bewesten Schelde 1517—1535, Inv. Fruin nr. 1747, O. f. 1, afgegeven d.d. 1-8-1952 (Rijksarch. Middelburg), lezen wij : Waelpot en niet -put, zoals Fruin drukte. Ook zijn 278 1/2 roeden is een drukfout.

22) Alg. Rijks Arch. Den Haag, Hof v. Holland nr. 1053, minuut-sententieregister 1556/1557, vonnis 63; 13 zeer slecht geschreven bladzijden.

23) Hij is ongetwijfeld identiek met de Pieter Gherrentsz., overleden 18-4-1514, wiens grafsteen in de N. Herv. Kerk te Wemeldinge wordt beschreven door Mr. P. C. Bloys v. Treslong Prins, „Geneal. en Herald. Gedenkw.... Zeeland”, Utrecht 1919, blz. 328, nr. 13. Wapen : „een St. Andrieskruis, vergezeld boven van een ster (6)”. Het huidige gemeente-wapen van Wemeldinge is : verkort St. Andrieskruis van goud op een veld van rood. Zo was ook het wapen van de oude heerlijkheid Wemelinge, blijkens een der wapenkaarten in M. Smallegange „Zeelandt Veredelt”, uitgave J. v. Toll, 1942.

De naam van deze bezitter van het huis „Te Vesten” was, blijkens een proces voor het Hof van Holland (H. v. H. 739, vonnis 146, 11-10-1641) : Pieter Gerritsz. van Rhijn, die op 20-11-1513 zijn testament maakte.

In een proces uit 1660 voor het schepengerecht van Wemeldinge (R.A. Middelburg, Inv. Lasonder nr. 3577d., Rolle 1658—1682, fol. 20v./23) heet hij : „d'hr. dijkgraef Pieter Geertse vander Vesten”. Zijn testament berustte toen nog ter secretarie aldaar.

24) Van het vonnis van het Hof v. Holland ging Cornelis van Haeften, als procureur van de tegenpartij : Jan Foertss. en Aerent van Dorp, in appèl bij de Grote Raad te Mechelen. Gaarne zouden wij hieromtrent iets naders vernemen.

Paulyne Waelpoijt ontvangen een stuk grond²⁵⁾.

5-6-1555 : Janne Waelpoijt, zoon van wijlen Vranc, ontvangt in erfenis een huis, staande in de Nauwstraat^{25a)}.

30-7-1555 : Jan en Jacop Waelpoijt, kinderen van Vranc, verkopen aan hun broeder Rombout hun deel in het huis „De Helle”, gelegen aan de Grootbrug te Mechelen (zie boven bij 14-7-1461)¹⁷⁾.

15-11-1557 : Hubrecht Waelpot, poorter en viskoper te Mechelen, zoon van wijlen Jan, is de neef van Peter Waelpot en neemt met Peter, Rommout en Jacop Waelpot, zoons van wijlen Vranck, de opbrengst van drie bossen op Schiplaken in ontvangst. Aan Peter verkoopt hij het 1/8 deel dezer bossen²⁶⁾. Huijbrecht Waelpoijt wordt reeds 13-3-1523 genoemd als natuurlijke broeder van wijlen Anne Waelpoijt, vrouw van Marck van der Moerten alias Steven Blancx²⁷⁾.

8-7-1561 : Katelijne Waelpot, geh. met Rombout van den Stocke, te Antwerpen, verkoopt aan haar broeder Rombout een erfelijke cijs op een huis in de Hanswijkstraat²⁸⁾.

15-7-1560 : Jacop Waelpot ontvangt in erfenis een haringrokerij c.a. bij de Zoutwerf²⁹⁾.

Mathijs (geboren circa 1455) had dus als kinderen (o.a.?): Jan I (die een natuurlijke zoon Huijbrecht had en een dochter Anne, geh. vóór 1523); Vranck (met de kinderen Peter, Rombout, Jan II, Jacop, Katelijne); en Paulijne.

Op 31-5-1543 zijn Vranck Waelpots en Jan vander Veekene momboirs van Anneken en Beijken Waelpots, wezen van Jan Waelpots en Goedele vander Vekene, beiden overleden³⁰⁾. Daar Vranck een der voogden is, identificeren wij Jan Waelpots met diens broeder Jan I, die dan misschien twee maal gehuwd is geweest³¹⁾. Dan zal de Jan Waelpoeijt, geh. met Ka-

25) Schepenreg. nr. 162, fol. 57v. 25a) Idem, nr. 177, fol. 61.

26) Idem, nr. 180, fol. 33v. 27) Idem, nr. 145, fol. 242. Een Anna Waelpots werd op 1-8-1521 te Mechelen begraven (St. Jan, pag. 4).

28) Idem, nr. 184, fol. 119. 29) Idem, nr. 185, fol. 119.

30) Mechelen. Weesmeesters S.I. nr. 4, 1542-1544, fol. 29.

31) Jan vander Veekene is vermoedelijk identiek met Johan van der Veken, van wie Dr. E. Wiersum in zijn „Bijdrage tot de genealogie Van der Veken” (Ned. Leeuw 1913, kol. 232 vlgg., zie kol. 349) in kol. 233 zegt dat hij omstreeks het midden van de 16e eeuw als rijke haringkoper te Mechelen woonde. Zijn familie week naar het Noorden uit. Zo vestigde zijn zoon Johan, poorter Antwerpen 20-5-1575, zich c. Nov. 1583 te Rotterdam (kol. 235). Hij werd één der groot-kooplieden en bankiers aldaar. In „Oud Holland” 1904, bl. 25/26 lezen wij, dat Jan van der Veeken, geb. Mechelen 1549, zich te Rotterdam vestigde en Katholiek was. Zijn broer was echter Hervormd (N. Biogr. Woordenboek, X, in voce).

thelijne van Merlaer, die op 6-8-1555 te Mechelen een cijns verkocht aan zijn zuster Juffr. Johanne Waelpoijt, begijn, dezelfde zijn als Jan II, zoon van Vranck³²⁾. Op 22-8-1555 werd te Mechelen begraven „Jan Waelpots op de Vischmert. Hij is dood gebracht van onderwegh Antwerpen”³³⁾.

In het volgende deel zullen wij verder spreken over de gebroeders Peeter, Rombout, Jacop en de lotgevallen van hun nakomelingen tijdens de Nederlandse Beroerten. Hier willen wij, als afsluiting op de gegevens betreffende hun vader Vranck, nog vermelden, dat op 7-11-1578 sprake is van wijlen „Peeter Waelpot, wettich sone van *Franck* Waelpot, daer moeder aff is Elisabeth van de(r) Sande”, evenzo op 20-6-1572³⁴⁾. Men moet hieruit wel concluderen, dat Vranck Mathijsz. Waelpot, in 1529 gehuwd genoemd met Belije Pieter Geertszoonsdr.²²⁾ eerder gehuwd is geweest met Elisabeth van der Sande.

(Wordt vervolgd)

Amsterdam.

Th. G. A. Bos.

32) Mechelse schepenregisters nr. 177, fol. 70.

33) Mechelen, Begraven St. Rombouts pag. 30.

34) Resp. Antwerpse Certificatieboek 39 (1577—78), fol. 432 en Schepenbrieven Antwerpen nr. 330 (1572), fol. 395/395v. Mededeling van 16-10-1950, in dank ontvangen van Prof. Dr. Fr. Blockmans.

MERKWAARDIGE NAMEN

Abe Mutsart heet eigenlijk Albert²⁾. Wivekina is een voornaam van een vrouw³⁾. Gerolphus heet in de wandeling Gherof; hij is een zoon van Dirck Gherofss²⁾. De Bossche familienaam Groffen zal daar mee samenhangen. In 1368 is er al een Ghiselmarius de Vlimer³⁾. In latere eeuwen vinden we in Vlijmen deze naam Gyselmaers terug. Meliata, weduwe van Jan Leydecker, heet kortweg: Meel⁴⁾. Wedela, dochter van Jan van Loe, heeft als roepnaam: Weel⁵⁾. Wellen is de koosnaam van Waltherus⁶⁾. We vinden in latere tijden meestal Welt voor Walter, Wouter, en Wellen voor Walraven. Zelden

1) Den Bosch R. 1175 fol. 4v anno 1368. 2) *ibid* f. 5v.

3) *ibid* f. 14. 4) *ibid* f. 18. 5) *ibid* f. 18v. 6) *ibid* f. 20.

zal men vinden: Everelmus de Middelrode ⁷⁾. In Os vinden we een vrouw met de naam Ghese ⁸⁾. Naast Wauter vinden we dikwijls Woutgher ⁹⁾. Goedestoedis heet in huiselijke kring Goetstoe ¹⁰⁾. Later vinden we meestal Goetstouw, Goestuw. Nog korter heet zij Stouken. In Littooien woont een vrouw met de voornaam Erkenradis ¹¹⁾. In Olland woont een Pernela, die in een volgende akte Petronella heet ¹¹⁾. Alveradis is ook een vrouwen naam ¹²⁾. In den Bosch is een Genetta dochter van Egidius Gleyms des appelscoper ¹³⁾. Ik vond ook een Wedekinus de Os ¹⁴⁾ en een Ghobelinus vanden Berghe ¹⁵⁾. In Erp woont vrouw Wedelogs ¹⁶⁾. We vinden zowaar Walwinus Tuyt ¹⁷⁾. In Littooien zit Udo Willem Uden zoon ¹⁸⁾. Amelis Amelisz. van Lyedorp heet joviaal Meelken ¹⁹⁾. Een vrouw heet Mergardis ²⁰⁾. In Berchen is een Essela ²¹⁾ en in den Bosch een Zeechwigis ²²⁾ en elders een Feynsa ²³⁾. Heilzoeta is ook een vrouwen naam ²⁴⁾. In St. Michielsgestel vond ik: Wilhelmus filius quoudam Wedigonis vanden Hoevel ²⁵⁾. In 't Nederlands heet Wedigo elders Wedig. In Vorstenbosch zit vrouw Herzewyndis ²⁵⁾. Bij de familie Kepken treffen we de mansnaam Poutenyer aan ²⁶⁾, ook geschreven Putenier. In Vucht is een vrouw Gheerburgis ²⁷⁾. In de 14e eeuw is er al een verwarring van Georgius en Gregorius. Een Jorijs Jan Jorijszoon heet nu eens Georgius, dan weer Gregorius in latijns gewaad; 't is dan ook een Bosschenaar of Oeteldonker ²⁸⁾. In St. Oedenrode is een zekere Dyebaudus, zoon van Godevart vanden Kerchove ²⁹⁾. In Empel vond ik Lubbertus zoon van Laurencius Yudaes ³⁰⁾. Akerijn zal uit de Tielerwaard komen, want hij heet Akerinus de Heselt ³¹⁾.

Tot zover de namen uit de jaren 1367—1372. In Den Bosch woont vrouwe Helswynt ³²⁾. Mabelia is de echtgenote van Leonius van Langvelt ³³⁾. In 't Nederlands heet Leonius: Lonys, Loenis, Luenis; de uitspraak is: Leunis. 't Is toch wel onnozel, dat men er soms „Louis” van gemaakt heeft in de vorige eeuw! In Bokstel wordt vermeld een Erevardus, die in de wanding Ervart heet ³⁴⁾. Een man heet Vastradus; hij is een zoon van Jan van Berkel van Maren ³⁵⁾. In Zomeren vind ik: Deyn-

-
7) <i>ibid</i> f. 23v.	8) <i>ibid</i> f. 59.	9) <i>ibid</i> f. 69.	10) <i>ibid</i> f. 84.
11) <i>ibid</i> f. 112v.	12) <i>ibid</i> f. 114.	13) <i>ibid</i> f. 170.	14) <i>ibid</i> f. 175v.
15) <i>ibid</i> f. 182.	16) <i>ibid</i> f. 182v.	17) <i>ibid</i> f. 199.	18) <i>ibid</i> f. 200.
19) <i>ibid</i> f. 202.	20) <i>ibid</i> f. 206.	21) <i>ibid</i> f. 217.	22) <i>ibid</i> f. 228.
23) <i>ibid</i> f. 231.	24) <i>ibid</i> f. 234.	25) <i>ibid</i> f. 237.	26) <i>ibid</i> f. 245.
27) <i>ibid</i> f. 248.	28) <i>ibid</i> f. 169 en 249.	29) <i>ibid</i> f. 257.	
30) <i>ibid</i> f. 264.	31) <i>ibid</i> f. 287.	32) Den Bosch R. 1176 folj 54v.	
33) <i>ibid</i> f. 93v.	34) <i>ibid</i> f. 100.	35) <i>ibid</i> f. 101; zie ook fol. 132.	

kinus genaamd Deynaut, zoon van Henrick Dyebauts³⁶⁾. In Geffen is Rijxkinus Hacke de man van Eefsa Jansdochter van Zeland³⁷⁾. Ghisel heet vertrouwelijk een Ghiselbertus zoon van Henrick van Peelt³⁸⁾. In Oorschot heet Bordijn van Hoerne in 't latijn Bordinus³⁹⁾. Deyn is de vleinaam van Danyel van Vladeracken⁴⁰⁾. In Maren wonen de gezusters Goedeldis en Liedeldis genaamd Liedelt, dochters van Jacob Melijsoen⁴¹⁾. Eveneens in Maren: Valko genaamd Valke Grieten soen⁴²⁾. In 1381 vond ik Marselius dictus Jorfaes soen de Megen⁴³⁾. Ywanus heet vertrouwelijk Weyn, zoon van Marcelis van Houbraken in Asten⁴⁴⁾. De voornoemde Jorfaes van Meghen heet Gervasius in 't Latijn⁴⁵⁾. De voornaam Eghon komt ook al voor⁴⁶⁾. Een vrouw in Vucht heet Goderadis⁴⁷⁾, en een vrouw in Den Bosch Herborch, in 't latijn Herborgis⁴⁸⁾. Wyer is de Nederlandse naam van Wyerus vanden Veltwijc van Macharen⁴⁹⁾. Een vrouw in Erp heet Ginta⁵⁰⁾. Em Lizen soen heet in 't latijn Engbertus⁵¹⁾. De namen uit dit tweede gedeelte zijn uit de jaren 1376—1384. Namen van kennelijke vreemdelingen heb ik overgeslagen.

In verband met Hees (bij Os) wordt vermeld: Wygerus dictus Wyer, f.q. Gerardi Peterss. in 1534⁵²⁾. In Woensel ontmoette ik Jonathas dictus Gyntas zoon van Henrick van Hetsrode in 1493⁵³⁾. De vrouwenaam Meys of Meysken kan men vinden als een vleinaam voor Clemencia⁵⁴⁾ of voor Remigia⁵⁵⁾.

Vroeger had men veel afwisseling in de naamgeving. Nu is het altijd maar Jan, Piet of Klaas.

's-Hertogenbosch.

F. Smulders.

36) *ibid* f. 126. 37) *ibid* 126v. 38) *ibid* f. 130.

39) *ibid* f. 146 en 290v. 40) *ibid* f. 164. 41) *ibid* f. 171v.

42) *ibid* f. 179. 43) *ibid* f. 182. 44) *ibid* f. 192. 45) *ibid* f. 194.

46) *ibid* f. 199. 47) *ibid* f. 224. 48) *ibid* f. 238v. 49) *ibid* f. 239.

50) *ibid* f. 245. 51) Den Bosch R. 1322 fol. 281v.

52) Den Bosch R. 1242 fol. 85.

53) Den Bosch R. 1240 fol. 167v anno 1471; ook fol. 225. Ook Den Bosch R. 1282 fol. 256 anno 1512. 54) Den Bosch R. 1841 fol. 15.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Antwoorden

Waver (rekeningen betreffende de heerlijkheid) (B.L. III, 96).

Pas op 11 Nov. 1885 werd de eerste pastoor van Woensdrecht na de reformatie geïnstalleerd. Het was J. van Mens, oud-missionaris in West-Indië. Woensdrecht was 12 dagen tevoren tot zelfstandige parochie ver-

heven, terwijl de nieuwe pastorie 26 Oct. 1886 in gebruik werd genomen.

Misschien zegt de naam Van Mens vraagsteller iets, of kan hij iets naders over het object van Pinchart's onderzoek mededelen? Bij Juten, De parochiën, Dekenaat B.o.Z. II (waaraan het bovenstaande is ontleend) is met Waver(en) geen aanknopingspunt te vinden.

Prinsenhage.

F. A. BREKELMANS.

Vriendt(s)-Bies(t)heuvel (IV, 47) — Omtrent dit echtpaar kan ik het volgende mededelen, daarbij gebruikmakend van gegevens, mij verstrekt door de heer I. J. Briere in Den Haag:

Herbert Pietersz. Vriendts, geboren Prinsland, gedoopt ald. 13 Maart 1735, schepen van Prinsland, woont 1761 onder Kruisland, begraven Dinteloord-Prinsland 14 Dec. 1804, tr. (ondertr. aldaar 8 Aug.) Kruisland 26 Aug. 1761 Elisabeth Biesheuvel, gedoopt Tholen 15 Maart 1741 (bij huwelijk „van lange woonachtig onder Cruislandt”; consent verleende als voogd haar oom Arij Biesheuvel uit Tholen), begraven Dinteloord 18 Sept. 1804; dr. van Leendert Biesheuvel.

Herbert's ouders waren:

Pieter Vriendts, j.m. van Kruisland, woont 1728 onder Prinsland, tr. (ondertr. aldaar 24 Oct.) Prinsland 31 Oct. 1728 Pieterella Herberts, gedoopt Prinsland 27 Nov. 1704 (get.: Jillis Meerten Ots en Janneken Herbertse); dr. van Herbert Herbertse en Cornelia Adriaense.

Aanvullende gegevens hierop zullen ook mij zeer welkom zijn.

Londen.

J. A. F. S. VAN ALPHEN.

B. L. III, 175. — van Gent. De regesten van de kloosters Mariëncroon (M.C.) en Mariëndonk (M.D.) op het algemeen rijksarchief (zie verslagen rijksarchieven 1927, eerste deel), het boekwerk „Archief van de Nassause Domeinraad” (N.D.), alsmede de leenregisters van de Hollandse Leenkamer (H.L.) leren ons het volgende omtrent de familie van Gent.

Vóór 1441 leefde:

- I. Jacob van Gent, zoon van Willem Jansdr. van der Zijtwijnde. In 1441 — na de dood van zijn moeder — wordt deze beleend met een tiende onder „Bezooien” (N.D.). Na zijn dood wordt hij in dit leen opgevolgd door zijn zoon.
- II. Willem van Gent (N.D.). Waarschijnlijk is hij dezelfde als Willem van Gent, tussen 1470 en 1506 vele malen schepen van Heusden. Zijn gaaf schepenzegel hangt aan meerdere regesten van M.C. en M.D. Na zijn dood wordt in 1520 het hiervoor bedoelde leen gesplitst en gesteld ten name van zijn onder III a. en b. genoemde kinderen.
- III. a. Meester Cornelis van Gent (N.D.).
 - b. Agata van Gent, welke huwde met Arnd Claes van Wijck. Zij woonde in 1532 te „Capelle in de Langstraat” en in 1541, toen zij testeerden, te Wijck. (N.D.) en H.L., register nr. 127, capittel land v. Heusden e.a., f. 10 en 16).

Misschien waren ook kinderen van hem:

 - c. Arnt Willemszn. van Gendt en
 - d. Peter Willemszn. van Gendt, gehuwd geweest met Elisabeth van Rijswijk. Zijn weduwe doet in 1520 afstand van de goederen in het land van Heusden, ten behoeve van Arnt van Gent Willemszn. (M.C., regist. nr. 375).

Vervolgens blijkt nog het volgende:

Uit N.D.:

 - I. Aernt van Gendt Pieterszn. van Gijssen (van Giessen?). Hij zal gehuwd zijn geweest met Justine Gerijtsdr. van Wieldrecht. Zeer waarschijnlijk

hebben zij de volgende kinderen gehad.

- II. a. Geryt van Wioldrecht, Aerntsz. van Gendt ;
 - b. Gijsbrecht van Gendt, broer van Geryt sub a.
Laatstbedoelde draagt in 1412, 8 mergen leengoed „in het Broek” op aan zijn broer Gijsbrecht.
 - c. Jan Aerntszn. van Gendt.
En uit H.L. :
- A. I. Jor. Heynrich van Gendt, heer van Gendt, erfkamerling „des Furstendoms Gelre”. Hij is gehuwd geweest met Jvr. Catharina Uyten Enge. Zij testeerden in 1561 (H.L., register nr. 131, vervolgcapittel land v. Heusden e.a.). Zij waren de ouders van :
 - II. a. Willem van Gendt. Deze zal de leengoederen erven van zijn ouders ;
 - b. Jvr. Machteld van Gendt ;
 - c. Jvr. Johanna van Gendt.
- B. Jacob van Ghent Robrechts wordt in het begin der 16e eeuw (omstreeks 1507) beleend met een hofstede te Woudrichem. Dit leengoed was hem aangekomen bij overlijden van zijn vader Robrecht Willemszn. (H.L., register 122, capittel land van Heusden, f. 11v.).
Tot slot is mij nog het volgende bekend. (De aangehaalde nummers hebben betrekking op het rijksarchief Noord-Brabant, Heusden).
Jan van Gendt. Hij woonde in 1604 te Babiloniënbroek en „vernaerdert” in dat jaar 6 honden land onder dat dorp gelegen en verkocht door Neeltgen, wed. Wouter Willemssen van Gent met haar dochter wonende te Bokhoven. (R. 293, f. 2). Hij is gehuwd geweest met Alijt Antonisdr. van Emmehoven, geboren ± 1531 en in 1606 als weduwe van hem woonachtig te Babiloniënbroek (R. 3956, akte 10).
Hij had twee kinderen n.l. :
 - a. Merten van Gendt, geboren ± 1561 en schout van Babiloniënbroek 1594—1620 (R. 595, akte 192 ; R. 294, f. 8 ; R. 298, f. 30 en R. 453, f. 68).
 - b. Machteld van Gendt, in 1606 de vrouw van Adriaen Adriaenssen van Sleewijk, schout van Aalst (R. 295, f. 12 en R. 296, f. 32v).

A. J. L. v. BOKHOVEN.

Nieuwe vragen

Vinck. — Wie kan inlichtingen geven over dit geslacht en in het bijzonder over Paulina Claesse Vinck (gehuwd met Cornelis Cornelis Dam), haar ouders en herkomst. Bestaat er een genealogie Vinck ?
Ukkel, 270 Brugmannlaan. Dr. J. M. ROMAIN.

Biesen (eertijds ook De Biese). — Schepengeslacht te Oerle en Zeelst, met als (tot op heden oudst bekende) stamvader zekere Pauwels, welke omstr. 1540 geboren moet zijn.

Gevraagd :

- 1e. Familiewapen.
- 2e. Kent iemand het verband tussen de geslachtsnaam en de buurtschap „de Biese Kuylen” onder Zeelst ?
- 3e. Alle gegevens van naamdragers buiten b.g. plaatsen, ook recente, alsmede event. verwantschap met uit literatuur bekende oudere naamdragers.

Elke mededeling of tip is van harte welkom.

Hilversum, Soestdijkerstraatweg 88.

J. A. M. P. BIESEN.

J. Mosmans¹⁾ noemt als broers van Jeroen Bosch: Jan, Anthonis en Goossen. Maar er is geen bewijs te vinden, dat Anthonis een broer van Jeroen is. Uit het volgende zal blijken, dat dit ook niet het geval is, maar dat Jeroen twee broers en een zuster had. Anthonis zou een petekind kunnen zijn van Jeroen's vader Anthonis en in het huisgezin van zijn peetoom opgevoed kunnen zijn. Nu vond ik de volgende akten.

Op 29 Dec. 1480 heeft Jan zoon van wijlen Anthonis van Aken, schilder, zoon van wijlen Mr Jan van Aken, schilder, opgedragen aan de secretaris (als tussenpersoon) ten behoeve van zijn broer Goossen 't vierde deel in huis en erf toebehorende aan wijlen zijn vader, nu aan diens erfgenamen, in Den Bosch aan de Markt tussen Jan Goyarts Heer, vleeshouwer, en Dirck vanden Eynde, kangierter, strekkende van de markt tot Aert van Goch, gewantsnijder²⁾.

Op 3 Januari 1481 n.st. zien we optreden:

Jheronimus dictus Joen, pictor, filius quondam Anthonii de Aken, pictoris; ook hij geeft zijn vierde deel in dat huis aan zijn broer Goossen³⁾.

Onder deze akte is bijgeschreven op 18 Januari 1481 n.st. dat *Herberta* dochter van wijlen voornoemde Anthonis ook haar vierde part in dat huis overgeeft aan haar broer Goossen⁴⁾.

Deze „Herberta” zal in 't Nederlands geheten hebben: Herbrecht, en in de wandeling Hebbeken of Hepken ofwel Brechje.

Uit de aangehaalde akten blijkt, dat er in 1481 slechts vier kinderen waren uit 't huishouden van Anthonis van Aken, zodat Anthonis (de jonge) veel kans maakt om een neef van Jeroen Bosch te zijn.

Hier volgen nog enige gegevens, die ik onlangs gevonden heb.

Op 15 Juni 1481 treden op: Aert Goyarts vanden Mervenne en Jheronimus zoon van wijlen Anthonis van Aken, schilder, als man van Aleyt dochter van wijlen Goyart vanden Mervenne zoon van Goyart de oude; en zij dragen op aan Goyart de jonge, zoon van voornoemde Goyart vanden Mervenne, de

De nummers verwijzen naar 't Bosch Protokol.

1) In: *Jheronimus Anthoniszoon van Aken alias Hieronimus Bosch* (1947). 2. 1250 fol. 220v. 3) *ibid.* fol. 222v. 4) *ibid.* *ibid.*

helft (van Aert) en 1/3 (van Jheronimus) in de andere helft van 5 buunder land op Jescot onder St. Oedenrode. De gebroers Aert en Goyart hadden dat land geëfd van hun tante Zoeta dochter van Elyas vanden Wyel. Behalve de grondcijs moet uit dat land 2 mud rog geleverd worden aan de pastoor van 't begijnhof in Den Bosch ⁵⁾.

Op 30 Juni 1481 belooft Goessen van Aken Anthonijss. die Maelder ten behoeve van Melis van Boechem „die twee vlogelen der tafelen dienende opten autær” in de St. Janskerk in Den Bosch vóór Bamis a.s. klaar te maken, met betrekking tot 't „werck der scilderijen oft portatueren”, tot hangens toe; als hij op 1 October a.s. niet klaar is, belooft hij aan Melis voornoemd 50 gulden te betalen ⁶⁾.

Er schijnt een onenigheid geweest te zijn tussen Jeroen en zijn vrouw Aleyt en zijn schoonbroer Goyart Goyarts vanden Mervenne. Op 3 Juli 1481 beloven Jeroen en zijn vrouw aan Goyart 100 rijns gulden te betalen op St. Jan a.s. ⁷⁾ en aan Jan Thomasz. Cuyper 40 rijns gulden en 15 1/2 stuvers te betalen op aanmaning ⁷⁾. Jan die Cuyper verklaart hiermee voldaan te zijn wegens de 40 gulden en 15 1/2 stuvers, welke Goyart Goyarts v. d. Merenvenne aan Jan betalen moest ⁷⁾. Goyart, Jheronimus, Aleyt en Jan Cuyper beloven elkaar van processen af te zien wegens het beheer, dat Aleyt en Jan gehad hadden van Goyarts goederen. De deling tussen Aleyt en Goyart blijft echter van kracht ⁸⁾. Op dezelfde dag herroept Goyart de machtiging, die hij vroeger aan zijn zuster Aleyt en aan Jan Cuyper gegeven had om zijn goederen te beheren en hij machtigt daartoe Jacob Voegel van Amsterdam ⁸⁾. Op dezelfde dag laten Aleyt en Jan ook een notaris-akte opmaken over al die zaken door de secretaris, tevens notaris, Franck van Langel ⁹⁾.

Ook in latere jaren komt men Jeroen wel eens tegen. Op 7 Febr. 1492 n.st. vinden we Jheronimus van Aken Anthoniszoon met zijn vrouw Aleyt, dochter van wijlen Goyart vanden Merenvenne en van Postulina Rutgers van Arkel. En hij geeft over aan Henrick Jan Stockelmanszoon al zijn recht in een pacht van 1 mud rog, welke Willem Goyarts Beckers placht te betalen aan de voornoemde Rutger van Arkel uit erfenissen in de herdgang Strathem in de parochie Oirschot. Dit is zo maar niet een opdracht, want er staat bij, dat Jeroen die pacht geeft om godswil en als aalmoes (simpliciter propter Deum et in pueram eleemosinam) ¹⁰⁾.

5) *ibid.* fol. 327v.

6) *ibid.* fol. 342v.

7) *ibid.* fol. 343v.

8) *ibid.* fol. 344.

9) *ibid.* fol. 344v.

10) 1262 fol. 141v.

De familie van Aken zit al vanouds in Den Bosch en omgeving. Jeroen is een echte Bosschenaar ¹¹⁾. Zijn vrouw had bezittingen in Oorschot. Wie de vader is van Mr Jan van Aken, heb ik nog niet kunnen vinden. Maar het moet te vinden zijn in 't Bosch Protokol, die schatkamer van Meierijse streekgeschiedenis.

's-Hertogenbosch.

F. W. Smulders.

11) Er staat meestal Joen zonder afkortingsteken. Als er maar een krulletje boven-achter de J stond, zouden we kunnen lezen : Jeroen. Maar men schrijft hardnekkig : Joen.

EEN WEDDENSCHAP

Rombout Janss. van Buggenom, inwoner van 't Land van Hoerne, belooft op 12 Maart 1481 n.st., dat hij aan Gerit Rutgers, gewantsnijder, 12 1/2 rijnsgulden zal betalen, wanneer 't eerste kind, dat Gerit Rutgers bij zijn tegenwoordige vrouw zal verwekken, van 't mannelijk geslacht is.

Onder de akte is bijgeschreven, dat deze gelofte ten verzeke van Gerit en in tegenwoordigheid van Rombout gecancelleerd (d.i. doorgeschrapt) is op 7 Sept. 1481. (Den Bosch R. 1250 fol. 265). Die gelofte zal wel een weddenschap zijn, zoals wij die nogal eens aantreffen in 't Bosch Protokol.

Er zijn weddenschappen over een reis naar Jerusalem en 't Heilige Land of over een reis naar Venetië of over de hoeveelheid vet die een verkochte koe bij 't slachten heeft enz.

F. S.

POORTERSCHAP

Op 16 Dec. 1489 verklaren twee poorters, dat wijlen Willem Corstiaenss. die Smyt en zijn vrouw Bele Dirx van Amstel reeds vóór 30 jaar in Den Bosch woonden in 't Hof van Brabant en dat hun zoon Peter, die nu tot het spelmeke Rambacht behoort en deze productie doet (dus deze verklaring laat afleggen) in der funten van sunte Jans kerck gecorstant werd en altijd in de stad woonde. Een der getuigen is Adriaen vanden Dijck, die als funtpeter toen de dopeling Peter uuter funten der corstenheit gehaven heeft. (Den Bosch R. 1259 fol. 89v).

F. S.

PROEVE VAN EEN STUDIE OVER HET UIT MECHELEN
STAMMENDE GESLACHT WAELPOT (II).

(Vervolg van blz. 92)

Van de thans te behandelen zoons van Vranck Mathijsz. Waelpot: Peeter, Rombout en Jacop (Vranck's zoon Jan II overleed in Augustus 1555)³⁵⁾, beginnen wij met Rombout.

Rombout Franssen Waelpot, die in 1552 en 1557 zijn aanspraken op het Wemeldingse Huis „die Veste” bevestigd zag²²⁾, leefde daarna nog tientallen jaren. Op 11-1-1580 indenniseerde jonkheer Arent van Dorp de „Raedt zoowel als tgemeen landt van Zeeland” van „tgene eenen Rombout Franssen Waelpot, borger van Mechelen, hiernamaels uut eenich tractaet van paeijse (vrede) zoude mogen heijsschen oft quereleren, ter zaecke van tcapitael ende achterstal” (achterstallige betalingen) van een rente van ruim 4 ponden Vlaams jaarijks, „dwelck onlancx leden voor geconfisqueert aengeslagen es geweest” en welk „capitael ende achterstal” de Raad nadien weer „om merckelicke redenen” had besloten, aan van Dorp „wederomme te geven.”³⁶⁾ Kennelijk was dus een jaarlijkse rente van Rombout Waelpot, hem uit te betalen door Arent van Dorp. in verband met de oorlogstoestand geconfisceerd, als zijnde vijandelijk vermogen. In deze oorlogssfeer passen ook de besluiten van de Staten van Zeeland van 21-11-1576 „Het vervoeren van visch na Antwerpen absolut verboden” en 31-1-1577 „Allen toevoer bij Holland en Zeeland verboden van Leevensmiddele, Koopmanschappe etc. op Antwerpen, Bergen op Zoom, Steenbergen etc.” Dat er spoedig water in de wijn werd gedaan blijkt uit het opgetekende van 4-2-1587 „dat de vaart van Antwerpen op Holland toegelaaten werd tot prejudicie van de Ingeseetene deser Provincie” en 5-7-1594 „Missive van de Gedeputeerde over de klagte van Holland, dat men geheele scheepen, tot Antwerpen gelaaden, met de Vlagge van Antwerpen, laat passeeren voorbij alle de wagten, en voorts laat leggen voor Vlissingen, 'tgeen in Holland groote opspraak veroorzaakt.”³⁷⁾

Op 10-1-1582 liet Dingnis Marijnissen te Wemeldinge „arres-

35) Zie blz. 92. 36) „Notulen v.d. Staten v. Zeeland 1580—1582”, uitg. M. Nijhoff, Den Haag 1918, blz. 23.

37) „Index op de Notulen v.d. Staten v. Zeeland 1574—1600”, 2 dln in handschr., 1574—1586 en 1587—1600, Univers. Bibl. Amsterdam.

teren alsulcken penningen als onder hem ende onder Corn. Marijnissen Vrijesse zijn rustende, aencomende Rombout Walepot...." 38). Ook déze acte wijst misschien op de belemmeringen die burgers uit het Zuiden ondervonden bij het genieten van de inkomsten die zij in de opstandige gewesten bezaten. Toch bleef Rombout uiteindelijk (met of zonder moeite?) in het bezit van „die Veste”, wat o.m. blijkt uit de Zondagse „geboden” (voorafgaande steeds aan de overdracht van huizen en erven) op 22-7-1618 te Wemeldinge van „d’Erve vande gemeene Erfgenamen van wijlen Rombout Waelpots, In zijn Leven possesseur van thuijs ter Vesten” 38a). In de acten van het reeds genoemde, voor het Hof van Holland gevoerde proces van 1641 39) wordt ons medegedeeld dat Rombout Waelpots den ouden (hier ook genoemd: Rombout Fransz. Waelpots), possesseur van circa 22 gemeten lands „van outs behoort hebbende aen ’t Huys Te Vesten”, op 16-10-1603 zonder descendente was overleden, géén nadere erfgenaam nalatende dan zijn neef (oomzegger) Mathijs Waelpots, die dan ook onmiddellijk de possessie van dit land aanvaardde. Daar door een der partijen met nadruk wordt gewezen op de bepaling, die de oorspronkelijke bezitter Pieter Gerritsz. van Rhijn in zijn testament van 20-11-1513 had gemaakt 23), n.l. dat, na de dood van enkele aangewezen personen, de goederen in kwestie „souden devolveren ende comen opden oudtsten ende naesten manhoofd” van de kant van de testateur, en daar verder ook reeds in het proces, dat een kleine eeuw eerder, in 1557, voor hetzelfde Hof door Rombout Franssen Waelpot was gevoerd 22), door laatstgenoemde op grond van dit testament was betoogd, „dat altijts ende alleen doutste naeste manhoofd zoude succederen”, betekent het sterven „zonder descendente”, hierboven vermeld, in deze samenhang o.i. slechts „zonder *mannelijke* descendente”, tenzij Rombout’s hieronder te noemen vermoedelijke kleindochters in October 1603 werkelijk reeds waren overleden. Maar ook zónder haar beider geenszins zeker overlijden vóór Oct. 1603 eisten de bepa-

38) R.A. Middelburg, Recht. Arch. nr. 3582, Schepenacten Wemeldinge 1581—1582, fol. 60v.

38a) R.A. Middelburg, Recht. Arch., nr. 3592, Schepenacten Wemeldinge 1614—1619, fol. 1 v. „geboden van huijsen ende erven”.

39) Zie noot 23. De partijen waren (zie Brab. Leeuw 3, 1954, 146): Judith Waelpots van der Vesten, wed. Johan van Hoven en Magdalena Claesdr. Coole, wed. van Jacob Waelpots v.d. V., kinderen van de na te noemen Mathijs Waelpots, die het Huis „Te Vesten” van zijn oom Rombout erfde. Magdalena beriep zich, ten behoeve van haar zoon, op het testament van 1513.

lingen van het testament van 1513 de successie Rombout → Mathijs.

Op 23-10-1603 verscheen te Mechelen voor Notaris van den Venne „Joffrouwe Clara Mans (Mane), weduwe Rombout Waelpots ende desselffs eenighe erffghenaeme, geinstituteert bij sijne, Rombouts, ende haerder, Clara, testament”, dat op 7-8-1603 voor Notaris Mr Ph. van der Zijpe verleden was⁴⁰⁾. Zij was al eerder gehuwd geweest („Clara Mans, weduwe lest van Rombout Waelpoijs” schreef Notaris v. d. Venne op 28-1-1604) en was misschien ook niet zijn eerste vrouw, hoewel daar nergens enige aanduiding van te vinden is. Volgens de bepalingen omtrent het overerven van het Huis „ter Vesten” kon zij hierop in ieder geval geen rechten doen gelden. Wél was er een zoon, want *Rombout Waelpot de Jonge* kocht op 17-6-1600 te Mechelen een huis in de Zelestraat en op 4-12-1600 een erf in dezelfde straat⁴¹⁾. Hij zal wel dezelfde zijn als de Rombout Wolpot, die op 1-7-1578 in de Antwerpse St. Walburgis met Lyntien Zegers huwde, en als de Rombout Waelpot, die in dezelfde kerk op 21-12-1580 een dochter Catharina liet dopen⁴²⁾. In 1581 houdt het (katholieke) register van de St. Walburgis op, de protestante zijn niet bewaard gebleven⁴³⁾. Een andere dochter zal zijn: „Lisbeth Rombout Waelpotsdr. van Antwerpen”, op 18-2-1603 Hervormd getrouwd te Dordrecht met „Jan Geritsen kleedermaker van borchorst in graefschap van Bentheim”⁴⁴⁾. Na 1600 verliezen wij het spoor van Rombout de Jonge. Hij moet overleden zijn vóór zijn vader, dus vóór 16-10-1603, daar het Huis „ter Vesten” niet op hem overging, maar op zijn neef Mathijs, de zoon van Jacop. Deze wordt in het derde artikel besproken.

Wij zijn nu gekomen bij Rombout's broeder, *Peeter Vranckszoon Waelpot*. Aan het einde van het eerste artikel spraken wij het vermoeden uit, dat Vranck, vóór zijn huwelijk met Joncvrouwe Belije Pieter Geertszoonsdr., dat reeds in 1529 bestond, met Elisabeth van der Sande gehuwd is geweest, uit

40) Stadsarchief Mechelen, Notaris Ad. v.d. Venne, jaar 1603, niet gefolieerd. Rombout's testament van 1603 is niet gevonden. Notaris Ph. van der Zijpen komt niet voor op de lijst der notarissen, opgemaakt voor heel België. Wel wordt dit testament genoemd in de reeks „Testamenten” (Archief Mechelen, H, S.I. nr. 18, fol. 32v.), die testamenten bevat die ófwel alleen voor schepenen werden gepasseerd ófwel door hen werden goedgekeurd.

41) Mechelen, Schepenreg. nr. 222, fol. 155v. en 156 en nr. 223, fol. 53v.

42) Stadsarchief Antwerpen, Huw. reg. St. Walburgis nr. 32 en Doopreg. St. Walb. nr. 51.

43) Mededeling van Prof. Dr. Fr. Blockmans te Antwerpen d.d. 7-6-1950.

44) Gemeentearchief Dordrecht, retro-acta nr. 16, Huw. procl. boek Ned. Herv. Kerk 1573—1603.

wie dan Peeter zou zijn geboren, dus vóór Rombout. Rombout wordt in 1557 de oudste zoon van Frans Waelpot en Belie genoemd⁴²⁾, wat met ons vermoeden althans niet in strijd is. Indien wij gelijk hebben, konden Peeter en zijn nakomelingen natuurlijk geen rechten doen gelden op het Huis „ter Vesten” dat immers van de zijde van Belie was gekomen.

Peeter trok jong naar Antwerpen en huwde daar in de St. Walburgis op 15-7-1542 met Anna van (den) Da(e)le, weduwe van Jan Nouts en ten tweede male op 21-1-1553 met Elisabeth Goeyvaerts. Op 15-8-1544 werd Peeter Vrancxzoon Waelpot van Mechelen, haringkoper, te Antwerpen als poorter ingeschreven⁴³⁾. Hij overleed vóór 16-4-1567 blijkens een aldus gedateerde schepenbrief, waaruit wij verder nog opmaken, dat Elisabeth Goeyvaerts óók gehuwd is geweest (waarschijnlijk na haar huwelijk met Peeter Waelpot) met een Jan Walschaert, viskoper, wedr. van Katlyne Willemssens⁴⁴⁾. Daar hier ook gesproken wordt van Elisabeth's testament van 29-9-1566 moet zij einde 1566 of begin 1567 overleden zijn. In de schepenbrief treden als voogden van de kinderen van Peeter Waelpot en Elisabeth Goeyvaerts op : Rombout en Jacob Waelpot, dus hun ooms.

Als kinderen van Peeter komen in 1581 voor : Odelia (uit zijn eerste huwelijk); Tanneken en Marie (beiden bijna zeker uit zijn eerste huwelijk); Peeter II en Hanse (Jan III), beiden uit zijn tweede huwelijk⁴⁵⁾.

Zoals uit de in noot 47 aangehaalde tekst blijkt, was Odelia in 1581 29 jaar en ongehuwd, Peeter II iets ouder dan 25 jaar en was Hanse (Jan III) „buyten slants”. Voor schepenen van Mechelen verklaarde op 29-9-1580 Peeter (II) Waelpot, blijkbaar pas meerderjarig geworden, zoon van wijlen Peter (I) en broer van Jan (III), (deze laatste reeds tien jaar buiten het land vertoevende), dat zijn ooms en voogden Rombout en wijlen Jacob Waelpot hem goede rekening van zijn goederen hadden gedaan⁴⁶⁾. Van *Jan III (of Hanse) Waelpot* horen wij nu voor de tweede maal dat hij, en wel sinds circa 1570, *buiten 's lands* is. Wij zijn geneigd, hierbij wederom te denken aan

45) Stadsarchief Antwerpen, resp. poorterboeken en Huwelijksregister nr. 31.

46) Idem, Schepenbrieven nr. 311, 1567, fol. 299.

47) In het Antwerpse Certificatieboek nr. 42 (1581) fol. 351v./352 worden alleen de drie dochters tesamen genoemd, evenals in Cert. nr. 39 (1577/78), fol. 432, 7-11-1578, waar hun oom Rombout voogd is. In Schepenbrieven nr. 364, 1581, fol. 286v./287 worden tesamen genoemd : „Peeter Waelpots Peeterssone wijlen, daer moeder aff is Elisabeth Govaerts, out bat dan 25 jaer.... pro se et nomine van Hanse Waelpots sijnen broeder, buyten slants wesende,.... Odilie Waelpots, jonghe dochtere, zijnder halve zuster, out 29 jaren....” De Antwerpse Doopregisters beginnen eerst rond 1560.

WAELPOT

Stamboom II *)

(Mechelen > Antwerpen > Noord-Nederland)

VRANC

* ci

IV

gehuwd met 1) ? Elisabeth van der San
2) Joncvr. Belije Pieter Ge

V

Peeter I (uit Elisabeth 231)) * circa 1520 † 1557/67 1544 poorter van Antwerpen (viskoper) x 1) Antw. 1542 Anna v.d. Daele, wed. 2) Antw. 1553 Elisabeth Goeyvaerts, wed. † 1566/1567.	Rombout (oudste zoon van Bel * circa 1529 † 16-10-1 burger van Mechelen, posses „die Veste” te Wemeldi x Clara Mans, wed. † na
---	---

VI

uit 1) Odella Tanneken c. 1552 Antw.	Marie	uit 2) Peeter II * c. 1555 Antw. † na 6-8-1618 x Dordrecht 1587 Hervormd Adriaena Lodewijcxdr., wed.	Jan III (Hanse) na circa 1570 buiten het land (uitgeweken ? ↓ ?	Rombout 1600 te B gent † vóór 1 x Antw. Kath Lyntien
---	--------------	---	--	---

VII

Pieter III * Dordr. 1589 † Rotterdam 1643 x Rotterdam 1614 Anneken Brants, wed. Hij hertrouwde 2 x	Elisabeth idem 1599 x Rott. 1629 Guilliaem Eljcker- mans v. Antwerpen	Sara idem 1602 † Delft 1695 ongehuwd Martyntien Ariens v. Spaendonck, wed.	Johannes IV idem 1593 † Delft 1667 Boekdrukker x 1) Delft 1617 Cath. Carels v. Bronckhorst 2) 1654 Martyntien Ariens v. Spaendonck, wed.	Catharina *Antw. 1580 Kath. x Hu G
---	--	---	---	---

VIII

Adriaen * c. 1615 Klerk Admiral. Rotterdam x Delft 1639 Jacomina Elsevier	Caecilia * c. 1615 † c. 1668 x 1) Rott. 1640 Pieter Nidorp, wedr 2) c. 1650 Johannes Schilthouwer, later burgemeester van Gorinchem	Helena * Delft 1619 x Delft 1645 Louys Elsevier Kunstschilder ↓	Pieter IV * Delft 1624 Franse schoolm † Delfshaven 164 x 1) Delft 164 Petron. Stanger 2) Leiden 1648 Eljcs v. Swieter
--	--	--	--

IX

Syme † Rott. 1643 1687 op Ceylon ?	Pieter V * Rott. 1650 plateelsch. te Delft ↓ Delft	↓ Uit 2 vele regenten- geslachten (Deijm, Tierens, v. Bleijs- wijk enz.)
---	---	---

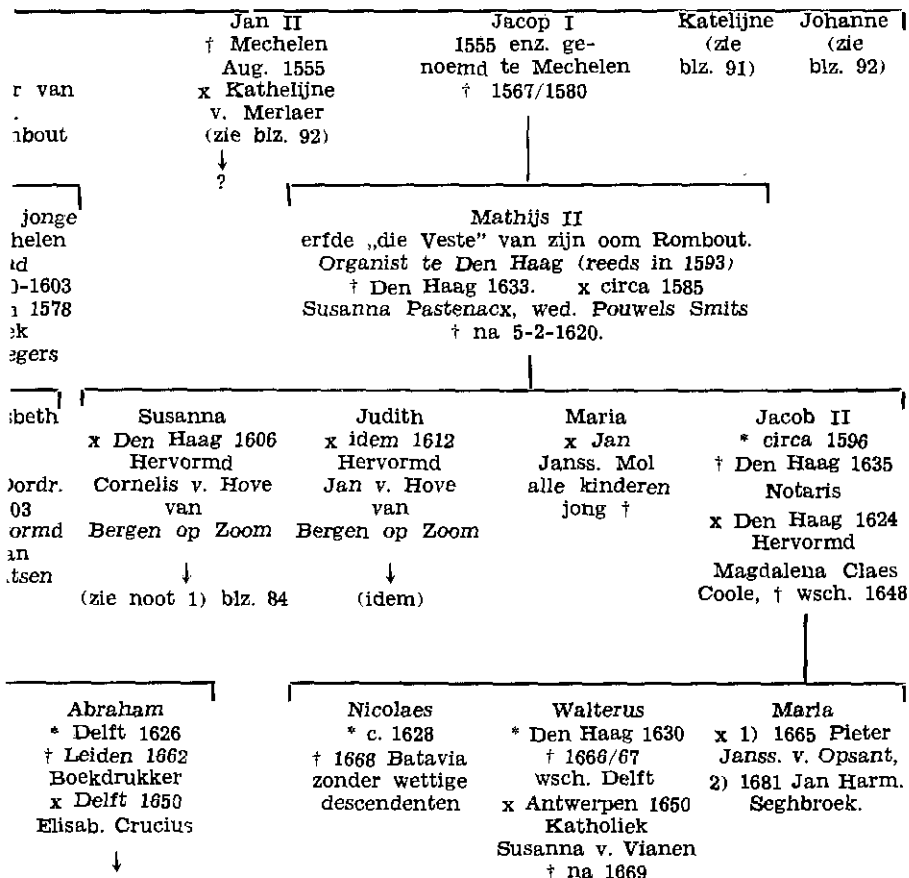
v) De preciese data vindt men in de tekst. Na generatie VI hebben wij niet alle ons bekende kinderen meer vermeld. Velen stierven jong of ongehuwd. Een ↓ betekent dat de betreffende persoon zeker kinderen naliet. Mathijs II en zijn nakomelingen heetten vaak : v.d. Veste.

MATHIJSZ. WAELPOT

1485 † 1543/1555

1)

z.dr. van Wemeldinge (vóór) 1529.

verband met de troebelen en godsdiensttwisten in de Zuidelijke Nederlanden. Zijn broer Peter II week inderdaad naar het Noorden uit en huwde in 1587 gereformeerd te Dordrecht; ook zijn neef Mathijs, zoon van Jacop Waelpot, trok naar het Noorden en woonde in 1593 te Den Haag (zie 3e art.). Zowel wat betreft de bij verschillende leden van dit geslacht telkens vermelde vis- en speciaal haringhandel als wat betreft het emigreren is er dus gelijkenis met de van der Vekens, waarmee zij verwant waren 49).

Het spoor van deze Jan of Hanse Waelpot hebben wij helaas niet meer kunnen ontdekken. De term „buyten slants” is zó vaag, dat men zowel aan de Nederlandse protestantse gemeenten te Londen of Emden of aan Hamburg, Keulen, Wezel of elders in Duitsland, als aan een plaats in de Noordelijke Nederlanden zou kunnen denken 50).

De andere zoon van Peeter Vranckszoon, Peeter II, werd circa 1555 geboren 47). In 1581 trad hij, ten overstaan van de Antwerpse schepenen, óók op voor zijn afwezige broeder Hanse, toen de erfgenenamen van Peeter I een somme van 200 Carolus gulden in ontvangst namen als restant van 448 Car. guld., verschuldigd door Matheeus van Cotthem van Antwerpen blij-

48) Mechelse schepenregisters nr. 205, fol. 24v.

49) Zie noot 31. De haring was één der hoofdbestanddelen van het voedsel van de Middeleeuwer. Vandaar dat de haringhandel van buitengewone betekenis was. In de 15e en 16e eeuw, tot aan de troebelen, viel de grote bloeitijd van de Vlaamse haringvisserij. Hierover leze men R. Degrijse, „Vlaanderens Haringbedrijf in de Middeleeuwen”, N.V. De Ned. Boekh., Antw. 1944, met uitvoerige bibliographie. Op blz. 90 vermeldt hij, dat in 1358 het stapelrecht van Antwerpen voor vis en zout werd ingetrokken en aan Mechelen toegekend. Omtrent de zee- en vooral de haringvisserij vindt men een uitstekende aanvulling op Degrijse's bibliographie in: Dr H. A. H. Kranenburg, „De Zeevisserij v. Holland in den tijd der Republ.”, Amst., H. J. Paris, 1946 („Bijdr. voor Econ. Gesch.” o.l.v. Prof. Dr Z. W. Sneller).

50) De veelheid der mogelijkheden blijkt eens te meer uit het art. over de uit Antwerpen stammende familie „Michiels van Vaerlaer” (Ned. Leeuw 1955, kol. 45/52) en uit de genealogie „van Hulst”, een eveneens Antwerpse familie (Bijblad Ned. Leeuw, Jan. en Febr. 1955, vooral blz. 64/65).

Voor de mogelijkheid van vestiging in Engeland verwijzen wij naar Thomas Wyatt, „Aliens in England before the Huguenots” in „Proceedings of the Huguenot Society of London”, Vol. XIX, nr 1, 1953, p. 74/94, die aldus begint: „The Proceedings and Publications of the Huguenot Society during the last seventy years have thrown a great deal of light upon the Protestant refugees from France and the Low Countries who settled in England as a result of religious persecution in their own countries, beginning with Alva's regime in the Low Countries in 1567 and the Wars of Religion in France later in the same century....”

51) Zie noot 47 en Antw. Schepenbr. nr. 330, 1572, fol. 395/395v.

kens een schuldbekentenis van 20-6-1572⁵¹⁾. Enkele jaren later was hij één uit die eindeloze stoet van vluchtelingen uit de Zuidelijke Nederlanden, die vooral in de jaren 1580—1600 Holland overstroomden, met name sinds Parma op 17 Augustus 1585 Antwerpen had ingenomen. Deze stelde de inwoners der door hem veroverde steden telkens, met inachtneming van een bepaalde termijn, voor de keus tussen het oude Geloof en ballingschap. In het geval van Antwerpen werd een termijn van vier jaar toegestaan. Zeer velen trokken naar het Noorden, tot onschatbaar voordeel van de Hollandse gewesten, een even onschatbare ramp echter voor het leegbloedende Zuiden⁵²⁾.

Zo leest men dan ook in het oudste Hervormde trouwregister van Dordrecht rond 1587 vele namen van personen die uit Antwerpen kwamen. Onder hen bevond zich : „Peter Waelpot Petersen cleermaecker” die op 25-1-1587 huwde met „Adriaena Lodewycxdr. weduw. Jan Vermanden passementwr.”. Beiden waren „van Antwerpen”⁴⁴⁾. Het zal wel geen toeval zijn, dat zijn vermoedelijke achternichte, Lisbeth Rombout Waelpotsdr., in 1603 eveneens te Dordrecht huwde met een „kleedermaker” (zie blz. 102).

Peter liet te Dordrecht Hervormd dopen : Oct. 1589 Pieter (III) ; Maart 1592 Lisbeth ; Juni 1596 Johannes (IV) ; Maart 1599 Elisabeth ; Januari 1602 Sara en in Januari 1588 een kind waarvan de naam niet werd ingevuld⁵³⁾.

Op 6-8-1618 deed hij te Wemeldinge, als procuratie hebbende van zijn beide zoons, voor Notaris Willem Pieck op 13-6-1618 te Dordrecht gepasseerd, ten behoeve van Mathijs Waelpots voor 800 Car. guld. afstand van alle rechten die zij na de dood van Mathijs zouden kunnen krijgen op het huis ter Vesten en de 22 gemeten⁵⁴⁾. Hierover spreken wij bij Mathijs verder. Dit is voor ons het laatste levensteken van Peter II.

(Wordt vervolgd)

Amsterdam, Bronckhorststraat 44.

Th. G. A. Bos.

52) Zie de Inaugurale Rede van Prof. Dr A. A. v. Schelven (Vrije Univ. Amsterd.), „Omvang en invloed der Zuid-Nederlandsche Immigratie van het laatste kwart der 16e eeuw”, Den Haag, M. Nijhoff, 1919, blz. 7. Hij toont hier aan, dat vele der grootste namen uit die tijd door uitgewekenen uit zuidelijke gewesten werden gedragen. Op zijn bewust verwaarlozen van onderzoek in de in dit opzicht zo belangrijke ondertrouwregisters van Leiden, Amsterdam enz. oefenden wij critiek uit in „De Limburgse Leeuw”, jaarg. 3, Sept. 1954, blz. 21/22. Wij constateerden daar, bij wijze van voorbeeld, dat in Amsterdam in de twee jaren Aug. 1578/najaar 1580 één persoon uit Antwerpen ondertrouwde en in het éne jaar 1594 alleen al 108.

53) Gem. Arch. Dordrecht, retro-acta nr. 2, Herv. Doopboek 1587—1604.

54) Als noot 38a), maar nu : fol. 138v. De vermelde notariële procuratie konden wij niet opsporen.

GENEALOGISCHE OPMERKINGEN BIJ EEN ACTE
VAN DE SCHEPENEN
IN DE EENINGHE VAN RIJSBERGEN UIT 1492

Op folio 160 van het oudste schepenprotocol van Zundert, dat op het Rijksarchief in Noord-Brabant berust (Oud-rechterlijk archief van Zundert, Inv. no. 280) en uit de jaren 1486—1494 dateert, staat de volgende acte :

Wij Claeus Peeter Batens ende Jacob Anthonys sone, scepenen in de Eeninge van Ruysberghen, ende wij Marten Marten Berts sone ende Peeter Gheeryt Ghys sone, mannen myns Heeren van Nassow t' Zundert, oirconden ende kennen met desen brieve, dat voer ons comijn syn ¹⁾ ende Jannes Goris Werds sone als kerckmeestern der kerken van Groot Zundert ter eender syden ende Janne van Nederven ter andere. Ende hebben bi consente ende wilcoren Her Heynrix Blicx, verdiender der selven kerken, ende eens deels der goeden mannen tot Zundert gesloten ende gemaect seker contracte ende vorwaerde van eenen erfiaergetide voer de zielen Jans van der Lare, Huyghmans van der Lare ende Jonffrouw Margriete van Nassow, synder huysvrouwe was, ende Jans van Nedervenne ende Jonffrouwe Margriete van der Lare, synder huysvrouwe was, ende Jonffrouwe Agneesen van Naeltwyck, synder huysvrouw nu synde, in de navolghende vormen ende manieren, te weten, dat de voirs(chreven) kerckmeesteren ende hoer nac(ome)l(ingen) hebben ende houden sellen tot ewigen daghen tot behoeff der voirs(chreven) kerken de ciborie, die de voirs(chreven) Jan van Nederven de voirs(chreven) kerken geleent hadde. Ende daerenboven sellen de voirs(chreven) kerckmeesteren tot eeuwighen dagen hebben, heffen ende opboren tot behoeff der voirs(chreven) kerken vier ende twintich stuyvers erfchyns uut XVI oude groten erfchyns, staande ende uutgaende op ende uut eender erfsteden, met huyse, hove ende haerder toebehoren gelegen t'Zundert inde Veltstrate tusschen ende aen wylen Kathelinen Willem Ghysbrechtsdochter erva op d'eene syde Westwaert ende Heynrick Jan Chrispiaens erva Oestwaert, streckende van de Veltstraten totten Houbusch toe, welke voirs(chreven) erfstede met haerder toebehoren voirmaels Gheertruyt Reynen Hans in handen te hebben plach ende de nu Jacob Symoens erfgenamen in handen hebben ende

1) Niet ingevuld.

besitten. Ende daertoe sellen de kerckmeesteren der voirs(chreven) kerken ende haer nac(ome)l(ingen) geobligeert ende verbonden syn tot eeuwigen daghen den tweeden Sondach voer Onser Vrouwen dach Assumptio den parochianen der voirs(chreven) kerken te doen kondighen opten stoel dit (voirs(chreven) jairgetide ende voer de zielen te doen bidden. Ende voort des Saterdaechs daerna den coster der voirs(chreven) kerken doen luyden, alsoe dat gewoonlyck is tot eener jaergetide te geschien ende desgelyx des Sondaechs daerna, te weten, des naesten Sondaechs voer Onser Vrouwen dach Assumptio. Ende voirts sellen si gehouden syn des naesten Sondaechs voer Onser Vrouwen dach Assumptio des merghens den prochianen ende coster metten scoli(er)en te doen singen een Vigilie met neghen lessen voer de zielen voirs-chreven). Ende na der vigiliën te lesen achter der baren in den hoghen choer staende Miserere mei Deus, ende De Profundis met eender collecten daertoe dienende. Ende voirt te doen singen ter stont den prochianen der voirs(chreven) kerken een Misse van Requiem met recommendatiën als voir ende memorie voir de selve zielen inde misse te houden. Ende op die voirschreven bare stellen vier eerbare stalkerssen ende een spynde aent cruys ende die te laten bernen ten eynde vander vigiliën ende missen voirs(chreven). Ende sellen de voirs(chreven) kerckmeesteren gehouden syn in der voirs(chreven) missen tweewerff te offeren met spynden ende elc met eenen selven penninck na costuyme der kerken voirs(chreven). Ende voer desen voirs(chreven) last des voirs(chreven) dienst soe sellen de voirs(chreven) kerckmeesteren den persoön oft den verdiender der voirs(chreven) kerken voer sinen arbeydt vier stuyvers uutreycken ende den coster drie stuyvers ende elken priester, binnen Zundert woenende, tot vijff priesteren toe, ende op dien dach misse doende ende memorie voor de voirs(chreven) zielen houdende, een wit tarwenbroot van eenen stuyver. Behoudelyck, dat een der voir(chreven) priesteren ten voirs(chreven) daghe missen van den daghe lesen sal in den hoghen choer voir den voirs(chreven) persoön oft verdiender der voirs(chreven) kerken ende d'ander Misse van Requiem ende Memorie houden inde selve misse van de zielen, daer dit voirschreven jaergetide voir gedaen wordt. In oirconden etc. Anno XCII opten XIIIden dach Augusti.

Deze acte, die in vele opzichten opmerkelijk is, is het niet het minst in genealogisch opzicht. Ten eerste bevat zij gegevens over het geslacht Van der Lare, dat vermoedelijk zijn naam dankt aan het Laar onder Groot-Zundert, waarvan genoemde Margriete van der Lare blijkens een acte van 3 Augustus 1491

op folio 127 van genoemd schepenprotocol een stuk aan de armen heeft vermaakt. Dit geslacht is reeds genoemd in een artikel over de Bredase Nedervens, dat pastoor G. C. A. Juten op bladzijden 220—223 van de 33ste jaargang van Taxandria publiceerde en waarin betwijfeld werd of Huychman van de Laer dezelfde zou zijn als Hugo Wynrix, die volgens het testament van Engelbert I van Nassau met diens natuurlijke dochter Margriete was gehuwd. Pastoor Juten kende namelijk nog een andere Huychman van de Laer, die volgens een schepenbrief van Prinsenhage d.d. 20 Juni 1431 gehuwd was met jofrouw Catlijne van der Brugge Hermansdochter.

Het is echter op grond van bovengenoemde acte wel waarschijnlijk, dat Margriete van den Lare, die in een Bredase schepenacte Margriete Huygmans dochter van den Lair werd genoemd, de kleindochter was van Engelbert van Nassau, en indien het juist was, dat haar grootvader van vaderszijde Wynrik heette, was de in bovenvermelde acte genoemde Jan van der Lare waarschijnlijk een broer van Margrietes vader Huygman en de in 1431 vermelde Huygman een peetoom of verdere verwant.

Ik weet niet, of er van dit geslacht nog afkomelingen in leven zijn, maar wel is dit het geval met de in bovenvermelde acte genoemde Heynrick Jan Chrispiaens, die blijkens acten van 7 Juni 1490 op folio 89 en 4 Augustus 1490 op folio 92 van genoemd schepenprotocol de zoon was van Jan Chrispiaen Jan Maessone en blijkens een acte van 11 October 1500 op folio 11 verso van het Zundertse schepenprotocol uit de jaren 1500—1503²⁾ gehuwd was met Margriete, de dochter van Servaes van Lancscot en Katheline Willemsdochter van Nederven. Servaes dankt zijn familienaam vermoedelijk aan een erf Langscot onder Wernhout, dat blijkens een acte van 8 October 1492 op folio 166 van het eerstgenoemde schepenprotocol nog in het midden van de 15e eeuw in het bezit was van een Jan van Lancscot. Ik kan echter evenmin uitmaken, in hoever deze Jan aan Servaes van Lancscot verwant was, als ik kan uitmaken, in hoever genoemde Katheline Willemsdochter van Nederven verwant was aan de in de acte genoemde Jan van Nederven.

De kinderen van Heynrick Jan Chrispiaens hebben de familienaam van hun moeder aangenomen. Heynrick is dan ook een voorvader van de huidige firmanten der bankiersfirma F. van Lancschot te 's-Hertogenbosch. De namen van de voorvaders dezer firmanten zijn dus sedert de 14de eeuw bekend gebleven.

J. A. ten Cate.

2) Oud Rechterlijk Archief van Zundert. Inv. no. 281.

GENEALOGISCHE PERIKELEN I

Op 28-11-1619 huwden te Haaren *Lambertus Emberti* met *Anna Joannis* ¹⁾. Tracht men kinderen van dit echtpaar op te sporen, dan vindt men er in het doopboek een zevental van Lambertus Emmen, waarbij als moeder van de kinderen staat vermeld: *Anna Antonii* (1x), *Anna Lamberti* (1x), *Anna* (2x), en *Anna Joannis* (3x). De kinderen zijn genaamd: *Adrianus* (17-9-1620), *Michaela* (2-10-1623), *Joannis* (1-12-1624), *Maria* (10-7-1627), *Joannes* (21-9-1628), *Judocus* (22-11-1630) en *Emerentia* (7-4-1638).

Een onderzoek in het rechterlijk archief identificeert dit echtpaar als Lambert sone wylen Embert Jan Lambert Peynenborch en Anna Jan Thoniss van Zomeren ²⁾.

In 1654 blijken beide ouders overleden te zijn, en worden Jan Emberts Peynenborch en Adriaen Peter Henricxs van Someren tot momboirs benoemd over Maria en Emken ³⁾. De moeder wordt hier genoemd: Anneke Anthonis Hendricx van Someren.

Korte tijd later (1655) vindt een verkoop van familiegoederen plaats, waarbij optreden de kinderen Adriaen en Jan, en de momboirs Jan Embert Peynenborch en Adriaen Peter Thonis (sic) voor de onmondige kinderen Marie en... Cornelia ⁴⁾.

In 1676 blijkt ome Jan (de momboir) overleden te zijn. De kinderen en kleinkinderen van Lambert Emberts Peynenborch gaan dan erfdelen hetgeen (oud)-oom hun bij testament heeft nagelaten ⁵⁾. Voor Adriaen delen zijn onmondige kinderen (hij is overleden), Emke deelt mee, en ook de dochters van.... Margriet, die eveneens is overleden.

Samenvattend kunnen we dus concluderen:

1. In het doop- en trouwboek worden in deze tijd geen familienamen vermeld.
2. Moeder Anna krijgt in het doopboek of géén patroymicum of, als zodanig, afwisselend de naam van haar vader Jan, haar grootvader Thonis en haar man Lambert ⁶⁾.

1) R.K. doop- en trouwboek I (1610—1663) van Haaren (filmkopie op Rijksarchief te den Bosch). 2) R Oisterwijk 337, f 83 v. (1643).

3) R O'wijk 99, 22-7-1654. 4) R O'wijk 349, f 22 v.

5) R O'wijk 370, 1e deel, f 61 v.

6) Een ander voorbeeld uit bovenvermeld doopboek van Haaren: 19 Maart 1637 werd gedoopt Maria, dochter van Jan Adriaen Lemmens (Peynenborch) en Joanna (Joost Colen), meter is Angula Petri Lemmens. Dit blijkt de tante van Jan te zijn, met name Engelke Embert Henrick Embertsz, gehuwd met Peter Lambert Embert Peynenborch (R O'wijk 302, f 78 r., 1608).

3. Moeder Anna en Adriaen de momboir blijken neef en nicht te zijn. Afwisselend wordt bij haar de naam van haar vader, bij hem die van zijn grootvader weggelaten, echter met vermelding van de naam van respectievelijk haar groot- en overgrootvader en zijn vader en overgrootvader ⁷⁾
4. Een opmerkelijke maar verklaarbare naamsverwisseling treedt op bij Marie en Margriet Peynenborch in één persoon, maar Emke en Cornelia als namen voor hetzelfde meisje gaat toch wel erg ver ⁸⁾.

Inderdaad, genealogie is een terrein met voetangels en klemmen!

's-Hertogenbosch.

Mr H. J. Bernsen.

7) Dit verschijnsel is in Oisterwijk e.o. een gewoonte. Een voorbeeld in één zin geeft R. 351, 10-4-1657: Geerit soone Peeter Willem Peijnenborch verkoopt een stuk grond te Haaren aan zijn vader: Peeter Jan Willem Peijnenborch voors.

8) Uit het R.K. doop- en huwelijksboek van Esch II (filmrol Rijksarchief den Bosch) zij nog het volgende voorbeeld vermeld: op 10 December 1679 huwden Adrianus Johannis Peynenborch, natus in Haren, et Gertrudis Johannis Klerck, nata in Veghel. Bij de doop van twee hunner kinderen op 14-7-1685 en 11-3-1687 staat zij te boek als Gerarda, op 15-1-1690 en op 4-1-1694 te Boxtel (doopboek S 4) als Gertrudis. De vergissing is duidelijk, als men weet, dat haar roepnaam Gerritje was (R. O'wijk 378, 15-12-1684, en R. Vught 82, 30-11-1708).

Ik kan niet nalaten nog te vermelden, dat zij in hetzelfde doopboek van Esch op 22-2-1688 als meter optreedt onder de namen Gertrudis Adriani Peynenborch!

Verder nog: Jan Embert laat op 13-11-1624 een kind dopen van zijn vrouw Hildegundis, op 12-1-1627 een kind van zijn vrouw Hillena (doopboek Haaren, vermeld in noot 1). Dit blijken te zijn: Jan Embert Peynenborch en Hilleke Anthonis Embert Peynenborch (R. O'wijk 364, f 48 v., 13-6-1670).

En hier kan ik niet nalaten te vermelden, dat zij elders wordt vermeld als Hillike dr. Anthonis Anthonis Peynenborch — haar overgrootvader heette Anthonis — (R. O'wijk 352, f 82 v., 30-12-1658).

GEBOREN POIRTER

Op 16 Oct. 1480 verklaren vier personen, dat Henric Willem Jansz. die Becker geboren is in de Postelstraat in Den Bosch. Jan die Blake en Andries Bouwen Bacx waren peteren, en Lijsbet, Lambert sbeckers vrouw, was pete, die Henric vander heiligen fonten in der kercken sunte Jans gehaven hebben.

Henric is dus een geboren poirter.

(Den Bosch R. 1250 fol. 5v).

F. S.

PROEVE VAN EEN STUDIE OVER HET UIT MECHELEN
STAMMENDE GESLACHT WAELPOT (III)

(Zie Stamboom II op blz. 104/105)

De doop der kinderen van Peter II te Dordrecht hebben wij reeds vermeld. Thans laten wij in het kort nog enkele levensbijzonderheden volgen (allen verder Protestant):

A. „*Lisbet Pieters Waelpot*, J.dr. van Dordrecht” huwde 17-4-1629 te Rotterdam met „*Guilliaem Eijckermans*, j.g. van Antwerpen”^{54a}). Verdere bijzonderheden onbekend.

B. *Sara Pieters Waalpoth*, „sijnde in haeren hoogen ouderdom nogh redelyck gesont. . .”, maakte op 18-2-1694 haar vierde en laatste testament. Op 17-10-1695 werd zij in de Oude Kerk te Delft begraven als „bejaerde dogter int oude vrouwenhuijs in de papestraet”. Haar erfgenamen waren: haar nicht *Jacomijntje Elsevier*, wed. van *Adriaen Waelpot* (zie onder), voor een legaat van 50 guld., en voor de rest: haar (achter)nicht, *Maria Elsevier*, dochter van wijlen de schilder *Louis Elsevier* en *Helena Waelpoth* (zie blz. 116)^{54b}).

C. „*Pieter Pieterssen Waelpot*, jonckgeselle van dordrecht” (dus *Pieter III*) ondertrouwde op 13-4-1614 te Dordrecht en trouwde op 20-5-1614 te Rotterdam met *Anneken Brants*, wed. van *Isaack Carel*, wonende te Rotterdam⁵⁵). Op 29-10-1628 hertrouwde hij, wonende te Rotterdam, te Delft met *Maria Willems v. den Bundel*, wed. van *Dirck Anthonisz. van Bronchorst* van Delft en op 2-3-1632 te Rotterdam met *Anneken Bartholomeus, jdr. van Rotterdam*⁵⁶). Hij werd begraven tussen 4 en 11 Oct. 1643⁵⁷). Vlak vóór zijn tweede huwelijk, op 20-10-1628, werd ter Weeskamer een Inventaris overgeleverd van de goederen die hij samen met *Anneken Brants* had bezeten, de Weesmeesters „repudieerden” de boedel. De „naegelaten weeskinde-

54a) Gem. Arch. Rott., Geref. Trouwreg. nr. 1, fol. 555v.

54b) Resp. Alg. R.A. Den Haag, Notaris J. de Bries, Delft, nr. 2393, fol. 135 en Gem. Arch. Delft, retro-acta nr. 45, begraafreg. v.d. Oude en Nieuwe Kerk, 1689—1699.

55) G.A. Dordr., retro-acta nr. 17, Herv. Huw. Procl. 1604—1618, fol. 166 en G.A. Rott., Gereform. trouwreg. nr. 1, fol. 386v.

56) Resp. G.A. Delft, r.a. nr. 20, Trouwboek Oude Kerk 1626—1632, en G.A. Rott., Geref. Trouwreg. nr. 1, fol. 603.

57) G.A. Rott., Archief Weeskamer nr. 210, Inventarisnr. 270, Overledenen, fol. 104.

ren" werden hierbij wel vermeld, maar niet bij name genoemd⁵⁸⁾. De Hervormde Doopboeken van Rotterdam vangen 8-10-1617 aan en bevatten de inschrijvingen dezer kinderen niet, zij moeten dus tussen 1614 en 8-10-1617 zijn geboren. De kinderen waren :

- a) „*Adriaen Pietersen Waelpoth*”, getuige op 17-12-1635⁵⁹⁾. Als „*Adriaen Waelpot Jongman van Rotterdam, Clercq ter Secretarie v. d. Camer ter Admiraliteyt alhier*” ondertrouwde hij op 23-10-1639 te Rotterdam (gehuwd 16-11-1639 te Delft) met *Jacomina Elsevier*, jongedr. van Leiden, te Delft wonende⁶⁰⁾. *Jacomina* behoorde tot het roemruchte geslacht der *Elseviers* en was een dochter van de kunstschilder *Aernout* en een zuster van de kunstschilder *Louys Elsevier*⁶¹⁾. *Adriaen* liet o.m. op 11-6-1643 een zoon *Syme* dopen en op 18-9-1650 een zoon *Pieter*⁶²⁾. „*Pijeter Adriaens Waelpoth J.m. Schilder*” ondertrouwde te Delft op 1-11-1670 (tr. *Schipluiden* 16-11) met *Annitge Claes van Lee*^{62a)}. Hij was als plateelschilder o.a. werkzaam 1683—1689 aan de Delftse aardewerkfabriek „*De twee Wildemannen*” en in 1690 aan „*De witte Starre*”^{62b)}. *Pieter* (V) verwekte te Delft negen kinderen, zijn bovengenoemde broeder *Symon Waelpoth* treffen wij later op Ceylon aan, in dienst van de Oost-Indische Compagnie. Zo was hij op 29-3-1667 „*Secretaris van den agtb: Raedt van Justitie des Casteels Colombo*”⁶³⁾.
- b) „*Caecilia Waelpot, Jongr. van Rotterdam, woon. in de princestraet*” (daar woonde haar vader bij zijn derde huwelijk in 1632) huwde aldaar op 25-9-1640 met *Pieter Nidorp*, wedr.⁶⁴⁾. Zij hertrouwde circa 1650 (waar ?) met *Johannes*

58) Idem, Inv. Weeskamer nr. 411, fol. 255 vlgg.

59) Idem, Notaris N. v.d. Hagen, nr. 121, acte 119.

60) G.A. Rott., Geref. Trouwreg. nr. 3, fol. 67v. en G.A. Delft, r.a. nr. 70. Trouwreg. Nieuwe Kerk 1639—1645.

61) Vele acten en biograph. bijzonderh. over beide schilders vindt men in : Dr. A. Bredius/Dr O. Hirschmann „*Künstler-Inventare*” VI, Den Haag, M. Nijhoff, 1919, p. 2130—2140 „*Inventar von Aernout Elsevier*” en P. Haverkorn van Rijsewijk „*Bijdrage tot de Gesch. der Elseviers*” in „*Oud-Holland*” XIV, 1896, p. 1—18.

62) G.A. Rott., fiches op de Gereform. doopboeken.

62a) G.A. Delft, r.a. nr. 131, Huw. Inschr. Gerecht.

62b) F. W. Hudig, „*Delfter Fayence*” (Bibl. für Kunst- u. Ant.-Sammler, 34), R. C. Schmidt, Berlin 1929, blz. 312/313.

63) G.A. Den Haag, Notaris W. v. Millert, nr. 483, fol. 269. Nadere bijzonderheden over hem zijn welkom. In de stamb. behoort ? onder ↓.

64) G.A. Rott. Geref. Trouwreg. nr. 3, fol. 112v.

Schilthouwer, later vroedschap en burgemeester van Gorinchem, en overleed (waar ?) circa 1668. Omtrent Caecilia, haar vóór- en haar familienaam en haar afkomst is in de genealogische literatuur van alles gefantaseerd, deels in navolging van wsch. 18e eeuwse knoeierijen. Wij stellen ons voor, elders uitvoeriger over haar te schrijven ⁶⁵⁾.

D. Jan (IV) Pietersz. Waelpots, ged. Dordrecht Juni 1596, trouwde te Delft op 7-5-1617 als „Lettersetter won. tot dordrecht” met Catharina Carels van Bronckhorst, jongedochter te Delft ⁶⁶⁾. In 1617 nog „lettersetter”, werd hij reeds in 1618 en 1619, bij de Doop van zijn dochters Helena te Delft, resp. „boekdrucker” en „boekvercooper” genoemd ⁶⁷⁾.

Op 10-10-1654 ondertrouwde hij met Martijntien Ariens (van Spaendonck), wed. van Pieter Gillisen Vermeulen, van Delft ⁶⁸⁾. Wonende „opt Marctvelt” werd hij 25-10-1667 in de Oude Kerk begraven ⁶⁹⁾. Bij de boedelscheiding op 14-12-1668 bleek, alles bij elkaar, de „zuivere massa” te bedragen: 29607 gulden 70 stuivers ⁷⁰⁾, een onbeduidende boekverkoper was hij dus zeker niet. In de bibliotheek van het Gemeente-archief van Delft bevinden zich enkele bij hem uitgegeven werken. In 1621 verscheen anoniem te Delft, uitgegeven door Adriaen Claesz. Vryenberch en gedrukt „bij Jan Pietersz. Waelpots inde Druckerij”, de eersteling van de priester-dichter Johan Stalpart van der Wiele, „Hemelryck” ^{70a)}. Zo drukte dus een Protestant het werk van deze onvermoeibare missionaris van het Westland. Op 3-1-1622 werd hij als meester boekbinder ingetekend in het Sint Lucas-Gilde te Delft. In dit Gilde staat hij óók ingetekend

65) Uit haar zijn o.a. takken voortgekomen der regentengeslachten: v. Borcharen, Deijm, v. Bleijswijk, Hagoort, v. Hoeij, Schilthouwer, v. Schuylenburch, Tierens, Trip. Voor de fantasieën zie Ned. Leeuw 1900, 136/142; 1904, 219-222; 1906, 193-201; 1907, 12-15; 1908, 193-198 en 229; 1911, 85-87.

66) G.A. Delft, r.a. nr. 5, Herv. Trouwreg. 1609—1621. Hun familienaamen staan hier niet vermeld, de zijne blijkt o.a. uit de doopacten van zijn negen kinderen, de hare o.a. uit beider testament van 11-12-1651 (Not. Jac. v. Santen, Delft, nr. 2017, acte 78, Alg. R.A. Den Haag).

67) G.A. Delft, r.a. nr. 7, Doopreg. Oude Kerk, resp. 21-1-1618 en 27-10-1619. 68) Idem, r.a. nr. 127, Huw. Inschr. Gerecht 1650—1656.

69) Idem nr. 41, Reg. v.d. doden.

70) A.R.A. Den Haag, Weeskamer Delft, Boedel nr. 1865, Joh. Pieterse Waelpoth, omvangrijk pakket met o.a. deze boedelscheiding, op fol. XXXI waarvan dit bedrag vermeld staat.

70a) Mr. J. J. A. Lucas, „De drukkersadressen op enkele werken van Johan Stalpart van der Wiele” in „Tijdschr. voor Taal en Lett.”, XXVIII, 1940, 207.

in het „Meestersboek” (1613—1649) onder de „Verlichters ende Constvercoopers ende Boeckvercoopers” 70b).

De gedrukte bronnen geven slechts hier en daar een kleinigheid over hem, ook de bekende werken van Dr A. M. Ledebroer 71) zeggen van hem niet veel meer dan dat hij werkzaam was van 1621—1658 (niet juist dus) en in 1629 „bij 't Stadthuys. Aen 't Marctveldt” woonde. Elders hoop ik uitvoeriger op hem terug te komen. Zijn huis, tevens winkel 70), stond aan de noordzijde van het Marktveld te Delft 70). Hij zal dus, als boekverkoper, wel goed bekend zijn geweest met de kunstschilder Johannes Vermeer, die, toen hij in April 1653 met Catharina Bolenes trouwde, eveneens „opt Marctvelt” woonde. Negen kinderen kreeg hij, vier bleven in het leven; wij vermelden kort:

- a) *Helena*, ged. 27-10-1619 67), trouwde, wonende „aent Marctvelt”, op 12-2-1645 in de Nieuwe Kerk met Louys Elsevier, jongeman te Leiden 72). Louys was schilder en een zoon van de reeds genoemde schilder Aernout Elsevier 61).
- b) *Pieter (IV) Waelpoth*, ged. 17-3-1624 67), huwde op 5-10-1644 in de Nieuwe Kerk te Delft als „fransche schoolmr., J.m: tot Rotterdam” met Petronella Stangerus, j.d. van Delft 72). Hij verhuisde weer naar Delft, waar zijn vrouw op 8-7-1648 begraven werd 73). Reeds op 27-10-1648 hertrouwde hij in de Hooglandse Kerk te Leiden met Elijsabeth van Swieten; bij zijn ondertrouw te Leiden (8-10-1648) vergezelden hem „Jan Pietersz. Waelpoth zijn vader” en zijn schoonvader Symon van Swieten 74). Van de bij beide vrouwen verwekte veertien kinderen (Delft en Delfshaven) waren nog slechts twee dochters in leven, toen hij op 15-11-1666 te Delfshaven overleed 75). De „franchoijsche schoolmeesters”

70b) Fr. Obreen, „Arch. voor Ned. Kunstgesch.”, I, Rott. 1877/78, blz. 1-120: „Het Sint Lucas-Gild te Delft”, resp. blz. 18 en 9. Zijn zoon Abram ingetkend als meester boekbinder op 25-6-1650, blz. 50.

71) „De Boekdrukkers, boekverkoopers en uitgevers in Noord-Nederland sedert de uitvinding van de boekdrukkunst tot den aanvang der 19e eeuw, Eene proeve”, Deventer 1872, blz. 121; „Alfab. Lijst der Boekdrukkers (etc.)”, Utrecht 1876, blz. 184. Zijn zoon Abraham op resp. blz. 287 en 184.

72) G.A. Delft, r.a. nr. 70, Trouwreg. Nieuwe Kerk 1639—1645; nr. 125, Huw. Insch. Gerecht 1637—1645; G.A. Leiden, Herv. Huw. Procl. reg., Letter N, 1642—1647, fol. 133v.

73) G.A. Delft, r.a. nr. 48, begraafreg. Nieuwe Kerk.

74) G.A. Leiden, Herv. Huw. Procl. reg., Letter O, 1647—1653, fol. 69v.

75) Als noot 70; daarin o.a.: 23-2-1667 Notaris Chr. v. Vliet, Delfshaven, Inventaris v. d. goederen, nagelaten door „Meester Pieter Waelpoth, fransse schoolm. op Delfshave”.

waren in de 17e eeuw van grote betekenis voor de culturele en maatschappelijke verheffing der handelskringen⁷⁶⁾.

- c) *Abraham Waelpoth*, ged. 30-12-1626⁷⁷⁾, ondertrouwde op 18-1-1650 te Leiden als „bouckvercooper” te Delft, vergezeld van zijn vader Jan P. Waelpoth, met Elisabeth Cruysius. Zij huwden te Delft 20 Februari⁷⁸⁾. Van de zeven kinderen die hij kreeg (6 te Delft, 1 te Leiden) overleefden ook hem slechts twee dochters⁷⁹⁾. Ledeboer⁷¹⁾ zegt van hem slechts dat hij op 23-6-1660 te Leiden „Vrijm(eester) voor de boeknerinc en druckerij” werd. Te Delft was hij reeds op 25-6-1650 als „meester bouckbinder” in het Sint Lucas-Gilde ingeschreven^{70b)}. Op 6-7-1662 werd hij, wonende op de Bredestraet te Leiden, begraven⁸⁰⁾.

De van Swieten's waren zeer nauw verwant met de Elsevier's⁶¹⁾, Stangerus en Crucius waren kunstenaars-en intellectuelenfamilies⁸¹⁾.

Uit dit overzicht kunnen wij reeds opmaken, dat óók de nakomelingen van de uit Antwerpen naar Dordrecht getrokken Peeter II een rol hebben gespeeld, zij het een bescheiden rol, in de machtige cultuurspreiding, die wij danken aan de immigratie der Zuid-Nederlandse vluchtelingen.

Er rest ons nog één zoon van Vranck Mathijsz.: *Jacop Waelpot*. Wat wij van hem weten is spoedig verteld. 25-6-1555: Jacop Waelpoyt koopt een huis van een begijn, staande bij de Zoutwerf te Mechelen⁸²⁾. 30-7-1555 hij verkoopt zijn part in het huis „de Helle” te Mechelen; 15-11-1557 hij ontvangt, samen met zijn broeders en neef, de opbrengst van drie bossen op Schiplaken; 15-7-1560 hij ontvangt in erfenis een haringrokerij bij de Zoutwerf; 16-4-1567 treden hij en Rombout op als voogden van de kinderen van hun broeder Peeter I; 29-9-1580 wordt hij „wijlen” genoemd⁸³⁾. Hij is dus *overleden in de periode 1567/1580*, wsch. niet lang vóór Sept. 1580.

76) Zie ook K. J. Riemsens, „Esquisse historique de l'enseignement du français en Hollande du XVIe au XIXe siècle”, dissertatie 1919.

77) G.A. Delft, r.a. nr. 8, Doopreg. Oude Kerk.

78) Als noot 74, fol. 137 en als noot 68.

79) Blijkens de afrekeningen in de Weeskamer, zie noot 70.

80) G.A. Leiden, Begraafreg. nr. 11, 1657-1667, fol. 155, Hooglandse Kerk.

81) Zie noot 61: blz. 2001/2005 en deel VII, blz. 217/218, „Oud-Holland”, LII, 1935, „Un émule de Vermeer et de Pieter de Hooch: Cornélis de Man”.

82) Stadsarchief Mechelen, Schepenbr. nr. 177, fol. 56, nieuw fol. 55.

83) Zie voor deze vermeldingen de blz. 91 en 103 van dit art.

Jacop's zoon *Mathijs II* erfde van zijn oom Rombout, na diens dood op 16-10-1603, het Huis „Te Vesten” te Wemeldinge, mét circa 22 gemeten land ⁸⁹⁾. Mathijs was (circa 1585 ?) naar Den Haag gekomen (vermoedelijk uitgeweken), waar hij op 16-4-1591 als „Mr Matijs Jacopss. organist, wonende alhier in den Hage” een huis kocht aan de noordzijde van de Vlamingstraet. Dit huis wordt meermalen als belending vermeld, o.a. op 23-4-1593 en 12-3-1601. Hij heet dan resp. „Meester Mathijs orgelist” en „Mr. Mathijs Walpots organist” ⁸⁴⁾. Zijn huis aan de Noordzijde van de Vlamingstraat werd door de erfgenamen op 28-4-1634 aan een hunner verkocht ⁸⁵⁾. Hij bezat eigendommen op Zuid-Beveland, want 30-10-1597 werd „Op de Requeste van Matthijs Waelpots, versouckende te moghen vercoopen zeker leen off gaende goet, hem aencommende, leggende in Zuydt-Bevelandt, gheappostilleert : nihil”. Hem werd dus de toestemming geweigerd, dit leen te verkopen ⁸⁶⁾.

Op 6-8-1618 deed Pieter Waelpots den Ouden, als procuratie hebbende van zijn zoons Pieter en Jan (dus Pieter II en zijn te Dordrecht geboren zoons Pieter III en Jan IV), ten overstaan van schepenen van Wemeldinge, ten behoeve van Mathijs voor 800 Car. guld. afstand van alle rechten „als sijluijden ende haere naecomel. (...) mette doot vanden voorsz. Mathias Waelpots soude moogen krijgen” op grond en erve van het Huis ter Vesten en op de daarbij behorende 22 gemeten ⁸⁴⁾. Daar Mathijs zélf een zoon (Jacob) had, waren (afgezien nog van de waarschijnlijkheid dat Pieter II, afstammende van de eerste vrouw van Vranck Waelpot, geen recht op dit Huis kon doen gelden) ⁸⁷⁾ de kansen van vererving op Pieter's zoons gering. Tóch betaalde Mathijs een bedrag van 800 Car. guld., tóch schreef men 22-7-1618 : „d'Erve vande *gemeene* Erfgenamen van wijlen Romboudt Waelpots” ^{88a)} en tóch vermeldde Mathijs' dochter Judith in 1641, dat Mathijs „tot sijne meerder securiteit” op 6-8-1618 „andere *pretendenten* vuytgecocht” had ⁸⁸⁾. Mischien was de bepaling uit het testament van 1513 omtrent het alleenrecht van „doutste naeste manhoofd” niet meer zo strikt opgevolgd, in 1641 althans kon de weduwe van Mathijs' zoon Jacob voor haar zoon niet meer het alleenrecht winnen, het

84) Gem. Arch. Den Haag. Transportreg., Recht. Arch. resp. nr. 337, f. 368v.; nr. 339, fol. 113v. en 347, fol. 103.

85) Idem nr. 373, f. 206.

86) „Notulen v.d. E.M. Heeren Staeten v. Zeelandt d'Anno 1597”, uitgave 18e eeuw, fol. (371), Aaa2. 87) Zie blz. 103, 1e alinea.

88) Zie de noten 23 en 39 ; zie voor het testament van 1513 op blz. 101.

Hof van Holland erkende Judith's recht op 1/6 part (Mathijs had 6 kinderen). Judith had beweerd, dat dit land van Mathijs „geen subject, maer vrij alodiael goet” was. Op 28-6-1633 werd „Mr Mathijs van der Vesten” in de Haagse Grote Kerk begraven⁸⁹⁾. Met deze naam, ontleend aan het door hem geërfde Huis, zien wij hem en zijn nakomelingen dikwijls en op den duur bijna uitsluitend aangeduid. „Mathijs Walepots van den (der) Veste” heet in 1627 „geweesen orgelist” in Den Haag^{89a)}. Als onze uitgeweken Zuiderling organist is geweest van één der Haagse kerken, moet er in de archieven dezer kerken méér over hem te vinden zijn.

Mathijs had bij zijn vrouw Susanna Pastenacx 6 kinderen, o.a. één zoon, Jacob, op de 5e plaats genoemd, Susanna en Judith (beiden met een Bergen op Zoomse van Hove gehuwd)¹⁾ en Maria (geh. met Jan Janss. Mol)⁹⁰⁾. In hun testament van 5-2-1620 (waar gepasseerd?) stelden zij hen tot erfgenamen van alle na te laten bezittingen. Susanna Pastenacx overleed vóór haar man⁹¹⁾, met wie zij indertijd circa vier jaar na de dood van haar eerste man, Pouwels Smits, gehuwd was⁹²⁾. De familie Pastenacx kwam eveneens uit het Zuiden, misschien wel van Mechelen, want op 6-7-1585 wordt aldaar een echtpaar Jacop Verhulst/Catherina Pastenaex vermeld⁹³⁾ en bovendien werkte daar rond 1550 de vermaarde kanongierter Cornelis van Pastenaeken (C. Pasternax)⁹⁴⁾.

„Jacob (II) Waelpots van der Vesten, notaris, j.m.” huwde in de Grote Kerk op 12-5-1624 met Magdalena Claes Coole, j.d., beiden in Den Haag wonende⁹⁵⁾. In Mei 1632 was de notaris

89) Brab. Leeuw, 3, 1954, blz. 146, noot 13 en 10.

89a) Alg. Ned. Fam. blad 12, 1895, blz. 44, J. Servaas van Rooijen, zonder bron.

90) Als noot 89, blz. 145, noot 11 en blz. 135, alinea 3, subdossier: rekening van Corn. Janss. Mol 18-7-1636: Maria en haar man en alle 8 kinderen overleden vóór 12-12-1635.

91) Dit alles volgens de verklaringen van Judith in de procesacten van 1641.

92) Request a.h. Hof v. Holl., met appointement van 11-1-1634, van Margar. Pouwels Smits, één der voorkinderen, in G.A. Den Haag, Weeskammer 1978, boedel Jan Mol x Maria Waelpots v.d. V., subdossier: rekening van Weesmeesters 9-7-1636. Margarieta spreekt over wijlen haar oud-oom in Brabant (geen naam).

93) Schepenbr. 207, fol. 85, mededeling v.d. Stadsarchivaris R. De Roo 22-10-1952.

94) „Oud-Holland”, LII, 1935, p. 229-240, „Dix pièces d'artillerie fondues à Malines...”, par Dr G. v. Doorslaer; „De Navorscher” XXII, 1872, p. 500-507 „Opschriften op oud geschut” (te Vlissingen opgesteld).

95) G.A. Den Haag, fiches op de retro-acta.

Jacob van der Vesten omtrent 36 jaar, zijn geboortjaar viel dus rond 1596⁹⁶⁾. Minuten zijn niet van hem bewaard gebleven. Op 18-10-1635 werd hij in Den Haag begraven⁹⁷⁾. Magdalena overleed wsch. in 1648⁹⁷⁾.

Van Jacob's vier⁹⁷⁾ kinderen noemen wij :

a) *Walterus van der Veste(n)*, ged. Grote Kerk 11-8-1630⁹⁵⁾. Merkwaardigerwijze huwde hij, nog geen 20 jaar oud, op 3-7-1650 te Antwerpen Katholiek met Susanna Vianen, waarbij zijn broeder Nicolaus getuige was⁹⁸⁾. In 1651 woonde hij te Den Haag⁹⁹⁾, in 1660 te Delft¹⁰⁰⁾. Kinderen liet hij bijna zeker niet na. Hij overleed, wsch. te Delft, in 1666/1667, Susanna van Vianen leefde daar nog 20-9-1669¹⁰¹⁾.

b) *Nicolaes v. d. V.*, 2 jaar ouder, dus circa 1628 geboren¹⁰²⁾. Zonder afscheid te nemen verdween hij in 1656 naar Indië, waar hij in 1668 zonder wettige descendenten te Batavia overleed¹⁰³⁾, als „vrij man”⁹⁷⁾.

c) *Maria*, ondertrouwd Den Haag met 1) 10-5-1665 Pieter Janss. van Opsant; 2) 26-10-1681 Jan Harmanse Seghbroek⁹⁵⁾.

Op 13-11-1676 verkochten de overgebleven erfgenamen van „Mathijs (II) Waelpots van der Veste” de 22 gemeten land onder Wemeldinge, „genaemt het Blauw huijs ter Vesten” (op 21-9-1670 werden deze landen genoemd „de Blauwe Vest”¹⁰⁴⁾) voor 3300 Car. guld. aan Jacob Jacobssen Dijkwel aldaar¹⁰⁵⁾. De drie nog overgebleven takken waren : 1) de erfgenamen van Susanna, vrouw van Cornelis van Hove¹⁰⁶⁾ ; 2) de erfgenamen van Judith, vrouw van Jan van Hove¹⁰⁶⁾ ; en 3) Ma-

96) Idem, Notaris G. (A) v. Warmenhuijsen, nr. 18, fol. 149, 24-5-1632.

97) Alg. R.A. Den Haag, Hof v. Holl., nr. 88, 13e Memoriaelboek, f. 51v./52v., 4-11-1670.

98) „cum dispensatione omnium proclamationum et speciali commissione Hage comitis”, Stadsarchief Antwerpen, Huw.reg. O.L.Vrouw Noord, 13.

99) G.A. Den Haag, Not. N. v. Bolgersteijn, nr. 151, fol. 28, 3-4-1651. Hij tekent „Waltheris Waelpots” en op 8-12-1651 (fol. 38) „W:vander Vesten”.

100) Idem, Not. P. v. Rhoon, nr. 578, fol. 56, 17-4-1660, daar genoemd : Sr Gualterij van der Vesten.

101) Idem, Not. J. Wichmans, nr. 492, fol. 388 : Overdracht van haar rechten op de 22 gemeten op de man van haar schoonzuster Maria v.d. V.

102) Idem, Not. P. v. Roon, nr. 581, fol. 187, 11-8-1668.

103) Idem, Not. C. Dispontijn, nr. 834, f. 21, 12-11-1670, daar genoemd : Nicolaes Waelpots van der Vesten.

104) Idem, fol. 13.

105) Idem, Not. Corn. den Haen, nr. 1012, f. 7/7v.

106) Brab. Leeuw, 3, 1954, p. 146, 2e alinea en p. 147, 2e alinea.

ria (gehuwd met Pieter Opsant), enig overgebleven rechthebbende van notaris Jacob's tak. Op 14-4-1677 vond te Wemeldinge de overdracht plaats van deze landen „geleghen inden houck daer t'Blau huys in plagh te staen, specterende aen het gewesene huys ter Vesten" ¹⁰⁷). In Januari 1695, toen de erfgenamen van Jacob Jac. Dijkwel de „Blauwhuyslanden" in 15 partijen verkochten, werd dit aloude goed eindelijk versnipperd ¹⁰⁸). Aan „die Veste" hebben wij dáárom zo veel aandacht besteed, omdat de vele processen, om het bezit ervan gevoerd, even zoveel hulpbronnen waren bij de oplossing van de moeilijkheden die de genealogie Waelpot ons bood ¹⁰⁹).

Er zullen uit de vrouwelijke linies zeker nakomelingen be-

107) R.A. Middelb. Transportreg. Wem. 1658—1697, nr. 3598, f. 80v/81.

108) Als 107, achter in deel I, niet meer gefolieerd. Gaarne zouden wij bewezen zien wat wij zeker achten, nl. dat het Blauwe Huis en het Huis ter Vesten identiek waren. Bestaan er nog afbeeldingen of kaarten van huis of land? Reeds in het oudst bewaarde Wemeld. schepenreg. (R.A. Middelb. nr. 3580, 1578/79, f. 94) wordt, op 30-4-1578, „den houck daer t'blau huys in staet" genoemd. In de Overloper (veldboek) v. Wem. van 1582 (de oudst bew.) vindt men op f. 36v. voor deze hoek, gelegen in het Westambt, een gelijke betiteling. Eigenaar van vele stukken land in deze hoek is daar „Thuis ter Vesten". (Arch. v. d. polder Breede Watering Bewesten Yerseke" te Goes, nr. 1035, mededeling v. d. heer K. Dekker te Wem. Juli 1952). De Overloper van 1631 (nr. 1042, om de 7 jaar een andere) zegt: „...daer t'blauhuys in heeft gestaene". **Het Blauwhuis is dus vóór 1631 verdwenen.** Bij verpachtingen van grond wordt te Wem. nóg de omschrijving gebruikt: „waar het Blauwhuis heeft gestaan" (med. v. d. heer J. Polderman te Amersfoort 31-5-1950).

Er waren overigens méér huizen met deze naam: in de verklaring van Schout en Schepenen van Kruiningen op Z. Beveland d.d. 13-1-1615(14?) komt onder de 15 huizen of hoven, die leegstonden, afgebroken, vervallen of verbrand waren (deels door de vijand), voor: „de houue genaemt 't Blauhuys" (Ermerins, „Zeeuwsche Oudheden" VII, 2e stuk, 1793, 140/142, bijlage i).

109) Dit artikel is slechts een proeve: er zijn nog veel naamdragers, te Mechelen en elders, die wij niet kunnen plaatsen. Te Mechelen: Jan v. Waelpot, wiens aldaar geb. dochter Anneken op 14-5-1594 te Breda voor Schepenen ondertrouwde met Henrick Adriaenss Lynewever (G.A. Breda, Inv. nr. R. 1104 A, f. 16); Jan Waelpot, geh. m. Lysbeth Heremans, die in Maart 1596 een dochter Anna liet dopen (St. Rombouts p. 278); Jan Waelpots, geh. m. Maeijcken Cuijpers, die op 15-8-1620 een zoon Anthonius liet dopen (O. L. Vr. p. 84); Joannes Wa(e)lpots, die 19-3-1749 werd begraven (S. Romb. p. 198).

Interessant, vanwege de vermoedelijke samenhang, éérs onderling en dan met de Mechelse familie, zijn: te Gent: Livinus Walput, in Mei 1689 in de St. Baaf gehuwd met Johanna van Abroek (oudste vermelding in de tafels op de trouwreg.; er komen méér naamdragers voor; mededel. v.d. heer K. v. Rijn te Amsterdam Juni 1955); de musicus (Philippe) Henri Waelpot, 1845—1885, „symphoniste de premier ordre" (Biogr. Nat., publ. par

staan (hebben), (men zie de tekens ↓ in Stamboom II), maar in verband met de uiteraard beperkte doelstelling van de *Brabantse Leeuw* hebben wij generatie IX niet verder uitgewerkt. Wij stelden ons als doel, te bewijzen hoe dit Zuid-Nederlandse geslacht Waelpot¹¹⁰), evenals zo vele andere, in het Noorden geheel is geassimileerd. De zuidelijke invloed op de genealogische en culturele samenstelling der „Hollanders” is, dunkt ons, nóg groter dan men algemeen aanneemt. Elke studie, die bewijzen daarvoor aandraagt, behoort óók tot de Zuid-Nederlandse geschiedenis¹¹¹).

Amsterdam, Bronckhorststraat 44.

Th. G. A. Bos.

L'Acad. Royale des Sciences.... de Belg.”, Tome 27e, Brux., 1938; zie ook „Brugsche Courant” 17 en 20-12-1947. te St. Kruis-Winkel (N.O. van Gent): Jacobus Waelpot, geb. 23-6-1789, stamvader van een uitgebreid nageslacht Waelpot in Oostelijk Zeeuws-Vlaanderen. Te Middelburg: Jan Walput, op 26-5-1746 Hervormd geh. m. Lena Ratel (fiche Bibl. Wallonne te Leiden); Peeter Walput, geb. 1710/20, wiens dochter Catherine, geb. te Hamme (halfweg Gent-Antw.), op 15-5-1811, 67 jaar, te Mechelen overleed (med. Stadsarch. Mech. 14-7-1950).

De archieven van verscheidene plaatsen in Vlaanderen, Brabant en Zeeland zullen dus nog gegevens kunnen opleveren.

110) De Waelpotten, die vanaf midden-17e eeuw te Dordrecht voorkomen (uit één dezer takken stamden boekdrukkers Walpot te Dordrecht in de 18e eeuw), behoorden niet tot de Mechelse, maar tot de Limburgse familie (zie blz. 84 en noot 7).

111) De heer J. Bolsée, chef du serv. sigillograph. aux Arch. gén. du Royaume te Brussel, schreef mij n.a.v. de vermelding van het zegel v. d. Mechelse schepen Joh. Waelpoyt van 1449 (zie noot 15 en de tekening, bl. 86/87) en van de Raadt's beschrijving v.h. zegel van 1442 (als „moulage” nr. 8692 te Brussel aanwezig, zie einde van noot 15): „Sur ce sceau (8692) ainsi que sur celui, dessiné par Van den Eijnde, il y a bien 3 bouteilles (la première étant cachée sous le franc quartier) et le franc quartier porte bien la fasce surbaissée sommée du lion issant (schématisé) et non: „een niet te ont-cijferen figuur”. Op een mij op mijn verzoek toegezonden foto van 8692 zijn inderdaad duidelijker dan in de tekening van V. d. Eijnde de door de Raadt aangegeven wapenfiguren te onderscheiden.

POORTERSCHAP

Op 11 Mei 1472 verklaren Henrick Smeeds en zijn broer Jan, dat Henrick Scouwerman (of Stouwerman?) in de St. Janskerk gedoopt werd als zoon van een Bossche poorter. Henrick Smeeds was zijn peter. (Den Bosch R. 1241 fol. 349).

F. S.

HET BREDASE STADSWAPEN ALS SUPERLIBRIS

Een zo rijke oogst aan superlibris¹⁾, als in een vorig artikel²⁾ naar aanleiding van het Bossche verzameld, is te Breda niet te verwachten, omdat de stad zowel minder belangrijk als hare school minder bezocht was. Toch loont het de moeite om de toepassing er van na te gaan, omdat ditmaal andere gezichtspunten aan het licht komen.

Omstreeks het midden der 17de eeuw laat de Bredase magistraat boven zijne publicaties een vignet drukken³⁾, dat de inhoud van een middeleeuws zegel, van 1446 tot 1556 gebruikt, tamelijk getrouw herhaalt⁴⁾. Fig. V.

Terwijl door de stad in deze dus een oude en zelfs zeer conservatieve weg bewandeld werd, want de wijze van voorstelling is feitelijk een nog 13de-eeuwse, werd deze voor haar superlibris, dat blijkbaar voor haar iets nieuws was, en ten behoeve der magistraatsbibliotheek verlaten. In de decoratieve voorstelling is van het wapen slechts het drieschuinkruisjes-teken overgebleven⁵⁾. Fig. I.

Aan deze nieuwe behandeling verwant is het superlibris van het stamboek der Congregatio illustrissimi Baroniae Bredanae erecta Lovanii nonis Octobris anno 1648. Weliswaar gaat het hier niet om het stedelijk, maar het gewestelijk wapen, dat

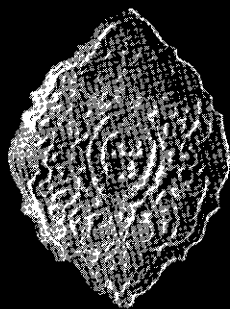
1) Moet men van superlibris of van superlibros spreken? De kwestie staat open, want geen van beide is in een kunstwoordenboek te vinden. De term is aan exlibris, dat bekend en aanvaard is, verwant. Omdat super niet alleen den accusativus, maar ook, zij het zeldzaam, den ablativus regeert en het begrip superlibris ook naar analogie van exlibris schijnt gevormd te zijn, meen ik aan superlibris de voorkeur te mogen geven. Overigens moet het kind nu eenmaal een naam hebben.

2) Het Bossche stadswapen als superlibris, in De Brabantse Leeuw, jg. 4, afl. 1 en 2.

3) Het vignet is eveneens afgedrukt op het titelblad van Inauguratio illustris scholae ac illustris collegii Auriaci etc. Cum omnibus solemnibus etc. Bredae, ex officina Joannis à Waesberge, illustris Scholae et Collegii Auriaci typographi jurati. MDCXLVII. Thans bewaard in Bibl. Schol. Bred., berustend ten gemeentearchief no. 101.

4) Men zie voor de verklaring der voorstelling het artikel van mijne hand: Het wapen van Breda, in Jaarboek v.d. gesch. en oudh. kring v. Stad en Land v. Breda De Oranjeboom, jg. 1949 bl. 17 en volgende. Schaal 1/3.

5) De stempel is o.a. gebruikt voor de band van Rechten ende costuymen der hoofbancke van Santhoven. Magistraatsbibl. no. 71. Het werk is gedrukt te Antwerpen door Cornelis Woons in 1664. 4° perk. Als exlibris draagt het op de eerste bladzijde het opschrift: In usus S.P.Q. Bred. aere publ. paratus MDCLXIV. Schaal 1/4.

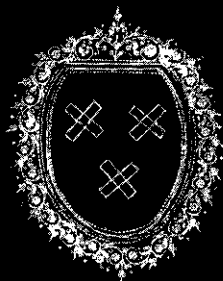
I

II

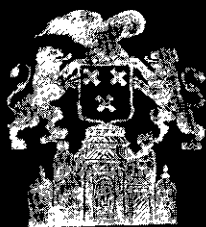
III

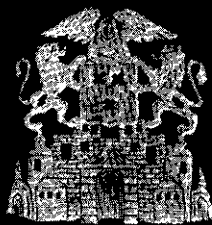
IV

V

VI

VII

een verdubbeling er van is, maar dit lijkt mij geen bezwaar om het wegens zijn zeldzaamheid af te beelden⁶⁾. Fig. IV.

Hoewel volgens de stadsrekening reeds in 1629 aan het Jesuïtencollege, de toenmalige vorm der Latijnse School, een stedelijke subsidie voor het uitdelen van prijzen gegeven werd⁷⁾ en er in de ten gemeentearchieve berustende bibliotheken dergelijke van enigszins latere datum voorhanden zijn⁸⁾, schijnt dit voor magistraat of scholarchen niet voldoende reden geweest te zijn om de banden er van te versieren of daarvoor een stempel met stadswapen te doen maken.

Op het eind der 17de eeuw verandert dit. Destijds werd voor de stedelijke administratie haar zesde zegel, dat geheel van het voorgaande afweek, gesneden, en daaraan is, behoudens de legende, de stempel geheel gelijk, waarmede de prijsbanden der stadsschool, naar ik vermoed, voortaan gekenmerkt zouden worden⁹⁾. Fig. II. Wat hiervan zij, is mij dit superlibris slechts éénmaal voorgekomen¹⁰⁾.

Inmiddels genoot het reeds genoemde middeleeuwse zegel van Breda nog steeds een zodanige reputatie, dat het andermaal als voorbeeld, ditmaal voor het tweede superlibris der school, bestemd werd. Hiervan zijn mij twee stempels bekend, waarvan de ene tevens een copie, maar in spiegelbeeld, van het vignet der stedelijke drukwerken is. Naar het jaar van drukken der daarmede versierde klassieke uitgave, namelijk 1696 te oordelen, zou deze stempel van omstreeks 1700 kunnen zijn, hetgeen klopt met de aard van de voorstelling van het andere plat van het boek, welke het wapen van de koning-stadhouder Willem III,

6) Het stamboek bevindt zich in het familiearchief Van Lanschot en het superlibris werd met de vriendelijke vergunning van mr. H. van Lanschot gereproduceerd. Bruinlederen band met gouddruk en vervaardigd in 1691. De voorstelling is uit de hand met enige stempeltjes vervaardigd. Schaal 11/50.

7) Stadsrekening over 1629 fol. 151vo.

8) Prijzen aan Christoffel van Campen in 1657 en 1661 uitgereikt en bewaard in diens bibliotheek sub 82 en 38, berustend ten gemeentearchief. Dito aan Samuel Maresius in 1682, bewaard in de magistraatsbibliotheek sub 195.

9) Ook is het niet door een cirkel, maar door een nauwelijks daarvan afwijkend ovaal omlijst. De tweede afwijking is, dat de console, waarop het stadswapen rust, niet een vlakke plaat met daarover gehangen kleed, maar een dubbele voluut is.

10) Het betreft een prijs, in het bezit van mr. W. F. H. Oldewelt, gemeentearchivaris van Amsterdam, die de vriendelijkheid had, het superlibris te laten reproduceren. Het boek is in 1697 gedrukt en de stempel is zeer flauw. Schaal 1/2.

heer van Breda, is ¹¹⁾). Fig. VI en III. Dat dit boek, zijnde Justi Rycquii de capitolio Romano commentarius, als prijs in 1770 aan Govardus Carolus van Persijn geschonken werd, behoeft na hetgeen vroeger over de aankoop van weinig gezochte boeken gezegd werd, hiermede niet in tegenspraak te zijn.

Van dit type is mij een tweede stempel bekend, waarvan ik de ouderdom nog minder durf te noemen, omdat aan alle daarvan voorzien en mij bekende banden de prijslijst ontbreekt. Zou men op het jaar van uitgave afgaan, dan komt reeds 1692 in aanmerking. Dit superlibris is, hoewel in 1794 de prijzen zonder superlibris uitgereikt werden ¹²⁾ en in het zelfde najaar zelfs besloten is om wegens de tijdsomstandigheden het geven geheel te staken, minstens tot het begin der volgende eeuw in gebruik gebleven ¹³⁾. Fig. VII.

J. P. W. S. Smit.

11) Hiermede behoeft het besluit van de magistraat van omstreeks 1760 om een koperen stempel te doen graveren voor de prijzen der Latijnse School met het wapen van Z. Hoogheid, niet in tegenspraak te zijn. Alleen is dit laatste mij onbekend. Het boek bevindt zich in de bibliotheek van het Rijksarchief in Noord-Brabant. Schildpadleer en gouddruk. Schaal 37.5/100 en 38.5/100.

12) Te oordelen naar een in dat jaar aan Jacobus Dagevos gegeven prijs met vermelding, dat hij naar de hogeschool bevorderd wordt. Het is een Curtius, in 1708 gedrukt, en bevindt zich in de bibliotheek der abdij van Achel sub no. 36946.

13) Mij zijn slechts drukken van 1692, 1754, 1766 en 1778 bekend, in alle welke de prijslijsten ontbreken. Afgebeeld is het superlibris van Franc. Vigeri Rotomagensis De praecipuis Graecae dictiones idiotismis libellus, in 1766 te Rotterdam uitgegeven. Bruin lederen band met gouddruk. Bibl. van mr. J. P. W. A. Smit. Schaal 47.5/100. De linten voor het dichtbinden, nog aanwezig, zijn oranje. In plaats van het meest gebruikelijke groene was te Breda minstens reeds in 1657 oranje lint gewoon.

POORTERSCHAP

Op 2 Dec. 1499 verklaren Marten van Elmpt en Henrick Jan Pouwels, poorters van Den Bosch, dat Hubert Peter Wouters vanden Loeck een geboren poorter is, daar hij in de St. Jan gedoopt is. (Den Bosch R. 1268 fol. 223). F. S.

EEN LAATHOF TE BEERS.

Ten rijksarchieve te 's-Hertogenbosch wordt een aantal archiefjes van leen- en laathoven bewaard ¹⁾. Daaronder treft men niet aan het Laathof van Witteman te Beers. Dit laathof bestond uit een meier en vijf laten. Blijkens een acte dd. 8 Juni 1561 waren deze toen resp. genaamd Henrick Verloers, Jan Roelands, Dierick Renys, Willem van den Borch, Merten Verduyckt en Peeter Verlegh. Zij certificeerden de overdracht van land „op 't Houvelt”, grenzend aan 's Heren straat; de gemene straat en het O. L. V. altaar in de kerk van Beers. Wellicht vormt genoemd toponym een aanwijzing voor de beantwoording der vraag, welk dorp Beers hier bedoeld wordt: Beers in het Nederambt van het Land van Cuyk, Beers in Kempenland of nog een ander dorp. De bewuste acte berust in te Zevenbergen achtergebleven restanten van het archief der Weeskamer ²⁾.

F. A. Brekelmans.

1) Een opsomming vindt men in: De rijksarchieven in Nederland (1953), p. 118-119.

2) Gemeente-archief Zevenbergen, voorl. inv. 2502.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Nieuwe vragen

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te zenden aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk A 41, Kerkdriel.

Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

SCHEPEN VAN HEUSDEN (1613)

Van Engelen. — Gevraagd wordt: de namen van de ouders en de grootouders van vaderszijde van: mr. Gerlach van Engelen (ab Angellis), geb. Heusden, bachelier in de H. Godheid, pastoor van Hillegom, die te Leuven drie studiebeurzen stichtte (testament dd. 13-6-1663). De moeder van Jan Theodoor Versteegh (Joanna van Gellicum) was de dochter van zijn „eygen moeie” ab Angellis (= Geertruy van Engelen, dochter van Geerlinck Willemszn. van Engelen en Joanna Loeff). Alles wijst er dus op, dat zijn grootvader Geerlinck van Engelen was. Deze huwde eerst met Corneliske Gerardsdr. van Wyck en daarna met Joanna Loeff (die in 1610 hertrouwde met Jan Willemszn. te Baardwijk). Ik vermoed dat zijn vader Gerard van Engelen was. Hij had een zuster, Willemke van Engelen, gehuwd met Willem Lucas van Engelen en een broeder Jan van Engelen, wiens af-

diuk van zijn cachet een leeuw vertoont met als helmteken : een uitkomende leeuw. Alhoewel Willem Lucas van Engelen, blijkens een grafzerk, een geheel ander wapen voerde, zegelt zijn afstammeling, heer Roelof Aert van Engelen in 1760 eveneens met een cachet dat een leeuw bevat. Jan van Engelen, voornoemd, was gehuwd met Maria Dancklofs. Hun zoon, heer Antoon Ignatius van Engelen, die op 11-12-1711 ongehuwd stierf, voert eveneens de leeuw. Gaarne zou ik ook de kleuren van hun wapen kennen.

Brussel.

B. W. VAN SCHIJNDEL.

Van den Nieuwenhuizen. — Uit het huwelijk van Cornelis van den Nieuwenhuysen met Joanna van Huyvort werden o.a. de volgende kinderen geboren, die te Hilvarenbeek gedoopt werden : Allegonda, op 6-1-1768 (P. Cornelis v. d. N. en M. Hendrina v. H.) en Maria, op 13-5-1771 (P. Lambertus v. d. N. en M. Dorothea v. H.). Deze personen zijn niet in het doopregister van Hilvarenbeek te vinden. Uit welke gemeente zijn zij afkomstig ?

Antwerpen, St. Willibrordusstraat 27.

J. M. L. VAN DEN NIEUWENHUIZEN.

In de Brabantse Leeuw jrg. 3 afl. 11 en jrg. 4 afl. 6, resp. pag. 175 en 95 wordt gerept van het geslacht van Gent. Ter aanvulling kan ik het volgende mededelen :

- I. Het journal van Hendrik Hamel, verschenen als uitgaaf van de Lin-schotenvereniging vermeldt enkele gegevens over zijn geslacht, ontleend aan een Gorcums handschrift van 1734. Hij is geboren uit het huwelijk van Dirck (van) Hamel en Margreeta Verhaar en had een zuster Henderica die huwt met Jan van Gendt. Dit echtpaar krijgt 5 kinderen, t.w. : Adriaan, Willem, Jan, Cornelis en Hendrik. Over deze kinderen verstrekt het handschrift nog enkele gegevens.
- II. Het Hervormde doopregister van Gorcum vermeldt als geboren uit Jan van Gent en Hendrikie (Hendrika, Hendricksdr) Hamel 24-8-1688 Jan (zonder getuigen), 8-11-1690 Cornelia (getuigen : Dirk Hamel en Cornelia Verhaar), 21-10-1691 Cornelis (zelfde getuigen) en 5-8-1701 Antonia (getuige Willemijntje van Gent).
- III. Hetzelfde register vermeldt de doop op 25-2-1707 van Anthonia, dochter van Aldert Sas en Willemina van Gent. Getuigen waren Jan van Gent en Hendrikje Hamel. De gegevens onder II en III moesten ontleend worden aan aantekeningen die helaas geen nauwkeuriger vindplaats vermelden.
- IV. Kan een van de lezers iets meer mededelen omtrent het geslacht waaruit de onder I genoemde Hendrik Hamel is gesproten ? Het Wapenboek der Gorcumse geslachten van J. Kuijl is bekend.

Utrecht, Joh. de Wittstraat 1 bis.

J. L. HAMEL.

Van der Sluijs (Sluijsen). — Het te Herpt woonachtige echtpaar Pieter van der Sluijs(en) x Johanna de Leeuw liet tussen 1743 en 1764 te Heusden 11 kinderen dopen.

Gaarne ontving ik nadere genealogische gegevens over genoemde Pieter van der Sluys en zijn echtgenote en hun kwartieren.

Kloppers. — Johannes Franciscus Kloppers huwde te Megen op 15 Mei 1740 met Aleidis van Lelieveldt.

Gaarne ontving ik nadere genealogische gegevens over genoemd echtpaar en hun kwartieren.

Rotterdam-O, Jericholaan 99 A.

D. J. KNOOPS.

TWEE EEUWEN VESTIGING VAN BRABANDERS IN NIJMEGEN

I. De 17de eeuw.

Als handelstad aan oude land- en waterwegen heeft Nijmegen de eeuwen door vele personen tot zich getrokken, en vooral tijdens de 80-jarige oorlog, toen het bestuur der stad na 1591 in Hervormde handen was. Velen die het nieuwe geloof aanvaardden en verdreven werden, vonden in deze plaats een veilig heenkomen en een goed bestaan¹⁾.

De Burgerboeken²⁾ sinds 1600 vermelden buiten de vele Rijnlanders en Limburgers ook Brabanders, welke zich in Nijmegen vestigden, al is hun aantal in verhouding met de uit andere streken afkomstige aangenomen burgers zeer gering. Dit is begrijpelijk, want practisch geheel Brabant bleef de Moederkerk trouw en Katholieken konden geen burgerrecht³⁾ verkrijgen, ambten bekleden of gildebroeder worden, hoewel gebleken is, dat er af en toe de hand mee werd gelicht.

Niet alle aangenomen burgers werden helaas in de burgerboeken ingeschreven⁴⁾ en bij hen, die er wel vermeld zijn, is jammer genoeg niet steeds plaats van herkomst aangegeven, zodat onderstaande chronologische lijst niet als volmaakt moet worden beschouwd. Evenals het bij de vestiging van Limburgers⁵⁾ het geval is, overtreft het aantal van de eerste helft der eeuw verreweg dat der tweede helft.

16 Apr. 1600 Peter Hendrix, van de Graef *)

29 Apr. 1601 Wolter Woltersz. van Gertrudenberch

29 Sept. 1601 Lucas Martensz, van den Bosch met zijn soonen
Marten, Jan ende Lucas.

9 Febr. 1604 Jan Kerstgens, van Maasees

10 Juli 1605 Leenardt Jacobsz, van s'Hartogenbosch, Schrijnwercker

17 Dec. 1605 Goovert Janszen, van Helmont, wever *)

1) Zie uitvoeriger : Limburgse Leeuw, 3e jg. blz. 86 e.v.

2) Oud Archief Nijmegen : Nr. 722 t/m 728.

3) Dit konden sinds 1623 slechts kinderen verkrijgen van burgers, die de Gereformeerde Christelijke Religie beleden (L. F. van Gent : Een wereldreis van 2000 huismerken. Blz. 13 noot 4).

4) De Stadsrekenboeken vermelden meer aangenomen burgers.

5) Limburgse Leeuw, 3e jg. blz. 88.

*) Deze namen komen met huismerken voor in gen. werk van L. F. van Gent. Arnhem, 1944.

- 16 Dec. 1607 Franck van den Hoevel, van Hellmontt, cremer
- 31 Mei 1609 Stoffel Matthijs, van Cuijck *)
- 10 Apr. 1616 Thijs Derrijsz, van de Graeff, Scheeremaecker
- 2 Sept. 1619 Jan Goerts, van Boxmeer, Leijendecker
- 19 Nov. 1622 Jan Lambertsz, van de Graeff, Backer *)
- 12 Jan. 1625 Arndt Jacobsz Smit, uijt de Heerlijkheijt Gemert
- 23 Mrt. 1625 Evertt Janszen, van Ravesteijn, Brouwer 6) *)
- 30 Nov. 1625 Wilhem Janszen, van Ravesteijn, Snijder *)
- 10 Mei 1626 Gerrijtt Janszen, van Cuijck, Cuijper
- 18 Juli 1627 Herman Becker, van de Graeff, Deeckenraemer
- 29 Febr. 1632 Reinier van Zeelen, Cuijper van Udem 7)
- 4 Jan. 1637 Cornelis Janssen, Cleermaecker van Breda
- 4 Oct. 1637 Derck Hermans, van Sambeek
- 21 Febr. 1638 Jan Hendricx, Backer van Bocxmeer
- 4 April 1638 Gerrit Kerstgens, van St. Toenis, Becker
- 21 Oct. 1640 Lambert Gerritsz, van St. Anthonis
- 25 Jan. 1643 Nicolaes van de Waeijfort, van St. Anthonis, Becker met zijn twee soonen *)
- 5 Juli 1643 Derck Floris, van Sambeek, Cleermaecker
- 15 Nov. 1643 Peter Albers, van Cuijck, met zijn soon
- 9 April 1645 Jan van Elsen, van Uden, Chirurgijn
- 23 April 1645 Lenart Aertsen, van Mill, boombasijnwercker
- 22 April 1646 Hendrick Boutscamp, van Casteren
- 2 Febr. 1648 Johan Eilingh, Smit van Halteren
- 9 Jan. 1650 Herman Janssen, van Halderen, Smit
- 13 April 1653 Philips Kiels, Backer van Heusden
- 9 Mei 1688 Abraham Vermeer, van den Bosch
- 5 Mrt. 1690 Arien Theunissen Buddingh van Heusden
- 15 Febr. 1693 Peter van Loon, Wever van Deurnen
- 2 Juni 1697 Cornelis Heijsius, Landschrijver en Griffier van den Lande van Cuijk
- 26 Juni 1700 Jan Cramer, Timmerman, geboortig van de Graeve
- 16 Febr. 1701 Berndt Tederings, Cleermaecker, geboortigh van Heusden.

II. De 18de eeuw

Over het algemeen kan men zeggen, dat de meerderheid der aangenomen burgers de Gereformeerde Religie beleed. Toch

6) Fragment Genealogie berust op het Archief Oud-Burger-Gasthuis, Nijmegen : Fam. Janssen.

7) Mogelijk is bedoeld Uden, doch vermoedelijk Udem in het Land van Kleef

werd men tijdens deze periode verdraagzamer en het werd oogluikend toegestaan, dat ook Katholieken het burgerrecht verkregen. De Bisschop van Roermond kreeg in 1702 zelfs toestemming om het H. Vormsel toe te dienen, hoewel van vrijheid in godsdienstuiting in het geheel geen sprake was. Bij wijze van uitzondering kreeg de orgelmaker Matthijs van Deventer⁸⁾, die het orgel in de St. Stevenskerk⁹⁾ herstelde, op 27 Dec. 1742 het Burgerrecht met de aantekening „Van de Roomsche Religie”.

Na 1764 tekende men veelal aan welke kerkelijke gezindheid men was toegedaan, zoals „Lidmaat der Gereformeerde Religie, de Augsburgsche Confessie toegedaan, behorende tot de Joodsche Natie, van de Mennonieten gemeente” of „Doopsgezind”. Doch daartussen komen weer velen voor waarbij niets vermeld staat. Zeker mogen we niet aannemen, dat al deze burgers Katholiek waren.

De periode zouden we kunnen laten eindigen bij de inname van Nijmegen door de Fransen in 1794.

Helaas zijn de gegevens uit de volgende lijst iets minder volledig dan die der 17de eeuw, want meestal is het beroep niet meer genoemd.

- 4 Aug. 1728 Christina Smits, Anna Catharina en Sara Smits, geboortig van Cuijk
- 25 Jan. 1741 Arent Girrits, geboortigh van Heusden
- 23 Jan. 1743 Francis Audiger, geboortig binnen de stad Grave en zijnde van d. Rooms Catholijke religie is involge HaarEd. en Agtbr. resolutie van d. 31 Decbr. 1721 tot borger aangenoomen.
- idem Cornelis van Lom, geboortig van Bergen op d. Zoom
- 4 Aug. 1751 Daniel Brousson, Capitein en Onder-Major deser Stad, geboortigh van Bergen op Zoom, benevens zijne drie kinder Bartholomeus Jan *), Adolf Hendrik, en Anna Margaritha Brousson.
- 28 Juli 1756 Henrucis Schneltjens, geboortig van Cuijk¹⁰⁾
- 17 Mei 1758 Simon Pasman, geboortigh van Bergen op den Zoom en zijnde van de Augsburgse Confessie.
- 16 Mei 1759 Gerardus Spuls, geboortigh binnen s’Hertogenbosch
- 4 Oct. 1760 Petrus Opwijrda, van s’Bosch, nevens zijne 2 kinder met naamen Margaritha en Gerrit

8) Naamlijst van Personen, die het Nijmeeg's Oud-Burgerrecht bezitten. Nijmegen, 1881. Blz. 57.

9) Deze behoorde toe aan de Gereformeerden.

10) Fragment Genealogie berust op het Archief Oud-Burger-Gasthuis, Nijmegen : Fam. Schneltjens.

- 3 Aug. 1763 Wouter van Kalker, geboortigh van s'Hertogenbosch
- 31 Aug. 1763 Servatius Gijsbertus Brouwer, geboortig van Cuijk
- 25 Jan. 1764 Hendrik George Kruseman, geboore te Grave
- 27 Mrt 1765 Peter Bongaerts. geb. van s'Hertogenbosch, zijnde Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 10 April 1765 Johannes Daniel Pasman, geb. van Bergen op den Zoom en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 17 April 1765 Cornelis Martinii, van 's Hertogenbosch, zijnde Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 18 Jan. 1766 Herbert Vermeulen, Heer van Oijen ¹¹⁾ *).
- 14 Jan. 1767 Leonard Rudolphus Lijna, geb. van Breda, en Lidmaat der Gereformeerde Kerke, neevens deszelfs kind Martinus Gerhardus.
- 4 Mrt 1767 Stijntje Masson, geb. van Heusden en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 22 Juli 1767 Cornelis van Walsen, geb. van Kuik, sijnde de Leere der Gereformeerde Kerke toegedaan.
- 12 Aug. 1767 Aalbert van Epen, geb. te Grave en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 30 Sept. 1767 Benjamin Cools, geb. van Heusden en Lidmaat der Gereformeerde Kerke, nevens deszelfs kind Pieter.
- 28 Oct. 1767 Coenraat Overkamp, geboortig van Groningen in den Lande van Kuik en de belijdenisse der Gereformeerde Kerke toegedaan.
- 16 Dec. 1767 Godefridus Dirks, geb. van 's Hertogenbosch en Lidmaat van de Gereformeerde Kerke.
- 22 Juni 1768 Everhardus Cornelis Verwoert, geb. van Breda en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 1 Mrt. 1769 Johannes Christoffel Craffer, geb. van 's Hertogenbosch en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 6 Oct. 1769 Jan Louis Missio, geb. van Halteren in de Meijerij van 's Bosch en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 27 Juni 1770 Herman Esser, Cornet, geb. van 's Bosch en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 5 Dec. 1770 Albert Vink, geb. van Beers in d. Lande van Kuijk en Lidmaat van de Gereformeerde Kerk.
- 12 Juni 1771 Derk Kruseman, geb. van de Grave en zijnde van de Augsburgse Confessie.
- 11 Dec. 1776 Johan Georg Most, geb. te 's Bosch en de Augsburgse Confessie toegedaan.

11) Grootburger : 14 April 1769.

- 10 Dec. 1777 Johannes Christoffel Dihl, geb. van 's Hertogenbosch en Lidmaat der Gereformeerde Kerke.
- 29 Juni 1785 Jacob Werdmuller, geb. van 's Hertogenbosch en Lidmaat der Gereformeerde Kerke, voor de helfte.
- 27 Juli 1785 Petrus van Druijnen, geb. van Beers, Lande van Cuijk en Lidmaat der Gereformeerde Kerk.
- 8 Febr. 1786 Aeneas Mackaij, geb. van 's Hertogenbosch en Lidm. der Gereformeerde Kerk, nevens zijne drie zonen, Francis, Cornelis Anne, en Bartholt Johan Christiaan.
- 1 Nov. 1786 Johannes Felix Ruegg, geb. van 's Bosch en Lidm. der Gereformeerde Kerke, voor de helfte.
- 27 Dec. 1787 Pieter Teemans, geb. van Bergen op Zoom en Lidm. der Gereformeerde Kerke, nevens zijn kind Pieter, tegens betaling ééns.
- 7 Jan. 1789 Jan Hendrick Biesen, geb. van Grave en Lidmaat der Gereformeerde Kerk.
- 18 Nov. 1789 Hendrickus Houser, geb. van 's Hertogenbosch en Lidm. der Gereformeerde Kerk.
- 5 Dec. 1792 Hendrina Wilhelmina Schoenmaker, geb. van Breda en Lidmt. der Gereformeerde Kerke.

III. *De Franse Tijd.*

De leuze „Vrijheid, gelijkheid en broederschap” vond in Nijmegen ook weerklank bij de aanneming van burgers. Nu konden ook Katholieken weer het burgerschap verkrijgen. Hun aantal is dan ook groter en zo vinden we dus in de burgerboeken zeer vele personen uit de Katholieke streken, zoals uit het Rijk van Nijmegen, Land van Maas en Waal en de Betuwe. Zij die uit Brabant naar Nijmegen kwamen, laten we hier volgen.

- 28 Mei 1795 Arnoldus Manders, gebooren te Gemert.
- 4 Juli 1795 Johanna Tijssen, Wed. van der Heijden, gebooren te 's Hertogenbosch, beneffens haare ses minderjarige kinderen, tegens bet.
- 4 Juli 1795 Jan Joseph Daniëls, geboortig te Grave, tegens betaling.
- idem Philip Fr. Warnier, gebooren te Cuijk, tegens betaling.
- idem Daniël Wientjes, geboortig van Boxmeer, benevens zijne vier kinderen met namen Johanna Elisabeth, Josepha Theodora en Antonia Wientjes, tegens betaling.
- 23 Juni 1796 Gerard Cremers, geboren te St. Antoni, tegen bet.
- 17 April 1799 Johan Henricus Boerakker, geb. tot den Reek bij de stad Grave, tegens betaling.
- 28 Oct. 1801 P. Saalmans, gebooren binnen den Bosch, tegens betaling.

- 9 Dec. 1801 Casper Meijer, geboortig van Oberseen in het Canton van Zurich, benevens zijne kinderen Hendrik, Johanna Elisabeth, gebooren te Bergen op Zoom, en Maria en Caspar, gebooren te Nijmegen, tegen betaling.
- 26 Mei 1802 D(ominicus) L(aurentius) Petrus de la Geneste 12) *).
- 27 Jan. 1802 Johannes Antonius Hezen, gebooren te Boxmeer, benevens zijne kinderen met naamen Johannes Hendrikus, Johanna, Lambertus, Augustinus, Wilhelmina Christina, en Johannes Antonius Hezen, tegens betaling.
- 3 Nov. 1802 Jacobus Hendrikus Wouters, gebooren te Breda, tegens betaling.
- 16 Mrt. 1803 Johan Carel Vieweg, geboortig van 's Hertogenbosch, benevens deszelfs zoon Christiaan August, en dochter Maria Jacoba, gratis.
- 8 Febr. 1804 Johannes Georgius Linius, geboren te Valkenswaard met zijn Dochter Johanna Linius, geboren alhier, tegen betaling.
- 13 Juni 1804 Hendrikus Franciscus van Roosmalen, gebooren te s'Bosch tegens betaling.
- 25 Juli 1804 Herman Peter Biesen, geboren binnen de stad Grave en zijn zoon Arnoldus, tegens betaling van eene gerechtigheid.
- 28 Mei 1805 John Mackaij, geboren te Breda, met zijne 4 kinderen Georg, Johannes Matthijs, Francoise Elisabeth, en Petronella, tegens betaling.
- 7 Aug. 1805 Petrus Hendrikus Smits, geboren te Cuijk en zijne kinderen Leendert, Jan, en Theodorus, tegen betaling.
- 18 Jan. 1809 Adrianus van Hofften, geboren in s'Bosch, tegen bet.

Nijmegen, St. Jacobslaan 210.

N. A. Hamers.

12) Geboren te Nijmegen, maar stammend uit een geslacht uit Grave.

GELIJKNAMIGHEID VAN KINDEREN UIT EEN HUWELIJK

Bovengenoemd verschijnsel is m.i. een bespreking in dit blad zeker waard. Naast andere, heeft het n.l. een genalogisch en een naamkundig aspect. Genealogisch, omdat het vaak tot moeilijk te ontwarren problemen bij de reconstructie van

stambomen aanleiding geeft. En naarmate de frequentie van het voorkomen van bedoeld verschijnsel niet wordt onderkend, groeien de moeilijkheden.

De aanleiding tot deze bijdrage is een mededeling van de stadsarchivaris van Dordrecht in het Ned. Archievenblad ¹⁾. Naar zijn mening kan te Dordrecht in 99 van de 100 gevallen bij gelijknamigheid van kinderen uit één huwelijk worden aangenomen, dat de oudere kinderen met die naam overleden waren vóór het volgende kind met die naam werd geboren. Op de fiches, vermeldende de inhoud van de doopboeken, werd dan achter de naam van de oudere gelijknamige kinderen geschreven „† vóór”, gevolgd door de doopdatum van het volgende kind met gelijke naam.

Ik meende hiertegen te moeten waarschuwen ²⁾, maar kon op deze kwestie in een archievenblad uiteraard niet nader ingaan.

In een antwoord zegde de Dordrechtse archivaris toe, de aanduidingen minder positief te maken ³⁾. Bovendien opperde hij de op zijn ervaringen gebaseerde veronderstelling, dat deze zaak in Holland wel eens anders kon liggen dan in Brabant. Die mogelijkheid laat ik gaarne open, maar dan zou ik een speciaal onderzoek dáár toch wel interessant vinden.

Bepalen wij ons hier tot Noord-Brabant en wel in het bijzonder tot de Meierij van 's-Hertogenbosch.

Vooropgesteld moet worden, dat het inderdaad zeer veel voorkomt, dat, indien uit één huwelijk meer (b.v.) Jannen geboren worden, de oudere zijn overleden. Dit hangt samen met de traditie in de naamgeving. Er zál en er móét een zoon in leven blijven, die vernoemd is naar grootvader Jan. Een voorbeeld van deze gezinstragiek levert het geslacht Donders ⁴⁾.

Cornelis Donders x Johanna Maria Dekkers.

Joannes Andreas, geb. 17-2-1861, overl. 28-3-1861

Johannes Andreas, geb. 19-7-1862, overl. 14-10-1862

Johannes Cornelis, geb. 14-12-1863, overl. 20-1-1866

Johannes, geb. 7-1-1868, overl. ?

Van een soortgelijke vasthoudendheid geeft het volgende

1) 58e jg 1953/54, 2e afl., pg 74.

2) Idem, 3e afl., pg. 116.

3) Idem, pg 117.

4) Het geslacht Donders door ir J. van der Eerden, pg 110, no 357 (een viertal foutief opgegeven data en de onvolledig vermelde namen heb ik hier door vriendelijke bemiddeling van de stadsarchivaris van Tilburg, de heer Schurink, juist kunnen weergeven).

historische voorval blijkt. Jan N.N. was met een tweelingbroer Adriaan geboren. De vader, die de gezondheidstoestand van het tweetal met zorg taxeerde, had gezegd: als een van de twee sterft, blijft in ieder geval Jan leven (grootvader heette ook Jan!). Alzo geschiedde, en... „Jan” bleef leven. Alleen vraagt Jan zich nog steeds af, of hij nu Jan of Adriaan is!

Een typisch voorbeeld levert het geslacht de Roy⁵⁾. Herman de Roy huwde 29-6-1607 Maria van Heyst. Hun echt werd gezegend met 13 kinderen. De eerste was Jan, ged. 29-6-1608 en begr. 21-9-1629. Het 13e kind was... Jan, ged. 8-8-1632!

Ook uit het volgende voorbeeld spreekt wel zeer sterk de traditie in de naamgeving: Lambert Lamberts de Meyer, sone Lambert Lamberts⁶⁾.

Uit een aantal (voornamelijk schepenbanks-)archivalia heb ik een bloemlezing van gelijknamige, gelijktijdig levende kinderen samengesteld. Een enkele uitzondering daargelaten, vermeld ik slechts die kinderen, die met zekerheid uit één huwelijk spruiten. In vogelvlucht gaan wij langs enige plaatsen in de Meierij, maar om de frequentie te bepalen, heb ik bijzondere aandacht besteed aan de Eninge van Oisterwijk rond het jaar 1600.

Drunen

Jan Anthonissen den ouden en *Jan Anthonissen den jongen* zijn broeder, kinderen van wijlen Anthonis Janssen bij Heyltien Cornelissen zijne wettige huysvrouw verwekt (1638)⁷⁾.

Jan Adriaenssens den ouden, wonende in Besoeijen, en *Jan Adriaenssen den jonghen*, wonende tot Hedichhuysen, kinderen van wijlen Adriaen Gijsbertssen Haemel en Mariken Janssen, gewoond hebbende tot Drunen (1643)⁸⁾.

Maijken Jans en *Mariken Janssen de jonghe*, kinderen van wijlen Jan Symons Boel en wijlen Mariken Aert Goossens (1653)⁹⁾.

Helvoirt

Peter den oudsten en *Peter den joncxten*, kynderen Peter Huyberts wettelijck verweckt bij Mariken Cornelis Adriaens (1644)¹⁰⁾.

5) B.L. IV, 74 e.v. 6) R Oisterwijk 284, f 71v., 1588.

7) R Drunen 33, f 45 r. 8) Idem, 31-12-1643.

9) R Drunen 34, f 108. 10) R Helvoirt 16, 31-8-1644.

Jan den outsten en *Jan den jongen*, kinderen Jan Joris en Anneke Appels (1637) ¹¹⁾.

Jenneke d'oudste (x Adriaen Cornelis Anthonis) en *Jenneke de jongste* (x Jan Adriaen Lamberts Peynenborch), kinderen van Joost Adriaen Coolen en Margareta Andries Anthonis (1637) ¹²⁾.

Opmerkelijk is, dat genoemde Jenneke de jongste bij Jan Peynenborch o.a. de volgende kinderen krijgt: *Jan den outsten* en *Jan den joncksten* (1677) ¹³⁾.

's-Hertogenbosch

Margriet de oude en *Margriet de jonge*, kinderen van Dirck Bloemken en Agnes Jan Paynenborch (1493) ¹⁴⁾.

Johanna senior en *Johanna junior*, dochters van Arnoldus Pels en Bela Gerardi de Achel (1517) ¹⁵⁾.

Jan die outste, oud 9 jaar, en *Jan die jonxste*, oud 7 jaar, zonen van Gijsbert Pels en Jouffrouwe Janna dochter Jan van Vladeracken, Here tot Geffen (1533) ¹⁶⁾.

Vught

Andries den ouden en *Andries den jongen*, zonen van Jan Michielsen en Marijken Dries Driessen Cuypers (1657) ¹⁷⁾.

Peeter den ouden en *Peeter den jongen*, zonen van Steven Peeter Boons en Jenneke Cornelis Schuermans (1683) ¹⁸⁾.

De Eninge van Oisterwijk

Cornelis Jan Hessels en Ermgaertke Jacop Peynenborch hadden drie dochters: *Jenneke doudste*, Marie en *Jenneke de jongste* (1592) ¹⁹⁾.

Anna doudste en *Anna de jongste*, kinderen van Wouter Peter Goyaertssz en Jenneke Woutersz van den Heesacker (1597) ²⁰⁾.

Jan doudste en *Jan* (de jongste), kinderen van Jan Symonsz en Adriana Laureys Sgroten (1597) ²¹⁾.

Jenneke doudste en *Jenneke de joncxste* verkopen met hun broer en vijf zusters, allen kinderen van Adriaen Jan Nauwen

11) R Helvoirt 15, 18-3-1637. 12) Idem, 11-8-1637.

13) R Oisterwijk 371, 2e deel, f 9 r. 14) R 's-Bosch 1262, f 237.

15) R 's-Bosch 1289, f 260 v.

16) Pensioenboek, inv. archief den Bosch no 7851, f 330.

17) R Vught 49, f 99 v. 18) Idem, f 470 r.

19) R Oisterwijk 287, f 10 r. (de volgende nummers betreffen steeds het rechterlijk archief van Oisterwijk). 20) R 292, f 4 r.

21) Idem, f 22 r.

en Anna Adriaen Aert Elyas, onroerend goed te Udenhout aan hun tante *Jenneke de joncxste*, dr Jan Nauwen (1597) 22).

Ook Anna Adriaen Aert Elyas (de Meyer) voornoemd had gelijknamige zusters: *Marie douwste* en *Marie de joncxste* (1601) 23).

En, om nog even in de familie de Meyer te blijven :

Gerit Adriaen Gerit Elyass de Meyer (x N.N.) had onder zijn vijf kinderen *Adriaen douwste* en *Adriaen de joncxste* (1591) 24).

Elysabeth de oudste, Marie, Peter en *Elysabeth de joncxste*, kinderen van wijlen Aert de Meyer, delen het erfgoed van hun overleden (volle) broer Geraerd (1599) 25).

Adriaen Aert Arienss de Meyer en Cecilia Peter Adriaenss hadden acht kinderen, waaronder *Peterke douwste* en *Peterke de joncxste* (1609) 26).

En vermoedelijk behoort tot deze familie ook Anna Gerit Elyas, die van Dierck Marten Jan Theeus o.m. de volgende kinderen had: *Marten doudste* en *Marten de joncxste* (Berckel 1598) 27).

Bij de familie van den Pasch was de naam Jan sterk favoriet. Men oordele: Jan Janss van den Pasch had bij Catharina Claes Gerit Elyas (de Meyer ?!) zes zoons, waaronder *Jan doudste* en *Jan de jongste* 28). Eerstgenoemde had bij zijn vrouw Yken (= Ida) acht kinderen, waaronder *Jan de oude* en *Jan de jonghe* (Udenhout 1597) 29).

Adriana douwdste en *Adriana de joncxste*, ouders: Aert Baltous en Wouterke Jan Priem (1597) 30).

Twee dochters van Jan Corsten en Jenneke Jan Hessels heetten *Marie douwste* en *Marie de joncxste* (1598) 31).

Peter douwste en *Peter de joncxsten* waren zoons van Peter Pieren sone Jan Peter Geritss en Marie Henrick Jan Witlox (1599) 32).

Ook de broer van voornoemde Peter Pieren, Michiel, had (bij Marie Aert Smeyers) twee gelijknamige zoons: *Jan douwste* en *Jan de joncxste* (1600) 33).

Jan Jan Willems Vervloet en Marie Willems van Laerhoven hadden vier dochters, onder welke *Aleydt douwste* en *Aleydt de joncxste* (Udenhout 1600) 34).

Marie douwste dr Peter Jan Priem blijkt ook uit een gezin te stammen met gelijknamige dochters; uit haar huwelijk met

22) Idem, f 25 v. en R 294, f 3 v.

23) R 296, f 18 v.

24) R 286, f 27 v.

25) R 294, f 2 r.

26) R 303, f 18 v.

27) R 293, f 17 r.

28) R 292, f 40 v.

29) Idem, f 40 r.

30) Idem, f 46 r.

31) R 293, f 30 r.

32) R 294, f 5 v.

33) R 295, f 25 r.

34) Idem, f 10 r.

Daniel Adriaen Arien Brekelmans sproten een *oude Jan* en een *jonge Jan* (1600) ³⁵⁾.

In de maand Maart van het jaar 1604 spelen zich de volgende voorvallen voor de Oisterwijkse schepenbank af:

Een viertal mannen verkoopt voor hun vrouwen een huis te Udenhout ³⁶⁾. De dames zijn genaamd: *Marie douwste* en *Marie de joncxste*, dochters van Jan Corstiaens van Eele (= van Eil), en *Jenneke douwste* en *Jenneke de jongste*, drs. van Cornelis Jan Hessels (moeders niet vermeld).

Een nog markanter voorval levert het optreden van ditmaal vijf mannen, namens de vijf dochters van Adriaen Janss de Lathouder en zijn vrouw Cornelia. Hun namen zijn: *Adriana*, *Marie doutste*, *Marie de joncxste*, *Jenneke* en *Adriana de joncxste* ³⁷⁾.

Ook in het gezin van Huybert Janss Verschueren alias Cauwenberchs en Agnese Peter Vendix treffen we een dubbel-tal gelijknamige kinderen aan: *Jan*, *Marijke*, *Jan* en *Marike de jongste* (1627). ³⁸⁾.

Uit een erfdeling ³⁹⁾ is het volgende familieverband vast te stellen (moeders zijn niet vermeld): Antonis Simons heeft o.m. de volgende kinderen: *Elisabeth doutste*, *Lysken de joncxste* en *Adriaen*. Als kinderen van de laatste zijn o.m. vermeld: *Jan* en *Jan de jongste* (1606).

Willem Janss van de Kerckhoff en Jenneke Aert Sterts benoemden twee hunner zoons met de naam *Adriaen* (1608) ⁴⁰⁾.

Het gezin van Cornelis Wilbortss van Schie en Heylwich Aart Geritss levert twee *Jannen* (1609) ⁴¹⁾.

De kinderen van *Cornelis doutste*, sone Jan Henrick Vendicx, onder wie *Jan douwtste* en *Jan de joncxste* verkopen land te Udenhout, belend door grond van de kinderen van *Cornelis de joncxste*, sone Jan Vendicx voors. (1609) ⁴²⁾.

Elisabeth douwtste en *Elisabeth de joncxste* worden vermeld als kinderen van Henric Jan Vendicx (broer van bovennoemde Cornelissen?) en Marie Willem Geritss Verhoeven (1626) ⁴³⁾.

Nog enige toevallige ontmoetingen in de 17e eeuw: 2 x *Jenneke* in het gezin van Jan Franck Elias en Maijke Joost Goij-aerts (1654) ⁴⁴⁾; idem in het gezin van Willem Matheus en Marie Jan Wouter Aerts (1654) ⁴⁵⁾; 2 x *Jan* bij Jan Laurensz Schapendoncq en Willemke Jan Willems (1695) ⁴⁶⁾.

35) Idem, f 52 r.

36) R 298, f 27 r.

37) Idem, f 63 r.

38) R 321, f 22 v.

39) R 300, f 72 v., zie ook R 301, f 33 v.

40) R 302, f 27 r.

41) R 303, f 49.

42) Idem, f 59 v.

43) R 320, f 29 v.

44) R 348, f 6 v.

45) Idem, f 96 r.

46) R 478, f 111 v.

Een momboirregister van Oisterwijk levert in het begin van de 18e eeuw over een periode van 25 jaar vijf notoire gevallen van onmondige gelijknamige kinderen ⁴⁷⁾: 2 x *Jan* (ouders: Maerten van Asvelt en Jenneke Jans van Esch), 2 x *Adriaentje* (Adriaen Hendrick Priems en Peerke Wouters van Criecken), 2 x *Jacobus* (Willem Jan Piggen en Jenneke Hendricx van Laerhoven), 2 x *Maria* (Goyaert van de Wiel en Cornelia Cornelis van Eyck) en tenslotte 2 x *Piternel* (Peter Jacobs van de Laer en Cornelia Adriaensz Verhoeven).

Ook gedrukte uitgaven meende ik voor mijn onderwerp te kunnen raadplegen. Daartoe koos ik o.m. de uitgebreide genealogie van het Tilburgse geslacht Donders, waarin ik tien voorbeelden vond van gelijknamige kinderen uit één huwelijk ⁴⁸⁾.

Gelukkig werd mijn argwaan gewekt door no. 151, waar de samensteller drie Gijsberts laat optreden. De eerste stierf ruim een maand nadat de tweede was geboren, terwijl vervolgens de tweede de derde slechts tien dagen overleefde. Ook hier bracht op mijn verzoek de heer Schurink te Tilburg de ware toedracht aan het licht: geen van de drie Gijsberts had op hetzelfde tijdstip geleefd. No. 36 kon ik zelf nagaan: twee Maria's uit één huwelijk. De tweede Maria bleek in de burgerlijke stand in haar geboorte- en in haar overlijdensacte in 1830 te boek te staan als *Maria Cornelia*. Toen ik bovendien bemerkte, dat systematisch de data van de geboorte- en overlijdensacten als geboorte- en overlijdensdata werden aangemerkt, meende ik goed te doen, onder vermelding van de reden, van het ontlenen van gegevens aan dit werk af te zien.

De genealogie Bakx leverde de volgende resultaten.

Peter sr en *Peter jr*, zonen van Jan Merten Bac en Jenneke Verschuere (1530) ⁴⁹⁾.

Laurens sr, priester, en *Laurens jr*, zonen van *Laurens Laurens* Bac en Katharina Jan Gijssels 16e eeuw) ⁵⁰⁾.

In de genealogie van den Akker ⁵¹⁾ wordt een recenter voorbeeld vermeld. Henricus van den Akker en Maria Catharina van Roy benoemden twee hunner kinderen met de naam *Joannes*. De eerste werd gedoopt te Oirschot 12-2-1804 (getuige *Joannis* van Lievenoogen), overl. aldaar 18-11-1875; de tweede

⁴⁷⁾ R 100, f 61 v., 1703; f 64 v., 1703; f 94 v., 1711; ongefolieerd, 25-9-1714; idem, 4-9-1728.

⁴⁸⁾ Zie noot 4 hierboven, resp. no. 36, 55, 58, 84, 108, 143, 151, 162, 167, en 331. ⁴⁹⁾ De Kroniek van het geslacht Backx door Th. A. Boeree, pg 504. ⁵⁰⁾ Idem, pg 511. ⁵¹⁾ Het aloude geslacht van den Akker door W. L. v. d. Akker, pg 100.

ged. te Oirschot 12-11-1805 (getuige *Joannis Mateeuws*), overl. aldaar 5-12-1875.

Bij vuurwerk, kaartspel en oorlogvoering dient men zijn beste materiaal tot het laatst te bewaren. Dit beginsel hier in toepassing brengende, volgt nu de demi-finale, die ik in de „genealogie van den Akker” op pg. 43 en 46 vond. Het (b)lijkt hier, dat het door ons onderzochte verschijnsel erfelijk is geworden, zelfs met overslaan van een generatie! Men oordele (de niet ter zake doende kinderen zijn weggelaten):

Jan van den Akker

Jan (Jansz) x Heylwigen Baudewijn Pauwelszoon

I *Jan de oudste* | ± 1550 te Oirschot
II *Jan de jongste*
III Thomas

Jan (Thomasz) x Mariken Jansz de Harnismaker

1 *Jan de oude* |
2 *Jan de jonge* | ± 1650 te Best

IV Pauwels

Franck (Pauwelsz) x Catharijnen van den Heuvel

1 *Marie de oudste* |
2 *Marie de jongste* | ± 1650 te Best

De „slotapothecose” verschaft mij het geslacht van Iersel (Udenhout, Berkel) en aanverwante families; de onderstaande gegevens zijn merendeels verwerkt in (en ten dele ontleend aan) de genealogie van Iersel, door F. W. Smulders vanaf de aanvang van deze jaargang in dit blad gepubliceerd. De Oisterwijkse protoeollen leveren wederom het materiaal.

Jan van Ierssel

I Jan x Margriet Gijsberts van Buerden

1 *Marie de oudste* x Peter Aerts Verhoeven

1a *Jan doudste* ⁵²⁾

1b *Jan de joncxste* (1610)

2 *Marie de jongste*

II Joost x Marie Wijtman Gerit Willems

1 Wijtman x *Marie doudste* dr Peter Arien Sterts

2 *Jan de oude* x Mayke Embrecht Goossens van
der Borch

52) R 304, f 40 v.

- 2A *Adriaen de oude*
 2B *Adriaen de jonge* x I *Adriana Anthonis*
 Gijsberts
 (II *Marie Adriaen Cor-*
 nelis Henricx van
 Gorchum)
 2Ba *Cornelis douwste*
 2Bb *Cornelis de jongste*
 2Bc *Marie*
 2Bd *Mayken*

Bovenvermelde Marie de oudste en Henricxken, drs van Peter Arien Sterts, moeten tot zuster gehad hebben *Marie de jongste* (niet nagezocht). Hun broer Embrecht had bij Elysabeth Ghijsbert Henrick Zegerss o.a. tot kinderen: *Jan doude* en *Jan de jonghe* (1582) ⁵³⁾. Tenslotte had bovengenoemde Marie, dr van Adriaen van Gorchum (en Elysabeth Peter Huybertss) tot volle broers: *Peter douwste* en *Peter de joncxste* (1600) ⁵⁴⁾.

In de eerste plaats het vrijwel verplicht vernoemen van familieleden, vooral de grootouders en ouders van het kind.

„t Is natuurluk 'n gewichtig besloet, as men vaststelt, woo 't keend zal heeten. Vuur de eerste veere hoof man nig lang te prakkezeeren, de besvaders en besmooders van weerskaanten mott joo eerst beneumd wodden. Dat kon wal zoo wied gaan, dat der in één hoes twee Jaans of twee Hanna's wazzen, as de beide besvaars Jaan of de beide besmoors Hanna heetten. In hoess proutten men dan van grooten Jaan en kleinen Jaan, meer as 't deftig wör of plechtig, dan lêze i-j in de stadhoes-stukke: Jan major en Jan minor.”⁵⁵⁾.

53) R 283, 6-4-1582. 54) R 295, f 10 r, en R 297, f 7 v.

Vervolgens kunnen de namen van de doopgetuigen in het spel zijn. Zeer goed mogelijk is het vermelde 19e eeuwse geval van den Akker daarop terug te voeren.

Er kunnen ook gemengde oorzaken zijn. Ieder geval op zich zou genealogisch onderzocht moeten worden, om de oorzaak vast te stellen, als dit tenminste nog mogelijk is.

Wij kunnen dus concluderen, dat zeker in een deel van Brabant (en in Twente) gelijknamigheid van kinderen uit één huwelijk voorkomt; dat weliswaar in de meeste gevallen de tweede Jan zijn naam ontvangt na de dood van de eerste, maar dat ook beide tegelijkertijd kunnen leven tengevolge van bovengenoemde en misschien nog andere oorzaken; dat het laatste, gezien het voorkomen binnen een beperkte periode en in een tamelijk begrensde gebied, een frequent voorkomend verschijnsel is.

's-Hertogenbosch.

Mr H. J. Bernsen.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk A 41, Kerkdriel.

Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen.

Humeus. — Bij wie is deze geslachtsnaam bekend en zo ja waar kan ik daarover gegevens vinden?

's-Gravenhage, Rijswijkseweg 342

J. E. J. JURRY.

Van der Meulen (Vermeulen). — Op 29 Maart 1754 huwden te Overasselt (Gelderland) Jacob van der Meulen (Vermeulen) schepen van Grave, ontvanger van de Cuykse en Lithse tollén en postmeester van Grave, met Dina Henriette Charisius, gedoopt te Overasselt op 17 Aug. 1732.

Gevraagd worden verdere gegevens omtrent Jacob van der Meulen (Vermeulen), b.v. zijn kwartieren, en descendanten uit het huwelijk Van der Meulen-Charisius.

's-Gravenhage, W. de Zwijgerlaan 102.

J. G. F. CHARISIUS.

Van Dieren. — Nadere genealogische gegevens gevraagd over het gezin van Hendrik Bernardus van Dieren (zn van Antonius Barth. v. D. en van Johanna Catharina van Sirveren) ged. 3 Mrt. 1771 te Grave (Ned. Herv.) en overl. te

Was controleur van de Directe Belastingen te 's Hertogenbosch (1812) en nadien jarenlang Inspecteur van de in- en uitgaande rechten te Eindhoven.

Hij huwde te met Maria Johanna van Lamoén (dr. van Guilhelms en van Agnes Robijn) geb. 30 Dec. 1773 te Amsterdam, overl. 29 Nov. 1845 's Hertogenbosch.

Hieruit werden geboren:

1. Adriaan

2. Agnes.

Helmond.

JAC. HEEREN.

Orisant (Willemstad). — Te Rotterdam ondertrouwt 27.8.1795 (getrouwd 27.9.1795) Jacobus Clingh, weduwnaar, R.K., geboren in de Meyerij 's Bosch en Alida Orisant, jonge dochter, geboren in de Wilstad. Zij overlijdt te Slijkwell 23.9.1806, oud 50 jaar.

Bestaat er verwantschap tussen genoemde Alida en de bekende familie Orisandt te Willemstad. De gegevens uit Taxandria zijn mij bekend.

Amsterdam, Leidsegracht 108.

K. J. J. VAN RIJN.

Antwoorden.

B.L. IV : 32. (Lodder). — Taxandria 1895 pag. 84 vermeld 1534 schepen Heynderik Aert Lodderensoon, Den 12 Dec. 1481 verkoopt Gerit, zoon wylen Gerit die Sluyter Jansz., aan Henrick weduwe van Jan die Lodder een cijns uit huis aan de Loeffoert in Berlikem (Bosch protocol R. 1251 : 273) ; genoemde Sluyter draagt op aan Roelof Janss die Lodder, land in Berlikem aan de Loeffoert, 18 Febr. 1490 (ibidem R. 1259 : 117). J. Eyken Sluyters, burgemeester van Ellewoutsdijk, huwt te 's-Gravenhage 4 Dec. 1928 M. J. Lodder ; circa 1932 burgemeester van Diepenheim en hertrouwt Amsterdam 3 Juni 1937 W. F. Korthals Altes.

Utrecht.

J. SLUIJTERS.

B.L. IV : 96 (Biesen). — In de „geslagtljst van de Famille van de Knoop", handschrift circa 1750, komt o.a. voor : „Nicolaas Knoop geboore binne Grave 3 October 1640, getrouwt met Helena Biese in 1660 sijnde dogter van Pieter Biese en Geertruyde de Ruite van Argeiteaū welke te Nijmegen getrouwt sijn 5 October 1637". Uit het huwelijk Knoop-Biese elf kinderen 1662-1681 geboren.

Vraagsteller zij attent gemaakt op Cynsboek van Strijp, Stratum en Oerle, 16e eeuw, vernieuwd 1521 (aanwinst R. A. den Bosch 1951) alsook op geslacht en wapen Blesius (Gent) waarover enige bijzonderheden door H. J. A. van Son in: Geschiedenis en Genealogie van het geslacht van Son.

Utrecht.

J. SLUIJTERS.

(B.L. IV 127) Van Engelen of ab Angelis. — In antwoord op de vraag van de heer B. W. van Schijndel kan ik uit mijn gegevens betreffende het geslacht van Engelen het volgende mededelen :

Gerlach of Geerlingh van Engelen, pastoor te Vogelenzang was een zoon van Gerrit van Engelen overl. Bokhoven 1 September 1656 uit diens huwelijk met Michielke Jansdr van Drongelen eveneens te Bokhoven overleden op 2 Mei 1657. Scheiding en deling hunner nalatenschap had op 12 April 1658 plaats voor schepenen van Heusden.

Genoemde Gerrit was een zoon van Geerlingh van Engelen, die te Bokhoven woonde en tweemaal huwde, de eerste maal met Corneliske Gerardsdr van Wyck en daarna met Jenneke Loeff. Scheiding en deling zijner goederen geschiedde voor schepenen van Heusden op 26 Augustus 1606.

Inderdaad had de pastoor Geerlingh van Engelen een zuster Willemke, die gehuwd was met Willem Lucasz van Engelen en een broeder Jan gehuwd met Maria Danckhoff.

Antoon Ignatius van Engelen was geen zoon van Jan doch diens kleinzoon geboren uit het huwelijk van Peter van Engelen en Anna Maria van Kessel.

Den Bosch.

B. DE ROY VAN ZUIDEWIJN.

HET OUD-ZUNDERTSE GESLACHT VAN DEN LARE.

Verschillende malen heeft dit geslacht een onderwerp van beschouwing in geschiedkundige werken uitgemaakt. In 1920 sprak prof. Henri van der Hoeven hierover het eerst.¹⁾ Pastoor G. C. A. Juten breidde in 1926 de mededelingen van Van der Hoeven uit²⁾, in 1934 gaf dezelfde Juten een gewijzigde beschouwing³⁾ en tenslotte werd op p. 108-110 van deze jaargang een Zundertse acte dd. 13 Aug. 1492 gepubliceerd, waarin Van den Lare's voorkomen.⁴⁾

Dat aan de Van den Lare's zoveel aandacht is gewijd, mag geen verbazing wekken, als men weet, dat één hunner, Huygman van den Lare, o.m. gehuwd was met een bastaarddochter van Graaf Engelbrecht I van Nassau, dat Huygman's dochter Margriet in 1483 een nog bestaand gasthuisje te Zundert stichtte en tenslotte, dat de Van den Lare's hun naam ontleen aan het Hof te Laar te Zundert, een oud leengoed in de heerlijkheid Zundert-Hertog.

Mede op grond van enkele eigen archiefvondsten kunnen we ons niet geheel verenigen met de tot dusver gedane publicaties, reden waarom we menen goed te doen, de Van den Lare's hier opnieuw te behandelen.

De oudste acte, waarin een Van den Lare voorkomt, dateert van 18 Januari 1427⁵⁾. Peeter Berts en Dierick Ian Machielsone, schepenen in de Eninge van Rijsbergen te Zundert, verklaren daarin, dat Sofie Wouter Coremansdochter had ontvangen van Huygman Wynricssone van den Lare te Zundert 33 „vrancssche cronen”. Zolang de hoofdsom niet was terugbetaald, mocht Huygman jaarlijks met Lichtmis een zester rogge heffen uit „een heyninghe geheyten den Solberch gelegen neven Aert Mers erve westwaert ende noertwaert ende Gielys van Lantscot erve oestwaert, streckende ter Heystraten⁶⁾ toe

1) Bijdragen tot de kennis der geschiedenis van Zundert en Wernhout, p. 233-242.

2) Taxandria XXXIII, p. 220-223.

3) De Parochiën in het Bisdóm Breda, Dekenaat Breda II, p. 336-337.

4) Niet : Van der Lare's, zoals zij daar genoemd worden.

5) Rijksarchief 's Hertogenbosch, R Zundert 280, fol. 63 vso (vidimus dd. 10 Maart 1489).

6) De Heistraat is thans nog bekend. Zij loopt uit Zundert via Weimeren en Ostayen naar de grens met Wuestwezel. Ook de Solberg (thans sectie E 81 e.v.) is nog terug te vinden ; hij ligt bij de Moststraat. Vermoedelijk vormde de Heistraat de grens tussen de Heerlijkheid Wernhout en de Eninge van Rijsbergen te Zundert.

zuytwaert". Deze rente ging bij vererving over op Huygman's schoonzoon Jan van Nederven, die het bewuste onderpand 15 Juni 1487 wegens wanbetaling deed opwinnen. 7)

Twee jaar later verschijnt Huygman van den Lare weer in een oorkonde. In een 16e eeuwse rentenregister van het klooster Vredenberg te Prinsenhage 8) wordt de inhoud van een schepenbrief van dat dorp dd. 20 Juni 1429 vermeld. Uit die brief blijkt, dat Huygman toen gehuwd was met Catlyne van der Bruggen Hermansdr. 9) en dat deze dame zich toen jegens Jacob Jans Brouwerssone verzekerd had van een erfpacht groot 4 zester rogge. 10)

Wederom twee jaar later, op 28 Februari 1431 11), verschijnt Huygman als leenman van den Heer van Zundert-Hertog, Jan van Scoenhove, samen met Jan Spierinc. Hij zegelt dan met 3 vijfpuntige sterren, waartussen een sautoir 12).

De laatste acte, die ons van Huygman gewaagt, berust in het Koninklijk Huisarchief. Het is het testament van Graaf Engelbrecht I van Nassau dd. 24 April 1442 13). Daarin vermaakt de testator aan zijn natuurlijke dochter Margriet, „Huge Wynrix wyf", 200 rijns gulden eens. Hieruit blijkt dus, dat Huygman toen gehuwd was met Margriet van Nassau. Catlyn van der Bruggen moet dan zijn eerste vrouw geweest zijn, een opvatting, die ook Juten in 1934 heeft gehuldigd. 14).

Uit Huygman's eerste huwelijk zijn geen kinderen bekend. Wel had hij bij Margriet van Nassau een dochter, eveneens Margriet genaamd. Zoals we straks zullen zien, kan hij uit het eerste of tweede huwelijk ook nog een zoon Jan gehad hebben, die dan zonder oir en betrekkelijk jong moet zijn overleden.

Het is Margriet van den Lare geweest, die in Zundert historie heeft gemaakt door de stichting van een gasthuis voor zeven arme mensen, dat - althans als stichting - nog heden ten dage

7) R Zundert 280, fol. 61 vso.

8) Laatste deel, fol. CVII ro.

9) Herman van der Bruggen, was, zoals Juten ter in noot 2 vermeldte plaatse opgeeft, schepen in Hertel (thans een deel van Terheiden). Hij was gehuwd met een zekere Elisabeth, wier sterfdag viel op 2 Maart. Vgl. C. P. Hoyne van Papendrecht, *Analecta Belgica*, dl. III, stuk 1, p. 349.

10) Archief van het Bisdom Breda, Gedeponeerde archieven II D I, doos 637.

11) Aangenomen, dat toen te Zundert de Paasstijl gold. Prof. Van der Hoeven (a.w. p. 258) vermeent, dat men toentertijd in Zundert de Nieuwjaarsstijl bezigde. In dat geval dateert de acte van 28 Febr. 1430.

12) *Taxandria III* (1896) p. 268. Helaas wordt niet vermeld, waar de acte berust.

13) Inv. 1, no. 169. Vriendelijke mededeling dd. 2 Augustus 1955 van de heer A. J. Ubels, wetenschappelijk ambtenaar bij dat archief.

14) De Parochiën enz. p. 336.

bestaat. Het gasthuis zelf heeft tot 1894 gefunctioneerd, in welk jaar krachtens overeenkomst met de zusters van het Sint Elisabeth Gesticht te Zundert de nog aanwezige verpleegden naar laatstgenoemd gesticht zijn overgegaan.

Het gasthuis stichtte Margriet bij haar voor notaris Jan Visers te Hoogstraten op 10 Oct. 1483 verleden en tijdens haar ziekbed op 5 December d.a.v. nog gewijzigd testament, waaruit extracten in het gasthuis-archief berusten ¹⁵⁾. Deze extracten, zomede latere gasthuisreglementen, zijn door Van der Hoeven in extenso gepubliceerd. ¹⁶⁾

Margriet van den Lare huwde met een aanzienlijk Bredaas edele, leenman van de Heer van Breda, Jan van Nederven. Overigens valt van haar niet veel meer te vermelden, dan dat zij het Huis te Laar, de zetel van haar voorgeslacht, aan haar „neef” Engelbrecht II van Nassau vermaakt heeft en dat zij op 24 December 1483 is gestorven. ¹⁷⁾

Meer valt van haar echtgenoot Jan van Nederven te vertellen. Hij stamde uit een oud-Bredaas geslacht. In 1457 wordt hij vermeld als hofmeester van de graaf van Nassau. In 1470 installeert hij namens de Heer (van Breda ?) mede Heer Mathijs Godewaarts als pastoor te Groot Zundert ¹⁸⁾. In 1478 koopt hij een hof nabij het Hof te Laar aan, die *Jan Luymens hof* heette ¹⁹⁾ en gelegen was „bi Jans hof van Nederven”. Over deze hof werd 4 Augustus 1490 door hem een „conde” gedaan voor stadhouder en mannen van leen van Zundert-Hertog ²⁰⁾.

Met Hendrick Block, vicecureyt te Zundert ^{20a)}, de priester Mathijs Wijsbeeck, Peeter van der Daesdonck en de meier van Zundert, Anthonis van Oustaden, was Jan van Nederven executeur van het testament zijner echtgenote. In 1483 was hij burgemeester van Breda, alwaar hij een huis bewoonde in de Steenbrugstraat (thans Nieuwstraat no. 27/29), hetwelk lag ten westen

15) Gemeente-archief Zundert, voorl. inv. no. 2630, 685, 686 en 850a. Het codicil berust in het archief van de Nassause Domeinraad (Raad en Rekenkamer te Breda). Inv. 356, reg. 2108.

16) a.w.p. 238-248.

17) Burgemeester en Wethouders van Zundert noemden op 4 December 1951 de Markt te Zundert naar haar : Margriet van de Laerplein.

18) G. C. A. Juten : *De Parochiën* enz. p. 324.

19) Deze hof duikt in 1564 op onder de naam *Linnenshof* en in 1712 onder de naam *Luimershof* (Van der Hoeven, a.w. p. 262 en 265). De verklaring, die Van der Hoeven op p. 265 noot 1 van dat woord geeft, is na het vinden der acte van 1478 wel onhoudbaar.

20) R Zundert 280, fol. 92r en 92v.

20a) Vicaris Hendrik Blok fungeerde te Zundert van 1470-1496. Cfr. Juten a.w. p. 289, 292, 324 en V. d. Hoeven a.w. p. 242.

van het Huis Assendelft²¹⁾. In 1489 en 1491 wordt hij vermeld als schout der Eninge van Rijsbergen te Zundert.²²⁾

Behalve het Hof te Laar en de Luymenshof bezat Jan van Nederven in Zundert na de dood van zijn eerste echtgenote een hof met 28 dienstbare mannen in de Veldstraat. Als „mannen” van hem worden o.a. vermeld Marten Marten Bertssone en Janes Gorys Werdssone²³⁾. Deze hof liet Jan's oudste zoon Jan van Nederven in 1560 na aan zijn kleinzoon Jhr Nicolaas van Reimerswaal²⁴⁾. Vermoedelijk is het uit deze hof - in 1492 gebruikt door de erven Jacob Symoens - dat de op p. 108 van deze jrg. vermelde erfcijns van 25 stuivers uit 16 oude groten aan de kerk te Groot Zundert betaald werd. De hof werd aan de achterzijde begrensd door de „Houbusch”; ten westen door het erf van Katheline Willem Gysbrechtsdr en ten oosten door dat van Heynrick Jan Christiaens²⁵⁾.

Tenslotte treedt Jan van Nederven handelend op in de acte van 13 Augustus 1492, in de aanhef van dit artikel genoemd²⁶⁾. Hij sticht daar een erfjaargetijde voor zich, voor zijn eerste echtgenote Margriet van den Lare, zijn toenmalige gade Agnes van Naeltwijck en voor de verwanten van Margriet van den Lare. De pastoor (prochiaen)²⁷⁾ moest elk jaar op de tweede Zondag vóór O.L.V. ten Hemelopneming dit jaargetijde afkondigen. De kerkmeesters moesten op dit jaargetijde een zilveren penning offeren.

De familie van Margriet van den Lare wordt in deze acte vermeld in de volgende orde: Jan van den Lare, Huyghman van den Lare (met Margriet van Nassau) en Margriet van den Lare (dochter van 2 en 3).

Uit deze volgorde hebben Van der Hoeven en Juten gemeend te moeten afleiden, dat Jan van den Lare de vader van Huygman geweest zou zijn. Dit nu is niet alleen in tegenspraak met de beide bovengenoemde acten van 1427 en 1442, waarin Huygman een zoon van Wynric wordt genoemd, maar ook met de vermel-

21) Mr F. A. Holleman, Dirk van Assendelft, schout van Breda en de zijnen (Zutphen 1953), p. 194, 313 en 575.

22) Van der Hoeven, a.w.p. 377; R Zundert 280 fol. 177 vso.

23) Van der Hoeven, a.w.p. 235; R Zundert 280 fol. 68vso (acte 16 Febr. 1489).

24) Taxandria XLIII (1936) p. 105.

25) Niet Chrispiaens, zoals op p. 108 van deze jrg. vermeld. In 1487 wordt hier vermeld de hoeve „int Busch”, die toebehoorde aan de Heer van Nassau (R Zundert 280, fol. 11 ro).

26) De inhoud van deze acte werd voor het eerst in 1920 door Van der Hoeven vermeld.

27) Niet **parochianen** zoals op p. 109 van deze jrg. staat afgedrukt.

ding der patronymica van twee vrouwelijke legatarissen-familieleden van Margriet van den Lare.

Juten vermeldde n.l. reeds een transportacte van 4 Juli 1514, waarin de erfenamen van Jan Cleynerts aan Hendrik Montens, rentmeester te Breda, verkopen een aantal goederen, „die wylen jouffrouw Margrieten Huygmansdr. van den Lair, wittige huysfrouw was Jans van Nederven, toe te behoeren plegen en by derselver jonfr. Margrieten gelaten waren *wylen Margrieten Rombout Wynricx dochter van den Lair*, wylen Jan Cleynerts huysfr. was” 28).

Het kan haast niet anders zijn, of deze mevrouw Cleynerts-Rombout Wynricxdr. moet een familielid van Margriet van den Lare geweest zijn. Wij voor ons zouden het meest voor waar houden, dat zij haar nicht was.

Daarnaast vermeldt een Zundertse acte van 6 Juli 1490, dat Margriet bij haar testament vermaakt had aan Huyghe Iaspar Wynrics dochter van den Lare, een erfelijke pacht groot 1 halster rogge. Deze pacht ging uit een „stede ende herberghe geheyten d'Eyck tZundert aen de plaetse gestaen ende geleghen, die Margriete Cornelys Ian Gielys wedue in handen heeft” 29). Ook deze Huyghe moet wel een familielid van de erflaatster zijn. De relatie-volle nicht lijkt ons hier evenmin onaannemlijk.

Tenslotte blijkt uit Margriet's testament, dat zij een neef Huygman Eewoutssone had, die in 1483 te Rome woonde. Prof. Van der Hoeven veronderstelt van hem, dat zijn vader Eewout een broer van Margriet's (echtgenoot, lees:) vader Huygman geweest is en dat Eewout zijn zoon naar deze genoemd zou hebben. 30)

Als Margriet van den Lare's grootvader dus niet Jan maar Wynric heette, waar moet de Jan uit de acte van 1492 dan wel geplaatst worden? Zijn opneming in de acte van het erfjaar-getijde duidt op nauwe verwantschap. Hij zal dus een broer van Huygman van den Lare of een zoon geweest zijn.

Bovenstaande overwegingen en vooral de vijf laatste aanwijzingen vormen voor ons voldoende reden om de volgende min of meer hypothetische genealogie Van den Lare te construeren:

- I. Wynric van den Lare, de stamvader, woonde op het eind der 14e en het begin der 15e eeuw vermoedelijk te Zundert aan het Laar, als leenman van de Heer van Zundert-

28) Gemeente-archief Breda, R. Breda 422, fol. 52v.

29) R. Zundert 280, fol. 90vso.

30) a.w.p. 238 noot 1.

Hertog. Deze zou de volgende kinderen hebben gehad :

- a. Jaspar van den Lare, deze heeft een dochter Huyghe, vermeld in een Zundertse acte van 6 Juli 1490.
- b. Rombout van den Lare, deze heeft een dochter Margriet, die huwde met Jan Cleynerts.
- c. Eewout van den Lare, heeft een zoon Huygman, die in 1483 te Rome vertoeft.
- d. Huygman van den Lare, volgt II.

II. Huychman Wynricx (van den Lare), leenman van de Heer van Zundert-Hertog op het Hof te Laar, vermeld 1427, 1429, 1431, 1442, overl. tussen 1450—1455 ^{30a)}, huwt 1) vóór 1429 Catlyn van der Brugge, die sterft vóór 1442, dochter van Herman, schepen in Hertel en Elisabeth N (die stierf op 2 Maart); 2) tussen 1429—1442 Margriet van Nassau, sterft nà 1442, natuurlijke dochter van Graaf Engelbrecht van Nassau, Heer van Breda.

Uit het eerste of tweede huwelijk wellicht :

- a. Jan Huychmanss. van den Lare ; ³¹⁾

Uit het tweede huwelijk :

- b. Margriet van den Lare, geb. na 1429 ³²⁾, stichtster van een gasthuis te Zundert, overl. (Breda?) 24 Dec. 1483, begraven in de kerk van Groot-Zundert, tr. (vóór 1468 ^{32a)}) Jan van Nederven, burgemeester van Breda, schout der Eninge van Rijsbergen, leenman van de Heer van Zundert-Hertog enz.; deze hertrouwt na haar dood Agnes van Naaldwijk.

Bleef zijn huwelijk met Margriet van den Lare kinderloos, bij zijn tweede gade heeft Jan van Nederven vijf kinderen gehad: 2 zoons en 3 dochters. Men kan over hem de artikelen van pastoor Juten lezen in de 33e en 43e jrg. van Taxandria.

Terecht heeft J. A. ten Cate op p. 110 van deze jaargang van de veronderstelling gesproken, dat Margriet van den Lare's

^{30a)} R Zundert 280, fol. 86v, acte 12 April 1490, volgens welke Huychman's dood toen omtrent 35 of 40 jaar geleden was.

³¹⁾ Hij kan echter een broer van Huygman geweest zijn en behoort dan thuis onder I sub e.

³²⁾ Wanneer Huygman inderdaad tweemaal gehuwd is geweest, kan haar geboortedatum onmogelijk c. 1425 zijn, zoals Van der Hoeven, a.w. p. 234 zegt.

^{32a)} G. C. A. Juten, Het Hof van Sombeke in de parochie Bouchout enz., in Taxandria XXXV (1928) p. 288.

grootvader van vaderszijde Wynric heette. Dat de in de acte van 20 Juni 1429 ³³⁾ vermeldde Huygman een „peetoom” van Margriet van den Lare zou zijn, lijkt echter een veronderstelling zonder grond ³⁴⁾. Het redelijkst zal zijn, dat men met Juten de in 1429 en 1442 vermeldde Huygman voor dezelfde persoon en dus voor de echtgenoot van twee verschillende vrouwen houdt.

Hopenlijk is hiermede wat meer licht geworpen op een geslacht, dat in het laat-middeleeuwse Zundert een beduidende rol gespeeld heeft. De thans ter beschikking staande archieven laten niet toe, verder over de Van den Lare's uit te weiden. Hopenlijk kunnen latere onderzoeken in België - vooral in de schepen-protocollen van Antwerpen en in de archieven van pieuse instellingen aldaar - meer oude gegevens uit de streek der *Dea Sandraudiga* aan het licht brengen.

F. A. Brekelmans.

33) Niet 1431 zoals op p. 110 van deze jrg. opgemerkt.

34) „Peetoom” is overigens een geestelijke band tussen bepaalde personen ; geen graad van bloedverwantschap. Wel bestaat (voor de kerk) tussen peter of meter en petekind een huwelijksbeletsel van geestelijke verwantschap.

STAPPAERTS.

Op blz. 102 van B. L. III maakte de heer J. Loeff melding van een door hem in het rechterlijk archief van 's Gravenmoer gevonden acte van 19 Januari 1644 waaruit blijkt dat de ouders van Johan Stappaerts, rentmeester van de domeinen van den Prins van Oranje van Cranendonck en Eindhoven, te Oosterhout waren gevestigd.

Dit was voor mij aanleiding een onderzoek in te stellen in het archief van Oosterhout, van welk onderzoek ik op blz. 103 in het kort melding maakte.

Een verder ingesteld onderzoek bracht verschillende acten aan het licht aan de hand waarvan de volgende stamreeks is op te stellen.

1. Peter Stappaerts.

2. Jan Peter Stappaerts.

Hij koopt in de eerste helft van de zestiende eeuw land, erfpachten en cynsen te Oosterhout. Van hem heb ik de navolgende kinderen gevonden :

- a. Peter Jan Peter Stappaerts vermeld sub 3.
 - b. Aert Jan Peter Stappaerts vermeld sub 3a.
 - c. Bartholomeus Jan Peter Stappaerts, vermeld in een schepenacte van Oosterhout dd. 15 Januari 1540, Rijksarchief reg. 270 fol. 85 als zoon van Jan Peter Stappaerts.
 - d. Agatha Jan Peter Stappaerts gehuwd met Jacob Willemse.
 - e. Jan Jan Peter Stappaerts vermeld sub 3b.
3. Peter Jan Peter Stappaerts. Hij wordt in een schepenacte van Oosterhout van 9 Januari 1534 reg. 268, fol. 30 genoemd als zoon van Jan Peter Stappaerts.
Hij heeft een zoon :
4. Cornelis Stappaerts.

Dat Cornelis een zoon is van Peter Jan Peter Stappaerts blijkt uit een Oosterhoutse schepenacte van 17 December 1554, reg. 274, fol. 67.

Voor zover mij bekend heeft hij twee zoons :

- a. Jan Cornelis Stappaerts vermeld sub 5.
 - b. Jacob Cornelis Stappaerts, predikheer te Antwerpen.
5. Jan Cornelis Stappaerts.

29 Januari 1603 wordt voor schepenen van Oosterhout aan hem een huis getransporteerd ten behoeve van zijn broer Jacob Cornelis Stappaerts. Hij zal omstreeks 1560 zijn geboren, want in een schepenacte van Oosterhout van 9 November 1617 (Reg. 379) verklaart hij als toen 57 oud te zijn.

Uit zijn huwelijk met Elisabeth Adriaensdr. de Hoogh worden blijkens schepenacte van 31 Juli 1613 vier kinderen geboren:

- a. Johan Stappaerts, geboren omstreeks 1590.
Rentmeester van den prins van Oranje.
- b. Huybrecht Stappaerts, geboren omstreeks 1593.
Schepen van Oosterhout van 1648-1657.
- c. Elisabeth Stappaerts.
Zij huwt met Jan Clinckerts.
- d. Adriaentje Stappaerts, geboren omstreeks 1597

In het dagboek van bisschop Michiel Ophovius lopende van 4 Augustus 1629 - einde 1631 wordt Johan Stappaerts en zijn familie herhaaldelijk vermeld..

3a. Aert Jan Peter Stappaerts.

Blijkens schepenacte van Oosterhout van 27 Februari 1552 (reg. 270 fol. 20) is hij collecteur van de bedde van Zijne Keizerlijke Majesteit.

Hij huwt Margaretha Jan Sebrechts die, zoals uit een Oos-

terhoutse schepenacte van 14 Maart 1585 (reg. 284 ,fil. 73) blijkt, alsdan weduwe is.

In 1559 is hij schepen van Ooserhout en is dit nog in 1575. In 1572 maakt hij met Tseraerts, drossaard van Breda, en zijn medeschepenen Jannen Reysen deel uit van de commissie van onderzoek ten aanzien van gevangen genomen rebellen (Oranjeboom deel III blz. 62).

Uit zijn huwelijk worden vijf kinderen geboren zoals blijkt uit een schepenacte van Oosterhout van 14 Maart 1585 :

- a. Jan Aert, gehuwd met Elisabeth Peter Cornelis Laureys.
- b. Adriana Aert, gehuwd met Jan van Hoogstraten.
- c. Elisabeth Aert, die tweemaal trouwt, eerst met Stoffel Gijsbregts en na diens overlijden met Peter Adriaen Hoevenaars.
- d. Mechteld Aert.
- e. Maria Aert.

3b. Jan Jan Peter Stappaerts.

Deze heeft uit zijn huwelijk met Johanna Cornelis Merten Shouwersdr de navolgende kinderen :

- a. Peter ; b. Willem, waarschijnlijk pastoor te Orthen en later rector te Mierlo van 1626 - 1632 ; c. Adriana ; d. Cattelijn ; e. Cornelia ; f. Mechteld ; g. Aert ; h. Bartholomeus ; i. Jan.

's Hertogenbosch.

B. de Roy v. Zuidewijn.

HET TESTAMENT VAN JOUFFR. ANNA DE HORNES.

Interessant voor de kennis van het geslacht van Horne lijkt mij het testament van Jouffr. Anna van Horne, gemaakt ten overstaan van Jhr. Adriaen van der Merwede en Antonie Loeff, schepenen te Heusden. Een uittreksel uit dit testament volgt hieronder.

Op 2 Juli 1605 ¹⁾ verscheen voor schepenen van Heusden, de Ed. Welgeboren Jouffr. Anna de Hornes, dochtere van den Welgeboren Heere Heere Johan de Hornes, Baenderheere tot Bocxtel, Grave van Bassignie etc. sieck liggende te bedde. Zij maakt haar testament. Zij vermaakt : Haer lieven Broeder de

1) Heusden R. 439, fol. 26.

Welgeboren Heere, Heere Wilhelm Adriaen de Hornes, heere tot Kessel, haer gedeelte in de Juweelen ende baggues sulcx die haer van haere za: vrouwe moeder aengecomen zijn enz. Aan Welgeb. Jouffr. Jouffr. Johanna de Hornes haere suster alle de clederen ende lynewaet thaeren lijve dienende uitgez. negen hempden die zij maakt Welgeboren vrouwe Mijn Vrouwe van Looqueren Gouvernante dezer stede met noch een pacquet Care? insgelijks eene paer haer gouden Brasselettten. Noch aan Welgeb. Adolff Philips soone van den Welgeb. Heere Heere Maximilien de Hornes Gouverneur van de Stadt den Castele ende lande van Heusden uit haere za: vrouwe moeders goederen 1500 ca. guld. eens. Noch E. Welgeb. Heere Heere Wessel van Boetse-ler Baenderheere tot Asperen etc. gelijke somme van 1500 gl. eens en noch eenen gouden rinck met vier robbijnen daer in enz. Noch Jouffr. Margreta van Cloutingen haeren toiletten cours. Noch Jouffr. Anna de Bie eenen witten ermosijnen tabbaert. Item Jouffr. Anna van der Ameijden haeren nieuwen heeren saeyen tabbaert. Maact zij Jouffr. Bruijnincx eenen gouden rinck met een robbijn.

Tot slot vermaakt zij nog kledingsstukken aan haar dienst-
maagd.

Schijndel.

A. v. B.

BOEKBESPREKING.

GENEALOGIE OTTEN DIT OTTO DE MENTOCK AVEC NOTICES SUR LES FAMILLES ALLIEES PAR B. W. VAN SCHIJNDEL

Deze enkele maanden geleden verschenen uitgave van de bekende genealoog B. W. van Schijndel behandelt in twee delen 479 bladzijden tellend, het geslacht Otto de Mentock, oorspronkelijk Otten genaamd.

Reeds in 1950 heeft de heer van Schijndel een genealogie van dit geslacht in „De Nederlandsche Leeuw” gepubliceerd, uit welke publicatie het belang dezer genealogie voor verschillende Brabantse geslachten wel zeer duidelijk is gebleken.

Het eerste deel bevat een uitvoerige geschiedenis van het geslacht Otten, later Otto, hetwelk thans als Otto de Mentock tot de adel van België behoort.

Oorspronkelijk te Hilvarenbeek gevestigd hebben takken van het geslacht Otten zich naar Oisterwijk en Diessen verplaatst, in welke gemeenten zij het bierbrouwersambt uitoefenden, terwijl een tak zich in de 16e eeuw te Leuven vestigde en in de Zuidelijke Nederlanden verschillende op de voorgrond tredende juristen heeft voortgebracht.

Het tweede deel, hetwelk verschillende aan Otten en Otto de Mentock verwante geslachten behandelt, is voor Brabant van bijzonder belang, omdat daaronder families voorkomen welke aldaar hebben geleefd en een rol van betekenis hebben gespeeld. Ik vermeld hier slechts de geslachten de Cort, Lemmens (Lemnius), Loeff van der Sloot, van Thulden en van Winteroy.

De uitvoering van deze uitgave is buitengewoon fraai en kosten blijken er niet aan gespaard. Talrijke portretten, wapens, kaarten en afbeeldingen van gebouwen zijn in de twee delen opgenomen. Met veel zorg is de inhoud bewerkt en de nauwkeurigheid van het vermeldde laat niet te wensen over. Slechts de index van persoonsnamen bevat verschillende onnauwkeurigheden.

Dit werk van de heer van Schijndel is een aanwinst voor de genealogische litteratuur.

B. de Roy van Zuidewijn.

GULJÉ (GHULEN, etc.)

Jrg. XVIII v. h. Jaarboek v. h. Ned. Patr. vangt op blz. 72 ene genealogie-Guljé aan met „I. Dr. Adam Gühlen¹⁾, geb. Aken²⁾, geneesheer te Valkenswaard, vestigde zich in het laatst van 1760 te Helmond, † 25 Mei, begr. Helmond 28 Mei 1764, tr. Valk 7 Juni 1741 Wilhelma van der Putten, geb. Mierlo³⁾, † Helmond in 1770”. En nootje 2) vertelt hierbij: „Volgens familie-overlevering; Adam's huwelijksinschrijving geeft geen plaats van herkomst. Te Aken is geen doopinschrijving gevonden. Het lijkt ons toe, dat Adam niet van Aken geboortig was: welke reden zou er bestaan hebben om zich van deze stad naar een klein plaatsje in Noordbrabant te begeven? Bij de doop van twee zijner kinderen komen naamgenoten als doopheffers voor, waaruit blijkt, dat er medeleden van het geslacht te Valkenswaard woonachtig waren”.

„En toch !” En toch bleek ons de mondelinge traditie in het geslacht - Ghulen - Guljé zelf betrouwbaarder gids t. z. v. d. af-

komst — aldan niet uit *Aken* — van *Adam G.* te zijn dan de hierboven geciteerde auteur, die zelf nochtans bij de lectuur van een der twee in het hoger aangehaalde nootje 2) door hem genoemde namen van doopheffers de qualificatie „ACQUENSIS” zou hebben dienen te ontdekken als het slaande bewijs van het exacte tegendeel zijner thesis! „*Theodorus Ghulen ACQUENSIS*” wordt immers die peter genoemd van *Adam’s* oudste telg *Henricus Theodorus*, geb. Valk. 30 Sept. 1742; *Adam’s vader* deze peter? De andere Ghulen, die als doophefster optreedt, was *Theresia G.*; *Adam’s moeder*? Zo klein was Valkenswaard niet, dat er niet al vroeg heelmeeesters gevestigd waren; de Valkeniers verteerden menigmaal een ton ’s jaars. En *Adam* huwde ene *van der Putte(n)*, die „uit de streek”, immers volgens d’aardigeloofwaardige Guljé-familietraditie uit *Mierlo* afkomstig was; geparenteerd aan d’Eindhovense *van der Put’s*? Men zoeker nog maar eens opnieuw zowel in *Aken* als in *Mierlo*; zeer vaak immers treden doopheffers van buiten d’eigen parochie als zodanig op; en noch *Theodorus G.* noch *Theresia G.* waren ooit in Valkenswaard gevestigd; niet één enkele andere Ghulen dan *Adam* en kroost trouwens; en *Michael van der Putten*, gehuwd met *Anna Clerix*, vermoedelijk een broer van *Wilhelma van der Putten*, was ook al d’enige van der *Putten*, die ooit in de doop-, trouw- en begrafenis-bescheiden van Valkenswaard vermeld werd! Men zoeker opnieuw, maar DAN met open ogen, in *Aken* en in *Mierlo*! Talrijk waren in dit laatste oord de van der *Putten’s*.

Wat trouwens in de staat Nr. 28 van *Juten’s „Kwartierstaten”* deel I, vermeld staat omtrent de vader van *Adam Hendrik Guljé*, kan ook nauwelijks in wakende toestand geschreven en gedrukt zijn; deze „vader”, *Dr. Wilh. Franc. Guljé*, geb. 11 Maart 1777 immers, zou slechts omtrent 2 jaren ouder zijn dan deze „zoon”, ged. 10 Maart 1779! In werkelijkheid waren beiden broeders met als vader *Dr. Peter Franciscus G.*, ged. Valk. 21 April 1749 (Vlg. Ned. Patr., Jrg. XVIII, blz. 73), zelf zoon van *Adam G.* × *Wilh. v. d. Putten*.

Den Bosch.

J. A. W. Swane Wzn.

UIT HET KERKERAADSBOEK VAN DE NED. HERV. KERK TE HELMOND.

In de kerkeraadsvergadering van 16 Juni 1783 deelt de predikant mee „hoe hij eenigen tijd geleden met de uyterste aan-

doening vernomen heeft, dat *Hendrik Christiaan van Harsvelt* gewesen Drossaart alhier in de stad Weert tot den Roomschen Godsdienst was overgegaan" en vraagt aan de Classis advies hoe te handelen.

Deze adviseert, d.d. 20 Juni d.a.v. „provisioneel stil te zitten en nadere bewijzen dienaangaande af te wagten."

H. C. van Harsvelt, 8 Juli 1750 geboren te Leerdam (zn. v. Caspar v. H. en Adriana Kleijn) werd 1 Oct. 1870 drossaard van Helmond. Wegens zijn voorgenomen overgang tot de Roomse godsdienst waarschijnlijk, deed hij reeds bij schepenakte van 12 Febr. 1783 van zijn ambt afstand. Hij werd 8 Mei 1783 te Weert gedoopt en bleef aldaar nadien wonen. Hij huwde er 15 Febr. 1791 met *Digna van Dooren* uit Weert (dr. van Mathias en van Odilia Knapen) ¹⁾.

H.

J. H.

1) Zie : Maasgouw, 34 jg. (1912) blz. 48.

GEEN = GERIT ¹⁾

Agnes dochter van Rutger Gerits vander Hellen, vrouw van Henrick Peter Jan Sluytersz., heet ook Agnes dochter van Rutger Ghenens. (Den Bosch R. 1249 fol. 293 en fol. 245 anno 1480).

De heer J. van Dijk uit Tilburg vestigde mijn aandacht op het volgende: Claus Wouter Rode Gerits (Oosterwijk R. 143 fol. 108v anno 1419) is dezelfde persoon als Claeus Wouter Rode Geenkens (Oosterwijk R. 152 fol. 14 anno 1439).

Elisabeth Lambert Wauter Gheenkens wordt vermeld als nicht van Claeus Wouter Rode Gerits (Oosterwijk R. 147 fol. 44v anno 1428).

Thomas Thomas Gherits Maeszoen (Oosterwijk R. 150 fol. 24 anno 1435) wordt elders vermeld als zoon van Maes Gheenkens.

Deze voorbeelden zeggen genoeg.

F. Sm.

1) Zie ook B.L. III, 132.

POORTERSCHAP

Op 13 Maart 1472 n.st. verklaren Ghijsbrecht Wouters. en Jan Willems. vanden Dijck, dat Art Jan Peterss. in de St. Janskerk gedoopt werd. Ghijsbrecht Wauters was toen zijn peter.

(Den Bosch R. 1241 fol. 84).

F. S.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk A 41, Kerkdriel. Gelieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Nieuwe vragen.

de Roy. — Is er iets bekend over eventuele verwantschap tussen het „Kempisch Patriciërs geslacht” de Roy en de familie van die naam (ook de Rooy, of de Roye) in de 17e eeuw gevestigd in de zuidelijke Kempen rond Aarschot?

Amsterdam, Keizersgracht 572.

L. J. Borremans.

van Gerwen. — Op 2-10-1483 testeert ten overstaan van notaris Gerard Zegerszn. Weyer: „honorabilis et discretus vir” Daniel van Gerwen, armiger (i.e. knaap) met jouffrouwe Anna van den Vest, zijne echtgenote. Wie waren hunne ouders? Hij staat vermoedelijk in verband met: Dirck, sone wijlen Jan s.w. „domicellus” Dirck van Gerwen, die in de XVe eeuw „die Hoeve ter Heyden” te Asten bezat en waarvan in 1485 de weduwe, jouffrouwe Beatrix dr. w. Daniel Roesmont, wordt vermeld met hare drie zonen: Daniel, Jan en Godschalk.

Brussel, 126 Chaussée d'Ixelles.

B. W. van Schijndel.

1. Welke zijn de voorouders van Pieter van Meeuwen en Pieter tje de Man? Uit dit huwelijk werd gedoopt Adriana op 24 Mei 1750 te Klundert. Get. Adriana Kloet.

2. Pieter Meeusz van Dis huwde 25 Dec. 1742 te Fijnaart Neeltje Cornelis d. Visser. Zij zou geboren zijn te Klundert.

Deze twee personen zijn getuigen te Klundert op 3 April 1747 bij de doop van Pleuntje, dochter van Johannes Cornelisz Visser en Maria in 't Greyn. Neeltje en Johannes zijn dus vermoedelijk zuster en broer.

Gevraagd hun ascendenten.

Rotterdam, Berkelselaan 82a II.

ir. J. Mac Lean.

Waar en wanneer huwde (+ 1802) Christiaan Schoonenberg, hotelhouder te Grave, (geb. 1761 Grave, overl. ald. 1824) weduwnaar van Maria Anna Artz (begr. 8-8-1800 te Grave) met Johanna Catharina Merckelbach? Waar en wanneer werd zij geboren en wie waren haar ouders?

Helmond, Warandalaan 28.

Jac Heeren.

Spierinck. — Volgens een voor de schepen van 's-Hertogenbosch gepasseerde akte (1387 (1564-1565), folio 1, 10-10-1564) verkopen: Frans, zoon van wijlen Adriaen Spierinck (vermoedelijk later adelborst op het Huis te Woerden), met Christoffel, Adriaen en jouffrouwe Mechteld, kinderen van wijlen Claes Spierinck, een landgoed te Loon op Zand nabij Waalwijk gelegen, genaamd „den Roestelbergh”, bestaande uit: huis, schaapskooi, visvijver, tuinen en bouwgronden, gelegen tussen een goed van den Heer van Venloen en een goed van heer Jacob Sanders, ten behoeve van Goyaert Cornelis Cornelis. Hoogstwaarschijnlijk behoren deze Spierinck's tot het bekende geslacht van die naam, dat ook enige tijd het goed „Den Kleyn Ruwenbergh” bezat. Nu is mijn vraag, hoe lang bezat deze familie het goed „den Roestelbergh”? Tevens zou ik gaarne willen weten of de hiervoor genoemde Mechteld en Adriaen dezelfde kunnen zijn als: jouffrouwe Mech-

teld Spierinck, geb. omstr. 1544 en Adriaen Spierinck, geb. omstr. 1543, kinderen van Claes Spierinck, (die vóór 1568 te Veghel overleed) en jouffrouwe Sophia N. Hun broeder, heer Antoon Spierinck, leefde in 1568 te Oss.

Brussel, 126 Chaussée d'Ixelles.

B. W. van Schijndel.

Meyer. (Meier) Peter Meyer woonde in 1541 te Helmond. Hij was geboren te Neuss (Duitsland) als zoon van Johann Meyer en Bela N. Zijne vrouw was de eerbare Cathelyn van Kinschot, die ge-goed was te Turnhout en te Beeze. Heeft voornoemde Peter Meyer soms afstammelingen nagelaten?

Brussel, 126 Chaussée d'Ixelles.

B. W. van Schijndel.

Antwoorden.

Silvius (B.L. III, 80, 96). Het vorig jaar was in mijn aantekeningen de doop te 's-Gravenmoer onvindbaar van een Leendert Silvis (Sylvius), omdat ik deze geklapperd had op de naam der moeder. Thans kan ik de vragensteller mededelen dat op 24 Juli 1695 te 's-Gravenmoer Leendert wordt gedoopt, „onecht kint van Leenderd Sylvius, ruyter ende barbier onder de Comp. van Garris? (onleesbaar) en Maria Wouters Block”. Dit kind is dus niet als Leendert Block, maar als Leendert Silvis de wereld ingegaan. Daar de vader-verwekker „barbier” wordt genoemd, houd ik hem voor identiek met de op blz. 96 vermelde Leendert Sylvius, ged. Zwaluwe 4.11.1674, die „chirurgijn” genoemd wordt en te Zwaluwe trouwde met Elisabeth Loosecaat.

's-Gravenmoer.

J. Loeff.

B. L. II:144 (Gooren). — Deze familie is misschien wel uit het Rijnland afkomstig. Léonard Goren huwde te Ratheim op 24-8-1710 Irmgard Fransen. Doch reeds in de XVIe. en XVIIe. eeuw woonden Gooren te Deventer. Zij waren lakenhandelaars.

Brussel, 126 Chaussée d'Ixelles.

B. W. van Schijndel.

B.L. II:16 (Waelpot). — In de chartervergadering Altorffer (R.A. Middelburg) zijn aanwezig: d.d. 28 Sept. 1604 verleibrief van 1/3 der vaderlijke tienden te Wemeldinge voor Mr. Matthias Waelpot, aangekomen van zijn vader Rombout Waelpot; d.d. 4 Mei 1618 octrool van kapittel van oud-Munster te Utrecht voor Mr. Mathijs Waelpot om deze tienden te verkopen, alsmede d.d. 17 Sept. 1618 bedoelde verkoop aan Mr. Gerard Crommon (No. 3-4-5-6 D).

Utrecht, Zuilenstraat 11.

J. Sluijters.

Aanvulling B.L. IV:4 (Verheyen). — Het geslacht Verheyen = van der Heyden werd reeds door Sasse van Ysselst beschreven in Tax. 1901: 66 e.v. (in *Repertorium Beresteyn verkeerdelijk* onder Verheyen van Estvelt genoteerd!) Aan te vullen is nog: Jan Dirck Lamberts zal zijn overleden tijdens de pest in 1625; zijn moeder is overleden 4 Juli 1633 als Margaretha (vidua) Theodori Verheyden.

De grootvader van Dirck Lamberts wordt genoemd in 1521 Derk Jansz van der Heyden x Aleid Arts (R 129), diens vader in 1499 Jan van der Heyden x Lyske Jan Wouters (R 126).

Utrecht, Zuilenstraat 11.

J. Sluijters.

Van Alphen (B.L., I, 200, II, 10, 95). — In verband met de menigvuldige bloedverwantschap van Hoogstraatse geslachten met die van Noord-

Brabant, moge het volgende dienen. Te Hoogstraten leefde reeds vroegtijdig een familie van Alphen (van Alfen), die o.a. chirurgijns onder haar leden telde. De mij oudstbekende is Wouter Jansz. van Alphen, die vóór 1446 eigenaar van het huis „De Wildeman” was en nog in 1458 wordt vermeld. Hij was vermoedelijk vader van :

1. Jan, die volgt onder I ;
2. Loy van Alphen, poorter Hgstr. 1480 ;
3. Lysbeth van Alphen, tr. Jan mr. Jacob Willems van Saltbommel, verm. 1483.
 - I. Jan van Alphen, poorter Hgstr. 1477, schepen aldaar (1500 ; zijn zegel vertoont een naar rechts lopend diertje), tr. Mayke Berts, dr. van Gielis Berts, schepen van Hgstr. (1465-1469), zijn zegel vertoont een stappende vogel), waaruit :
1. Margriet van Alphen, meesteres van het begijnhof te Hgstr. (1555) ;
2. Mr. Jacob van Alphen, chirurgijn (1525-1535) ;
3. Antoon, die volgt II ;
4. mr. Gielis van Alphen, schepen en stadhouder (1515) en secretaris (1521), tr. Cornelia Jansdr. Heerls (haar zuster Anna Heerls was begijntje te Hgstr.), weduwe in 1567 waaruit :
 - a. Mechteld van Alphen, verm. 1540, tr. Jacob Corneliszn. Casselman ;
 - b. Johanna van Alphen, tr. Jan Verhuelen ;
 - c. mr. Cornelis van Alphen, priester (1561), overl. 1565 ;

en vermoedelijk :

5. Joris van Alphen, verm. 1517, overl. 1538 ;
6. Wouter van Alphen, verm. 1514, overl. 1550, tr. Lysbeth Jan Coels, waaruit :
 - a. Lysbeth van Alphen, tr. Cornelis Gibs ;
 - b. Joanna van Alphen, tr. Jan van den Broeck ;
 - c. Barbara van Alphen, tr. Jan Barthelomeus.
- II. Antoon van Alphen, tr. Leonarda Dibbouts (vermoedelijk weduwe van Gielis Luyckx en dan dochter van Jan Dibbouts en Margriet Lietkens), waaruit :
 1. Barbara van Alphen, tr. Henrick van Geele, zn. Marten van Geele en Margriet Geerts ;
 2. mr. Jan van Alphen, chirurgijn (1550-1556), hij stichtte in 1540 een jaargetijde om aan de armen wittebrood uit te delen op het jaargetijde van zijn schoonvader mr. Jan Gheylen, overl. 1557, tr. Joanna Gheylen, overl. 1558, dr. mr. Jan Gheylen, chirurgijn en Catharina van den Broeck (Joanna Gheylen hertrouwde met Jan du Bois), waaruit :
 - a. Antoon van Alphen, verm. 1557 ;
 - b. Cathelyn van Alphen, verm. 1570, tr. Cornelis van Brecht, zn. Cornelis van Brecht (bastaardtak der jonkers van Brecht) en Arike Laureys ;
 - c. Gielis van Alphen, schepen van Brecht (1572), tr. Brecht 1566, Marie van der Schueren, dr. Jan van der Schueren en Heylwich Schoore.

Adriaen Hendrickszn. van Alphen, „cremere” uit Hoogstraten, werd op 22-8-1544 als poorter van Antwerpen ingeschreven. Catharina van Alphen werd te Hoogstraten in 1450 als „weerdinne” vermeld van Barthelomeus Zeger Lomans. De van Alphens waren na de XVIIe eeuw geheel uit Hoogstraten verdwenen.

Brussel, 126 Chaussée d'Ixelles.

B. W. van Schijndel.

DE HELMONDSE TAK VAN DE FAMILIE BOTS

door

Jac. J. M. Heeren

Op 17 December 1791 werd een akte van cautie te Helmond afgegeven van zijn geboorteplaats Borkel door

- I. *Arnoldus Bots*, die 10 Sept. 1743 aldaar was gedoopt als zoon van *Gerardus Arnolds B.* en van *Lucia Verhagen*. Hij kwam zich in Helmond vestigen met zijn vrouw en 9 kinderen.

Hij was 27 Jan. 1765 te Borkel gehuwd met *Maria Anna Heuvelds* (dr. v. *Albertus H.* en van *Joanna Moonen*), geb. 2 April 1738 Borkel, overl. 24 en begr. 27 Nov. 1808 Helmond. Hij zelf overleed 5 en werd begraven 8 November 1800 te Helmond ¹⁾.

Uit dit huwelijk werden te Borkel geboren en R.K. gedoopt:

1. *Joannes Albertus*, volgt IIA.
2. *Franciscus*, ged. 4 Oct. 1767; j. g. te Borkel.
3. *Franciscus*, ged. 9 April 1769; overl. te Helmond.
4. *Gerardus*, ged. 23 Oct. 1770; overl. te Helmond.
5. *Johanna*, ged. 6 Sept. 1772, j.g. te Borkel.
6. *Albert*, volgt IIB.
7. *Antony*, volgt IIC.
8. *Maria Lucia*, ged. 9 Nov. 1777, overl. 13 Mei 1846 te Helmond. Zij huwde 16 Febr. 1800 te H. met de bakker *Hubertus van Brussel* (zn. van Goort en van *Maria Anna Versteijnen*) ²⁾.

Hieruit :

- a. *Maria Anna v. Br.* geb. 23 Sept. 1801 Helmond, overl. 31 Oct. 1861 Waalwijk; huwde 11 Juni 1829 H. met leerlooier *Antonius Goswinus van Heijst* (zn. v. vrederechter *Goswinus v. H.* en van *Hendrina Sophia Marielis*), geb. 9 Oct. 1801 Waalwijk.
- b. *Maria Arnolda v. Br.*, geb. 5 Juli 1803 H., overl. 25 Jan. 1849 Oss; huwde 3 Mei 1830 H. met bakker *Petrus Antonius Bernardus Wilmer* (zn. v. *Henricus W.* en van

1) Zijn crayonportret is in het bezit van de dames Coovels te Helmond.

2) Broer van de Helmondse schout *Petrus van Brussel*.

- Johanna Bonaarts), geb. 20 Aug. 1802 Oss, overl. 7 Sept. 1872 Oss³⁾. Hieruit zes kinderen.
- c. *Godefridus v. Br.*, geb. 3 Mei 1805 H., j.g.
 - d. *Godefridus v. Br.*, geb. 1 Juli 1806, begr. 24 Mei 1807 H.
 - e. *Hubertus v. Br.*, geb. 13 Aug. 1809 H., overl. 15 Maart 1856 H. Ongehuwd; koopman, jarenlang wethouder v.d. gemeente.
 - f. *Francisca Maria v. Br.*, geb. 25 Juni 1812 H., j.g.
 - g. *Godefridus v. Br.*, geb. 15 Nov. 1813 H., overl. 20 Maart 1878 H., gehuwd met *Maria Catharina Pompen*, geb. 17 Juni 1815 Soerendonk (Sterksel), overl. 8 Jan. 1868 Helmond, waaruit vier kinderen. Bakker.
 - h. *Francisca Maria v. Br.*, geb. 5 April 1817 H., overl. 8 Dec. 1863 te H.; gehuwd met textielfabrikant *Franciscus Huijsmans*, geb. 7 Jan. 1807 St. Nicolaas (B.), overl. 26 Jan. 1890 H. Hieruit twee zoons.
 - 9. *Maria Catharina Marianne*, ged. 5 Aug. 1779, j.g. te Borkel.

II A. *Johannes Albertus Bots*, geb. 22 Mrt 1766 Borkel, overl. 15 Apr. 1848 Helmond; fabrikant, sedert 1796 lid van de Municipaliteit en later van de gemeenteraad. Hij huwde 1 Juni 1800 te H. met *Maria Anna Dymphna Beels* (dr. van Dr. Johannes Bapt. B. en van Catharina Muts), ged. 7 Mei 1770 H., overl. 26 Nov. 1852 aldaar⁴⁾.

Hieruit werden geboren:

1. *Franciscus Arnoldus*, volgt III.
2. *Johannes Albertus*, geb. 14 October 1806 Helmond, stierf aldaar ongehuwd 2 Maart 1874. Hij promoveerde 1836 te Leiden op een dissertatie „*De concilio familiae*” en vestigde zich daarna als advocaat in zijn geboorteplaats. Hij werd 13 Aug. 1850 benoemd tot kantonrechter te Helmond als opvolger van Mr. L. Verheijen, die van 1845—1850 dit ambt bekleedde. Terstond na zijn vestiging werd hij gekozen tot lid van de Gemeenteraad en van de Prov. Staten van Noord-Brabant. In Juli 1839 werd hij gekozen tot lid van Ged. Staten, waarom hij bedankte als lid van de Gemeenteraad. In 1847 werd hij gekozen tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Hij deed zich

3) Broer van de Haarlemse bisschop, Mgr. G. P. Wilmer. (J. Cunen, Biogr. Wdb. v. Oss, blz. 68).

4) Taxandria XXXIII blz. 187. Zij was een zuster van Dr. Theod. Nicolaas Beels, stichter van de „Beelsfundatie” te Helmond.

daar kennen als een groot vereerder en vurig aanhanger van Torbecke. Bots was ridder in de Orde van de Ned. Leeuw ⁵⁾).

- III. *Franciscus Arnoldus Bots*, ged. 9 Dec. 1803 Helmond, overl. 20 Juli 1851 te Bergeyk. Hij vestigde zich 9 Febr. 1835 als koopman van uit Bergeik te Helmond. Hij huwde 20 Mei 1834 te Bergeik met *Rumolda Maria van Gerwen* (dr. v. Jan en van Petronella Keunen), geb. 29 Juli 1805 Bergeik, ald. overl. 31 Aug. 1868 ⁶⁾).

Hieruit werden geboren :

1. *Veronica Petronella*, geb. 10 Maart 1835 Helmond, aldaar ongehuwd overleden 4 April 1872.
2. *Angelica Maria*, geb. 11 Oct. 1836 te H., vertrok 13 Sept. 1869 naar Bergeik, waar zij 27 Nov. 1910 overleed. Zij huwde met gemeentesecretaris van Bergeik, *Petrus Franciscus Willems* (zn. v. secretaris Johan Everard W. en Maria Lucia van Moll), geb. 19 Juni 1834 Bergeik, overl. aldaar 1 Febr. 1903.

Hieruit :

- a. *Adrianus Alouisius Franciscus Maria W.*, geb. 27 Oct. 1874 Bergeik, overl. 15 Nov. 1898 aldaar, gehuwd met *Maria Theresia Lucia Sassen Clingh.*
- b. *Joannes Stanislaus W.*, geb. 11 Juli 1873 Bergeik, Norbertijner kanunnik van de abdij van Berne, overl. 27 Dec. 1940 als pastoor te Elshout.
3. *Mgr. Johannes Baptista*, geb. 18 Sept. 1838 te Helmond, overl. 4 Mrt 1915 Tilburg. Studeerde aan de Latijnse school te Helmond en vervolgens aan de beide seminaria van het bisdom. Na op 5 Oct. 1862 te Haaren priester gewijd te zijn, werd hij kapelaan te Udenhout. In 1865 werd hij overgeplaatst als kapelaan te 's-Hertogenbosch (St. Catharina). Op 21 Maart 1882 volgde zijn benoeming tot pastoor te Tilburg (Goirke). Hier zorgde hij voor de oprichting van vier jongens- en meisjesscholen. In Januari 1908 werd hij benoemd tot deken van Tilburg. In Januari 1915 werd hij kanunnik van het Kapittel en 3 Maart van hetzelfde jaar tot huisprelaat

5) J. Witlox, De Kath. Staatspartij, II 122, 184 ; Nieuw Ned. Biogr. Wdb., II kol. 231.

6) Zij was een nicht van P. N. Panken, de schrijver van de „Geschiedenis van Bergeijk”. Na de dood van zijn moeder (± 1858) verbleef hij meestal ten haren huize.

van Z.H. Paus Pius X benoemd. Het jaar daarop benoemde H.M. Koningin Wilhelmina hem tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau ⁷⁾.

4. *Maria Anna Elizabeth*, geb. 3 Aug. 1840 te Helmond, ongehuwd overleden 3 Sept. 1915 te Bergeik ('t Hof), begiftigd met het Erekrus Pro Eccl. et Pontifice
5. *Aloysius Albertus Franciscus Conradus*, geb. 29 April 1844 te Helmond, woonde tot 1871 te Helmond en vertrok toen naar Bergeik, waar hij 1 Nov. 1925 ongehuwd overleed.
6. *Franciscus Antonius Alphonsus Maria*, geb. 23 Oct. 1845 te H., overl. kort daarna.
7. *Adrianus Leonardus Johannes*, geb. 21 Juli 1847 te H., studeerde aan de Lat. School alhier en op het Seminarie te Haaren (1856) en overleed 21 Mei 1874 te H.

II B. *Albertus Bots*, ged. 23 April 1774 te Borkel, was sedert 1796 te Helmond als textielfabrikant gevestigd en overleed aldaar 8 Mrt 1848. In Mei 1815 kocht hij het oud-adellijk Guldenhuis of kasteel te Aarle-Rixtel van G. d'Aumerie te Vlierden ⁸⁾ en in 1842 kocht hij de heerlijkheid Lieshout van vrouwe Anna Bout ⁹⁾. Hij ondertrouwde 6 Juli 1806 te 's-Hertogenbosch met *Maria van Dijk* (dr. v. Franciscus v. D. en van Josina van der Heijden), ged. 8 Febr. 1781 te St. Oedenrode, overl. 28 Jan. 1860 Helmond ¹⁰⁾.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Arnoldus*, volgt III A.
2. *Francisca Maria*, geb. 15 Juli 1807 te H., overl. 3 Febr. 1811 H.
3. *Maria Anna Cornelia* (gen. Annekee), geb. 4 Dec. 1808 te H., overl. aldaar 5 Juli 1876 ; huwde 21 April 1834 te H. met *Julianus Petrus Pistorius* (zn. v. Herman en van Anna van de Wijgaart), geb. 30 Jan. 1804 te Breda, overl. 25 Dec. 1875 H.; fabrikant en lid van Prov. Staten.
Hieruit werden geboren :
a. *Anna Maria Christina P.*, geb. 6 Aug. 1835 H., onge-

⁷⁾ L. Schutjes, *Geschiedenis van het Bisdóm 's-Hertogenbosch* ; J. J. M. Heeren, *Biografisch Woordenboek van Helmond*, blz. 44.

⁸⁾ A. F. O. v. Sasse van Ysselt, *Oork. betreffende Rixtel* blz. 109, waar hij abusievelijk genoemd wordt A. Bots Czn.

⁹⁾ L. Schutjes, *Gesch. v.h. Bisdóm 's-Hert.* ; IV, 711.

¹⁰⁾ De crayonportretten van het echtpaar Bots-v. Dijk zijn in het bezit van de familie Albers-Pistorius te Nijmegen.

- huwd overl. 3 Juni 1901 te Eindhoven. Zij nam na de dood van haar zuster het huishouden waar van haar zwager P. M. A. van der Velden.
- b. *Maria Alberta Wilhelmina P.*, geb. 24 Jan. 1837 Helmond, overl. 24 Apr. 1868 aldaar, huwde 5 Juni 1867 te H. met de textielfabrikant *Jacobus Hubertus Raymakers* (zn. v. Antonius en van Johanna v. Asten) geb. 14 Febr. 1831 te H., overl. 2 Dec. 1888 aldaar ¹¹⁾.
Hieruit één zoon.
- c. *Hendrika Arnolda P.*, geb. 27 Sept. 1838 H., religieuze *M. Alberta* in de Congregatie der Zusters van Liefde, overl. in het 52ste jaar van haar kloosterleven in het St. Aloysiusgesticht te Helmond 11 Juli 1913.
- d. *Albertus Franciscus Hermanus P.*, geb. 7 Apr. 1840 H. priester gewijd 26 Mei 1866 's-Hertogenbosch, assistent te Eerde 1868, hetzelfde jaar kapelaan te Gestel en Blaarthem, assistent (1872) en kapelaan te Oss 1873—1875), kapelaan te Raamsdonk (1875), pastoor te Overlangel 1887—1889 en te Vlierden (Deurne) 1889—1898. Hij overleed 8 Sept. 1898 in het Liefdegesticht te Helmond ¹²⁾.
- e. *Juliamus Albertus P.*, geb. 17 Nov. 1841 H., overl. 28 Jan. 1917 H.; was fabrikant, lid van de Gemeenteraad, Wethouder en Lid van de Prov. Staten.
Hij huwde ± 1861 te Woensel met *Antonetta Aldegonda Maria v. d. Velden* (dr. v. Johannes Wilhelmus en van Petronella van Gennip) geb. 21 Sept. 1846 te Woensel.
Hieruit acht kinderen.
- f. *Maria Aloysia Josephina P.* geb. 15 Juli 1845 H., trad 21 Juni 1865 als zr. *M. Juliana* in de Congregatie der Zusters v. Liefde te Tilburg, overleed 1 Dec. 1904 te Moergestel.
- g. *Hermanus Johannes Aloysius P.* geb. 15 Maart 1848 H., priester gewijd 25 Mei 1872, assistent te Vlierden 12 Mei 1873, kapelaan te Udenhout 18 Juli 1874, te Tilburg (Heike) 13 Mei 1884; pastoor te Berkel 22 Jan. 1892, te Best 8 Mei 1903. Hij overleed aldaar plotseling 30 Nov. 1911.
- h. *Franciscus Alphonsus Maria P.* geb. 22 Dec. 1849 te H., priester gewijd 22 Mei 1875, leraar aan het instituut van

11) J. J. M. Heeren, Het Helmondse geslacht Raijmakers, blz. 32.

12) L. Schutjes, Gesch. v.h. Bisdom III, 535, 729; v 451, 505.

doofstommen te St. Michielsgestel, 4 Aug. 1876, overl.
3 Jan. 1879 en begr. 7 Jan. d.a.v. op het kerkhof van het
instituut.

- i. *Laurentia Alberta Maria P.* geb. 10 Aug. 1851 H., ongehuwd overleden 7 Febr. 1875 aldaar.
- k. *Maria Theresia Wilhelmina P.* geb. 15 Oct. 1853 H., overl. 30 Oct. 1885 Eindhoven; huwde 26 Sept. 1882 te H. met *Petrus Melchior Adrianus van der Velden*, geb. 20 Nov. 1856 Woensel, overl. 28 Mrt 1941 Deurne.
Hieruit meerdere kinderen.
- l. *Maria Anna Cornelia*, geb. 4 Mei 1856 te H., trad als zuster *Alphonsis* in de Congr. der Zusters van Liefde te Tilburg en overleed 29 Mrt 1923 te Moergestel.
4. *Henriette Cornelia*, geb. 11 Juli 1810 H., j.g.
5. *Maria Petronella*, geb. 29 Jan. 1814 H., ongehuwd overl. 17 Sept. 1870 H.
6. *Franciscus Nicasijs*, geb. 14 Dec. 1815 H., overleden als kloosterbroeder te Diest 7 Apr. 1879.
7. *Johannes Henricus*, volgt III B.
8. *Albertus Antonius*, volgt III C.

II C. *Antonij Bots*, ged. 15 Dec. 1775 Borkel, sedert 1896 textielfabrikant te Helmond, aldaar overl. 28 Mrt 1847. Hij huwde 30 Jan. 1813 Helmond met *Petronella v. Moorsel* (dr. v. Amandus van M. en van Wilhelmina Henrica Vermeulen) geb. 11 Jan. 1786 Helmond, ald. overl. 1 Oct. 1832¹³).

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Maria Anna*, geb. 11 Dec. 1813 H., overl. 16 Jan. 1876 H. Zij huwde 19 Juni 1839 Helmond met *Gerardus Josephus Coovels* (zn. v. Petrus Johannes C. en van Allegonda Helena de la Court geb. 7 Dec. 1807 H. overl. 9 Apr. 1868 H. Koopman, later rentenier. Lid van de Gemeenteraad en van de Prov. Staten van N.-Br.

Hieruit werden geboren :

- a. *Aldegonda Helena Huberta Maria C.* geb. 2 Juni 1840 H. overl. 18 Jan. 1924 Deurne. Zij huwde 21 Mei 1867 H. met *Mr. Franciscus Wilhelmus van den Dungen* (zn. van burgemeester Franc. Wilh. v. d. D. en van Maria Prinzen) geb. 7 Dec. 1834 H., overl. 1 Juli 1907. Kantonrechter te Helmond.
Hieruit meerdere kinderen.

13) *Taxandria* XXXVII (1930) blz. 181-182.

- b. *Petronella Josephina Amanda Hendrica C.* geb. 18 Oct. 1841 H., overl. 2 Oct. 1906 Vlijmen. Zij huwde 14 Oct. 1884 H. met *Michael Lambertus Mommersteeg* (zn. v. Petrus M. en van Maria de Zeeuw) geb. 15 Aug. 1834 Vlijmen, overl. 16 Febr. 1908 Vlijmen.
Koopman, lid van de Prov. Staten, ridder in de Orde van O.N.
- c. *Gerardus Maria Alphonsus C.* geb. 23 Jan. 1844 H., ongehuwd overleden 2 Mei 1916 H. Hij was lid van de gemeenteraad 1878—1916; lid van de Prov. Staten 1876—1916, en buitengewoon lid van Ged. Staten; voorzitter van de N.-Br. Chr. Boerenbond. Ridder in de Orde van O.N. (1908).
- d. *Antonius C.*, geb. 7 Mrt 1846 H. overl. 23 Juni 1848 H.
- e. *Paulina Maria Bartholomea C.*, geb. 24 Febr. 1848 H., ongehuwd overl. 18 Mei 1926 H.
- f. *Petrus Johannes C.*, geb. 23 Aug. 1850 H., overl. 13 Jan. 1901 Helmond. Hij zette de textielfabriek, door zijn vader opgericht, enkele jaren voort. Hij huwde 9 Sept. 1880 Veghel met *Maria Mechtilda Ludovica Smits* (dr. v. Johannes en van Johanna Godschalk) geb. 27 Oct. 1855 Veghel, overl. 2 Juni 1926 Helmond.
Hieruit werden 8 kinderen geboren.
- g. *Antonius Maria Josepha Hubertha C.*, geb. 19 Mrt 1854 H., overl. 28 Apr. 1855 H.
- h. *Antonius Gerardus Maria C.*, geb. 24 Sept. 1856, overl. 16 Mrt 1857 H.
- 2. *Amandus Hubertus*, geb. 13 Jan. 1816 H. ongehuwd overl. 1878 te Paramaribo. Was fabrikant in de zaak van zijn vader en enige jaren lid van Prov. Staten. Kort na de komst op de pas door hem aangekochte plantages Esterslust en Killensteijn, op Suriname, werd hij ziek en overleed in het klooster van de paters Redemptoristen te Paramaribo.
- 3. *Francisca Huberta*, geb. 28 Mrt 1818 H. overl. 4 Juli 1900 Lieshout. Zij huwde 31 Juli 1848 Helmond met *Franciscus Everardus Josephus van Grinsven* (zn. v. Theodoor en van Petronella van Dijk) geb. 2 Aug. 1818 's-Hertogenbosch, overl. 19 Juli 1870 's-Hertogenbosch.
Hieruit werden geboren :
 - a. *Henrirus v. G.*, als missionaris S.J. in Amerika gestorven.
 - b. *Maria v. G.*
 - c. *Alphonsus v. G.*

- d. *Antonia v. G.*
 4. *Arnoldus Hubertus*, geb. 10 Mei 1820 H., overl. 6 Mei 1821 aldaar.
 5. *Antonius*, geb. 20 Aug. 1821 H., overl. dezelfde dag.
 6. *Antonius*, geb. 22 Sept. 1822 H., ongehuwd overl. 2 Dec. 1843 H.
 7. *Wilhelmina Henrica*, geb. 12 Oct. 1824 H., overl. 29 Mrt 1825 H.
 8. *Arnoldus Gerardus*, geb. 23 Juni 1826 H., ongehuwd overleden 7 Dec. 1882 Lieshout op het zogenaamde „Heerenhuis”. Hij was in 1870 eigenaar geworden van de heerlijkheid Lieshout door koop van de erfenamen van Maria Petronella Bots (II B 5). In 1877 vertrok hij met zijn broer naar Suriname, doch keerde spoedig terug.

(Wordt vervolgd)

EEN OUD R.K. DOOP- EN TROUWBOEK UIT HET
 LAND VAN HEUSDEN ENZ. 1)

Dopen (1638—1649) 2)

Par(entes) = ouders ; susc(eptor) = doopheffer ;
 susc(eptrix) = doophefster ; patr(inus) = peter ;
 patr(ina) = meter.

Bernae 26-2-1638	<i>Antonius</i> - Par. <i>Joannes van Sprang</i> et <i>Helwigis</i> . (Susc. <i>Aleijdis Joannis</i>). Hedickhuijsen.
Bernae 16-9-1638	<i>Joannes</i> - Par. <i>Arnoldus</i> eques <i>Huesdanus</i> et <i>Gertrudis Nicolai</i> . (Susc. <i>Catharina de Bruegel</i>). Ex <i>Huesden</i> .
Bernae 1638	<i>Margarita</i> - Par. <i>Judocus Adriani</i> et <i>Maria Loeff</i> . (Susc. <i>Nicolaa Loeff</i>). Baptizata a Pastore <i>Harensi</i> .
Bernae 24-10-1638	<i>Antonius</i> - Par. <i>Hubertus</i> et <i>Maria</i> . (Susc. <i>Heesken Philipsen</i> et <i>Arien Dirksen Bruysten</i> cuius

1) Deze bijdrage werd ingeleid op blz. 50 e.v. van de lopende jaargang.
 2) Zie voor de huwelijken over ditzelfde tijdvak B.L. IV, 52 e.v.

	nomine D. Arnoldus Horenbeec leuauit). Hedichuysen.
Outheusden 31-10-1638	<i>Adrianus</i> - Par. <i>Melis Adriani</i> et <i>Anna</i> . (Patr. Dominus temporalis de Hulten). Ex Wasbeeck.
Eodem die.	<i>Cornelia</i> - Par. <i>Melis Adriani</i> et <i>Anna</i> . (Patr. qui supra). Ex Wasbeeck.
Eodem die.	<i>Joanna</i> - Par. <i>Joannes</i> et <i>Maria</i> . (Patr. N. Jacobus de Jonge dominus de Bardwijck et <i>Maria</i> domina de Hulten). Ex Cranenburch.
Wijck 16-11-1638.	<i>Joannes</i> - Par. <i>Cornelius Joannis</i> et <i>Anna</i> . (Patr. <i>Antonia Cornelij</i>). Ex Veen.
Heusdae 6-2-1639.	<i>Antonius</i> - Par. <i>Cornelius van Gellicum</i> et <i>Gertrudis</i> . (Patr. <i>Maria</i> vidua <i>Antonij Loeff</i>). Ex Heusden.
Wijck 5-3-1639.	<i>Judith</i> - Par. <i>Franciscus Petri</i> et <i>Antonia</i> . (Patr. <i>Jacobus d'iongh</i> Dominus de Bardwijck. Ex Wijck.
Heusdae 18-5-1639.	<i>Henrica</i> - Par. <i>Petrus Walteri van Nieuwenhausen</i> et <i>Anna</i> . (Patr. <i>Theodora Martini van Nieu-cuijck</i>). Ex Heusden.
Heusdae 27-7-1639.	<i>Godefridus</i> - Par. <i>Vincentius Kessel</i> et <i>Elizabeth</i> . (Patr. <i>Antonius Antonij</i> et <i>Anna Mombaerts</i>). Ex Heusden.
Bernae 11-10-1639	<i>Theodorus</i> - Par. <i>Erasmus Dierx van Greuenbroeck</i> et <i>Catharina</i> . (Patr. <i>Yuo Ariens</i> et <i>Catharina</i> van Bruegel.
17-9-1639.	<i>Adriana</i> - Par. <i>Wilhelmus Sebastiani</i> et <i>Digna</i> . (Patr. <i>Maria</i>).
5-10-1639.	<i>Wilhelmus</i> - Par. <i>Joannes van Reeswijck</i> et <i>Maria</i> . (Patr. <i>Andreas Antonij loco</i> et nomine <i>Otonis Ackoij</i>). Ex Wijck.
3-10-1639.	<i>Joannes</i> - Par. <i>Walterus Adriani</i> et <i>Catharina</i> . (Patr. <i>Jodecus Joannis</i> et <i>Domicella Hildegundis Ipelaer</i>). Ex Eten.
Bernae 3-1-1640.	<i>Antonius</i> - Par. <i>Antonius Ariens</i> et <i>Margarita Antonij</i> . (Patr. <i>Juo Ariens</i> et <i>Maria Antony</i> vxor <i>Huberti Brusten</i>).
Bernae 25-1-1640.	<i>Henricus</i> - Par. <i>Juo Ariens</i> et <i>Maria Jacobi</i> (Patr. <i>Franciscus Ariens</i>).
Bernae 9-2-1640.	<i>Adrianus</i> - Par. <i>Adrianus Bruysten</i> et <i>Maria Adriani Luyben</i> . (Patr. <i>Simon Theodori Bruysten</i> et <i>Heesken</i> vxor <i>Theodori Bruysten</i>).

- 31-1-1640. *Gerardus* - Par. *Nicolaus Nicolai* et *Agnes* (Patr. *Joanna Wilhelmi Nicolai*). Ex Genderen.
- 28-2-1640. *Maria* et *Waltera* - Par. *Martinus Petri* et *Anna*. (Susc. *Getrudis Nicolai*). Ex Heusden.
- 1-4-1640. *Joannes Gerardus* - Par. *Nobilis Petrus de Heuter* dominus de *Hulten* et *Maria*. (Patr. *Nobilis Jacobus de Heuter* et domicella *Margreta de Heuter*). Ex Outheusden.
- Bernae
6-5-1640. *Adriana Henrici* filia iam adulta antea tantum baptizata ab haeretico praedicantio. (Patr. (sub conditione) *Dijmpna Joannis*). Ex Herpt.
- Bernae
19-5-1640. *Joannes* - Par. *Gisbertus* et *Maria* vxor eius ex Herpt. (Patr. *Robertus Quirini* et *Adriana Die-lis*).
- 18-5-1640. *Gerarda* - Par. *Godofridus Gerardi* et *Helena*. (Patr. *Adriana Aegidij*). Ex Herpt.
- 25-5-1640. *Antonius* - Par. *Wilhelmus Nicolai* et *Joanna*. (Patr. *Ewaldus van Wijck*). Ex Genderen.
- 30-5-1640. *Theodorus* - Par. *Cornelius van Gellicum* et *Ge-trudis*. (Patr. *Ewaldus van Wijck* et *Agnes Fockerstaer*). Heusdae.
- 1-6-1640. *Sebastiana* - Par. *Jodocus Arnoldi* et *Cornelia*. (Patr. *Helena Arnoldi*). Outheusden.
- Bernae
25-6-1640. *Anna* - Par. *Joannes Petri* et *Helena Reyneri*. (Patr. *Maria Petri*). Ex Hedichuysen.
- Bernae
18-7-1640. *Maria* - Par. *Robertus Crijnen* et *Elizabetha Jo-annis*. (Patr. *Gisbertus Joannis* et *Joanna Ariens*).
- Bernae
2-8-1640. *Maria* - Par. *Antonius Lenaerts* et *Adriana Jo-annis*. (Patr. *Joannes filius Joannis Willems*).
- 9-8-1640. *Walterus* - Par. *Petrus Walteri van Nieuwen-huijsen* et *Anna*. (Patr. *Joanna Henrici van Sprangen*).
- Bernae
30-8-1640. *Nicolaus* - Par. *Leonardus Hendrix* et *Joanna Hendrix*. (Patr. *Wilhelmus Crijnen* et *Adriana Hendrix*). Ex Herpt.
- Bernae
9-9-1640. *Angela* - Par. *Theodorus Jansen* et *Maria Jan-sen*. (Patr. *Cornelia vxor Nicolai Loeff* cuius lo-co ex commissione tenuit in baptismo *Heylwi-gis Barten*). Ex Outhuesden.
- Bernae
Beatrix - Par. *Richardus Bastiaens* et *Joanna*

- 10-9-1640. *Heymens*. (Patr. Bartina Heymens). Ex Herpt.
- Bernae *Henrica* - Par. *Haymo Gisbers* et *Adriana Theodori*. (Patr. Robertus Crijnen). Ex Herpt.
- 26-9-1640. Bernae *Lambertus* - Par. *Judocus Ariens* et *Maria Loeff*. (Patr. Nicolaus Nicolai cuius loco leuauit R. D. Nicolaus Brochouen Canonicus Silvaeducensis et Anna Gysmaers cuius loco leuauit Nicolaa Loeff). Ex Herpt.
- 29-9-1640. Bernae *Maria* - Par. *Lambertus Tonissen* et *Dympna Tonissen*. (Patr. Antonius Tonissen et Joanna Tonissen). Ex Hedichuysen.
- 6-11-1640. Bernae *Henricus* - Par. *Joannes Henrici* et *Catarina*. (Patr. Petrus Gisberti et Adriana Henrici). Ex Herpt.
- 22-11-1640. 30-11-1640. *Elisabeth* - Par. *Adrianus Arnoldi* et *Aleidis*. (Patr. Adrianus Petri cuius loco Joannes Joannis et Elisabeth Adriani cuius loco Helena Jasper). Ex Huesden (of Herpt).
- 9-11-1640. *Joannes* - Par. *Quirinus Joannis* et *Anna*. (Patr. Digna Joannis). Ex Herpt ?
- Bernae *Godefridus* - Par. *Joannes Ariens van Hedichuysen* et *Adriana Peters*. (Patr. Joannes Aertsen).
- 26-12-1640. 4-1-1641. *Margreta* - Par. *Petrus dictus de Geue* et *Catharina*. (Patr. Ida Cornelij van Hest). Outheusdae.
- 28-2-1641. *Reinerus* - Par. *Vincentius Kessell* et *Elizabeth*. (Patr. Gisbertus de Momber et Agnes de Kessel). Ex Heusden.
- 24-4-1641. *Antonius* - Par. *Hubertus Bruijsten* et *Maria*. (Patr. Adrianus Bruijsten).
- Eodem die. *Antonia* - Par. *Hubertus Bruijsten* et *Maria*. (Patr. Simon Bruijsten). (Gemelli patrinae: Margreta Antonij et Maria Adriani).
- 21-5-1641. *Antonius* - Par. *Simon Bruijsten* et *Elizabeth Anthonij*. (Patr. Theodorus Bruijsten et Maria Adriani Bruijsten).
- 7-7-1641. *Mattheus* et *Antonia* - Par. *Joannes Matthaei* et *Anna*. (Patrinus masculi: Adrianus Jodoci de Bochouen cuius loco Hendrica Theodori; patrina femellae Maria Loeff). Ex Hedichuysen.

- 10-8-1641. *Anna* - Par. *Adrianus Cornelij* et *Heilwigis*. (Patr. *Digna Cornelij* cuius loco *Maria Petri* leuauit).
- 17-11-1641. *Petrus* - Par. *Egerus Petri* et *Joanna*. (Patr. *Petrus Adriani Bruijsten* et *Margreta Antonij*). Ex *Hedickhuisen*.
- 9-12-1641. *Lucia* - Par. *Wilhelmus Sebastiani* et *Digna*. (Patr. *Petrus Gisberti*). *Heusdae*.
- 22-1-1642. *Anna* - Par. *Vincentius Kessell* et *Elizabeth*. (Patr. *Agnes Kessell*). *Heusdae*.
- 26-1-1642. *Joanna* - Par. *Petrus Antonij* et *Henrica*. (Patr. *Margreta Antonij*). Ex *Hedichuijsen*.
- 26-2-1642. *Nicolaus* - Par. *Arnoldus Wilhelmi* et *Gertrudis*. (Patr. *Petrus Cornelij van Werht* et *Maria Beijens van Vlijmen* cuius loco leuauit *Catharina Gisberti*). Ex *Heusden*.
- 9-4-1642. *Joannes* - Par. *Quirinus Joannis* et *Anna*. (Patr. *Delia Heijmens*). Ex *Herpt*.
- 13-4-1642. *Petrus* - Par. *Franciscus Thalij* et *Antonia*. (Patr. *Domicella Catharina van Bruegel*). Ex *Wijck*.
- 16-4-1642. *Bertildis* - Par. *Joannes Reeswijck* et *Maria*. (Patr. *Gertrudis Euerardi*). Ex *Wijck*.
- 30-4-1642. *Elizabeth* - Par. *Gisbertus Joannis* et *Maria*. (Patr. *Adriana Aegidij*). Ex *Herpt*.
- 12-5-1642. *Joannes* - Par. *Joannes Joannis* et *Maria*. (Patr. *Margreta Christiani*). Ex *Wijck*.
- 19-6-1642. *Margreta* - Par. *Josephus Lauyer (Lahuer)* et *Catharina*. (Patr. *Sophia Antonij*). Ex *Heusden*.
- 3-8-1642. *Antonius* - Par. *Lambertus Antonij* et *Digna*. (Patr. *Antonius Antonij van den Kerckhoff* et *Ida Antonij*). Ex *Herpt*.
- 7-8-1642. *Wilhelma* - Par. *Hubertus Reineri* et *Catharina Joannis*. (Patr. *Anna Joannis*). Ex *Hedichuijsen*.
- 27-9-1642. *Antonia* - Par. *Cornelius Gellicum* et *Gertrudis*. (Patr. *Godefridus Bochouen* cuius loco leuauit *Franciscus Buijs* et *Nicolaas Jacobi Walteri* loco cuius *Gertrudis Arnoldi*).
- 6-10-1642. *Catharina* - Par. *Antonius Adriani* et *Margreta*. (Patr. *Antonia Georgij*). Ex *Hedichuijsen*.
- 18-10-1642. *Theodorus* - Par. *Godefridus Godefridi* et *Joanna*. (Patr. *Antonia Cornelij*). Ex *Heusden*.

- 24-10-1642. *Catharina* - Par. *Nicolaus Quirini* et *Helwigis*.
(Patr. *Joannes Quirini* et *Melthildis Petri*).
Herpt.
- 9-11-1642. *Antonia* - Par. *Jodocus Adriani van Bochoen*
et *Maria Loeff*. (Patr. *Joannes Matthaei* et *Hen-*
rica Theodori). Ex *Hedichuijsen*.
- 19-11-1642. *Aegidius* - Par. *Heimo Gisberti* et *Adriana*.
(Patr. *Maria Petri*). Ex *Herpt*.
- 27-11-1642. *Catharina* - Par. *Joannes Quirini* et *Catharina*.
(Patr. *Jacobus Haecken* cuius loco *Antonius*
Theodori leuauit et *Margreta Heims*). Ex
Herpt.
- 5-1-1643. *Gertrudis* - Par. *Cornelius Wolfars* et *Elisabeth*.
(Patr. *Hadwigis Petri*). Ex *Herpt*.
- 26-1-1643. *Petrus* - Par. *Albertus Giseberti* et *Maria*. (Patr.
Joanna Petri cuius loco *Maria Adriani*). Ex
Luttelherpt.
- 31-1-1643. *Theodora* - Par. *Joannes Matthaei* et *Anna*.
(Patr. *Heilwigis Theodori*). Ex *Hedichuijsen*.
- 2-2-1643. *Joanna* - Par. *Wilhelmus Henrici* et *Cornelia*.
(Patr. *Maria Joannis*). Ex *Hemert*.
- 2-2-1643. *Antonia* - Par. *Simon Bruijsten* et *Elisabeth*.
(Patr. *Maria Adriani Bruijsten*). Ex *Herpt*.
- 8-2-1643. *Joanna* - Par. *Joannes Hacken* et *Elisabeth*.
(Patr. *Adriana Arnoldi*). Ex *Herpt*.
- 2-3-1643. *Emerentiana* - Par. *Wilhelmus Nicolai* et *Joan-*
na. (Patr. *Agnes Nicolai*). Ex *Genderen*.
- 12-5-1643. *Maria* - Par. *Petrus Gisberti* et *Elisabeth*. (Patr.
Adriana Aegidij). Ex *Herpt*.
- 13-5-1643. *Eua* - Par. *Theodorus Kessell* et *Hester*. (Patr.
Vincentius Kessell et *Agnes Kessell*). *Heusdae*.
- 4-6-1643. *Adrianus* - Par. *Godefridus Gerardi* et *Helwi-*
gis. (Patr. *Helwigis Petri*). Ex *Herpt*.
- 9-7-1643. *Maria* - Par. *Joannes Gerardi* et *Gerarda*. (Patr.
Joanna Gisberti). Ex *Herpt*.
- 20-8-1643. *Petrus* - Par. *Leonardus Henrici* et *Joanna*.
(Patr. *Maria Joannis*). Ex *Herpt*.
- 21-8-1643. *Joannes* - Par. *Petrus Godofridi* et *Adriana*.
(Patr. *Helwigis Petri*). Ex *Herpt*.
- 6-10-1643. *Adam* - Par. *Joannes Huberti* et *Francisca*.
(Patr. *Adam Heimonis* et *Maria Joannis* cuius

- 11-10-1643. loco leuauit Maria Cornelij). Ex Herpt.
Reinerus - Par. *Adrianus Reineri* et *Adriana*.
 (Patr. Nicolaa Lamberti). Ex Heusden.
- 25-10-1643. *Gisebertus* - Par. *Jodocus Aegidij* et *Joanna*.
 (Patr. Maria Cornelij).
- 2-11-1643. *Antonia* - Par. *Cornelius van Gellicom* et *Ge-
 trudis*. (Patr. Franciscus Buijs et Nicolaa Jacobi
 cuius loco leuauit Maria van Gellicom). Heus-
 dae.
- 20-11-1643. *Antonius* - Par. *Antonius van den Kerckhoff* et
Ida. (Patr. Wilhelmus Joannis et Antonia Ge-
 orgi). Ex Herpt.
- 28-11-1643. *Lambertus* - Par. *Lambertus Wilhelmi* et *Maria*.
 (Patr. Margreta Antonij).
- 1-12-1643. *Joanna* - Par. *Joannes Jacobi* et *Antonia*. (Patr.
 Anna Joannis). Ex Hedixe (Hedikhuizen).
- 6-12-1643. *Joanna* - Par. *Antonius Leonardi* et *Adriana*.
 (Patr. Wilhelmus Joannis Wilhelmi et Cathari-
 na Joannis). Ex Herpt.

(Wordt vervolgd)

Vlijmen.

J. P. H. Goossens.

B(E)YNEN, (VAN) BERENBROECK,
 (VAN) HERTROY(S)

door

J. A. W. Swane Wzn.

Onder hoofd „*Beynen* (*Bynen*)” verschenen op blz. 217 e.v. v. d. jrg. 1910 van „*Taxandria*” van de hand van Jhr. Mr. E. B. F. F. Wittert van Hoogland enige regelen, die eindigden met de vraag: „Weet iemand meer betreffende deze *Bartholomeus Beynen*”? In een naschrift verwees de Redactie de auteur naar de „*Geschiedenis van Bergeyk*” van Pancken en Sasse van Yselt, maar aldaar wordt aangaande een Bartholomeus *Gijsbertsz.* Bynen gehandeld, terwijl d'auteur toch duidelijk naar een Bartholomeus *Jaspersz.* Bynen vraagt, al tast ook hij zelf mis door een Bartholomeus (*Hendricksz.*) Bynen ten tonele te

voeren als acteur in een acte van „erfmangelinghe” uit het Eindhovense Schepenregister d.d. 21 Nov. 1635, waarvan het complement eerst onlangs te voorschijn trad uit Waelre ende Weerde, R. 122, f. 236, d.d. XXVIII Jan. 1635¹⁾.

De gezochte Bartholomeus Jaspersz. Bynen is zeer vermoedelijk degene, die in eerste-echt bij *Margriet Willems* (Hendricks Royers) slechts één kind verwekte, *Adriaan Bynen*, waarna uit zijn tweede huwelijk met *Elisabeth Dirksdr. Heuvelmans* zijne ook door de auteur genoemde dochter *Aelken Bynen* werd geboren. Deze Bartholomeus Jaspersz. Bynen was d'oudste zoon van *Jasper Bartholomeussz. Bynen*, gehuwd met ene *Lysken Adriaens*, wier overige kinderen waren: *Heyleken*, gehuwd met ene *Jan Danckers*, *Laureys*, gehuwd met ene *Elisabeth Botbergen*, de stamvader zowel der Koolemans Beynen's²⁾ als ook der later zich in Breda vestigende Bynen's, en tenslotte *Gysbert*, gehuwd met ene *Maria*. Op zijn beurt was de grootvader dezer vier kinderen, *Bartholomeus Bynen*, gehuwd met ene *Anna*, een zoon van *Gysbert Bijnen*¹⁾.

In afwijking van de auteur werd hierboven „*Heuvelmans*” en niet „*Heuerkmans*” gelezen, ook omdat de draagster uit de streek van Veldhoven, Blaarthem ende Gestel afkomstig schijnt en aldaar d'eerstgenoemde naam veelvuldig voorkomt, zo o.a. in de doopregisters:

Veldhoven, 9 Mei 1669, Mechtildis, dr. van Lamb. Bynen en Aldegundis Verkoyen (Meter: Aldegundis *Beerenbroeck*).

Veldhoven, 9 Maart 1671, Joannes, zn. van Lamb. Bynen en Aldegundis *Heuvelmans*.

Inderdaad huwt *Aelken* (Allegonda) *Bynen* voornoemd *Judocus van Beerenbroeck* omstreeks 1659, (nadat deze latere burgemeester en schepen van Eindhoven eerstmalig vóór 21 Sept. 1643 met *Elisabeth van Alphen* in de echt verbonden was). Een zoon van *Aelke* en *Judocus*, t.w. *Bartholomeus Beerenbrouck*, huwt dan *Maria Theresia van den Broeck*, uit welke echt volgens *Aelst*, R 133, f. 5vso, d.d. 7 Jan. 1715 vier telgen sproten, t.w. *Judocus*, *Jan*, *Arnold* en *Heylken*, huwende met *Wouter Wouters*, van dewelke d'eerstgenoemde, *Judocus van Beerenbroeck*, ged. Eindhoven 8 Sept. 1709, burgemeester en schepen van Eindhoven, voor de eerste maal te Valkenswaard

1) Wellicht eveneens in de „Br.L.” verschijnt binnenkort van onze hand een nadere bevestiging dezer voorlopige mededelingen.

2) Vgl. Ned. Patr. Jrb. '50.

op 6 Juli 1632 in de echt trad met *Marianne Hertroys*³⁾, dochter van *Henricus H.* en *Joanna Ryckers*, ged. te Valkenswaard op 12 Mei 1714, (bij welk huwelijk als getuigen optraden *Jacobus Verhoeven* en *Aldegundis v. Beerenbroeck*); later hertrouwde deze *Judocus van Beerenbroeck* op 6 Mei 1743 te Waalwijk *Joanna Maria de Witte*, ged. te Baardwijk op 19 Juni 1709⁴⁾. Ook werd nog genoteerd het overlijden op 11 Aug. 1752 te „Andernag in Duytslant” van *Bartel Jansen Beerenbroeck*, vermoedelijk een zoon van Jan, de tweede zoon voornoemd van *Bartholomeus* en *M. Th. v. d. Broeck*, fungerend als valkenier of „teut” en daarom in den vreemde overlijdend?

3) Ook omtrent (van) *Hertroy*(s) hopen we straks nog iets in de „Br.L.” te laten verschijnen.

4) Vgl. *Juten's Kwartierstaten*.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Antwoorden

B. L. I 136, III 62, 143, 144 (*Camp en De Rooy*). — Twee dochters van *Joost van Campen* huwen te Capelle N.Br. (S 3) *Janneke* 26 Maart 1649 met *Adriaen Adriaensz de Roy* (ondertr. 12 Febr.), *Mayken* 20 Nov. 1652 met *Ocker Melsen Schep* (ondertr. 24 Oct.). Van enig verband met het Waspiks-Raamsdonkse geslacht *Camp*, waarin de voornaam *Joost* geheel niet voorkomt, is mij niet gebleken. Wellicht bieden de requesten aan weesmeesteren in den Bosch, waarin ik o.a. ook *Willemina Gysberts Elias* ontmoette (R 1960 : 105 en 222) enig perspectief.

Utrecht.

J. M. J. F. A. SLUIJTERS.

B. L. IV 143. — v. d. Meulen-Charisius. — Uit het huwelijk van *Jacob v. d. Meulen* (ged. N.H. kerk te Grave 31 Maart 1715 zn. van *Ary* en van *Paulina Goyers*) en van *Dina Hendrietta Charisius* werden te Grave in de N.H. Kerk gedoopt:

1. *Roелеman*, 29 Maart 1758.
2. *Wilhelmus Hendrik*, 24 Sept. 1760.
3. *Adrianus*, 20 Juni 1762.
4. *Christina Elizabeth*, 20 Maart 1765.
5. *Jacoba Pauwelina*, 6 Juli 1768.

Helmond.

JAC. HEEREN.

Nieuwe vragen

Gevraagd de namen der ouders van *Beatrix van den Reynaert*, die 7 Nov. 1655 te Nijmegen in het huwelijk trad met *Jan Gerritsz*, ruiter van de graaf van Styrum. Blijkens de akten van huwelijksproclamatie was zij jonge dochter van *Heusden*.

Volgens het Heusdense register heette de man van *Groenevelt*, doch enige jaren later is de naam van *Dockum*. Onder deze naam heeft het nageslacht gebloeid in het kwartier van Nijmegen. Informaties betreffende deze familie van *Dockum* zijn welkom.

's-Gravenhage, Goudreinetstraat 107.

D. VAN BAALen.

DE HELMONDSE TAK VAN DE FAMILIE BOTS

door

Jac. J. M. Heeren

(Vervolg van pag. 168)

III A. *Arnoldus Bots*, ged. 20 Dec. 1805 H., overleden 24 Sept. 1881 aldaar, textielfabrikant. Hij huwde 3 Nov. 1836 te Helmond met *Hendrina van Asten*, (dr. van Willem v. A. en v. Norbertina van Beurden) geb. 7 Mrt 1811 te Tilburg, overl. 1 Mrt 1876 Helmond.

Hun kinderen zijn :

1. *Albertus Franciscus*, volgt IV.

2. *Maria Norbertina Aloysia*, geb. 20 Juni 1841 Helmond, trad in de orde der Zusters Ursulinen als Mère *Marie Alphonse* te Venray, 19 Dec. 1861, en overleed 18 Juni 1908 aldaar.

3. *Wilhelmus Julianus*, geb. 10 Jan. 1843 Helmond, overl. kort daarna.

4. *Franciscus Aloysius*, geb. 10 Oct. 1845 Helmond, jong gestorven.

5. *Francisca Maria Josephina*, geb. 18 Sept. 1854 Helmond, overl. aldaar 8 Febr. 1880. Huwde 3 Juni 1878 Helmond met de fabrikant *Antonius Petrus Hubertus Prinzen*, (zn. van Wynandus Franciscus P. en van Hendrika Raymakers), geb. 20 Sept. 1852 Helmond, overl. aldaar 17 Apr. 1900¹⁴⁾. Uit dit huwelijk werd geboren :

a. *Wijnandus Franciscus Pr.*, geb. 14 Dec. 1879 H., huwde 25 Aug. 1903 Helmond met *Maria Louisa Aldegondis van der Weyden* (dr. v. Jean Baptiste v. d. W. en van Maria Louisa Broeders) geb. 16 Oct. 1880 Helmond.

III B. *Johannes Henricus Bots*, geb. 2 Sept. 1824 H., overl. 15 Sept. 1874 H. Fabrikant.

Hij huwde 12 Mei 1853 H. met *Wilhelmina Huberta Prin-*

14) J. Heeren, Het Helm. gesl. Rajmakers, blz. 15. Brab. L. I blz. 3. Prinzen hertrouwde 5 Sept. 1881 te 's Hertogenbosch met Louisa Catharina Christina Teulings, waaruit meerdere kinderen geboren werden. De weduwe Prinzen-Teulings hertrouwde 25 Juni 1907 te 's-Gravenhage met notaris August Hendrik Sassen uit Helmond.

zen (dochter van de leerlooier Hubertus Petrus Pr. en van Antonia Hockers, geb. 9 Oct. 1832 H., overl. 1 Mrt 1890 Helmond¹⁵⁾).

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Maria Wilhelmina Huberta*, geb. 29 Mei 1854 Helmond, ongehuwd overleden 23 Mrt 1939 Deurne.
2. *Joannes Arnoldus Hubertus Petrus*, (gen. Piet) geb. 17 Nov. 1855 H., aldaar ongehuwd overleden 14 Juni 1904. Textielfabrikant.
3. *Antoinetta Maria*, geb. 19 Sept. 1857 H. huwde met *Aloysius Antonius Hubertus van Baar* (zn. v. kanton-rechter Mr. Antonius Johannes Hubertus v. B. en van Maria Ludovica Johanna v. Hees) geb. 2 Nov. 1852 Oirschot, overl. 16 Febr. 1908 aldaar¹⁶⁾. De weduwe woonde daarna te Deurne, huize „Landzicht”, en overleed aldaar 15 Nov. 1941.
4. *Albertus*, geb. 11 Febr. 1859 Helmond, aldaar ongehuwd overleden 3 Nov. 1896 ; bierbrouwer in „De Hoop”.
5. *Johannes Julianus Maria*, volgt IV A.
6. *Maria Josephina Henrica*, geb. 23 Jan. 1862 H.
7. *Franciscus Josephus Maria*, (gen. Jos) volgt IV B.
8. *Henriette Maria*, geb. 6 Febr. 1865 H. religieuse.
9. *Franciscus Henricus Maria*, geb. 22 Dec. 1867 H., overl. 3 Juli 1938 Deurne, huize „Landzicht”.
Hij huwde 3 Oct. 1901 te Bussum met *Therèse M. S. Gräffner* (wed. A. Liesker) en hertrouwde 19 Aug. 1915 te Amsterdam met *Cath. E. Oosterchrist*.
Geen kinderen.
10. *Wilhelmina*, geb. 9 Mrt 1871 Helmond, overl. 10 Mrt d.a.v.
11. *Henricus Josephus*, geb. 9 Mrt 1871 H., overl. 14 Mrt d.a.v.

III C. *Albertus Antonius Bots*, geb. 15-7-1826 H., overl. 15 Febr. 1873 H. Textielfabrikant. Hij huwde 2 Juli 1850 Helmond met *Henrietta Maria van Glabbeek* (dr. v. Goord en van Jacoba van Giesen) geb. 29 Juli 1828 H., overl. 28 Mrt 1912 H.

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Maria Jeannette Aloisia*, geb. 24 Juni 1851 H. Zij huwde 11 Mei 1880 te H. met *Franciscus Lookermans* (zn. v. Martinus L. en van Jacoba Pompen) uit Stratum, geb. 13

15) J. Heeren, Biogr. Wdb. v. Helmond, blz. 45. Brab. L. I blz. 4.

16) A. M. Frenken, Genealogieën van Meierijsche Geslachten, blz. 11.

Sept. 1853 Maarheeze. Zij hertrouwde met *Gerrit Rhee*.
Uit het eerste huwelijk :

a. *Martina L.*

b. *Henriette L.*

c. *Maria L.* gehuwd met *Theodoor Bongert*.

2. *Godefridus Albertus Arnoldus*, geb. 11 Jan. 1855 H., overl. 14 Dec. 1918 Deurne. Hij studeerde op de beide seminaria v.h. bisdom, priester gewijd 1879 en werd 18 Nov. 1879 kapelaan Tilburg (Goirke), 21 Mrt 1882 kap. te 's-Hertogenbosch (St. Catharina), pastoor te Deurne 6 Sept. 1899 en deken van het dekenaat Asten 25 Febr. 1905. Tijdens zijn pastoraat werd de parochie „De Zeilberg” opgericht.

3. *Maria Wilhelmina Francisca Johanna*, geb. 6 April 1856. Zij huwde 15 Juli 1884 H. met *Rudolf Koenraad Fischer*, geb. 26 Mei 1858 's-Hertogenbosch, overl. 4 en begr. 7 Nov. 1916 te Amsterdam.
Hieruit één zoon.

Rudolf F. geh. met *Anny*.....

4. *Albertus Maria Wilhelmus*, geb. 30 Oct. 1857 Helmond, overl. 28 Nov. 1933, Almelo.

5. *Maria Josephina Juliana*, geb. 7 Mei 1860 H., trad als Zuster *Albertina* in de Congr. der Zusters v. Liefde te Tilburg, 21 Juni 1877 en vierde 21 Juni 1927 haar gouden kloosterjubilé als hoofd van de R.K. MULO-school te Eindhoven. Zij overleed aldaar 28 Nov. 1933. In 1917 werd zij begiftigd met de Oranje-Nassau orde.

6. *Franciscus Maria Wilhelmus*, geb. 19 Nov. 1862 H., overl. 24 Juni 1866 Helmond.

7. *Maria Henrica*, geb. 27 Aug. 1865 H., overl. de volgende dag.

8. *Maria Henrica Godefrida*, geb. 17 Mrt 1869 te Helmond, religieuse Ursuline Mère *Marguarite Marie*, overl. 2 Nov. 1921 Venray.

9. *Franciscus Maria Albertus Wilhelmus*, geb. 24 Sept. 1872 Helmond, priester gewijd 4 Juni 1898, assistent St. Michielsgestel, kapelaan te Lith (1905) Asten (1906) en Gestel (1912). Pastoor te Hurwenen (G.) 1919 en aldaar overleden 7 Mrt 1921.

IV. *Albertus Franciscus Bots*, geb. 28 Mrt 1838 H., overl. 22 Dec. 1880 aldaar, boekhandelaar, deelgenoot in de drukkerij Bots-Jansen. Hij huwde 4 Juli 1866 te H. met *Maria Petronella Huberta van de Laar* (dr. v. Laurentius v. d. L. en

van Johanna v. Brussel) geb. 24 Jan. 1843 H., overl. 16 Dec. 1920 aldaar.

Hun kinderen waren :

1. *Arnoldus Josephus Maria*, geb. 8 Febr. 1871 Helmond, ongehuwd overl. 6 Sept. 1941 aldaar.
2. *Maria Francisca Josephina*, geb. 5 Jan. 1881 H., ongehuwd overl. 12 Nov. 1951 aldaar.

IV A. *Johannes Julianus Maria Bots*, geb. 16 Sept. 1860 H., plotseling overleden 2 Aug. 1926 te Helmond. Handelsagent. Hij huwde met *Sophia Constantina Gertruaa Enghardt*, geb. 8 Febr. 1867 Eersel, overl. Milheeze (Bakel).

Uit dit huwelijk werden geboren :

1. *Wilhelmina Huberta Bots*, geb. 7 Juni 1901 Amsterdam, overl. te Gemert, gehuwd met *Petrus Schoofs* uit Beek en Donk.
Geen kinderen.
2. *Sophia Johanna Maria*, geb. 24 Sept. 1902 Vught, overl. 27 Juli 1918 Helmond.
3. *Johanna Francisca Theresia Maria*, geb. 30 Juli 1904 Vught, ongehuwd overl. 10 April 1932 St. Antonius-ziekenhuis te Utrecht, begr. 13 April d.a.v. te Helmond.
4. *Henriette Maria Antonia Louisa*, geb. 28 Juli 1907 Helmond, gehuwd met *C. Scheepers*.

IV. B. *Franciscus Josephus Maria Bots* (gen. Jos), geb. 24 Nov. 1863 H., overl. 18 Jan. 1948 Mierlo-Hout. Was de laatste bierbrouwer van Helmond. Hij huwde Aarle-Rixtel(?) met *Egberta Christina Duijvelaar*.

Hieruit werden geboren :

1. *Josephina Egberta*, geb. 15 Jan. 1904 H., huwde 27 Nov. 1923 Helmond met *Bernardus Hewines Antonius Joachim Essink* (zn. v. Herman Hendrik E. en van Maria Anna Buter), geb. 17 Juli 1897 Enschedé. Commies Dir. Belastingen te Helmond, later te Eindhoven.
Hieruit meerdere kinderen.
2. *Franciscus Josephus Maria*, geb. 3 Sept. 1905 te Aarle-Rixtel, gehuwd met *G. Schellekens*, waaruit meerdere kinderen, wonende (1948) te Eindhoven.
3. *Maria Henrietta Wilhelmina*, geb. 27 Nov. 1906 te Aarle-Rixtel, gehuwd met *E. Mutsaers*, waaruit meerdere kinderen, wonende (1948) te Eindhoven.
4. *Henricus Antonius Maria*, geb. 5 Nov. 1908 te Aarle-Rix-

- tel, gehuwd met *C. van Lieshout*, wonende (1948) te Mierlo-Hout.
5. *Johannes Josephus Maria*, geb. 19 Jan. 1910 Aarle-R. caféhouder, reiziger, gehuwd met *M. van de Vijfeyken*, wonende (1948) te Mierlo-Hout.
 6. *Wilhelmus Josephus Maria*, geb. 16 Oct. 1911 te A.-R., gehuwd met *J. van Wijk*, waaruit meerdere kinderen, wonende (1948) te Heeze.
 7. *Josephus Gerardus Johannes*, geb. 5 Mrt 1913 te A.-R., gehuwd met *Chr. Neuman*, waaruit kinderen wonende te Mierlo-Hout.
 8. *Antonius Petrus Maria*, geb. 29 April 1915 te Helmond, wonende (1948) te Mierlo-Hout.
 9. *Henriette Maria*, geb. 8 Febr. 1917 Helmond, gehuwd met *H. Ruland*, wonende (1948) te Aken.
-

EEN OUD R.K. DOOP- EN TROUWBOEK UIT HET
LAND VAN HEUSDEN ENZ.

(Vervolg van pag. 174)

20-1-1644	<i>Petrus</i> - Par. <i>Gisbertus Joannis et Maria</i> . (Patr. Elizabeth Joannis).
31-1-1644	<i>Sebastianus</i> - Par. <i>Richardus Sebastiani et Joanna</i> . (Patr. Adrianus Sebastiani et Maria Walteri). Ex Veen.
2-3-1644	<i>Antonius</i> - Par. <i>Adrianus Henrici et Sophia</i> . (Patr. Catharina Lahuer). Huesdae.
4-4-1644	<i>Wilhelma</i> - Par. <i>Arnoldus Wilhelmi et Gertrudis</i> . (Patr. Margreta Joannis cuius loco Antonia Cornelij leuauit). Heusdae.
10-4-1644	<i>Antonius</i> - Par. <i>Joannis Matthaei et Anna</i> . (Patr. Cornelia Adriana van Bochoen). Hedichuysen.
30-4-1644	<i>Maria</i> - Par. <i>Joannes Adriani van Hamel et Adriana</i> . (Patr. Arnoldus Adriani cuius loco leuauit Maria Petri). Hedichuysen.
14-5-1644	<i>Cornelia</i> - Par. <i>Gerardus Fockerstaer et Agnes</i> . (Patr. Theodora Fockerstaer). Ex Heusden.
16-8-1644	<i>Joannes</i> - Par. <i>Robertus Quirini et Elisabeth Jo-</i>

- annis. (Patr. Gisbertus Gisberti van den Cauwenberch et Joanna Adami). Ex Herpt.*
- 21-8-1644 *Helwigis - Par. Cornelius Petri et Maria. (Patr. Cornelius Joannis Collaert cuius nomine leuauit Joannes Gerardi Cup). Ex Wijck.*
- 22-8-1644 *Maria - Par. Albertus Gisberti et Maria. (Patr. Adriana Gerardi cuius loco leuauit Antonia Georgi).*
- 11-9-1644 *Anna - Par. Jacobus Haeck et Cornelia. (Patr. Adriana Henrici van der Dellen).*
- 2-10-1644 *Isaac - Par. Petrus Anthonij van Gyssen et Henrica. (Patr. Lucia Petri). Ex Hedickhuijsen.*
- 17-11-1644 *Nicolaus - Par. Jodocus Adriani van Bochouen et Maria. (Patr. Segerus Loeff).*
- 11-12-1644 *Jacobus - Par. Joannes Joannis et Maria. (Patr. Margreta Christiani). Ex Wijck.*
- 6-1-1645 *Elizabeth - Par. Simon Joannis et Margreta. (Patr. Wilhelma Theodori). Ex Heusden.*
- 15-1-1645 *Cornelia - Par. Joannes Gerardi et Gerarda. (Patr. Joanna Gisberti). Ex Herpt.*
- 19-1-1645 *Petrus - Par. Aegricus Petri et Joanna. (Patr. Henrica Theodori). Ex Hedichuysen.*
- 12-2-1645 *Antonia - Par. Joannes Matthaei et Anna. (Patr. Henrica Theodori). Ex Hedichuijsen.*
- 20-2-1645 *Joannes - Par. Petrus Martini et Andraea. (Patr. Joannes Gerardi cuius loco leuauit Andreas Antoni). Ex Veen.*
- 28-2-1645 *Tillemannus - Par. Wilhelmus Hendrici et Cornelia. (Patr. Maria Joannis).*
- 19-3-1645 *Cornelius - Par. Nicolaus Quirini et Helwigis. (Patr. Catharina Petri). Herpt.*
- 20-3-1645 *Maria - Par. Gisbertus Gisberti et Adriana. (Patr. Laurentius Spijcker cuius loco Erasmus Theodori a Greuenbrouck leuauit et Domicella Catharina van Horenbeeck). Bern.*
- 19-5-1645 *Agnes - Par. Wilhelmus Nicolai et Joanna. (Patr. Wilhelma Petri). Ex Genderen.*
- 25-6-1645 *Joanna - Par. Wilhelmus Joannis et Maria. (Patr. Erasmus Theodori cuius loco Antonius Theodori et Joanna vxor Joannis Wilhelmi). Ex Lutter Herpt.*

- 11-9-1645 *Joannes* - Par. *Lambertus Antonij van Bochou-*
en et Digna. (Patr. *Aegidius Cornelij* cuius loco
leuauit *Catharina vxor Joannis Quirini*). Herpt.
- 18-9-1645 *Josephus* - Par. *Josephus Lahuer et Catharina.*
(Patr. *Jacoba Joannis*). Heusden.
- 29-9-1645 *Catharina* - Par. *Jodocus Aegidij et Joanna.*
(Patr. *Barbara Hermann*). Herpt.
- 3-10-1645 *Joannes* - Par. *Leonardus Henrici et Joanna.*
(Patr. *Adriana Joannis*). Herpt.
- 19-10-1645 *Maria* - Par. *Albertus Gisberti et Maria.* (Patr.
Arnolda Wilhelmi cuius loco leuauit *Domicella*
Maria van Bruegell). Hedichuysen.
- 15-11-1645 *Gosuinus* - Par. *Lambertus Gosuini et Adriana.*
(Patr. *Anna Foecken*). Herpt.
- 21-11-1645 *Elizabeth* - Par. *Antonius Antoni et Ida.* (Patr.
Heilwigis Petri). Herpt.
- 27-11-1645 *Elizabeth* - Par. *Petrus Gisberti et Elizabeth.*
(Patr. *Adriana Aegidij*). Herpt.
- 6-1-1646 *Quirinus* - Par. *Quirinus Joannis d'Wildt et An-*
na. (Patr. *Huberta Adriani*). Herpt.
- 5-2-1646 *Gersburga* - Par. *Petrus Godefridi et Adriana.*
(Patr. *Heijlwigis Adriani*). Herpt.
- 28-2-1646 *Maria* - Par. *Wilhelmus Petri et Antonia.* (Patr.
Antonius Theodori).
- 14-7-1646 *Mathias* - Par. *Christianus Joannis et Elizabeth.*
(Patr. *Christianus Joannis* cuius loco leuauit no-
bilis *Adrianus Camonts*). Aelborch.
- Eodem *Embertus* - Par. *Christianus Joannis et Eliza-*
beth. (Patr. *Domicella Wilhelma Camonts*).
Aelborch.
- 17-7-1646 *Wilhelmus* - Par. *Cornelius van Gellicum et*
Getrudis. (Patr. *Maria van Gellicum*). Heusden.
- 4-8-1646 *Joannes* - Par. *Leonardus van Cam et Maria.*
(Patr. *Joannes van Cam et Elizabeth Versta-*
pen cuius loco *Anna Jasparis*). Heusden.
- 1-9-1646 *Joannes* - Par. *Antonius Luijben et Margreta.*
(Patr. *Henrica Joannis*). Hedichuijsen.
- 8-10-1646 *Hubertus* - Par. *Arnoldus Joannis van Haeren*
et Adriana. (Patr. *Joanna Aegidij*). Hedichuysen.
- 16-10-1646 *Adriana* - Par. *Henricus Arnoldi et Anna.* (Patr.
Francisca Kuijsten cuius loco leuauit *Maria van*
Cam). Heusden.

- 27-11-1646 *Henricus* - Par. *Gisbertus Gisberti* et *Adriana*. (Patr. *Catharina Erasmi van Greuenbroeck*). Herpt.
- 5-12-1646 *Wilhelmus* - Par. *Arnoldus Wilhelmi* et *Getrudis*. (Patr. *Gerardus Wilhelmi* cuius loco Doctor *Gellicum* leuauit). Heusden.
- 10-12-1646 *Joanna* - Par. *Joannes Joannis* et *Henrica*. (Patr. *Maria Petri*). Herpt.
- 19-12-1646 *Maria* - Par. *Arnoldus Gommari* et *Maria*. (Patr. *Antonia Wilhelmi*). Ex Hedichuijsen.
- 21-12-1646 *Henricus* - Par. *Wilhelmus Henrici* et *Cornelia*. (Patr. *Maria Joannis*). Ex Hemert.
- 30-12-1646 *Robertus* - Par. *Joannes Petri* et *Maria*. (Patr. *Maria Petri*). Ex Herpt.
- 13-1-1647 *Catharina* - Par. *Wilhelmus Quirini* et *Joanna*. (Patr. *Adriana Antonij*). Ex Herpt.
- 18-1-1647 *Catharina* - Par. *Robertus Quirini* et *Elizabeth*. (Patr. *Heilwigis Heijmonis*). Ex Herpt.
- 25-1-1647 *Elizabeth* - Par. *Lambertus Gosuini* et *Adriana*. (Patr. *Heeska Philippi*). Ex Herpt.
- 25-1-1647 *Nicolaa* - Par. *Lambertus Wilhelmi* et *Maria*. (Patr. *Joanna Leonardi*). Ex Herpt.
- 27-2-1647 *Joannes* - Par. *Wilhelmus Joannis* et *Waltera*. (Patr. *Joanna Joannis Wilhelmi*). Ex Herpt.
- 6-3-1647 *Heijmo* - Par. *Petrus Antonij van Geijssen* et *Henrica*. (Patr. *Anna Antonij Reineri*). Ex Hedichuijsen.
- 22-3-1647 *Joannes* - Par. *Petrus Rockens* et *Maria*. (Patr. *Anna Joannis* cuius loco *Anna Antoni Reijneri* leuauit). Ex Hedichuijsen.
- 6-6-1647 *Joannes* - Par. *Jacobus Hacken* et *Cornelia Adriani*. (Patr. *Maria Andraeae*).
- 21-7-1647 *Joanna* - Par. *Gisbertus Joannis* et *Maria*. (Patr. *Heijlwigis Heijmonis*).
- 21-7-1647 *Barbara* - Par. *Gomarus Joannis* et *Nicolaa*. (Patr. *Joanna vxor Joannis Wilhelmi*). Ex Doueren.
- 30-7-1647 *Nicolaus* - Par. *Lambertus Loeff* et *Anna*. (Patr. *Antonius Loeff* cuius loco *Nicolaus Valck* et *Ida Hest*). Ex Outhesden.
- 7-8-1647 *Aleijdis* - Par. *Antonius Arnoldi* et *Maria*. (Patr. *Henrica Petri van den Grient*). Ex Herpt.

- 10-8-1647 *Joannes* - Par. *Andraeas Anthonij* et *Joanna*.
(Patr. *Elizabetha Martini* cuius loco *Maria van Rijswijck leuaut*). Ex *Wijck*.
- 1-9-1647 *Cornelia* - Par. *Segerus Loeff* et *Jodoca*. (Patr. *Joanna Antonij Loeff* cuius loco *Adriana Aegidij*). Ex *Outheusden*.
- 24-9-1647 *Aegidius* - Par. *Joannes Petri* et *Maria*. (Patr. *Anthוניus Aegidij* cuius loco *Barbara Joannis*?).
- 28-1-1648 *Petronilla* - Par. *Bartholomaeus Stephani* et *Anna*. (Patr. *Catharina Erasmi van Greuenbroeck*).
- 7-8-1648 *Anna* - Par. *Petrus Caroli* et (naam v.d. moeder niet ingevuld). (Patr. *Elizabeth Caroli* cuius loco *Maria van Cam*).
- 8-11-1648 *Antonia* - Par. *Petrus Godofridi* et *Adriana*. (Patr. *Maria Petri*). Ex *Herpt*.
- 5-1-1649 *Joannes* - Par. *Joannes Petri van den Grint* et *Maria*. (Patr. *Maria Antonij*). Ex *Herpt*.
- 29-1-1649 *Catharina* - Par. *Wilhelmus Quirini* et *Joanna*. (Patr. *Gislēna Heijmens*). Ex *Herpt*.
- 6-2-1649 *Maria* - Par. *Wilhelmus Joannis* et *Waltera*. (Patr. *Catharina Erasmi van Greuenbroeck*). Ex *Herpt*.
- 16-3-1649 *Joanna* - Par. *Arnoldus Gommarij* et *Maria*. (Patr. *Antonia Joannis*). Ex *Hedichuijsen*.
- 3-4-1649 *Wilhelmus* - Par. *Joannes Jacobi* et *Antonia*. (Patr. *Antonia Joannis*). Ex *Hedichuijsen*.

Vlijmen.

J. P. H. Goossens.

HEUVELMANS OFTEWEL VERKOYEN

Mede ter verklaring der passage, waarin in ons stukje over „Bynen-Beerenbroeck-Hertroys” (B.L. IV, 175), gewaagd wordt over ene *Aldegundis*, die als echtgenote van Lambertus Bynen eerst op 3 Mei 1669 „*Heuvelmans*” en daarna op 9 Maart 1671 „*Verkoyen*” genoemd wordt, diene onderstaande doopinschrijving uit het doopboek der R.K. parochie van Valkenswaard: 14 Dec. 1727: *Baptisata est Hubertina, filia leg. Joannis Heuvelmans, alias Vercoyen, et Maria Jansen ex Someren (Susc. Andraeas Bynen et Maria Vercoyen)*.

We hebben hier dus het geval van twee achternamen, die beurtelings gebezigd worden.

Den Bosch.

J. A. W. Swane.

GELIJKNAMIGHEID VAN KINDEREN UIT EEN HUWELIJK

De bijdrage onder bovenvermelde titel in het Septembernummer van dit blad heeft aanleiding gegeven tot verschillende reacties. De belangrijkste moge ik als aanvulling van het artikel hieronder vermelden.

De heer Ottevanger uit Oss wees mij op een publicatie van C. D. Goudappel¹⁾. Deze beschrijft hierin de verwarring, die ontstaat door het optreden van een Cornelis van Velzen, die vier maal huwt, maar die gesplitst blijkt te moeten worden in *Cornelis van Velzen de oudste*, geboren omstreeks 1753 te Delft en *Cornelis van Velzen de jongste*, gedoopt 8 April 1770 te Delft (beiden uit Hermanus en Jannetje van Koppen).

Dezelfde berichtgever wees mij vervolgens op een publicatie van J. B. W. M. van Roosmalen²⁾:

In een acte van scheiding en deling³⁾ worden als kinderen van Adriaan *Cornelis* Jacobszn van Nispen, overleden te Sprundel, en zijn vrouw N.N. vermeld: Peter, *Cornelis de oudste*, Lambrecht, Agatha, *Cornelis de naest jonghste*, *Cornelis de jonge* en Teuntke.

Tenslotte meldde mij de heer Jos van Dijk te Tilburg de volgende vondst⁴⁾:

In 1663 leefden de volgende kinderen van Jan Goorems en Anna *Peter* Cornelis Jans: Gerit, *Peter de oude*, Jan, *Peter de middelste*, Heyltjen en *Peter de jongste*.

H. J. B.

1) Ned. Arch. voor Geneal. en Herald. jg. 5, pg. 11.

2) Gens Nostra 1949, pg. 406.

3) R. Etten 378, f. 63, 18-10-1628.

4) R. Tilburg 367, f. 259 v.

BOEKBESPREKING

Dr. H. W. M. J. Kits Nieuwenkamp: *Het raadsel der huismerken*. Met illustraties en register. A. J. G. Strenght Amsterdam (1955), 8^c 35 blz. Prijs f 3,90.

Mijne eerste gedachte bij het lezen van dit boekje is geweest, of er in Brabant, indien men kerken en oudheidkamers uitzondert, nog huismerken te vinden zijn of het m.a.w. nog zin heeft om daarvan, afgezien van zeker zich vermeien in de oud-

heid, werk te maken. Nog onlangs bleek mij in een toevallig gesprek, dat de meesten niet eens weten, wat een huismerk is. Ik begin dus met te zeggen, dat de eigenaardige vorm er van moeilijk te beschrijven, maar met enige goede wil gemakkelijk te herkennen is. Doorgaans zijn zij uit rechte neutrale lijnen en streepjes samengesteld, indien geschilderd of gedrukt, zwart voorgesteld, en die elkander als regel onder een scherpe hoek raken of snijden, zonder een vlak te omsluiten, zoals er enige op de voorzijde van het werk zijn afgebeeld. Maar er zijn er ook, die een gesloten figuur als bijv. 'n cirkel, 'n driehoek of een hartvormig blad voorstellen. De derde categorie bestaat uit letters van het tegenwoordige alphabeth, hetgeen het vermoeden sterkt, dat de eerste oorspronkelijk geen andere dan letters van het Germaanse alphabeth, m.a.w. runen zijn. Enigermate hebben de huismerken hunne voortzetting in de tegenwoordige handels- of fabrieksmerken gevonden.

De waarde der huismerken ligt echter niet zozeer in de vorm er van als in het begrip, dat er achter verscholen is, want het zijn symbolen. Daarin ligt voor de lezer van dit boekje het grootste bezwaar, want de moderne mens is met symbolen maar weinig vertrouwd, typisch verschijnsel van deze verstofelijkten tijd.

De schrijver heeft als titel zijner studie Het raadsel der Huismerken genomen, waarbij zowel de vorm als de waarde er van bedoeld zijn. Hij wil daarmede op een suggestieve wijze de belangstelling van diegenen trekken, wier oog voor het raam van de boekhandel of op de leestafel rondspeurt naar hetgeen aan zijn algemene kennis nog ontbreekt. Het zullen voornamelijk diegenen zijn, die, niet geheel en al vreemd tegenover dit onderwerp staande, bovendien reeds met heraldiek of genealogie bekend zijn. Mogelijk bedoelt hij ook anderen, met belangstelling voor folklore, naar mijn mening is er nog een vierde categorie van lezers, en aan deze beveel ik juist de inzage aan. Het zijn de rechtshistorici, in het bijzonder dezer provincie, omdat het boek hun denkvermogen kritisch zal scherpen.

Huismerken zijn namelijk symbolen of beter tekens van recht. De naam zegt het reeds, dat zij huis- en bij uitbreiding, maar ook oorspronkelijk landbezit aanduiden en vervolgens bij evolutie, want zij zijn vermoedelijk van de hoogste ouderdom en hebben de tijd er voor gehad, roerende zaken, die tot huis en land behoren, als huisraad, gereedschap, vee en vermoedelijk ook oogst. Tevens zijn de huismerken, want men kan ze niet alleen uit het oogpunt van hun voorwerp, het huis, maar ook uit dat van hun houder, de bezitter van dit huis etc., beschou-

wen, ongemerkt familie- en vervolgens persoonsmerken, zelfs los van het huisbezit geworden.

Hierboven over de betrekkelijke zeldzaamheid van het huismerk in Noord-Brabant sprekend, liet ik in het midden, of dit aan verlies dan wel aan oorspronkelijk gemis te wijten is. Het is namelijk de vraag, of het huismerk hier zo talrijk als in Holland, in het Oosten des lands en in het aangrenzende Duitsland geweest is.

In Brabant heeft het nooit recht gebloeid, vóór het op handel en industrie werd toegepast.

Naar mijn mening is het huismerk voor beide doelen nog bruikbaar, meer dan het wapen, dat men beter doet voor het familierecht te reserveren.

Mijn betoog is uitgebreider geworden dan voor ene aankondiging gebruikelijk is, maar het onderwerp verdient het. Deze belangstelling moge ook mijn critiek verontschuldigen, indien ik het Raadsel der Huismerken voor de beginnening in de folklore, voor wie het mede bedoeld is, minder geschikt acht. De stof is wel zeer ingewikkeld en voor vele controversen vatbaar en dit is door de schrijver m.i. niet steeds even duidelijk uit een gezet. De geringe omvang van het werk had reden kunnen zijn om onderwerpen als handgemaal, notaristeken en zelfs zegel buiten bespreking te laten. Een pennestrijd over het laatste is in dit kader m.i. nog minder verantwoord.

Dr. Nieuwenkamp moge deze opmerkingen, die de bestudering en behandeling der gegeven interessante merkreeksen niet in de weg willen staan, ten goede houden. Bezwaarlijk is het ook voor de raadplegers van het uitgebreide register, dat daarin de paginering soms in de war gelopen is. J. S.

HET NIJMEEGSE BURGERRECHT EN DE KATHOLIEKEN IN DE 18e EEUW.

In zijn artikel „Twee eeuwen vestiging van Brabanders in Nijmegen” vermeldt de heer N. A. Hamers dat, nadat het bestuur van Nijmegen in handen der Hervormden was gekomen, Katholieken aldaar het burgerrecht niet meer konden verkrijgen¹⁾. Als zijn bron hiervoor vermeldt hij het boekje „Een wereldreis van 2000 huismerken”.

1) Brab. Leeuw, IV, 129—134, blz. 129.

Interessant is, dat de bisschop van Roermond, Mgr. Henricus Joannes Kerens, hierover op 15 Juli 1773 heeft geschreven in een verslag, aan Paus Clemens XIV uitgebracht. Het betreft hier een zgn. „relatio status”, een op schrift gestelde rekenschap over de toestand in zijn diocees, zoals de bisschoppen die sinds 1585 bij hun verplichte bezoeken „ad limina” te Rome moesten indienen bij de H. Stoel. Onder de te Rome bewaarde 19 relationes van het diocees Roermond bevindt zich de bovenvermelde van 15 Juli 1773 die, samen met elf andere, door Dr. J. D. M. Cornelissen in de oorspronkelijke Latijnse tekst is uitgegeven ²⁾.

Hierin komt men de volgende passage tegen :

„Apostasiae etiam a fide sunt rarissimae, conversiones autem ad Ecclesiam frequentiores quam hucusque fuerint unquam, et etsi catholicis aditus omnis ad munia publica etiam vilissima interclusus sit, quin imo etsi Neomagi jus civitatis catholico nulli quocumque etiam pretio sit venale, quod nec judeis negatur, catholicorum tamen numerus augetur in dies et haereticos superat” ³⁾.

Deze passage kan men als volgt vertalen :

„Ook afval van het geloof komt slechts zelden voor, bekeering echter tot de Kerk menigvuldiger dan ooit tot dusverre ; en ofschoon aan de Katholieken elke toegang tot zelfs de geringste openbare ambten is ontzegd, ja, ofschoon te Nijmegen het burgerrecht (dat ook aan Joden niet geweigerd wordt) door geen enkele Katholiek voor welke som dan ook kan gekocht worden, groeit hun aantal van dag tot dag en overtreft dat der kettersgezinden”.

De heer Hamers schrijft ⁴⁾ dat, ofschoon na 1764 veelal in de burgerboeken werd aangetekend, welke gezindheid men was toegedaan, er toch velen voorkomen zonder een dergelijke vermelding. Hij vervolgt : „Zeker mogen we niet aannemen, dat al deze burgers Katholiek waren”. Gezien het citaat van 1773 is dit volkomen juist, al zou men m.i. deze ontkenning sterker moeten uitdrukken.

Amsterdam.

Th. G. A. Bos.

²⁾ Publications de la Société histor. et archéol. dans le Limbourg, Tome LXIV, 1928, Maastricht, 37—120. De relatio van 1773 op blz. 111—120.

³⁾ Als sub 2, blz. 115.

⁴⁾ Als sub 1, blz. 131.

VAN ENGELLEN OF AB ANGELIS

Naar aanleiding van de beantwoording van enkele vragen aangaande het geslacht *van Engelen* vroeg men mij of ik soms wist wanneer de van Engelen's hun naam hadden veranderd in *ab Angelis*.

Toevallig vond ik het voor notaris P. de Louwe gepasseerde testament van Sr. Jacob Gysselen en diens vrouw Maria, dochter van Adriaen Willems van Engelen, van 27 November 1648 en de door de notaris H. Vitriavius te 's-Hertogenbosch opge maakte acte van opening van dit testament d.d. 28 Aug. 1655.

In deze laatste acte wordt Maria van Engelen genoemd joffrouw Maria ab Angelis.

De verandering van naam zal dus waarschijnlijk tussen 1648 en 1655 hebben plaats gevonden.

Deze naamsverandering zal wel het eerst zijn gebruikt door haar broer mr. Willem van Engelen, die 1 September 1583 te 's-Hertogenbosch werd geboren. Deze werd na te Leuven te hebben gestudeerd aldaar op 28 Mei 1639 hoogleraar en later bisschop van Roermond.

In zijn in 1630 verschenen manifest over de godsdiensttwisten in de Meierij noemt hij zich reeds ab Angelis.

Het was in die tijd mode dat geleerden, predikanten en doctoren hun geslachtsnaam in het Latijn vertaalden.

's-Hertogenbosch.

B. de Roy v. Zuidewijn.

POORTERSCHAP

Op 5 Febr. 1473 n.st. verklaren de volgende personen, dat Dirck, wettige zoon van Pauwels van Haestrich, heer tot Venloen, in de St. Jan gedoopt werd en dus geboren poorter is. Heer Jan vanden Dijck, priester, en Jan die Cock Berntssoen waren bij die doop aanwezig.

Pauwels die Bastart Willemssoen had het gehoord van zijn vader Willem, die dwatervat ende die dweel ter selver tijt uyt-droech. Vrou Alijt van Bochoven, weduwe van heer Jan, heer van Bochoven, had het vernomen van wijlen haar man, die peter geweest was. Joffrou Yda, huisvrouw van Jan Monix, was zelf funtpeet. Mary die Vroedevrouwe was er ook bij geweest en had als vroyvrouwe toen Dirck over der funten gehouden. (Den Bcsch R. 1242 fol. 289v).

F. S.

VRAGEN EN ANTWOORDEN

Correspondentie met betrekking tot deze rubriek te richten aan de Redactie, p.a. de Heer J. van Heeswijk, Maasbandijk A 41, Kerkdriel.
Gedieve postzegel voor antwoord bij te sluiten.

Antwoorden

B.L. II : 16 en B. L. IV : 159 (Waelpot). — De door mij vermelde gegevens Waelpot op blz. 159 ontleende ik aan de beschrijving der Charterverzameling Altorffer voorkomende in de Inventarissen van Rijks- en andere Archieven II 1929. De regesten van de charters 3 D en 4 D vermelden beiden de z.g. „Vaderlijke tienden in Wemeldinge” die Mr. Mathyas Waelpot zijn aangekomen van zijn vader Rombout Waelpot. Wellicht is de beschrijving van deze charters op een dwaalspoor gebracht door de benaming „Vaderlijke tienden”, aangezien de filiatie in lijnrechte tegenspraak is met het artikel Waelpot, alwaar gezegd wordt dat Rombout Fransz Waelpots op 16 October 1603 **zonder descendanten** is overleden (blz. 101), waarbij deze goederen kwamen aan zijn neef (oomzegger) Mr. Mathijs Jacobsz Waelpot (blz. 118). Een rectificatie is dus zeker gewenst, temeer daar ik uit de aantekeningen van wijlen **W. Wynaendts van Resandt** op het spoor kwam van enige acten, die niet alleen het bewijs leveren voor het gestelde op blz. 101 en 118, doch ons bovendien inlichten over de eerste echtgenoot van Clara Mans, waarvan tot nu toe geen nadere aanduiding was gevonden (blz. 102). De minuten van certificaten en procuraties voor schepenen van Utrecht (G.A. Utrecht Nr. 174) leren ons het volgende :

- a) Portefeuille 1603—1604 acte 127 dd 24 April 1604 :
Clara Mans weduwe Rombouth Waelpot machtigt Walterus Poth haar **zoön** om al haar zaken te regelen, zo in Zeeland als elders.
- b) Portefeuille 1613—1615 acte 12 dd 23 November 1613 :
„Clara Mans weduwe van Rombout Waelpoth van Mechelen, tegenwoordich woonende alhier binnen Utrecht” verklaart dat zij bij acte dd 17 Maart 1611 verleden voor Notaris Gerrit Knijff te Utrecht, reeds had overgegeven aan „de tsamentlicke kynderen van Wouter Poths haers comparante soon” alle actie die zij had in het proces voor het Hof van Holland, nu gesententieerd tegen Jonker Aernt van Dorp en diens erfgenamen (vgl. blz. 100, 101 en noten 22, 36), alsook de actie die zij had „in de questie tegens Mathijs Waelpoth haers zaliger mans neeve in sGravenhage woonende” (vgl. blz. 101 en noot 39). Om dit transport te confirmeren, approbeert zij de genoemde notariële acte.
(N.B. De protocollen van Notaris Knijff bovengenoemd zijn helaas verloren gegaan).
- c) Portefeuille 1615—1616 acte 134 dd 9 April 1616 :
„Joffre Clara Mans lest weduwe wylen Rombouts Waelpoth, **oudt omtrent LXXV jaren**, en Sr. Walterus Poth zone van Joffre Clara Mans voornoemt, **oudt omtrent XLII jaren**” hebben ten verzoeken van Cornelis van Aelst, secretaris kapittel Oude Munster, in naam van Mr. Mathijs Waelpot „**blinde organist in schravenhage woonachtich**”, verklaard dat Rombout Waelpoth „**sonder kynderen overleden**” ende geweest is oom van ’s vaders sijde over Mr. Mathijs Waelpots voornoemt als wesende d’selve Mr. Mathijs haers voorschreven mans zaliger **broeders soon**”.
Utrecht. J. M. J. F. A. SLUIJTERS.

Waelpot. — Aan het bovenstaande kan ik nog het volgende toevoegen : ik heb, na de in dank aanvaarde mededelingen van de heer J. Sluijters op blz. 159 gelezen te hebben, de authentieke Latijnse tekst van de charters 3 en 4 van de charterverzameling Altorffer (R.A. Zeeland te Mid-

delburg) nader bestudeerd. In beide acten staat zeer duidelijk vermeld, dat het betreffende deel van de tienden, genoemd „die Vaderlijkke thiende ende den Abt” te Wemeldinge en van andere tienden te Wemeldinge en Vlakte „Mr. Mathijae Waelpot per obitum Romboldi Waelpot sui patruis ex successione provenerunt” d.w.z.: „aan Mr. Mathijae Waelpot bij erfenis zijn toegevalen door de dood van Rombout Waelpot, zijn oom van vaderszijde”. Toch zegt de beschrijver dezer charterverzameling („Versl. omtrent 's Rijks Oude Arch.”, 1929, II, op blz. 334): „hem aangekomen van zijn vader Rombout Waelpot”. Blijkbaar las hij „patris” i.p.v. „patruis”.

Voor de zoveelste maal kan men constateren, hoe raakzaam het is, niet op gedrukte bronnen af te gaan, maar de handschriften zelf te raadplegen”.
Amsterdam. TH. G. A. BOS.

De Roy (B.L. IV, 158). — De familie de Roye uit Aarschot en omgeving en de familie de Roy uit Tilburg hebben hoogstwaarschijnlijk geen gemeenschappelijke stamvader. Bij mijn onderzoek in de Brabantse en Belgische archieven, heb ik dan nooit een contact tussen deze twee geslachten ontdekt. De familie de Roye komt reeds in het begin der XVIIe eeuw te Aarschot en omgeving voor.

Brussel, Chaussée d'Ixelles, 126.

B. W. VAN SCHIJNDEL.

Nieuwe vragen

Lombaerts-Schouten. — In een mijner quartieren komt voor: Aert Lombaerts, geb. omstr. 1604 te Haaren, woont aldaar „bij de kercke”, rentmeester van Zijne Koninklijke Majesteits Domeinen (1642), † v. 1681, tr. Helena Schouten, dr. Willem Joost Anthonis, schout van Helvoirt en Maria Adriaen Laureys Witlox (zie B.L.: I, 44). Die familienaam Schouten is door 't ambt van Willem Joost Anthonis vernoemd in deze familie gekomen, doch tot welk geslacht behoorde hij? Ik vind in het boek van Jolles over de gilden, dat de zoon van Aert Lombaerts, Adriaen Lombaerts, een gildeschildje heeft nagelaten. Dit vertoont; gedeeld: I. de ossekop der familie Lombaerts; II. vier Franse liliën, waaronder een ster. Indien dit laatste deel op de familie van zijn moeder slaat, zouden wij weer een stap verder zijn.

Brussel, 126 Chaussée d'Ixelles.

B. W. VAN SCHIJNDEL.

Guljé. — In de genealogie Guljé (Ned. Patriciaat XVIII (1928) blz. 72—78), kan ik de volgende personen, waarvan ik enkele aantekeningen maakte, niet geplaatst krijgen.

Henricus Theodorus Guljé, Med. Doct. te Helmond, werd 1 Oct. 1758 lid van het leegh-ambacht (kwam dus kort daarvoor zich hier vestigen) en overleed alhier einde 1762. Hij woonde in een huis in de Binderstraat. Mogelijk is dit een broer geweest van Dr. Adam Guljé, die zich op het eind van 1760 hier vestigde, op 25 Mei 1764 overleed, en die als de stamvader van deze familie wordt aangenomen.

Franciscus Theodorus Guljé, geb. in 1748, toonde (ter volvoering van de resolutie van 19 Febr. 1767) in de schepenvergadering van Helmond van 1 Juni 1769 zijn promotiebrief in de medicijnen, gegeven te Harderwijk 14 April 1769, met het doel zich hier te komen vestigen.

Is hij mogelijk een zoon van Dr. Adam G. en dus een oomzegger van bovengenoemde?

Op 28 October 1783 legde hij een verklaring af, dat hij meerdere jaren het visrecht mocht genieten op de rivier de Aa tot Rixtel.

Helmond.

J. HEEREN.

INHOUDSOPGAVE

	Bladz.
Van Iersel (Udenhout e.o.), door F. W. Smulders	1, 17, 33, 49
Verheyen (Best-Oirschot), door Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn	4
Het Bossche Stadswapen als superlibris, door Mr. J. P. W. A. Smit	7, 19
Wouwse Families (XXVII) Potters (16de en 17de eeuw, door Dr. J. B. v. Loon	11
Heuvelmans, door B. W. van Schijndel	23
Inleiding tot de Genealogie van het West-Brabants geslacht Bur- gers, door Dr. R. A. Burgers en Mr. J. L. Rijndorp	27
Aantekeningen betreffende de familie de Ruyter, door B. W. van Schijndel	37
Inleiding tot de Genealogie van het West-Brabantse geslacht Bur- gers, Willemstadse tak, door Dr. R. A. Burgers en Mr. J. L. Rijndorp	39
Bewoners van de voormalige Abdij van Bern 1730, door J. P. H. Goossens	46
Genealogie der Graven van Holland (boekbespreking, door J. P. H. Goossens	46
Een oud R.K. doop- en trouwboek uit het land van Heusden enz., door J. P. H. Goossens	50, 168, 181
Voorouders van Prof. H. J. P. H. Allard S.J. die 125 jaar geleden te Geertruidenberg werd geboren, door Drs. J. A. ten Cate	55
Inleiding tot de Genealogie van het West-Brabantse geslacht Bur- gers, Fijnaartse tak, door Dr. R. A. Burgers en Mr. J. L. Rijndorp	58
De Roy. Een Kempisch patriciërsge­slacht, door J. H. v. Mosselveld	65
De Grafzerk van Mr. Arnoldus Fey, door J. P. H. Goossens	77
Herman de Roy, door Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn	81
Hap = Herbrecht, door F. W. Smulders	83
Proeve van een studie over het uit Mechelen stammende geslacht Waelpot, door Th. G. A. Bos	84, 100, 113
Merkwaardige Namen, door F. W. Smulders	92
Een Zuster van Jeroen Bosch, door F. W. Smulders	97
Een Weddenschap, door F. W. Smulders	99
Poorterschap, door F. W. Smulders	99
Genealogische opmerkingen bij een acte van de schepenen in de Eeninghe van Rijsbergen uit 1492, door Drs. J. A. ten Cate	108
Genealogische perikelen, door Mr. H. J. Bernsen	111
Geboren Poirter, door F. W. Smulders	112
Poorterschap, door F. W. Smulders	122
Het Bredase Stadswapen als superlibris, door Mr. J. P. W. A. Smit	123
Poorterschap, door F. W. Smulders	126
Een Laathof te Beers, door F. A. Brekelmans	127

Twee eeuwen vestiging van Brabanders in Nijmegen, door N. A. Hamers	129
Gelijknamigheid van kinderen uit een huwelijk, door Mr. H. J. Bernsen	134
Het oud-Zundertse geslacht van den Lare, door F. A. Brekelmans	145
Stappaerts, door Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn	151
Het Testament van Jouffr. Anna de Hornes, door A. v. Bokhoven	153
Genealogie Otten dit Otto de Mentock avec notices sur les familles alliees par B. W. van Schijndel (boekbespreking) door Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn	154
Guljé (Ghulen, etc.), door J. A. W. Swane Wzn.	155
Uit het Kerkeraadsboek van de Ned. Herv. Kerk te Helmond, door Jac. J. M. Heeren	156
Geen = Gerit, door F. W. Smulders	157
Poorterschap, door F. W. Smulders	157
De Helmondse tak van de familie Bots, door Jac. J. M. Heeren	161, 177
B(e)ynen, (van) Berenbroeck, (van) Hertroy(s), door J. A. W. Swane Wzn.	174
Heuvelmans oftewel Verkoyen, door J. A. W. Swane	185
Gelijknamigheid van kinderen uit een huwelijk, door Mr. H. J. Bernsen	186
Het raadsel der huismerken door Dr. H. W. M. J. Kits (boekbespreking) door Mr. J. P. W. A. Smit	186
Het Nijmeegse Burgerrecht en de Katholieken in de 18e eeuw, door Th. G. A. Bos	188
Van Engelen of ab Angells, door Jhr. Mr. Dr. B. de Roy van Zuidewijn	190
Poorterschap, door F. W. Smulders	190

NAAMREGISTER

Aa v. d., 24 ; Abeele v. (d.), 25 ; Abroek, 121 ; Achel d., 137 ; Acker v., 11 ; Ackoij, 169 ; Adriaens, 17, 29, 40, 41, 66, 72, 136, 175 ; Aelst v., 191 ; Aerts(en), 2, 13, 19, 25, 29, 30, 130, 139 ; Aken v., 97, 98, 99 ; Akker v. d., 140, 141 ; Albers, 130 ; Albers Pistorius, 164 ; Aldenhuysen v., 25 ; Alewijns, 75 ; Allard, 55, 56, 57 ; Alphen v., 159, 160, 175 ; Amelroij v., 36 ; Amer v. d., 43, 59 ; Ameyden v. d., 154 ; Amstel v., 99 ; Andel v., 74, 75 ; Angelis ab, 24, 144, 190 ; Appels, 137 ; Arentse, 62 ; Ariaens, 2 ; Ariens, 31, 41, 43, 62, 115, 170 ; Arkel v., 98 ; Art(z)(s), 158, 159 ; Asseldonck v., 24 ; Assendelft v., 148 ; Asten v., 36, 74, 165, 177 ; Asvelt v., 140 ; Audiger, 131.

Backer d., 73, 74 ; Baecermans, 25 ; Baerdwijck v., 76 ; Baerle v., 49 ; Baert, 42 ; Baltous, 138 ; Barendrecht, 43 ; Barten, 170 ; Bartholomeus, 113, 160 ; Bastiaens, 41, 170 ; Baten, 14 ; Batenburg v., 25 ; Batens, 108 ; Bauwens, 18 ; Bax, 34, 41, 112, 140 ; Becker d., 112, 130 ; Beckers, 57, 98 ; Beeck v. d., 15 ; Beecken, 1 ; Beels, 162 ; Been d., 59, 61 ; Beerenbroeck (v.), 175, 176 ; Beers, v., 24 ; Beir d., 35 ; Beken, 57 ; Berckel v., 36 ; Berenbroeck (v.), 174 ; Bergen, 31, 62, 63 ; Berghe v. d., 93 ; Berkel v., 93 ; Berkelman, 49 ; Berlaer d., 85 ; Berlicom v., 53, 55 ; Berne d., 85 ; Berthens, 19 ; Berts, 108, 145, 148, 160 ; Beurden v., 73, 177 ; Beusekom v., 22 ; Beyen, 3 ; Beijens, 172 ; Beynen, 24, 174, 175 ; Bie d., 154 ; Biert, 39, 41, 45 ; Biesen, 96, 133, 134, 144 ; Bies(t)heuvel, 47, 95 ; Blaak, 60 ; Blake d., 112 ; Blancx, 88, 91 ; Bleis, 14 ; Bleijswijk v., 104, 115 ; Blicx, 108 ; Block, 14, 147, 159 ; Blocman, 49 ; Bloemkens, 137 ; Bloos, 43, 59 ; Bockholt v., 75 ; Bochoven (v.), 53, 171, 172, 173, 181, 182, 183, 190 ; Boechem v., 98 ; Boel, 136 ; Boerakker, 133 ; Boertje, 42, 61 ; Boetseler v., 154 ; Bogaard v. d., 48 ; Bogaerts, 26 ; Bois d., 160 ; Bolenes, 116 ; Bolgerstein, 77 ; Bollaert, 12 ; Bolsius, 32 ; Bom, 41, 43, 59, 60 ; Bonaarts, 162 ; Bongaerts, 132 ; Bont d., 57 ; Boomkens i.d., 29, 39 ; Boons, 137 ; Borch v. d., 18, 127 ; Borcharen v., 115 ; Borchgrave v., 36 ; Borchmans, 73 ; Borch v. d., 141 ; Boger(s), 28, 58 ; Borgherdt, 28 ; Bosch, 52, 97, 98, 99 ; Boshuysen, 6 ; Bosschaert, 24 ; Bostelen v., 44 ; Botbergen, 26, 175 ; Bots, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 177, 178, 179, 180, 181 ; Bout, 164 ; Boutscamp, 130 ; Bo(e)xtel v., 18, 55 ; Braecke v. d., 75 ; Brandenburg, Keurvorst v., 79 ; Brants, 104, 113 ; Brecht v., 36, 75, 160 ; Brekelen v. d., 33 ; Brekelmans, 2, 19, 139 ; Bressers, 25 ; Breugel(l) v., 24, 72, 183 ; Briede v., 84 ; Brix v. Wahlberg, 32 ; Brock, 73 ; Brocken, 1, 2 ; Brochoven, 171 ; Broeck v. d., 24, 160, 175 ; Broeckhoven v., 17 ; Broeders, 177 ; Broegel(s), 53 ; Broeren, 2 ; Bronckhorst (v.), 104, 113, 115 ; Brouhoven, 36 ; Brousson, 131 ; Brouwer d., 23, 34, 132 ; Brouwers, 55, 56, 57, 58, 66, 67, 146 ; Bruegel(l) v. d., 54, 168, 169, 172 ; Bruel v., 63 ; Brugel, 53 ; Brugge(n) v. d., 110, 146, 150 ; Brussel v., 161, 162, 180 ; Brusten, 169 ; Bruyn d., 14, 59 ; Bruyninc v. Wijngaerden, 28 ; Bruijninx, 57, 154 ; Bruijsten(s), 53, 54, 55, 168, 169, 171, 172, 173 ; Buckinckx, 18, 34, 35 ; Buerden v., 2, 18, 141 ; Bug-

genom, 99 ; Bundel v. d., 113 ; Burgers, 27 t/m 32, 39/m 46, 58 t/m 63
Buter, 180 ; Buijs, 46, 53, 172, 174 ; Buyssen, 54 ; Bye d., 50 ; Bynen, 185 ;
Bijnnen d., 85.

Dael v., 53 ; Da(e)le d., 103, 104 ; Daesdonck v. d., 147 ; Dagevos, 126 ; Dam,
48, 64, 96 ; Damen, 15 ; Danckers, 175 ; Danckhoff, 144 ; Dancklofs, 127 ;
Daniëls, 133 ; Dankaerts, 39 ; De Biesse, 96 ; Dekkers, 135 ; Dellen v. d., 54,
182 ; Deventer v., 131 ; Deijm, 104, 115 ; Dibbouts, 160 ; Dielissen, 13 ; Die-
ren v., 143 ; Dier(i)cx, 13, 37 ; Diessen v., 17 ; Dihl, 133 ; Dirks, 59, 132 ;
Dis v., 158 ; Ditmeer v., 55 ; Dockum v., 176 ; Doggen, 12, 13 ; Dombre, 63 ;
Domissen, 13 ; Donck, 24 ; Donckers, 15 ; Donders, 135, 140 ; Dongen v., 54,
60 ; Dooren v., 157 ; Drop v., 90, 100, 191 ; Drenckwaert v. Geertvliet, 39 ;
Driel v., 25 ; Drongelen v., 144 ; Druijnen v., 133 ; Dun v., 34, 73 ; Dungen
v. d., 166 ; Duren v., 16 ; Duvelaer, 90 ; Duyvelaer, 60, 180 ; Dij(c)k v., 35,
99, 157, 164, 167, 190 ; Dijckwel, 120, 121 ; Dyebauts, 94.

Eck v., 48 ; Ele v., 139 ; Eeltiens, 56, 57, 73 ; Eepen v., 132 ; Eersele v., 1, 2,
3, 17, 18, 19, 35 ; Eewouts, 149 ; Ehren, 48 ; Eil v., 139 ; Eilingh, 130 ; Elias,
139, 176 ; Elmpt v., 126 ; Elsen v. d., 76, 82, 130 ; Elsevier, 104, 113, 114, 116,
117 ; Elshout v., 53, 54 ; Elsrack v., 84 ; Elya(e)s, 2, 3, 138 ; Emmechoven
v., 96 ; Emmen, 18, 33, 111 ; Engelbrecht I, Graaf v. Nassau, 145, 146, 147,
150 ; Engelen (v.), 14, 127, 128, 144, 190 ; Enghardt, 180 ; Erp v., 24, 36 ;
Esch v., 26, 140 ; Esser, 132 ; Essink, 180 ; Etten v., 42 ; Eupen v., 24 ; Eyck
v., 140 ; Eijckermans, 104, 113 ; Eyken, 24 ; Eijl v., 16 ; Eijmberts, 4 ; Eynde
v. d., 97.

Fey, 77, 78, 79 ; Filet, 48 ; Floris, 130 ; Focke(r)staer, 53, 170, 181 ; Foec-
ken(s), 54, 183 ; Foertss, 90 ; Francke, 17 ; Franken, 5 ; Franse(n), 85, 159 ;

Gaens v., 16 ; Geele v., 160 ; Geen, 157 ; Geenkens, 157 ; Geerts, 102, 160 ; Gel-
der v., 43 ; Gellicum v., 127, 169, 170, 172, 174, 183, 184 ; Gelteubber, 13 ;
Gendt v., 128 ; Geneste d.l., 134 ; Gennip v., 82, 165 ; Gent v., 95, 96 ; Ge-
rardi, 74 ; Gerit, 157 ; Geritse(n), 19, 102 ; Gerritsen, 48, 139, 176 ; Gerwen
v., 24, 36, 158, 163 ; Geue d., 171 ; Gevaerts, 25 ; Ghenens, 157 ; Gheylen,
160 ; Ghoir v. d., 72 ; Ghijsberts, 33 ; Gibbs, 160 ; Giessen (v.) 95, 184 ; Gilse
v., 14 ; Girrits, 131 ; Gisbers, 171 ; Gleym, 93 ; Goch v., 97 ; Godevaarts,
147 ; Godschalk, 167 ; Goede(n) d., 52, 54 ; Goers, 43, 45 ; Goerts, 130 ;
Goeyvaerts, 103, 104 ; Goirl v., 2 ; Gommarij, 54 ; Gommari, 184, 185 ; Goor
v. d., 48 ; Goorems, 186 ; Gooren, 159 ; Goorts, 13, 14, 15 ; Goossen(s), 17,
136 ; Gorcum v., 3, 33, 142 ; Goren, 159 ; Gorkum v., 1 ; Gorop v., 36 ; Gorp
v., 36 ; Govaerts v. Middegael, 25 ; Govarts, 16 ; Goyaerts, 18, 19, 33, 137,
139 ; Goyers, 176 ; Graaf v. Nassau, 145, 146, 147, 150 ; Grevenbroeck v., 55,
169, 182, 184, 185 ; Greyn i. 't, 158 ; Grient v. d., 184, 185 ; Grinsven v., 167 ;
Groenaart, 64 ; Groenendonck, 24 ; Groenevelt v., 176 ; Groes, 40 ; Groffen,

92 ; Groningen v., 54 ; Grootenboer, 59 ; Groys, 35 ; Gruens, 50, Gueldre, 80 ; Guens, 51 ; Guhlen, 155, 156 ; Guljé, 155, 156, 192 ; Gijp v. d., 60 ; Gijsberts, 17, 18, 142 ; Gijsbrechts, 65, 153 ; Gysmaers, 171 ; Gysselen, 190 ; Gijs-sels, 140 ; Gijssen v., 95, 182 ; Gijzen, 31.

Hacken, 173 ; Haderdinck, 66, 67, 72 ; Haeck(en), 173, 182 ; Haeften v., 90 ; Haemel, 136 ; Haeren v., 183 ; Haestrich v., 190 ; Hagen v. d., 24 ; Hagoort, 115 ; Hamel (v.), 128, 181 ; Happen, 83 ; Harnismaker d., 141 ; Harsvelt v., 157 ; Hatart v. d., 7 ; Haubracken, 24 ; Havens, 50 ; Hebben, 83 ; Hedichuy-sen v., 171 ; Heer, 97 ; Heerls, 160 ; Heesacker v. d., 137 ; Heessel v., 24 ; Heeze v., 18 ; Heims, 173 ; Hellen v. d., 157 ; Helvoort v., 54 ; Hendricks, 4, 5, 59, 130 ; Henricx, 19, 33 ; Herberts, 80, 95 ; Herbrecht(s), 83 ; Herde d., 36 ; Hermans, 33, 47, 48, 121, 130 ; Herpt v., 55 ; Herssel v., 5 ; Hertroy(s), 174, 176 ; Heselt d., 93 ; Hessels, 2, 62, 63, 64, 137, 138 ; Hest v., 171, 184 ; Hetsrode v., 94 ; Heusden v., 35 ; Heuter d., 52, 170 ; Heuvel v. d., 19, 26, 35, 81, 141 ; Heuvelmans, 23, 26, 175, 185 ; Heuvels, 161 ; Heijden v. d., 4, 133, 159, 164 ; Heymans, 171, 172 ; Heyndrickx, 35 ; Heynen, 13 ; Heijsius, 130 ; Heyst v., 73, 74, 76, 136, 161 ; Hezen, 134 ; Hickspoers, 18 ; Hil v. d., 41, 42, 45, 58 ; Hoek v., 57 ; Hoerne v., 94 ; Hoeve v. d., 41 ; Hoewel v. d., 54, 66, 67, 73, 93, 130 ; Hoeven v. d., 1 ; Hoevenaars, 153 ; Hoeij v., 115 ; Hofften v., 134 ; Hogemoet, 13 ; Hoirnckens, 25 ; Honyman, 49 ; Hoogerwerff, 44, 62, 63 ; Hoogh d., 152 ; Hoogstraten v., 153 ; Hoon d., 41, 42 ; Horenbeec v., 52, 53, 169, 182 ; Horne v., 153, 154 ; Hornes d., 153, 154 ; Houbraken v., 94 ; Houser, 133 ; Hout v., 25 ; Hove v., 84, 105, 119, 120 ; Hoven v., 101 ; Huben, 18 ; Hulten v., 55 ; Humeus, 143 ; Huyben, 33 ; Huyberts, 136, 142 ; Huyger-mans, 8 ; Huygman, 110 ; Huysers, 16 ; Huysmans, 35, 162 ; Huyter d., 52 ; Huyvort v., 128.

Iersel v., 1, 2, 3, 17, 18, 19, 33, 34, 35, 49, 50, 141 ; Innevelt v., 12 ; Ipelaer, 54, 169.

Jacobs, 13, 31, 59, 60 ; Jans, 37, 38 ; Jans(s)en, 4, 6, 130, 170, 185 ; Jaspers, 62 ; Jegher d., 50 ; Jiskoot, 42 ; Jonckers, 26 ; Jonge d., 52, 169 ; Jonge-neef, 31 ; Joossen, 13 ; Joris, 137.

Cable, 57 ; Kalker v., 132 ; Calsdonck v., 64 ; Cam v., 183, 185 ; Cammerael, 40, 43 ; Camonts, 52, 183 ; Camp, 176 ; Campen v., 125, 176 ; Cantelius, 20 ; Capellen v. d., 20, 23, 65, 72 ; Carel, 113 ; Karnebeek v., 142 ; Carre, 12 ; Casselman, 160 ; Cauwenberch v., 54, 139, 182 ; Keent, 16 ; Kempelants, 18 ; Kempen, 48 ; Kempes, 24 ; Kent, 16 ; Kepken, 93 ; Kerckhoff (v. d.), 139, 172, 174 ; Kerckhove v. d., 93 ; Kerens, 189 ; Kernebeck v., 142 ; Kersten, 55 ; Kerstgens, 129, 130 ; Kessel v., 36, 54, 144, 169, 171, 172, 173 ; Keunen, 163 ; Keyser, 16 ; Charisius, 143, 176 ; Chrispiaens, 108, 110 ; Christiaans, 16 ; Kieboom v. d., 78 ; Kiels, 130 ; Kievits, 24 ; Kilsdonck v., 24 ; Kinde-

ren d., 24 ; Kinschot v., 30, 39, 159 ; Claes(sen), 31, 34, 40, 48, 62 ; Clemens, 22, 62 ; Clement, 54, 62 ; Klerck, 112 ; Clerix, 156 Cleymans, 75 ; Kleijn, 157 ; Clinckerts, 152 ; Clingh, 144 ; Kloet, 158 ; Cloetwijck v., 66 ; Clonia d., 43 ; Kloppers, 128 ; Cluijtmans, 24 ; Cleynerts, 149, 150 ; Knapen, 157 ; Knoop v. d., 144 ; Knops, 24 ; Cock d., 190 ; Cox, 18 ; Coelborne, 3 ; Coels, 160 ; Coenen, 13 ; Coeverincx, 24 ; Kol v., 47 ; Colen, 111 ; Collaert, 182 ; Comans, 73 ; Commers, 39 ; Konings, 57 ; Coole(n), 101, 105, 119, 137 ; Koolemans, 175 ; Cools, 132 ; Coomans, 30, 45 ; Coovels, 161, 166, 167 ; Coppedijk, 46 ; Koppen v., 186 ; Coremans, 34, 145 ; Cornelissen, 16, 17, 36, 37, 38, 42, 72 ; Corsten, 138 ; Corstiaens, 13 ; Cort d., 17, 155 ; Korthals Altes, 144 ; Cotthem v., 106 ; Court d. l., 166 ; Coutingen v., 154 ; Couwenberghs, 76 ; Coydenberch, 3 ; Craan, 44 ; Craffer, 132 ; Cramer, 130 ; Cremers 133 ; Crets, 48 ; Criecken v., 140 ; Crilaerts, 56 ; Crom d., 75 ; Crommon, 159 ; Croon d., 26 ; Croonenborch v., 4, 5, 6 ; Crucius, 105, 117 ; Cruiningen v., 90 ; Kruseman, 132 ; Cruysius, 117 ; Cruysaerts, 65, 66, 72 ; Crijnen, 170, 171 ; Crijzman, 73 ; Kums, 57 ; Cup, 182 ; Cuper d., 50 ; Cuyk v., 32 ; Cuyper(s), 98, 121, 137 ; Cuysser, 13 ; Kuysten, 183.

Laeck v. d., 24 ; Laer v., 26, 49, 140 ; Laerhoven v., 138, 140 ; La Fere, 53 , Lahuer, 172, 181, 183 ; Lamberts, 19 ; Lambrechts, 4, 5, 25 ; Lamoën v., 143 , Lanen, 15 ; Langerbeen, 1, 17 ; Langvelt v., 93 ; Lanscot v., 110 ; Lantscot v., 145 ; Lare v. d., 108, 110, 145 t/m 151 ; Lathouder d., 139 ; Laureys(sen), 2, 153, 160 ; Lauwere d., 24 ; Lauyer, 172 ; Lee v., 114 ; Leemans, 20, 43 ; Leemputte v. d., 36 ; Leeuw d., 128 ; Lelieveldt v., 128 ; Lemm, 48 ; Lemmens, 111, 155 ; Lemnius, 73, 75, 155 ; Lenaerts, 170 ; Leur, v. d., 77 ; Leuwe d., 34 ; Lesier, 82 ; Leydecker, 92 ; Leyendeckerus, 10 ; Leyten, 24, 25, 43 ; Liedekercke, 36 ; Liefmans, 57 ; Lieshout v., 181 ; Lietkens, 160 ; Lievenoogen v., 140 ; Lievens, 15 ; Linden v. d., 42, 60 ; Linius, 134 ; Linsen, 48 ; Lipprechts, 34 ; Lodder, 32, 144 ; Lodewijcx, 104 ; Loe v., 92 ; Loeck v. d., 123 ; Loeff, 54, 127, 144, 168, 169, 170, 171, 173, 182, 184, 185 ; Loeff v. d. Sloot, 155 ; Loer, 1 ; Lom v., 131 ; Lomans, 160 ; Lombaerts, 192 ; Loo v.d., 3, 24 ; Loon v., 25, 55, 130 ; Looqueren v., 154 ; Loosecaat, 159 ; Loyen, 72 ; Lucassen, 48 ; Luchtmans, 20 ; Luijben, 55, 169, 183 ; Luyckx, 48, 160 ; Luymens, 147 ; Lyedorp v., 93 ; Lijna, 132 ; Lynewever, 121.

Maas, 43, 157 ; Machiels, 145 ; Mackaij, 133, 134 ; Mallants, 75 ; Malsen v., 77 ; Man d., 158 ; Manders, 133 ; Mandy, 82 ; Mane, 102 ; Mans, 102, 104, 191 ; Marcus, 29 ; Marcxs, 29 ; Maresius, 125 ; Marielis, 161 ; Maris, 45 ; Martens, 25, 75 ; Martinii, 132 ; Marijnissen, 100, 101 ; Masson, 132 ; Marijnissen, 100, 101 ; Masson, 132 ; Matheus, 139 ; Meer v. d., 13 ; Meeus, 31, 39, 58 ; Meeuwen v., 158 ; Meghen v., 94 ; Meir v. d., 25 ; Melis, 42 ; Mens v., 94, 95 ; Mentock d., 154, 155 ; Merckelbach, 158 ; Merlaer v., 89, 105 ; Mers, 145 ; Mertens, 30, 34, 58 ; Mervenne, v., 97, 98 ; Meulen v. d., 143, 176 ; Meussen, 2 ; Meuwese, 4 ; Meyer (d.), 2, 134, 136, 138, 159 ; Meijnaerts,

52, 53, 54, 55 ; Meynsfort, 73 ; Meijs, 42 ; Michiels, 19, 42 ; Michielsens, 137 ; Middegaal v. (d.), 32 ; Middegaels, 26 ; Middelrode d., 93 ; Mierde v., 49 ; Mierlemans, 26 ; Miert v., 57 ; Missio, 132 ; Moelneerd, 3 ; Moermans, 42, 61 ; Moerten v. d., 88, 91 ; Mol, 105, 119 ; Moll v., 163 ; Molder d., 2, 34 ; Mombaerts, 169 ; Momber d., 171 ; Mombers, 71 ; Mommersteeg, 167 ; Monix, 190 ; Mont d., 10, 22 ; Montens, 36, 149 ; Moonen, 161 ; Moorsel v., 166 ; Most, 132 ; Mouthaan, 30 ; Muts, 162 ; Mutsaerts, 180 ; Mutsart, 92 ; Mijs, 30, 58.

Naeltwyck v., 108, 148, 150 ; Nassau v., 108, 110, 145, 146, 147, 150 ; Nauwen, 137, 138 ; Neckers, 3 ; Nederven v., 108, 110, 146, 147, 148, 150 ; Nelemans, 43, 59 ; Neuman, 181 ; Neysen, 35 ; Nicolai, 170 ; Nidorp, 104, 114 ; Niekens, 6 ; Nieucuijck v., 169 ; Nieuwenhuizen v. (d.), 128, 169, 170 ; Nispen v., 186 ; Nobels, 69 ; Noortbergh, 8 ; Nouts, 103 ; Nouwen, 33 ; Nulants, 35.

Opsant v., 105, 120, 121 ; Opwijrda, 131 ; Orisant, 144 ; Os v., 18, 93, 76, 81 ; Ots, 95 ; Otten, 35 ; Otto de Mentock, 154, 155 ; Oudheusden v., 52, 54 ; Oustaden v., 147 ; Overkamp, 132 ; Overstraat, 31, 62, 63, 64.

Paes(sen), 16, 42 ; Palier, 22 ; Papen, 49 ; Pasch v. d., 2, 3, 138 ; Pasman, 131, 132 ; Pastenackx, 105, 119 ; Pastenaeken v., 119 ; Pauwels, 12 ; Paynenborch, 137 ; Peelt v., 94 ; Pels, 137 ; Persijn v., 126 ; Pesken(s), 16 ; Peters, 157 ; Peyman, 66 ; Peynenborch, 111, 112, 137 ; Philipsen, 168 ; Piers, 15 ; Pieters, 14, 40, 41 ; Piggen, 140 ; Pistorius, 164, 165, 166 ; Pompen, 162 ; Ponsendaël v., 24 ; Poorter, 52 ; Poos, 16 ; Pottère d., 11 t/m 16 ; Potters, 11 t/m 16 ; Poth, 191 ; Pouwels, 126 ; Priem(s), 138, 140 ; Prince, 41 ; Prinzenland v., 44 ; Prinsen (v.), 166, 177 ; Proveur, 26 ; Pulsers, 25 ; Pulskens, 33 ; Put v. d., 156 ; Putten v. d., 155, 156.

Quens, 25.

Raedt d., 79 ; Ratel, 122 ; Raymakers, 165, 177 ; Reeswijck (v.), 169, 172 ; Reimerswaal v., 148 ; Remyssen, 73, 76, 81 ; Rende, 85 ; Renys, 127 ; Reynaert v. d., 176 ; Reyns, 15 ; Reysen, 153 ; Rey v., 24 ; Rhijn v., 88, 90, 101 ; Ridder d., 3 ; Robijn, 143 ; Rocchen, 55 ; Rockens, 184 ; Rode, 1, 33, 157 ; Roelands, 85, 127 ; Roesmont, 158 ; Rolaff, 45 ; Rommout, 91 ; Rooke, 43 ; Roosmalen v., 134 ; Rooy d., 176 ; Rouwt, 44 ; Roy d., 65 t/m 77, 81 t/m 83, 136, 158, 176, 192 ; Roy v., 140 ; Royers, 175 ; Ruegg, 133 ; Ruelens, 74 ; Rufus, 3 ; Ruite d., 144 ; Ruland, 181 ; Rutgers, 99 ; Rutten, 24 ; Ruyte, 13 ; Ruyter d., 36, 37, 38 ; Ryck (v.) d., 25 ; Rijckers, 176 ; Rijswijck v., 2, 36, 95, 185.

Salmans, 133 ; Saltbommel v., 160 ; Sande v. d., 6, 24, 88, 92, 102 ; Sanders, 31, 158 ; Santvliet v., 14 ; Sappeels, 49 ; Sas, 128 ; Sassen, 177 ; Sassen

Clingh, 163 ; Sbeckers, 112 ; Sbos, 85 ; Scendel v., 54 ; Sceyvel, 49 ; Schapendoncq, 139 ; Scheepers, 180 ; Schellekens, 36, 180 ; Schep, 176 ; Scheyven, 33 ; Schie v., 139 ; Schilthouwer, 104, 115 ; Schueltjens, 131 ; Schoemaker, 133 ; Schoofs, 180 ; Schoonenberg, 158 ; Schoore v. d., 160 ; Schouten, 192 ; Schouwhamer, 61 ; Schrauwen, 48, 64 ; Schueren v. d., 160 ; Schuermans, 77, 137 ; Schutt, 53 ; Schuylenburch v., 115 ; Schijndel v., 25 ; Scilders, 34 ; Scoenhove v., 146 ; Scouwerman, 122 ; Sculenborchs, 66, 72 ; Sebrechts, 152 ; Segboer, 61 ; Seghbroek v., 105 ; Sermertens, 83 ; Severijns, 76, 77, 81 ; Sgreven, 34, 35 ; Sgroten, 137 ; Shouwers, 153 ; Silvius, 159 ; Simons, 139 ; Sirveren v., 143 ; Sleewijck v., 96 ; Sleppers, 17 ; Slikboer, 60 ; Sluijs v. d., 128 ; Sluijsen, 128 ; Sluyter d., 144 ; Sluyters, 157 ; Smeeds, 122 ; Smeijers, 55, 138 ; Smit (d.), 35, 130 ; Smits, 47, 105, 119, 131, 134, 167 ; Smoelneers, 1 ; Smout, 13, 14, 64 ; Smyt d., 99 ; Snoek, 64 ; Snijder, 59, 60 ; Soetens, 45 ; Soffaers, 75 ; Solms v., 78 ; Spaendonck v., 104, 115 ; Spape(n), 32, 73 ; Spierinck, 24, 146, 158, 159 ; Sprang v., 168 ; Spra(e)ngen v., 54, 170 ; Spronck, 14, 15 ; Spuls, 131 ; Spijcker(s), 73, 182 ; Srenden, 85, 88 ; Stadthouders, 57 ; Stangerus, 104, 116, 117 ; Stappaerts, 151, 152, 153 ; Stegen v.d., 52, 54 ; Stelts, 53 ; Sterts, 17, 18, 33, 34, 139, 141, 142 ; Stocke v. d., 89, 91 ; Stockelmans, 98 ; Stouwerman, 122 ; Stralen v., 37 ; Stijnen, 1 ; Swaneveld, 45 ; Swartenberg, 63 ; Swieten v., 104, 116 ; Symons, 17, 63, 137, 148.

Tartwyck v., 24 ; Tederingshs, 130 ; Teemans, 133 ; Teulings, 177 ; Thali, 172 ; Theeus, 138 ; Theunissen Buddingh, 130 ; Thielemans, 25, 26 ; Thulden v., 155 ; Tierens, 104, 115 ; Tolenaer, 15 ; Tonissen, 171 ; Trier v., 36 ; Triest d., 85 ; Trip, 115 ; Tromp, 48 ; Sseraerts, 153 ; Tuyt, 93 ; Tijssen, 133 ;

Uden v., 25 ; Utewilge Jonghe, 11 ; Uyten Enge, 96 ; Uythoven v., 77.

Valck, 184 ; Valckenesse, 78 ; Vanmiddegaël, 32 ; Vannijs, 2 ; Veekene v. d., 91 ; Vehuys v. d., 83 ; Veken(e) v. d., 88, 106 ; Velden v. d., 24, 165, 166 ; Vels, 18 ; Veltwije v. d., 94 ; Velzen v., 186 ; Vendix, 2, 18, 139 ; Verbeeck, 24 ; Verbooven, 16 ; Vercuylen, 3 ; Verduyckt, 127 ; Verelst, 74 ; Verhaar, 128 ; Verhagen, 161 ; Verharen, 53 ; Verheul, 43 ; Verheijen, 4, 5, 6, 35, 159, 162 ; Verhiel, 76 ; Verhoeven, 1, 2, 5, 17, 139, 140, 141, 176 ; Verhuelen, 160 ; Verhulst, 119 ; Verkerck, 57 ; Verkoyen, 175, 185 ; Verlegh, 56, 127 ; Verloers, 127 ; Vermanden, 107 ; Vermeer, 116, 130 ; Vermeulen, 115, 132, 143, 166 ; Versantvoirt, 24 ; Verschuere(n), 74, 139, 140 ; Versluys, 59, 61 ; Verstappen, 183 ; Versteegh, 127 ; Versteijnen, 161 ; Vervloet, 138 ; Verwoert, 132 ; Vest v. d., 158 ; Vesten v. d., 90, 119, 120 ; Vianen (v.), 105, 120 ; Vieuweg, 23, 134 ; Vin(c)k, 64, 96, 132 ; Visser d., 158 ; Vladeracken v., 36, 94, 137 ; Vlierden v., 36 ; Voegel, 98 ; Voetius, 51 ; Vogels, 24 ; Vos 4 ; Vreyenberch, 115 ; Vriendt(s), 47, 80, 95 ; Vuystenberch, 3 ; Vijfeyken v. d., 181.

Waelpot, 84 t/m 92, 100 t/m 107, 113 t/m 122, 159, 191, 192 ; Waejffort v. d.,

130 ; Walpot, 84 ; Walraven, 2, 55 ; Walschaert, 103 ; Walsen v., 132 ; Wal-
geris, 25 ; Wamel v., 79 ; Wan, 13 ; Wanecop, 6 ; Warnickhoff, 6 ; Warnier,
133 ; Warnycop, 6 ; Waver, 94 ; Weckers, 59 ; Weesp v., 69 ; Wellen(s), 15,
24 ; Wemeldinge v., 105 ; Werdmuller, 133 ; Werds, 108, 148 ; Werht v., 172 ;
Wernaers, 35 ; Werner, 8 ; Wernickhoff, 6 ; Wert d., 49 ; Westelborch d., 3 ;
Weterings, 57 ; Weyburch, 16 ; Weyde v. d., 59 ; Weyden v. d., 177 ; Wey-
terincks, 57 ; Wiel(e), v. d., 33, 35, 115, 140 ; Wioldrecht v., 95, 96 ; Wien-
tjes, 133 ; Wild(e) d., 19, 54, 183 ; Willems, 6, 16, 17, 33, 76, 103, 139, 141,
152 ; 163, 175 ; Wilmer, 161 ; Wilmsen, 62 ; Wilt v. d., 50 ; Winteroy v., 155 ;
Witlocx, 3, 138, 192 ; Witt(e) d., 54, 176 ; Wolfars, 173 ; Wouters, 64, 134,
157, 159, 75 ; Wouw v., 8, 42 ; Wouwer v. d., 72 ; Wijck v., 53, 95, 127, 144,
170, 181 ; Wyel v. d., 98 ; Wijgaart v. d., 164 ; W nants, 44, 63 ; Wijnen, 49 ;
Wijnrix, 110, 145, 146, 149 ; Wijs d., 14 ; Wijsbeeck, 147.

Ysacx, 63 ; Yudaes, 93.

Zande v. d., 15 ; Ze(e)land v., 25, 94 ; Zeelen v., 130 ; Zeeus, 44 ; Zeeuw d.,
167 ; Zegers, 2, 17, 33, 102, 142 ; Zinnicq v., 16 ; Zomerren v., 111 ; Zwaens,
56 ; Zijtwijnde v. d., 95.
